

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ
email: michael@eleftheria.biz

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 960

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2019

ΤΙΜΗ: £1,00

Cynergy Bank
Formerly Bank of Cyprus UK

For details of our competitive range of savings products

Visit www.cynergybank.co.uk
or call 0345 850 5555

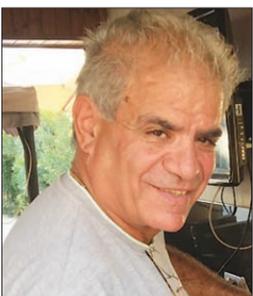
Eligible deposits are protected by the UK Financial Services Compensation Scheme.

ΑΠΟΨΗ

Οι αποκαλύψεις Κοτζιά για το Κραν Μοντάνα «σπάζουν» τούρκικα, αλλά και ε/κ κόκκαλα

● ΣΕΛΙΔΑ 5

ΜΙΑ ΑΠΙΣΤΕΥΤΗ ΚΑΙ ΑΛΗΘΙΝΗ ΘΑΛΑΣΣΙΝΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΑΡΠΑΖΕΙ

Η ζωή μου όλη σε 13 ώρες...

Συγκινητική αφήγηση του Ηλιά Διδίου, που ναυαγός στη θάλασσα του Κορμακίτη μαζί με τον αδελφό του Ιωσήφ, λογίστηκαν νεκροί, αλλά νίκησαν τα μανιασμένα κύματα.

● ΣΕΛΙΔΕΣ 16-17

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ «SUNDAY TIMES»

Οδυσσέας, Ιάσωνας και... Πούτιν στο ίδιο καράβι στη Μαύρη Θάλασσα

Μετάφραση για την «Ε»: Χαράλαμπος Σώζου

● ΣΕΛΙΔΑ 22

BREXIT - Μύθοι και πραγματικότητα

«Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΕΝ ΣΤΗΡΙΧΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ 73,6% ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ»

Γράφει: Μιχάλης Αράπινς

● ΣΕΛΙΔΑ 23

Ο Γιαννάκης Ομήρου για τους S-300

● ΣΕΛΙΔΕΣ 20-21

ΕΥΧΕΤΗΡΙΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ 2019

ΥΠΑΤΟΣ ΑΡΜΟΣΤΗΣ:

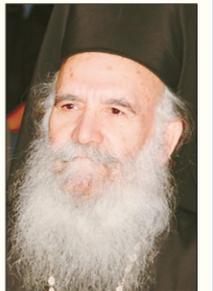
«Φεύγει εποικοδομητικό το 2018, ανατέλλει σημαδιακό το 2019»

● ΣΕΛΙΔΕΣ 7 & 12

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ:

«Να προσευχηθούμε για τη συμφιλίωση των εμπόλεμων και την ειρήνευση των λαών»

● ΣΕΛΙΔΕΣ 8 & 13

ΒΡΕΤΑΝΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ «ΣΥΖΗΤΟΥΝ» ΜΕ ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ ΓΙΑ ΤΡΙΜΗΝΗ ΜΕΤΑΘΕΣΗ ΤΗΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Ε.

Μυστικές διεργασίες για αναβολή του Brexit

■ **ΤΟ 72% ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ**

ΕΠΙΘΥΜΕΙ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ

■ **ΝΕΑ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ**

«ΕΠΑΙΤΕΙΑΣ» Τ. ΜΕΪ

ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΓΙΑ...

ΔΙΑΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

■ **ΑΝΕΤΟΙΜΗ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ**

ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΜΙΑΣ

ΑΤΑΚΤΗΣ ΕΞΟΔΟΥ

● ΣΕΛΙΔΑ 2

ΕΥΧΕΤΗΡΙΟ ΜΗΝΥΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΜΠΟ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ, ΤΟΝ ΠΡΩΤΟ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΣΤΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

«Δεν μπορώ να ψηφίσω τη συμφωνία της Τ. Μέι για το Brexit»

«ΜΑΣ ΦΕΡΝΕΙ ΣΕ ΧΕΙΡΟΤΕΡΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠ' Ο,ΤΙ ΕΙΜΑΣΤΕ»

– ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΕ ΜΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΛΥΣΗ ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΥΠΡΟ ΕΛΕΥΘΕΡΗ, ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΚΑΙ ΕΝΩΜΕΝΗ

– «ΘΑ ΣΥΝΕΧΙΣΩ ΝΑ ΥΠΗΡΕΤΩ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΣ ΟΣΟ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΜΠΟΡΩ»

● ΣΕΛΙΔΕΣ 6 & 12

Attention All Landlords!
"You're property is in safe hands."

UPTO 5 YEARS RENT GUARANTEED

Call Now - 020 8342 5555

www.capitalhomesestates.co.uk

CAPITAL HOMES ESTATES - 1 TURNPIKE LANE, LONDON, N8 0EP
www.capitalhomesestates.co.uk • info@capitalhomesestates.co.uk

Capital Homes

VENUS SPECIALIST CASH & CARRY

Μεγαλύτερη Επιλογή Κρασιών και Οινοπνευματωδών Ποτών στο Ηνωμένο Βασίλειο

Largest Selection of Wines and Spirits in the UK

UNIT 3, 62 GARMAN ROAD, TOTTENHAM, LONDON, N17 0UT
TEL: 020 8801 0011
EMAIL: info@venusplc.com
www.venusplc.com

Behind every great bar.

VENUSPLC.COM

anthea

LETTINGS AND PROPERTY MANAGEMENT

PROPERTIES URGENTLY REQUIRED
From studios to Three Bedroom houses

2 DRAYTON PARK, ISLINGTON, LONDON N5 1NU
T: 020 7700 0021 / 020 7700 6070 • F: 020 7502 1713
EMAIL: info@anthealettings.com
www.anthealettings.com

Ο Τραμπ επιβεβαιώνει νέα συνάντηση με τον Βορειοκορεάτη ηγέτη Ουν

Ο Ντόναλντ Τραμπ διαβεβαίωσε ότι «αδημονεί» για μια νέα συνάντηση κορυφής με τον ηγέτη της Βόρειας Κορέας Κιμ Γιονγκ Ουν, ο οποίος τόνισε στο μήνυμά του για το νέο έτος για ακόμη μια φορά ότι είναι έτοιμος να διαπραγματευθεί με τον Αμερικανό πρόεδρο ανά πάσα στιγμή.

«Κι εγώ επίσης αδημονώ να συναντήσω τον πρόεδρο Κιμ, ο οποίος συνειδητοποιεί πολύ καλά ότι η Βόρεια Κορέα διαθέτει τρομερό οικονομικό δυναμικό!», ανέφερε ο Τραμπ μέσω Twitter.

Κατά τη διάρκεια της ιστορικής συνόδου κορυφής του Ιουνίου της περασμένης χρονιάς στη Σιγκαπούρη, ο Τραμπ επισήμανε στον Κιμ ότι η χώρα του θα γνωρίσει ταχεία ανάπτυξη εάν απαλλαγεί από τα πυρηνικά της όπλα και απελευθερωθεί κατά συνέπεια από τις διεθνείς κυρώσεις που πλήττουν την οικονομία της.

Ο πρόεδρος των ΗΠΑ, που έχει ήδη πει ότι ελπίζει να γίνει μια νέα συνάντηση κορυφής στις αρχές της νέας χρονιάς, υπενθύμισε το ενδιαφέρον του για αυτό μετά τις δηλώσεις που έκανε ο Κιμ στο πρωτοχρονιάτικο μήνυμά του, όταν επανέλαβε ότι η Βόρεια Κορέα έχει δεσμευθεί να μην παράγει, ούτε να δοκιμάζει, νέα πυρηνικά όπλα.

Ο Κιμ εξάλλου επέμεινε ότι είναι διατεθειμένος να συναντηθεί με τον Τραμπ ανά πάσα στιγμή, για «να υπάρξουν αποτελέσματα» που προεξόφλησε πως «θα χαϊρέτιζε η διεθνής κοινότητα».

Όμως ο ηγέτης της Βόρειας Κορέας προειδοποίησε στην ίδια ομιλία του ότι ενδέχεται να αλλάξει συμπεριφορά εάν η Ουάσινγκτον διατηρήσει σε ισχύ, παρά τη διπλωματική επαναπροσέγγιση που βρίσκεται σε εξέλιξη μετά τον Ιούνιο, τις οικονομικές κυρώσεις σε βάρος του κράτους του.

Από τη σύνοδο της Σιγκαπούρης προέκυψε μια διακήρυξη υπέρ της αποπυρηνικοποίησης της κορεατικής χερσονήσου, συνταγμένη ωστόσο με μάλλον ασαφή τρόπο. Έκτοτε, ελάχιστη πρόοδος έχει καταγραφεί και οι δύο πρωτεύουσες δεν μοιάζουν να συμφωνούν για το πώς θα υλοποιηθεί αυτή η επαγγελία.

Η Ουάσινγκτον αξιώνει «πλήρη και επαληθεύσιμη» αποπυρηνικοποίηση της Βόρειας Κορέας και διαμηνύει ότι η εκστρατεία «μέγιστης πίεσης» που ασκούν η ίδια και ο ΟΗΕ δεν θα λάβει τέλος πριν αποπερατωθεί. Η Πιονγκγιάνγκ, από την άλλη, ζητεί η Ουάσινγκτον να αρχίσει να αείρει τις ασφυκτικές οικονομικές κυρώσεις που της επιβάλλει και να μην απαιτεί η Βόρεια Κορέα να προχωρήσει μονομερώς, χωρίς καμία παραχώρηση σε αντάλλαγμα.

Μυστικές διεργασίες για αναβολή του Brexit

Εντονες, μυστικές διαβουλεύσεις άρχισαν πριν τα Χριστούγεννα μεταξύ κυβερνητικών και αντιπολιτευόμενων βουλευτών με υπουργούς της κυβέρνησης Μέι, με στόχο να πειστεί η κυβέρνηση ώστε να μετατεθεί κατά τρεις μήνες η ημερομηνία αποχώρησης της Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σύμφωνα με την έγκυρη εφημερίδα «*Observer*», στόχος τους είναι η μετάθεση της ημερομηνίας από την 29η Μαρτίου στο τέλος Ιουλίου. Η ομάδα εκτιμά πως ένα επιπλέον τρίμηνο είναι απαραίτητο είτε η Τερέζα Μέι κερδίσει τη ψηφοφορία επί της Συμφωνίας της στα μέσα Ιανουαρίου είτε αυτή καταψηφιστεί από τους βουλευτές.

«Σε κάθε περίπτωση, η παράταση κατά ένα τρίμηνο, είναι επιτακτική προκειμένου να αποφευχθεί ένα άναρχο Brexit», υπογραμμίζει το ρεπορτάζ της «*Observer*». Επίσης, η τρίμηνη παράταση κρίνεται ως αρκετή και για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος, αν αυτό κριθεί αναγκαίο. Οι Βρυξέλλες δεν φαίνεται να αντιδρούν σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο, ειδικά στην περίπτωση νέου δημοψηφίσματος.

Ο Ντομνίκ Γκριβ, πρώην υπουργός Δικαιοσύνης, εκ των πρωτεργατών της κίνησης, θεωρεί ότι οι τρεις μήνες είναι το μίνιμουμ, είτε περάσει η Συμφωνία είτε αυτή απορριφθεί. Στην πρώτη περίπτωση, για να ψηφιστούν από το Κοινοβούλιο όλοι οι νόμοι που θα εξασφαλίζουν την ομαλή πορεία στις σχέσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση, στην δεύτερη περίπτωση, δηλαδή της απόρριψης της Συμφωνίας, η χρονική παράταση γίνεται απαραίτητη έως ότου το Κοινοβούλιο αποφασίσει τα επόμενα βήματα.

Εντελώς ανέτοιμη η κυβέρνηση - χαστικές επιπτώσεις

Σύμφωνα με δημοσιεύματα και δημοσιογραφικές πληροφορίες, αλλά και εκτιμήσεις έγκυρων αναλυτών, η κυβέρνηση Μέι είναι εντελώς ανέτοιμη για την έξοδο από την Ε.Ε.

Τις τελευταίες εβδομάδες, γίνονται κάποιες απεγνωσμένες κινήσεις προετοιμασίας. Η κυβέρνηση έβαλε βάλε στον «κουμπαρά» 2 δισεκατομμύρια λίρες για το σενάριο της άτακτης εξόδου, έχει προσλάβει περίπου 10.000 άτομα και έχει ανακατατάξει εκατοντάδες δημόσιους υπαλλήλους για να στηρίξει τα τμήματα με ελλειμματικό προσωπικό. Είναι επίσης κάπως ανησυχητικό ότι έχει θέσει περίπου 3.500 στρατιώτες σε κατάσταση ετοιμότητας.

Παρά τις κινήσεις αυτές, οι συνέπειες θα είναι αναστόμφες. Εν μια νύκτι θα επέλθουν τελωνειακοί και ρυθμιστικοί φραγμοί. Οι άδειες και εγκρίσεις που εκδίδονται στη Βρετανία δεν θα ισχύουν πλέον πέρα από τα σύνορά της. Οι αλυσίδες εφοδιασμού θα παγώσουν. Η διανομή τροφίμων μπορεί να καταρρεύσει. Η ανάπτυξη θα πατήσει φρένο, η λίρα θα βυθιστεί, οι τιμές μπορεί να φτάσουν στα ύψη και η ανεργία μπορεί να διπλασιαστεί. Και όλα αυτά χωρίς να υπολογιστούν οι μη οικονομικές συνέπειες: η αστυνομία της Βρετανίας θα μπορούσε να χάσει την πρόσβαση σε εργαλεία εντοπισμού τρομοκρατών, τα βρετανικά αεροπλάνα και οι πιλότοι θα μπορούσαν να μείνουν καθηλωμένα, τα νοσοκομεία θα μπορούσαν να χάσουν τα φάρμακά τους και τα σκουπίδια θα μπορούσαν να συσσωρευτούν.

Τα όποια σχέδια για την αντιμετώπιση της έλλειψης φαρμάκων και τροφίμων έχουν καταρτιστεί σχεδόν μυστικά. Οι ιδέες που έχει μοιραστεί δημοσίως – η ναύλωση πλοίων σε μαζική κλίμακα για την παράδοση κρίσιμων προμηθειών, παραδείγματος χάριν – ήταν αγχωτικά μη ρεαλιστικές, με αποκορύφωμα την ανάθεση συμβολαίων εκατομμυρίων σε εταιρείες φέρι μποτ, που δεν έχουν

ούτε καν πλοία!

Την ίδια ώρα, 81 Οικονομολόγοι με δηλώσεις τους στην εφημερίδα «*Financial Times*», προβλέπουν ασθενέστερη οικονομική ανάπτυξη ακόμα κι αν η χώρα οριστικοποιήσει μια συμφωνία για το Brexit, προτού αποχωρήσει από την ΕΕ τον Μάρτιο.

Το Brexit θα είναι «είτε κακό είτε απαίσιο για τη βρετανική οικονομία» φέτος, επισημαίνει η Νίνα Σκίρο, επικεφαλής Μακροοικονομικών στο Κέντρο Οικονομικής και Επιχειρηματικής Έρευνας, μια εταιρεία παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών με έδρα το Λονδίνο.

Στην Ευρώπη ξανά η Τ. Μέι

Η πρωθυπουργός Τερέζα Μέι σχεδιάζει να έχει ξανά συνομιλίες με ηγέτες χωρών-μελών και θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυτή την εβδομάδα, ανάμεσά τους τον πρωθυπουργό της Ολλανδίας Μαρκ Ρούτε, την καγκελάρχη της Γερμανίας Άνγκελα Μέρκελ και τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ντόναλντ Τουσκ, αναφέρει δημοσίευμα των «*Financial Times*».

Η Μέι θέλει περαιτέρω εγγυήσεις ότι το λεγόμενο backstop, ο μηχανισμός ασφαλείας που έχει συμφωνηθεί για να αποφευχθεί ο κίνδυνος να υπάρξουν «σκληρά» σύνορα μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, θα έχει συγκεκριμένη, περιορισμένη χρονική διάρκεια, κατά το δημοσίευμα.

Ως γνωστόν, σε παρόμοια... περιοδεία τον Δεκέμβριο, η Μέι βρήκε κλειστές πόρτες. Οι Ευρωπαίοι ηγέτες αρκέστηκαν σε προφορικές διαβεβαιώσεις ότι η Συμφωνία θα... τηρηθεί και ότι οι ρυθμίσεις για την Ιρλανδία θα έχει προσωρινό χαρακτήρα...

Το 72% των Εργατικών υπέρ Β' Δημοψηφίσματος

Σχεδόν τρία στα τέσσερα μέλη του Εργατικού Κόμματος καταδεικνύει από τον ηγέτη αυτού, Τζέρεμι Κόρμπιν, να υποστηρίζει τη διεξαγωγή δεύτερου δημοψηφίσματος για το Brexit.

Δημοσκόπηση σε δείγμα 1.034 μελών του κόμματος καταδεικνύει ότι το 72% επιθυμεί το νέο δημοψήφισμα, διαφωνώντας στην ουσία με την πρόσφατη τοποθέτηση του κ. Κόρμπιν ότι ως κυβέρνηση οι Εργατικοί θα προχωρούσαν στο Brexit, αλλά με μια καλύτερη συμφωνία από αυτή που έχει εξασφαλίσει η νυν πρωθυπουργός.

Το 18% των μελών διαφωνούν με την προοπτική νέου δημοψηφίσματος.

Η δημοσκόπηση διενεργήθηκε από την εταιρεία YouGov για λογαριασμό των πανεπιστημίων Queen Mary και Sussex, στο πλαίσιο κοινού προγράμματός τους για την καταγραφή θέσεων πολιτών που είναι εγγεγραμμένα μέλη πολιτικών κομμάτων.

Εκπρόσωπος του κόμματος της βρετανικής μείζονος αντιπολίτευσης υπενθύμισε με δήλωσή του ότι το φθινοπωρινό συνέδριο των Εργατικών αποφάσισε πως κύρια επιδίωξη του κόμματος θα πρέπει να είναι η διενέργεια πρόωγων εκλογών. Σε περίπτωση που αυτό δεν σταθεί δυνατό, τότε θα μπορούσε να υποστηριχθεί ένα δεύτερο δημοψήφισμα.

Πάντως μέχρι τώρα ο κ. Κόρμπιν έχει αποφύγει να εκφράσει υποστήριξη για ένα νέο δημοψήφισμα. Το 34% των μελών του κόμματος σύμφωνα με τη δημοσκόπηση, πιστεύουν ότι η στάση αυτή οφείλεται στον φόβο του κ. Κόρμπιν ότι θα έχανε υποστηρικτές σε περιφέρειες που ψήφισαν υπέρ της εξόδου από την ΕΕ.

Το 23% αποδίδει την απροθυμία υποστήριξης δεύτερου δημοψηφίσματος στο ότι ο Τζέρεμι Κόρμπιν «πιστεύει στο Brexit».

Επαγγελματικό μπογιάτισμα σπιτιών, γραφείων, μαγαζιών κ.λπ.

Με λογικές τιμές και αξιοπιστία, χωρίς καθυστερήσεις και... διαλείμματα

Αποταθείτε στον Χρήστο

Τηλ. 07384 178 200

email: c.eikosipentarchos@gmail.com

DESIGNER KITCHENS
BY ELLE JAMES INTERIORS

WWW.DESIGNER-KITCHENS.CO.UK

DESIGNER KITCHENS / 37 HIGH STREET / POTTERS BAR / HERTS / EN6 5AJ

TEL: 01707 650 565 EMAIL: INFO@DESIGNER-KITCHENS.CO.UK

ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΗ ΓΕΝΝΑΙΟΔΩΡΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μπόνους 3,7 εκατ. ευρώ στους εργαζομένους της έδωσε η καπνοβιομηχανία «Καρέλιας»

Πλούσια ενίσχυση με τη μορφή μπόνους στους εργαζόμενους της καπνοβιομηχανίας «Καρέλιας» (που έχει τα εργοστάσιά της στη Μεσσηνία) και προσφορές προς κοινοφελή ιδρύματα ανακοίνωσε στην ομιλία του στους εργαζόμενους για το τέλος του έτους ο Ανδρέας Καρέλιας.

Το συνολικό ποσό το οποίο θα διαθέσει η εταιρεία σε εργαζόμενους και προσφορές ξεπερνά τα 3,7 εκατ. ευρώ. Πρόκειται για το μεγαλύτερο ποσό το οποίο έχει διαθέσει ποτέ (την αντίστοιχη περίοδο) η «Καρέλιας».

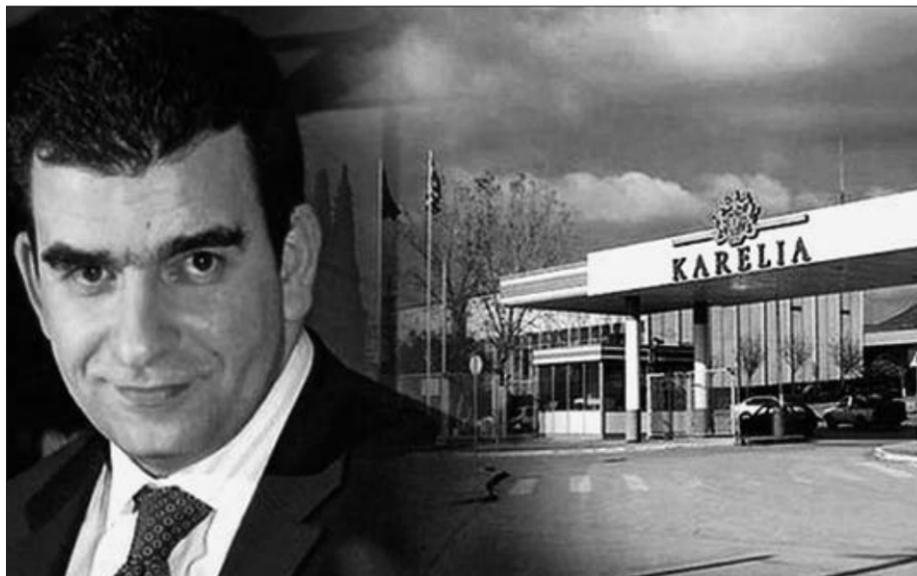
Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον κ. Καρέλια:

—Η ενίσχυση για το εορταστικό τραπέζι ήταν φέτος αυξημένη και έφτασε τα €220,00 καθαρά για κάθε εργαζόμενο στην Εταιρεία.

—Το επίδομα παρουσίας θα είναι και αυτό φέτος αυξημένο και θα φτάσει τα €900,00 καθαρά. Θυμίζω ότι αυτό το δικαιούνται όσοι δεν έλειψαν ούτε μία μέρα από την εργασία τους. Πέρσι το επίδομα αυτό το έλαβε το 84% των εργαζομένων, πράγμα ιδιαίτερα ευχάριστο, αφού το ποσοστό συνεχώς αυξάνεται.

—Ο κάθε εργαζόμενος, που έχει παιδιά που σπουδάζουν σε κρατικό Πανεπιστήμιο ή ΤΕΙ, θα λάβει έκτακτη οικονομική ενίσχυση €1.500,00 καθαρά.

—Οι εργαζόμενοι, των οποίων τα παιδιά πέτυχαν στα παραπάνω Ιδρύματα μέσα στο 2018, θα λάβουν επιπλέον ενίσχυση €500,00 καθαρά. Παράλληλα, η Εταιρεία θα κάνει δώρο έναν υπερσύγχρο-

νο φορητό υπολογιστή Apple σε κάθε παιδί που πέτυχε την εισαγωγή του σε μία από τις παραπάνω σχολές μέσα στο 2018.

—Όπως είπα και στην αρχή της ομιλίας μου, φέτος κλείσαμε 130 χρόνια συνεχούς λειτουργίας. Προκειμένου να τονίσουμε αυτήν την χρονιά ορόσημο, θα πάρουμε τα 130 χρόνια, θα τα πολλαπλασιάσουμε επί 10, και έτσι κάθε εργαζόμενος, θα λάβει πλέον €1.300,00 καθαρά.

—Εργαζόμενοι των οποίων οι μηνιαίες αποδοχές είναι κάτω από €2.500 θα λάβουν έκτακτη οικονομική ενίσχυση, πέραν των €1.300,00, επιπλέον €400,00, ήτοι €1.700,00.

—Εργαζόμενοι με μηνιαίες αποδοχές κάτω από €1.700, θα λάβουν πέραν των €1.300,00 και των €400,00, μία ακόμη πρόσθετη έκτακτη οικονομική ενίσχυση €600,00, ήτοι €2.300,00 καθαρά.

Επίσης:

—Εργαζόμενοι με μηνιαίες αποδοχές έως και €1.200 και οι οποίοι έχουν από 2 ανήλικα παιδιά και πάνω, θα λάβουν, πέραν των όσων ανέφερα παραπάνω, επιπλέον €450,00 καθαρά για κάθε ανήλικο παιδί.

—Ο κάθε λαχνός της σημερινής γιορτής είναι για φέτος αυξημένος και φτάνει τα €850,00 καθαρά. Όπως κάθε χρόνο, όλες οι παραπάνω παροχές θα δοθούν καθαρές. Δηλαδή, η Εταιρεία θα καλύψει με δικά της χρήματα, όλους τους φόρους και τις κρατήσεις που αναλογούν στους εργαζομένους.

Παράλληλα, θα συνεχίσουμε να ενισχύουμε την κοινωνία, τους ανθρώπους γύρω μας και τους φορείς εκείνους που πραγματικά έχουν ανάγκη την στήριξή μας. Όπως πέρσι, έτσι και φέτος, η εταιρεία μας αποφάσισε να ενισχύσει με το συνολικό ποσό των

550.000 ευρώ ως εξής:

—Το Πρώτο Ειδικό Δημοτικό και Ειδικό Νηπιαγωγείο Καλαμάτας με το ποσό των 100.000 ευρώ.

—Το Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Καλαμάτας (Ε.Ε.Ε.Ε.Κ.) με το ποσό των 50.000 ευρώ.

—Τον Σύλλογο Γονέων, Κηδεμόνων Και Φίλων Ατόμων με το ποσό των 60.000 ευρώ.

—Τον Σύλλογο Φίλων Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες Μεσσηνίας (ΣΥ.Φ. ΑΜΕΑ) με το ποσό των 50.000 ευρώ.

—Τα Παιδικά Χωριά SOS Καλαμάτας με το ποσό των 75.000 ευρώ.

—Το Νοσοκομείο Καλαμάτας με το ποσό των 75.000 ευρώ.

—Το Χαμόγελο του Παιδιού με το ποσό των 150.000 ευρώ.

Ομιλία Λ. Λεωνίδου για τη συμβολή Βρετανών πολιτικών υπέρ της αυτοδιάθεσης κατά τον αγώνα της ΕΟΚΑ

Η Ακαδημία Ιστορικών Σπουδών του Ιδρύματος Απελευθερωτικού Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-59 σάς προσκαλεί στην τρίτη διάλεξη που θα γίνει την Τρίτη, 22 Ιανουαρίου 2019 και ώρα 7.30μ.μ.

Θέμα: «Η συμβολή Βρετανών πολιτικών στην υπεράσπιση της αυτοδιάθεσης και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια του Απελευθερωτικού Αγώνα της ΕΟΚΑ».

Ομιλητής: Λεωνίδας Λεωνίδου, συγγραφέας - ερευνητής
Τόπος: Αίθουσα Ηρώων Ιδρύματος Απελευθερωτικού Αγώνα 1955-1959, Προδρόμου 40, Στρόβολος, Λευκωσία

Θα ακολουθήσει δεξίωση.

Οι διαλέξεις είναι ανοικτές για το κοινό.

Όσοι παρακολουθήσουν τρεις τουλάχιστον διαλέξεις θα τους απονεμηθεί δίπλωμα.

Συνδιοργανωτές:

—Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959

—Σύνδεσμοι Αγωνιστών ΕΟΚΑ 1955-1959

Χορηγός Επικοινωνίας Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου

Διάρκεια εκδήλωσης 7.30 μ.μ.-8.45 μ.μ

Τηλ. 22305001/2/3.

ΘΑ ΤΟΥΣ ΑΦΗΣΟΥΝ ΣΤΟ ΕΛΕΟΣ
ΚΑΙ ΤΗ ΜΑΝΙΑ ΤΟΥ ΕΡΝΤΟΓΑΝ;

Ο Ολάντ υπέρ των Κούρδων της Συρίας

«ΜΕΙΖΩΝ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΙΣΛΑΜΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ»

Οι Κούρδοι διαδραμάτισαν «μείζονα ρόλο» στη μάχη εναντίον της οργάνωσης Ισλαμικό Κράτος (ΙΚ) «με την υποστήριξη του (διεθνούς) συνασπισμού, συμπεριλαμβανομένης της Γαλλίας», ανέφερε ο Φρανσουά Ολάντ σε ανακοίνωσή του που δόθηκε στη δημοσιότητα μετά τη συνάντησή του με τον Χάλεντ Ισα, αντιπρόσωπο στη Γαλλία της αυτόνομης συνομοσπονδίας των Κούρδων στη Συρία, γνωστής με την ονομασία Ροζάβα.

«Η συμβολή των Κούρδων της Συρίας στον αγώνα εναντίον της τρομοκρατίας είχε τίμημα δυσβάστακτες ανθρώπινες θυσίες», τόνισε ο Ολάντ.

Ο πρώην πρόεδρος, ο οποίος είχε διατάξει την εμπλοκή των γαλλικών ενόπλων δυνάμεων στον αγώνα εναντίον του ΙΚ, εξέφρασε την ανησυχία πως θα υπάρξει νέα «ανάφλεξη της σύρραξης» μετά τη μονομερή απόφαση του Ντόναλντ Τραμπ να αποσύρει τους περίπου 2.000 στρατιωτικούς των ΗΠΑ που είναι ανεπτυγμένοι στη Συρία και την απειλή περί έναρξης νέας τουρκικής επέμβασης στα εδάφη υπό κουρδικό έλεγχο.

«Αυτές οι απειλές, εάν γίνουν πραγματικότητα, θα έχουν δραματικές συνέπειες για τον πληθυσμό, θέτοντας σε κίνδυνο έναν σύμμαχο της Γαλλίας στον αγώνα εναντίον του Ντάες (σ.σ. ακρώνυμο του ΙΚ στα αραβικά) και οδηγώντας στην αναζωπύρωση της τρομοκρατίας στη Συρία και πέραν αυτής», πρόσθεσε ο πρώην αρχηγός του γαλλικού κράτους.

Και ο Μακρόν έχει εκφράσει τη λύπη του

Οι Κούρδοι έχουν αφήσει να εννοηθεί ότι ο αγώνας εναντίον του ΙΚ, μέλη του οποίου είναι περικυκλωμένα στους ύστατους θύλακες που ελέγχουν στην επαρχία Ντέιρ Εζόρ, θα δοκιμαζόταν σε περίπτωση τουρκικής επίθεσης διότι οι μαχητές τους θα ήταν αναγκασμένοι να απειμπλακούν από τις αντιπαρατακτικές επιχειρήσεις και να σπεύσουν να υπερασπιστούν τα εδάφη τους.

Ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν, ο οποίος διαδέχθηκε τον Φρανσουά Ολάντ το 2017, δήλωσε ότι τον «λυπεί βαθιά» η αμερικανική απόφαση, κρίνοντας πως ένας σύμμαχος «πρέπει να είναι αξιόπιστος».

Η Γαλλία εξάλλου διαβεβαίωσε πως παραμένει δεσμευμένη στον συνασπισμό εναντίον του ΙΚ, παρά την ανακοίνωση περί επικείμενης αποχώρησης των αμερικανικών ενόπλων δυνάμεων από τη συριακή επικράτεια.

Πέραν της υποστήριξης από αέρος και με πυροβολικό, η Γαλλία έχει επίσης αναπτύξει ομάδες των Ειδικών Δυνάμεών της στη βορειοανατολική Συρία. Ο αριθμός των Γάλλων στρατιωτικών στην περιοχή αυτή παραμένει απόρρητος.

Η κυβέρνηση της Τουρκίας έχει προειδοποιήσει το Παρίσι εναντίον οποιασδήποτε υποστήριξης προς την κουρδική παραστρατιωτική οργάνωση YPG στη Συρία, η οποία χαρακτηρίζεται «τρομοκρατική» από την Αγκυρα, λόγω των δεσμών της με το Εργατικό Κόμμα Κουρδιστάν (PKK), που διεξάγει αιματηρό ανταρτοπόλεμο στην τουρκική επικράτεια από το 1984.

Καλή χρονιά από τους Έλληνες της Αλάσκας

Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Προκόπης Παυλόπουλος, επικοινωνήσε τηλεφωνικά με τα μέλη της Ελληνικής Κοινότητας στο Άνκορατζ της Αλάσκας των ΗΠΑ και τους ευχήθηκε Καλή Χρονιά.

Η επικοινωνία έγινε μέσω του ιερέως της Κοινότητας, πατρός Βασίλειου Γαλοψού, όταν τα μέλη της Κοινότητας είχαν συγκεντρω-

θεί στον Ορθόδοξο Ιερό Ναό της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, για την Πρωτοχρονιάτικη Λειτουργία. Τις ευχές τους για χρόνια πολλά και καλή χρονιά, στέλνουν μέσω του ΑΠΕ-ΜΠΕ ο πάτερ Βασίλειος και μέλη της ελληνικής κοινότητας στην μακρινή και παγωμένη Αλάσκα προς όλον τον Ελληνισμό.

Περίπου 100 ελληνορθόδοξες οικογένειες ανήκουν στην κοινότητα της Μεταμορφώσεως, η οποία ιδρύθηκε το 1953 και ο πρώτος ναός χτίστηκε το 1958. Η σημερινή εκκλησία και το κοινοτικό κέντρο άρχισαν να χτίζονται το 2010 και ολοκληρώθηκαν το 2014. Η κοινότητα έχει πανορθόδοξο χαρακτήρα κι η λειτουργία γίνεται κυρίως στην αγγλική με ορισμένα ελληνικά. Ωστόσο η Κυριακή Προσευχή λέγεται και σε άλλες γλώσσες, όπως αραβικά, αρμενικά, ουκρανικά, ρουμανικά και γαλλικά. Οι πρώτοι Έλληνες ήρθαν στην Αλάσκα τον 18ο αιώνα μαζί με τους Ρώσους ιεραποστόλους.

Το μεγάλο τους όνειρο ήταν να αποκτήσουν μια κανονική εκκλησία. Με εθελοντική δουλειά το 1958 άρχισε το κτίσιμο της πρώτης Ορθόδοξης εκκλησίας σε ένα οικόπεδο που παραχώρησε η ελληνική κοινότητα και με την συνεισφορά όλων. Αρχικά ο ναός ονομάστηκε του Σωτήρος. Η μικρή εκκλησία έγινε το κέντρο των δραστηριοτήτων της ελληνικής

κοινότητας αλλά και των άλλων Ορθόδοξων στην Αλάσκα. Το 1959 η Αρχιεπισκοπή Αμερικής στέλνει τον πρώτο Έλληνα ιερέα, ενώ το 1977 επισκέφθηκε την κοινότητα για πρώτη φορά ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Ιάκωβος ο οποίος και ευλόγησε τη μικρή ενορία.

Μετά από πολλά χρόνια το 2009 αποκτήθηκε οικόπεδο και άρχισαν οι εργασίες ανέγερσης του νέου ναού, ο οποίος αφιερώθηκε στη Μεταμόρφωση του Σωτήρος. Κατά τη διάρκεια των εργασιών η κοινότητα, μέσω της δραστηρίας προέδρου της, Μαρίας Μπάσκους, απήλυσε έκκληση για βοήθεια, κυρίως προς όσους μπορούσαν να βοηθήσουν στην αιογράφηση.

Στην έκκληση αυτή ανταποκρίθηκε ο Λαρισσιός αγιογράφος, Κώστας Θεοδώρου ο οποίος πήγε εκεί με δικά του έξοδα και αγιογράφησε την «Πλατυτέρα των ουρανών» και άλλες μορφές αγίων, καθώς και ο Αλέξης Ζουρντζής από την Πάτρα, ο οποίος έφτιαξε τα ψηφιδωτά.

Να σημειωθεί πως ο συγκεκριμένος ναός εξυπηρετεί τις λατρευτικές ανάγκες Ορθόδοξων άλλων εθνοτήτων και έτσι οι λειτουργίες τελούνται εκτός από τα Ελληνικά, στα Αραβικά, στα Αρμενικά, στα Γαλλικά, στα Σέρβικα, στα Ρουμανικά, στα Σλάβικα και στα Ισπανικά.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
152-154 COLES GREEN ROAD
LONDON NW2 7HD

☎: 020 7195 1788

email: michael@eleftheria.biz

vaso@eleftheria.biz

website: www.eleftheria.co.uk

Ιδιοκτησία: ELEFThERIA UK LTD

Διευθυντής: ΜΙΧΑΛΗΣ ΕΛΛΗΝΑΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ: ΑΓΓΛΙΑ	€150
ΚΥΠΡΟΣ	€250
ΕΛΛΑΔΑ	€250
ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ	€250

Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Ημερολόγιο Εκδηλώσεων

C A L E N D A R O F E V E N T S

13 Ιανουαρίου 2019
(ΚΥΡΙΑΚΗ)

● **Κοπή Βασιλόπιτας Οργάνωσης Συγγενών Κυπρίων Αγνοουμένων Η.Β.**

ΤΟΠΟΣ: Κοινοτική αίθουσα εκκλησίας Αγίου Ιωάννου Βαπτιστού, Whightman Road, N8 0LY
ΩΡΑ: Μετά τη Θεία Λειτουργία
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: 020 8805 6939
θα παραστεί και θα μιλήσει στη Δέηση που θα προηγηθεί ο Γενικός Πρόεδρος της Κύπρου **Θεόδωρος Γκότσης**

● **Ετήσια Γενική Συνέλευση και Κοπή Βασιλόπιτας Συνδέσμου Αγίου Ανδρονίκου**

ΤΟΠΟΣ: Κοινοτική αίθουσα εκκλησίας Αποστόλου Βαρνάβα Finsbury Road, Wood Green, London N22
ΩΡΑ: 1.00 μ.μ.
Μετά τη Γενική Συνέλευση θα γίνει η Κοπή της Βασιλόπιτας και θα προσφερθούν καφές, τσάι και εδέσματα, που θα ετοιμάσουν μέλη του Συνδέσμου και άλλες συγχωριανές

17 Ιανουαρίου 2019
(ΠΕΜΠΤΗ)

● **Διαλέξη Ελεύθερου Παν/μίου Ομογένειας Λονδίνου**

ΘΕΜΑ: «Ο ρόλος της βιβλιοθήκης στη σύγχρονη κοινωνία: Το παράδειγμα της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου»
ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Έλενα Διομήδη - Παρπούνα και Φίλιππος Ιωάννου από το Πανεπιστήμιο Κύπρου Οίκημα Αδελφότητας, Britannia Road, London N12 9RU
ΤΟΠΟΣ: 7.30 μ.μ.
ΩΡΑ: 020 8445 7070, 07956 849 094
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: 020 8445 7070, 07956 849 094
ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ: Ελληνική Κυπριακή Αδελφότητα και Πανεπιστήμιο Κύπρου
ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: LGR, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΗ, HELLENIC TV, ΡΙΚ, ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ, ΚΥΠΕ

26 Ιανουαρίου 2019
(ΣΑΒΒΑΤΟ)

● **Ετήσια Χοροεσπερίδα ΔΗΚΟ Αγγλίας**

ΤΟΠΟΣ: Penridge Suite
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: 07956 245 706
θα παραστεί ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ, **Νικόλας Παπαδόπουλος**,
θα εμφανιστεί ο Έλληνας τραγουδιστής **Γιώργος Γερολυμάτος**.

10 Φεβρουαρίου 2019
(ΚΥΡΙΑΚΗ)

● **Διάλεξη Νίκου Λυγερού: «ΑΟΖ Ελλάδας & Κύπρου και οι ελληνοτουρκικές σχέσεις»**

ΤΟΠΟΣ: Lecture Theatre B304, Cruciform Building, Gower Street, London WC1E 6BT
ΩΡΑ: 4.45 – 6.30 μ.μ.
ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ: £3 λίρες
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: 07597 293 561 (Γιάννης Παρασκευάς), 07857 762 984 (Αντώνης Χατζηπίπτας),
www.ticketsourse.co.uk/hellenic-lectures
Όλα τα έσοδα θα δοθούν στο φιλανθρωπικό ίδρυμα **ALKIONIDES UK**.

21 Φεβρουαρίου 2019
(ΠΕΜΠΤΗ)

● **Διαλέξη Ελεύθερου Παν/μίου Ομογένειας Λονδίνου**

ΘΕΜΑ: «Πώς βαρβάρισαν τα ρωμαίικα αφού πήραν τον τόπο οι Λαζανιάδες - Η διαμόρφωση της κυπριακής διαλέκτου κατά την περίοδο της Λατινικής κυριαρχίας (1191-1571)»
ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Άγγελ Κονναρή, Αναπλ. καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστημίου Κύπρου Οίκημα Αδελφότητας, Britannia Road, London N12 9RU
ΤΟΠΟΣ:

ΣΑΒΒΑΤΟ, 26 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2019, PENRIDGE SUITE

Ο Νικόλας Παπαδόπουλος στη χοροεσπερίδα του ΔΗΚΟ Αγγλίας

ΘΑ ΕΜΦΑΝΙΣΤΕΙ Ο ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΣ

Στην ετήσια χοροεσπερίδα του ΔΗ.ΚΟ Αγγλίας θα παραστεί και θα μιλήσει ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος

κ. Νικόλας Παπαδόπουλος.

Η εκδήλωση θα γίνει το **Σάββατο, 26η Ιανουαρίου 2019** και ώραν 7.00 μ.μ., στο Penridge Banqueting Suite (470 Bowes Road, New Southgate, London N11 1NL).

Στο καλλιτεχνικό πρόγραμμα της χοροεσπερίδας θα εμφανισθεί και ο Ελλαδίτης τραγουδιστής **Γιώργος Γερολυμάτος**, ο οποίος θα έλθει ειδικά από την Αθήνα για την εκδήλωση.

Το μουσικό πρόγραμμα θα εμπλουτιστεί με την ορχήστρα του **Παύλου Δουκανάρη** και την εμφάνιση άλλων καλλιτεχνών σε ένα πλούσιο ρεπερτόριο με παλιά και νέα ελληνικά τραγούδια.

Για εισιτήρια μπορούν να απευθύνονται οι ενδιαφερόμενοι στο τηλέφωνο **07956 245 706**.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΚΟ ΑΓΓΛΙΑΣ

Ο Έλληνας τραγουδιστής **Γιώργος Γερολυμάτος**

ΩΡΑ: 7.30 μ.μ.
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: 020 8445 7070, 07956 849 094
ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ: Ελληνική Κυπριακή Αδελφότητα και Πανεπιστήμιο Κύπρου
ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: LGR, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΗ, HELLENIC TV, ΡΙΚ, ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ, ΚΥΠΕ

23 Φεβρουαρίου 2019
(ΣΑΒΒΑΤΟ)

● **Ετήσια Χοροεσπερίδα Ελληνικού Σχολείου Μάνορ Χιλ**

ΤΟΠΟΣ: Royal National Hotel

9 Μαρτίου 2019
(ΣΑΒΒΑΤΟ)

● **Ετήσια Χοροεσπερίδα ΕΔΕΚ Η.Β.**

ΤΟΠΟΣ: Κυπριακό Κοινοτικό Κέντρο, Earham Grove, Wood Green
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: 020 8368 7302 (Μιχάλης Κασίης), 07949 211 155 (Γιώρ. Κουπτούκης)
θα παραστεί ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ, **Μαρίνος Σιζόπουλος**

31 Μαρτίου 2019
(ΚΥΡΙΑΚΗ)

● **Παμπαροικιακός Εθνικός Εορτασμός 25ης Μαρτίου 1821 και 1ης Απριλίου 1955**

ΟΡΓΑΝΩΤΗΣ: Εθνική Κυπριακή Ομοσπονδία ΗΒ
ΤΟΠΟΣ: Ashmole School, Southgate, London N14

Aspris & Son
SINCE 1965

www.aspris.co.uk
IMPORTERS & DISTRIBUTORS
47 Turnpike Lane, London, N8 0EP
Tel: 020 8340 7899 / 0207 4859733
Email: info@aspris.co.uk

ΑΠΟΨΗ

Οι αποκαλύψεις Κοτζιά για το Κραν Μοντάνα «σπάζουν» τούρκικα, αλλά και ε/κ κόκκαλα

Η τουρκική προπαγάνδα για το ναυάγιο των διαπραγματεύσεων στο Κραν Μοντάνα, οι σκοπιμότητες των Ηνωμένων Εθνών και ο ποντοπιλατισμός τρίτων εμπλεκόμενων προσπαθούν να καταδείξουν ότι για το αδιέξοδο εκείνο φέρει μεγαλύτερη ευθύνη ο Πρόεδρος Αναστασιάδης ή, στην... καλύτερη για μας περίπτωση, η ευθύνη βαρβαίνει εξίσου και τις δύο πλευρές. Τα πυρά της τουρκικής προπαγάνδας κατευθύνονται και προς τον τώως υπουργό Εξωτερικών της Ελλάδας, Νίκο Κοτζιά, ο οποίος υπερασπίστηκε στην Ελβετία με σθένος, γνώση και υπευθυνότητα τη διεθνή νομιμότητα και την ανάγκη το νέο κράτος που θα προκύψει στην Κύπρο, ως αποτέλεσμα μετεξέλιξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, να είναι ένα κανονικό κράτος, χωρίς κηδεμόνες και «προστάτες».

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, στη διακαή επιθυμία του να εξευρεθεί λύση, προέβη σε παραχωρήσεις πέραν του επιτρεπόμενου ορίου, αλλά ούτε αυτή η υποχωρητικότητα του ήταν αρκετή για να κάμψει την τουρκική αδιαλλαξία στο θέμα των Εγγυήσεων, της παραμονής τουρκικού στρατού και στο ζήτημα της λειτουργικότητας του κράτους. Ο Τσαβούσογλου πήγε εκεί, έχοντας ρητές εντολές από τον Ερντογάν να μη δεχθεί τίποτα που δεν θα καθιστούσε την Κύπρο, επίσημα πια, προτεκτοράτο της Τουρκίας. Το είχε ομολογήσει ο ίδιος ο Τούρκος ΥΠΕΞ σε κατ' ιδίαν συνομιλία που είχε (δεν έχει σημασία με ποιον). Ο Ακιντζί στις διαπραγματεύσεις ήταν «ωσει παρών». Μια μαριονέτα χωρίς λόγο, αλλά με ρόλο που του ανέθετε κατά περίπτωση ο Τσαβούσογλου.

Εκεί, στο Κραν Μοντάνα, ο τότε Ειδικός Απεσταλμένος του Γ.Γ. Έσπεν Έιντε έπαιξε ένα ύπουλο παιχνίδι, κυρίως σε συνεννόηση με την Τουρκία και τους Βρετανούς. Οι αποκαλύψεις Κοτζιά για τον ρόλο του είναι συνταρακτικές... Και κλείνουν στόματα, διότι όλοι γνωρίζουν την πραγματικότητα.

Το να ισχυρίζεται οποιοσδήποτε σήμερα ότι ο Γ.Γ. του ΟΗΕ υπέβαλε έγγραφο στις 30 Ιουνίου 2017 στο Κραν Μοντάνα και να λέει ο Ακιντζί τώρα ότι θέλει να συνάψουν ενδιάμεση στρατηγική συμφωνία οι δύο πλευρές με βάση αυτό το έγγραφο, είναι όχι μόνο διαστρέβλωση της πραγματικότητας, αλλά και προσβολή της ανθρωπίνης νοημοσύνης.

Ο κ. Κοτζιάς, σε πρόσφατη συνέντευξή του στον «Φιλελεύθερο» (τη δημοσιεύουμε στη σελ. 11), αποτυπώνει τα πραγματικά γεγονότα, που κανείς ως τώρα δεν τόλμησε να διαψεύσει ή, έστω, να προσθέσει κάτι.

Ακόμα και Ελληνοκύπριοι πολιτικοί, που υποστηρίζουν ότι υπήρξε τάχα έγγραφο Γκουτέρες στις 30 Ιουνίου και επικαλούνται ως... απόδειξη την αναφορά στην Έκθεση του Γ.Γ. προς το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ για έγγραφο που υπέβαλε στις 30 Ιουνίου, δεν βγίκαν να ισχυριστούν ότι αυτά που λέει ο Κοτζιάς είναι λανθασμένα.

Ο Έλληνας τ. ΥΠΕΞ λέει στη συνέντευξή του ότι στις 30 Ιουνίου ο Έιντε υπέβαλε ένα κείμενο, λέγοντας ψευδώς ότι έχει την έγκριση του Γ.Γ. Γκουτέρες, και με βάση αυτό το έγγραφο ότι αποφάσισαν να έρθουν στο Κραν Μοντάνα οι τρεις πρωθυπουργοί (Ελλάδας, Τουρκίας, Βρετανίας). Έδωσε, δηλαδή, την εντύπωση ότι επίκειτο συμφωνία, που χρειαζόταν η παρουσία των τριών πρωθυπουργών ώστε να επισφραγιστεί. Ο Αλέξης Τσίπρας αρνήθηκε ότι έδωσε συγκατάθεση παρουσίας στον Έιντε, ο Τούρκος πρωθυπουργός θεωρούσε ότι οι διαπραγματεύσεις δεν προχώρησαν επαρκώς και επομένως δεν θα λάμβανε μέρος, η δε Τερέζα Μέι ήταν απρόθυμη να παραστεί.

Ο Έιντε, μετά από στρίμωγμα του Νίκου Κοτζιά, παραδέχτηκε ενώπιον όλων ότι έκανε ένα... κόλπο, «μπας και έπιανε» και ότι έλεγε ψέματα. Έγγραφο, λοιπόν, της 30ής Ιουνίου του Γ.Γ. δεν υπήρξε ποτέ. Οι Τούρκοι αρνήθηκαν ότι συμφώνησαν προφορικά να καταργηθούν οι δύο Συνθήκες του 1960 και το θέμα – λέει ο Κοτζιάς – έληξε εκεί. Το κείμενο Έιντε διαμόρφωσε άρδην ο ίδιος ο Γκουτέρες, με βάση τις πραγματικές θέσεις που εκφράστηκαν και υπεβλήθη στις δύο πλευρές στις 6 Ιουλίου.

Όπως εξηγήσαμε και στο παρελθόν, το ότι η Έκθεση του Γ.Γ. μιλά για έγγραφο που υπεβλήθη αρχικά στις 30 Ιουνίου, δεν σημαίνει ότι αυτή ήταν και η τελική μορφή του, διότι απερρίφθη και από τις δύο πλευρές. Είναι όπως το παράδειγμα του Σχεδίου Ανάν, που υπεβλήθη τον Νοέμβριο του 2002, αλλά αυτό που τέθηκε σε Δημοψήφισμα το 2004 ήταν διαφορετικό, είχε υποστεί 4 τροποποιήσεις. Όλοι μιλούν, όμως, για Σχέδιο του 2002.

Πρέπει, λοιπόν, όλοι στην ε/κ πλευρά να δείχνουν την ανάλογη σοβαρότητα και υπευθυνότητα και να μη γίνονται κήρυκες διαστρεβλωμένων γεγονότων.

«E»

...ΡΙΠΕΣ...

Το Brexit, οι επιπτώσεις, η Τ. Μέι και ο Τζ. Κόρμπιν

ΕΝΩ ΟΛΟΙ όσοι έχουν καθαρό μυαλό και δεν είναι δέσμοι μιας απόφασης που βασίστηκε στο ψέμα, τη διαστρέβλωση και τον άκρατο εθνικισμό διαπιστώνουν πικραγικές συνέπειες της αποχώρησης της Βρετανίας από την Ε.Ε., πόσο μάλλον χωρίς συμφωνία, οι κυβερνώντες αυτήν τη χώρα, αλλά και ο ηγέτης της μείζονος αντιπολίτευσης, Τζέρεμι Κόρμπιν, το... βιολί τους.

Η Τερέζα Μέι, μετά την πρωτοφανή περιφρόνηση του Κοινοβουλίου και τις δόλιες μεθοδεύσεις της για αναβολή της ψηφοφορίας του Δεκεμβρίου για τη Συμφωνία που έκανε με την Ε.Ε., μεταβαίνει ξανά στην Ευρώπη για να λάβει, τάχα, δεσμευτικές υποσχέσεις ότι η συμφωνία για ανοιχτά σύνορα στην Ιρλανδία δεν θα αποτελεί μόνιμη ρύθμιση. Πριν 2-3 εβδομάδες πάλι το ίδιο έκανε. Επέστρεψε άπραγη. «Βρήκε την πόρτα τους κλειστή και τα κλειδιά παρμένα». Οι Ευρωπαίοι ηγέτες την συναντούν μάλλον από... οίκτο παρά για σιδήποτε άλλο. Της διαμνύουν με κάθε τρόπο ότι η Συμφωνία για το Brexit που συνήψαν μαζί της, δεν αλλάζει. Και αυτή επιμένει... Προσδοκά σε κανένα... κοκκαλάκι, ώστε να έρθει πίσω στη Βουλή, ευελπιστώντας ότι θα πείσει κυρίως τους δικούς της αντιευρωπαίους ότι... κάτι έκανε!

Η Συμφωνία της δεν περνά από τη Βουλή. Θα χάσει παταγωδώς. Και εκεί που η ήττα με διαφορά 100 βουλευτών θεωρείτο πολύ μεγάλη για να την αντέξει, τώρα φαίνεται ότι η διαρροή μπορεί να φτάσει, και να ξεπεράσει ακόμα, και τους 200 βουλευτές!

Η Τερέζα Μέι... επαναπαύεται στην πύρρειο νίκη της στην εσωκομματική εκλογική επικράτηση της. Αποβλέπει περισσότερο στην προσωπική της επιβίωση παρά στην ευημερία της χώρας της.

Όμως, και οι συνεργάτες της, με πρώτο και καλύτερο τον υπουργό Εξωτερικών, δεν πάνε πίσω. Ακούστε τι είπε ο Τζέρεμι Χαντ ευρισκόμενος στη Σιγκαπούρη: Έβαλε στο ίδιο σουβάλι ένα Brexit χωρίς συμφωνία με τη διεξαγωγή ενός δημοψηφίσματος. Και στις δύο περιπτώσεις, είπε, η ζημιά θα ήταν «απίστευτη», διότι ο λαός (Ποιος λαός; Το 25%) αναμένει υλοποίηση της δημοκρατικής εντολής του.

Δηλαδή, ένα δεύτερο δημοψήφισμα, τώρα που όλοι έχουν γνώση και συνειδητοποιούν τις καταστροφικές επιπτώσεις από το Brexit, δεν θα είναι δημοκρατικό; Δεν θα είναι εντολή λαού; Πού βλέπει ο κ. Χαντ ότι θα... έβλαπτε τη Δημοκρατία; Αν ο λαός ψηφίσει μετά λόγου γνώσεως παραμονή στην Ε.Ε., πώς θα... προκύψει καταστρο-

φή; Θα υπάρξει αύξηση της ανεργίας; Θα αποδυναμωθεί η λίρα; Θα παρατηρηθούν κενά στην ασφάλεια της χώρας; Θα υπάρξει έλλειψη αγαθών και φαρμάκων;

Από την άλλη, όμως, ούτε ο Τζέρεμι Κόρμπιν φαίνεται να αντιλαμβάνεται πλήρως την κατάσταση. Έμεινε προσκολλημένος στη διεξαγωγή πρόωρων εκλογών. Θα καταθέσει πρόταση μομφής τον Ιανουάριο, όταν η Τερέζα Μέι χάσει την ψηφοφορία στη Βουλή για τη συμφωνία της. Τι θα πετύχει; Μπορεί οι 10 Βορειο-Ιρλανδοί να μη συνταχθούν με την κυβέρνηση και να απέχουν. Θα συσπειρώσει όμως το Συντηρητικό Κόμμα.

Δημοσκόπηση που είδε το φως της δημοσιότητας προχθές, δείχνει ότι το 72% των

Εργατικών θέλει δεύτερο δημοψήφισμα. Στο τελευταίο Συνέδριο του Εργατικού Κόμματος σχετικό με το Brexit ψήφισμα είχε ως επιλογή και την προσφυγή ξανά στον λαό. Επιφανή στελέχη του κόμματος, οι πρώην πρωθυπουργοί Μπλέαρ και Μπράουν, ο πρώην ΥΠΕΞ Ντ. Μίλιμπαντ και ένα σωρό άλλοι προκρίνουν δεύτερο δημοψήφισμα. Τι αναμένει ο Κόρμπιν; Να γίνει πρωθυπουργός με την πρόταση μομφής;

Μόνο αν ο Τζέρεμι Κόρμπιν πάρει ξεκαθάρη θέση και πείσει για ένα δεύτερο δημοψήφισμα, πιάνοντας τον παλμό των πολιτών, είναι δυνατόν να κυβερνήσει.

«E»

Ένας πρώην Πρόεδρος δεν δικαιούται να είναι ανιστόρητος...

ΣΕ ΠΡΟΣΦΑΘΗ συνέντευξή του σε τουρκοκυπριακή εφημερίδα, ο τώως Πρόεδρος της Δημοκρατίας και τώως Γ.Γ. του ΑΚΕΛ, Δημήτρης Χριστόφιας, είπε διάφορα για την παρούσα φάση του Κυπριακού, αλλά και για την ιστορία του. Σεβαστές οι απόψεις του για όσα εκθέτει.

Όμως, αναμέναμε από τον ίδιο, λόγω των αξιωμάτων που είχε, αλλά και των σπουδών του στην Ιστορία, να ήταν βαθύτερος γνώστης της γενεσιουργού αιτίας του Κυπριακού. Υποστήριξε στη συνέντευξή του ότι για την ύπαρξη του Κυπριακού ευθύνονται «οι τότε δεξιές κυβερνήσεις της Ελλάδας, που έγιναν όργανα και δέσμιες του ΝΑΤΟ και ευρύτερα του ιμπεριαλισμού, ύστερα από τον Εμφύλιο στην Ελλάδα μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και διαδραμάτισαν έναν αρνητικό ρόλο στις προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού. Γι' αυτόν τον λόγο, δυστυχώς, εμείς οι Ελληνοκύπριοι, αλλά και οι Τουρκοκύπριοι, πληρώνουμε το τίμημα εξ αιτίας της Ακροδεξιάς στην Ελλάδα».

Μας προκαλεί, ειλικρινά, εντύπωση. Δεν γνωρίζει ο κ. Χριστόφιας ότι την Τουρκία την ενέπλεξε στο Κυπριακό η Βρετανία το 1955, της έδωσε λόγο και ρόλο και έκτοτε η Άγκυρα κατέστρωσε «σχέδιο επανάκτησης της Κύπρου»; Κάναμε λάθη κι εμείς, αλλά δεν φταίει η Ελλάδα του 1950 που... «υποφέρουν σήμερα Ε/κ και Τ/κ».

Επίσης, είπε στη συνέντευξή του ότι ένεκα των συγκρούσεων το 1963 δημιουργήθηκαν θύλακες, όπου ζούσαν απομονωμένοι οι Τουρκοκύπριοι. Αυτά τα γκέτο, είπε, ήταν στην ουσία ένα δώρο για τον Ντενκτάς και την Τουρκία, που ήθελαν να απομακρυνθούν οι δύο κοινότητες η μια από την άλλη... Υπονοεί σαφώς ότι τους θύλακες αυτούς τους δημιούργησαν οι Ε/κ.

Οι θύλακες φτιάχτηκαν από την ηγεσία των Τ/κ, με εντολή της Άγκυρας. Μάλιστα, οι «μετακινήσεις» έγιναν διά της βίας και όσοι Τ/κ δεν υπάκουαν, τους σκότωνε η ΤΜΤ. Υπάρχει πληθώρα μαρτυριών για όλα αυτά.

Ένας πρώην Πρόεδρος οφείλει να μην είναι ανιστόρητος κάτω από οποιοδήποτε περιστασία. Λυπούμεθα, αλλά οι αναφορές του κ. Χριστόφια παραχαράσσουν την Ιστορία.

«E»

YVA

SOLICITORS LLP

call us on 020 8445 9898

or by fax on 020 8445 9199

or visit us online at:

www.yvasolicitors.com

YVA House 811 High Road North Finchley London N12 8JT

... at your service for all your legal requirements

ΕΥΧΕΤΗΡΙΟ ΜΗΝΥΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΠΑΜΠΟ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ,
ΤΟΝ ΠΡΩΤΟ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΒΡΕΤΑΝΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

«Δεν μπορώ να ψηφίσω τη Συμφωνία Τ. Μεί για το Brexit που μας φέρνει σε χειρότερη κατάσταση»

Ανασκοπώντας τους τελευταίους δώδεκα μήνες, ήταν για μένα μια πολυσχολη περίοδος τόσο στη Βουλή των Κοινοτήτων όσο και στην εκλογική μου περιφέρεια Enfield - Southgate. Το Brexit εξακολουθεί να δεσπόζει των κοινοβουλευτικών εργασιών. Στις προσεχείς εβδομάδες, τα πράγματα θα ξεκαθαρίσουν, καθώς σύντομα θα κληθούμε να ψηφίσουμε επί της συμφωνίας της Τερέζας Μεί για το Brexit. Προσωπικά δεν μπορώ να υποστηρίξω μια Συμφωνία που μας φέρνει σε χειρότερη κατάσταση.

Στη Βουλή κατά τους τελευταίους δώδεκα μήνες, εκτός των θεμάτων για την Ευρωπαϊκή Ένωση, έχω μιλήσει για τις περικοπές στα σχολεία, την ελλιπή αστυνόμευση, τη χαώδη σιδηροδρομική υπηρεσία της περιοχής μας, για τις αμοιβές στον δημόσιο τομέα, την ιδιωτικοποίηση και την παροχή φαρμάκων από το Εθνικό Σύστημα Υγείας για σπάνιες παθήσεις. Έχω παραστεί σε δημόσιες συγκεντρώσεις και συνεδρίες με κατοίκους του Enfield - Southgate, όπου συζητήθηκαν θέματα εγκληματικότητας, σιδηροδρομικών υπηρεσιών και οδικής κυκλοφορίας.

Σε τοπικό επίπεδο, είχα τακτικές συναντήσεις με τον Αστυνομικό Διευθυντή του Enfield-Haringey, τον Γενικό Διευθυντή του Νοσοκομείου North Middlesex και την αρχηγό του Δημοτικού Συμβουλίου Ένφιλντ. Έχω, επίσης, παραστεί σε πολλές χοροεσπερίδες και δείπνα, επισκέφθηκα χώρους θρησκευτικής λατρείας στην περιοχή (εκκλησίες, τζαμιά, συναγωγές), καθώς και πολλούς άλλους

«ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΕ ΜΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΛΥΣΗ ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΥΠΡΟ ΕΛΕΥΘΕΡΗ, ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΚΑΙ ΕΝΩΜΕΝΗ»

ΠΑΝΩ: Με τον Κύπριο ΥΠΕΞ, Ν. Χριστοδουλίδη

λους τοπικούς οργανισμούς, όπως τον Σύνδεσμο Θαλασσοαμίας, το Κέντρο Συνταξιούχων και το Γραφείο Εξυπηρέτησης του Πολίτη. Είχα τακτικές συναντήσεις στο τοπικό μου γραφείο με πολίτες, όπου ασχολήθηκα με διάφορα προβλήματα που τους απασχολούν και τους προβληματίζουν, από πολεοδομικές άδειες μέχρι συγγενείς αγνοουμένων.

Συνεργάζομαι στενά με δικηγορικό οίκο που έχει κινήσει αγωγή κατά της βρετανικής κυβέρνησης για βασανι-

Ο Π.Χαραλάμπους (αριστερά) με τον πρόεδρο του ΔΗΣΥ, Αβ. Νεοφύτου

σμού νεαρών ανδρών και γυναικών που διεπράχθησαν στην Κύπρο από μερικούς αδίστακτους στρατιώτες του Βρετανικού Στρατού. Επίσης, συνεργάζομαι με την τουρκοκυπριακή κοινότητα για το πρόβλημα της βεβήλωσης του νεκροταφείου στο Tottenham Park. Πρόκειται περί ενός συγκλονιστικού σκανδάλου, αφού η διαχειρίστρια του νεκροταφείου ιδιωτική εταιρεία το διαχειρί-

ζεται με πολύ άσχημο τρόπο, προκαλώντας δυσφορία και θλίψη σε αρκετούς, των οποίων αγαπημένα πρόσωπα είναι θαμμένα εκεί.

Τέλος, αναφέρω ότι έχω επισκεφθεί την Κύπρο όπου συνάντησα υψηλόβαθμους πολιτικούς αξιωματούχους και μη κυβερνητικές οργανώσεις, εκδηλώνοντας την υποστήριξή μου για μια βιώσιμη και λειτουργική λύση στο Κυπριακό και για μόνιμη ειρήνη στην Κύπρο. Ελπίζω με τον νέο χρόνο να έχουμε, επιτέλους, μια ελεύθερη, ανεξάρτητη και ενωμένη Κύπρο. Προς αυτή την κατεύθυνση θα κάνω ό,τι μπορώ για να στηρίξω όσους επιθυμούν ο στόχος αυτός να γίνει πραγματικότητα.

Θα συνεχίσω να υπηρετώ την κοινότητα και όλους τους κατοίκους της εκλογικής μου περιφέρειας όσο καλύτερα μπορώ και θα εργάζομαι σκληρά για όλους εσάς.

Εύχομαι στον καθένα μια χαρούμενη, υγιή και καρποφόρα Νέα Χρονιά. Είθε το 2019 να φέρει σε όλους ό,τι επιθυμούν.

Πάμπος Χαραλάμπους
Βουλευτής Enfield-Southgate

LIVE
TEN MINUTE RULE BILL
Labour MP Bambos Charalambous has tabled this ten rule bill on terminal illness and palliative care
BBC PARLIAMENT 23 MAY HOUSE OF COMMONS

Χριστούγεννα στην εκκλησία Αγίου Παντελεήμονος Harrow

Λάβαμε την ακόλουθη πληροφόρηση:

Στον κατάμεστο Ιερό Ναό Αγίου Παντελεήμονος και Αγίας Παρασκευής, στο Harrow του ΒΔ Λονδίνου, τελέστηκαν ανήμερα τα Χριστούγεννα οι προγραμματισμένες Ιερές Ακολουθίες, από τους Ιερείς της τοπικής Κοινότητας, Πρωτοπρ. Αναστάσιο Δ. Σαλαπάτα και Οικον. Κωνσταντίνο Παπαγεωργίου.

Πλήθη πιστών προσήλθαν στο Άγιο Ποτήριο για να μεταλάβουν του Αχράντου Σώματος και

του Τιμίου Αίματος του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, που εκείνη την ημέρα εορτάσαμε την Ενανθρώπιση Του.

Στο τέλος της Θείας Λειτουργίας, μαθητές και μαθήτριες του Ελληνικού Κολεγίου Αγίου Παντελεήμονος, το οποίο διευθύνει ο Πρωτοπρ. Αναστάσιος Δ. Σαλαπάτας, έψαλλαν ενώπιον του πολυπληθούς εκκλησιάσματος τα χριστουγεννιάτικα κάλαντα, υπό την διεύθυνση της Υποδιευθύντριας κας Φωτεινής Κωστή (ΚΕΑ).

Η εμπειρία αυτή ήταν μοναδική για τα παιδιά αλλά και για τους Ομογενείς, ιδιαίτερα τους ηλικιωμένους, οι οποίοι χάρηκαν πολύ που είχαν την

ωραία ευκαιρία να απολαύσουν τα βλαστάρια της Παροικίας μας να ψάλλουν τους υπέροχους αυτούς ύμνους της Λαϊκής μας Παράδοσης.

HELLO!

IT Support Services - we will respond within 15 minutes

Pro-active support with Remote Monitoring

High Quality websites developed by our in house developers

Professional and friendly service putting your needs first

www.swift-ds.co.uk
020 8447 4540

swiftdigital
Efficient IT and website services

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΥΠΑΤΟΥ ΑΡΜΟΣΤΗ ΚΥΠΡΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ 2019

«Φεύγει εποικοδομητικό το 2018, ανατέλλει σημαδιακό το 2019»

Συμπατριώτες και συμπατριώτισσες,

Εύχομαι, εκ μέρους σύσσωμης της οικογένειας της Ύπατης Αρμοστείας της Κύπρου, να έχετε ένα υγιές, παραγωγικό, αποτελεσματικό κι ευτυχές νέο έτος.

Είθε η γέννηση του Θεανθρώπου να φωτίσει την οδό προς τη λύτρωση και δικαίωση της ιδιαίτερης μας πατρίδας, αλλά και γενικότερα προς ένα κόσμο δίκαιο και ειρηνικό. Μια τέτοια οδός χαρακτηρίζεται από ταπεινότητα, συγχώρεση, αποδοχή, σεβασμό και, προπαντός, αγάπη.

Αποχαιρετούμε ένα εποικοδομητικό 2018 για την Κύπρο, το οποίο χαρακτηρίζεται από σημαντικές εξελίξεις και διπλωματικές επιτυχίες στην ευρύτερη περιφέρεια της Ανατολικής Μεσογείου, αλλά και από ουσιαστικές προσπάθειες για εξορθολογισμό της κρατικής μηχανής και ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας.

Όσον αφορά στο κρίσιμο εθνικό ζήτημα, το οποίο είναι υπαρκτικό για εμάς, συνεχίζονται οι άοκνες προσπάθειες του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Αναστασιάδη προς εξεύρεση δίκαιης και βιώσιμης λύσης. Περιττό να τονίσω, ότι ως Ύπατη Αρμοστεία βρισκόμαστε σε συνεχή επαφή με το Βρετανικό Υπουργείο Εξωτερικών, προωθώντας τις θέσεις τις θέσεις μας με σκοπό την αναζήτηση και εξασφάλιση στήριξης, αλλά, κυρίως, διαμηνύοντας τη σημασία που έχει για τους Κύπριους πολίτες αλλά και για το ΗΒ η επίτευξη μιας συμφωνίας που θα είναι προς όφελος όλων των πολιτών της και όχι προς όφελος τρίτων.

Ταυτόχρονα, η πολυσχιδής και πολυδιάστατη δράση της Ύπατης Αρμοστείας αφορά σε μια γενικότερη προσπάθεια συνεχούς αναβάθμισης της εικόνας της Κύπρου μας σε ποικίλους τομείς, όπως τουρισμό, εμπόριο, ναυτιλία, επενδύσεις, πολιτισμό, μέσα, μεταξύ άλλων, και από την ενεργητική συμμετοχή μας σε διεθνείς οργανισμούς, όπως η Κοινοπολιτεία, ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός και, φυσικά, τα διάφορα όργανα και προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Διαχρονικοί και πολύτιμοι συμπαριστάτες στον κοινό εθνικό αγώνα αλλά και στους άλλους σημαντικούς αγώνες της Κύπρου, στους τομείς της οικονομίας, της κοινωνίας και του πολιτισμού, παραμένετε εσείς, η ομογένεια.

Με συνεκτικό στοιχείο την εκκλησιαστική ηγεσία, η οποία πλαισιώνεται και ενισχύεται από μια σειρά από οργανωμένα σύνολα, κοινότητες, σχολεία και θεσμούς, ο πολύμορφος χαρακτήρας της κυπριακής παροικίας δέπει την έντονη και δυναμική παρουσία της στο Ηνωμένο Βασίλειο. Με αυτό τον τρόπο, διασφαλίζει την ύπαρξή της ως ενός εκ των ακρογωνιαίων λίθων επί του οποίου εδράζεται η εθνική και πολιτισμική μας επιβίωση. Πρόκειται για συλλογική προσπάθεια, στην οποία η Ύπατη Αρμοστεία λειτουργεί ως κατεξοχόν θεσμικός κρίκος ανάμεσα στην παροικία και τη μητρόπολη.

Αυτή η ιδιαίτερη σχέση αποδεικνύεται έτι ουσιαστικότερη καθώς οδεύουμε προς αχαρτογράφητα νερά ενόψει της εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Πάντοτε σε

εργήγηση να ανταποκριθεί στις ανάγκες της παροικίας, η Ύπατη Αρμοστεία έχει διοργανώσει μια σειρά από εκδηλώσεις για ενημέρωση των Κυπρίων που ζουν στο ΗΒ αναφορικά με το Brexit, τα δικαιώματά τους και τη δυνατότητα απόκτησης Κυπριακής υπηκοότητας. Ταυτόχρονα, έχουμε αναπροσαρμόσει τις διαδικασίες προς ταχύτερη εξυπηρέτηση των σχετικών αιτήσεων, οι οποίες αυξήθηκαν κατακόρυφα μέσα στο 2018, εισάγοντας ηλεκτρονικό σύστημα ραντεβού για παροχή προξενικών υπηρεσιών, και αξιοποιώντας τις άμεσες δυνατότητες που προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία, και συγκεκριμένα τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, για επίλυση αποριών και παροχή πληροφοριών.

Αγαπητοί συμπατριώτες και συμπατριώτισσες,

Καθώς καλωσορίζουμε ένα σημαδιακό έτος για την παγκόσμια ιστορία, το οποίο συνεπάγεται πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις, θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι η Ύπατη Αρμοστεία παραμένει το σπίτι σας. Η Ύπατη Αρμοστεία προσαθεί να ανταποκριθεί με πάσα ετοιμότητα, εξυπηρετώντας τις ανάγκες και τα συμφέροντα της μεγάλης κυπριακής οικογένειας στο ΗΒ. Αυτό δεν θα ήταν δυνατόν, όμως, χωρίς τις δικές σας μεθοδικές και στοχευμένες προσπάθειες για συσπείρωση των μελών της κοινότητας μας, χωρίς την ακούραστη δράση σας για προώθηση και προάσπιση των συμφερόντων και δικαίων της ιδιαίτερης μας πατρίδας, της Κύπρου μας. Μας κάνετε περήφανους και μας συγκινείτε. Διότι, η δική σας φωνή δεν διασφαλίζει απλώς τη δυναμική παρουσία μας στη βρετανική πολιτική σκηνή αλλά καθρεφτίζεται ως αχτίδα ελπίδας και αισιοδοξίας για εθνική δικαίωση στο πρόσωπο του κάθε Κύπριου, είτε ζει στην παροικία είτε στη μητρόπολη.

Είθε το 2019 να σκορπίσει το ευαγγέλιο της ειρήνης και επανένωσης της Κύπρου μας και να φέρει προσωπική και οικογενειακή ευτυχία σε όλους.

Ευριπίδης Α. Ευρυβιάδης
Υπάτος Αρμοστής

«Λιμνών περιήγησις»

ΜΕΡΟΣ ΕΝΑΤΟΝ

Οι λίμνες της Ελλάδος

ν. Καστοριάς:

—Αρενών ή Μουτσάλια (4 στρ.-μέγ. βάθος 1 μ.) στα σύνορα ν. Καστοριάς-Ιωαννίνων, σε υψόμετρο 1.800 μ. στο όρος Επάνω Αρένα του Γράμμου. Εντυπωσιακής ομορφιάς λίμνη. Περιβάλλεται από οξείες, ενώ σε αυτήν διαβίει ο αλπικός τρίτων. Αρένα ονομάστηκε από τους βλάχους, που στην γλώσσα τους σημαίνει χόμα, άμμος. Μουτσάλια ονομάζεται επίσης από τους βλάχους, οι οποίοι καλούν μουτσάλι αυτό που εμείς εννοούμε μούσκεμα. Η περιοχή της υπήρξε θέατρο μαχών στον εμφύλιο (1948-49).

—Γράμμου (2 στρ.) στα ελληνο-αλβανικά σύνορα, εφραπτόμενη της Αλβανίας, σε υψόμετρο 2.360 μ. —η λίμνη η ευρισκόμενη στο υψηλότερο υψόμετρο στην Ελλάδα! Για να φθάσει κανείς έως αυτήν, θα πρέπει με εκτός δρόμου όχημα να φθάσει έως το χ. Μαντριά και από εκεί πεζοπορία 2 ωρών κατά μήκος της κορυφής, η οποία αποτελεί την ελληνο-αλβανική μεθόριο. Σε αυτό το υψόμετρο η χλωρίδα είναι περιορισμένη, αλλά απαντάται ορχεοειδής βλάστηση (σερικοβοτόανο ή σαλέπι). Στο περιβάλλον της βόσκουν ιδανικά τα βοοειδή κ.ά. ενώ διαβίει η καφετιά αρκούδα. Στην πανίδα της εντάσσεται και ο αλπικός τρίτων. Παλαιότερα ελέγετο και Γκίστοβα.

—Ορεστίς ή Καστοριάς ή Καστορία (28,8 τ.-χλμ.-μέγ. βάθος 7 μ.), καρστική εντροφική λίμνη τεκτονικής προελεύσεως, 620 μ. πάνω από την επιφάνεια της θαλάσσης. Ο Κάστωρ που ονομάτισε την πόλη και την λίμνη ήταν υιός του Διός, που έδωσε το όνομά του και στα φερόνυμα τρωκτικά, που κάποτε ζούσαν στην λίμνη και από τα οποία οι αρχαίοι κάτοικοι έφτιαχναν γούνες. Ορεστίς — και όχι Ορεστιάδα — ονομάστηκε από τους Ορέστες (ακολουθούσους του Ορέστη), που κάποτε κατοίκησαν την περιοχή. Τροφοδοτείται από χειμάρρους²³. Τον χειμώνα τα νερά της παγώνουν 2-5 εβδομάδες! Ο Πουκεβίλ αναφερόμενος στην λίμνη (1806) λέγει ότι τα ύδατά της τον χειμώνα ήταν διαυγή και το καλοκαίρι πρασίνιζαν και προκαλούσαν ελάνθες πυρετούς. Χαρακτηριστικό το πλεούμενο της λίμνης, που το λεν «καράβι» ή «μανόζυλο» (<μονόζυλο)²⁴. Στα Ν της λίμνης, στο Δισπηλιό, ευρέθη σημαντικότητας λιμναίος οικισμός της μέσης νεολιθικής εποχής (5.500-3.500 π.Χ.), εποχή κατά την οποία κατοικείτο από 5.000 κατοίκους! Σε αυτόν ευρέθη ξύλινη πινακίδα, του 5250 π.Χ. με το αρχαιότερο γραπτό κείμενο στον κόσμο!²⁵ Φιλοξενεί μεγάλο αριθμό χλωρίδων²⁶ και πανίδος (ιδίως ερπετών, αλλά και θηλαστικών, όπως το αγριόγινδο²⁷, ιχθυοπανίδος²⁸ και σημαντική περιοχή ορνιθοπανίδος, αφού είναι μια από τις σημαντικότερες περιοχές αναπαραγωγής της βαλτόπαπιας). Η λίμνη υπάγεται στο «Φύση 2000».

Στις 4.9.2008 «σήμα κινδύνου» εξέπεμψε και η λίμνη της Καστοριάς, λόγω ρύπων και ιζημάτων. Ο όγκος των υδάτων της λίμνης Καστοριάς μειώνεται διαρκώς και τα νερά της μολύνονται από τα φυτοφάρμακα και τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Η λίμνη δεχόταν επί χρόνια ανθρωπογενείς πιέσεις, καθώς πριν λειτουργήσει ο βιολογικός καθαρισμός, το 1990, τα αστικά λύματα κατέληγαν στο βυθό της. Παράλληλα, η λεκάνη απορροής δέχεται φερτά υλικά από χειμάρρους που τροφοδοτούν τη λίμνη με προσχώσεις και μειώνουν το βάθος της. Επίσης οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις στις παραλίμνιες εκτάσεις αποτελούν πηγές ρύπανσης των υδάτων της, λόγω της μεταφοράς σε αυτήν των χημικών και φαρμάκων που χρησιμοποιούνται. Είναι ανά-

Γράφει από την Αθήνα ο συνεργάτης μας Γιώργος Λεκάκης, συγγραφέας, λαογράφος www.lekakis.com

γκη το υπουργείο Περιβάλλοντος να αναλάβει πρωτοβουλία. Η δημιουργία ενιαίου φορέα διαχείρισης θα επέτρεπε την εκπόνηση μελέτης ολοκληρωμένης διαχείρισης των υδάτων, τη διερεύνηση των υδρολογικών διεργασιών και την εξυγίανση της λίμνης με διαδικασίες που δεν θα διαταράξουν περισσότερο την οικολογική της ισορροπία. Η λίμνη εντάσσεται στο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura και βρίσκεται στο επίκεντρο μιας παραδοσιακής πόλης με σημαντική τουριστική δραστηριότητα. Προτεραιότητες για τον δήμο ήταν ο περιορισμός των ρυπογόνων πηγών, η διευθέτηση των χειμάρρων, η δημιουργία δεξαμενών καθίζησης και η εφαρμογή μεθόδων βιοχειρισμού για τη διάσωση της χλωρίδας και πανίδας²⁹.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

23. Σταυροστάμου ή Ξηροστάμου (ο οποίος κατεβάζει πολλές φερτές ύδες, με συνέπεια να προκαλεί την μείωση του βάθους της λίμνης, τόσο που η λίμνη απειλείται να χωριστεί σε δυο μέρη!), Τοικολίσι, Μεταμόρφωση, Λάκκου.
24. Διαφέρει από άλλα λιμναία ηθεσούμενα, όπως π.χ. τις ηλάβες (< ρ. ηλώ), τα κάρια, τις γάιτες, κ.ά.
25. Πρόκειται για την αρχαιότερη ευρεθείσα πινακίδα με ελληνική γραφή! Ευρέθη από τις ανασκαφές του κ. Γ. Χουρμούζιδη — και συγκεκριμένα την 11η Αυγούστου 1993 — έχει χαρακτηριστεί ως «η πρώτη γραφή του κόσμου» — έως τώρα. Η αρχαιομετρία (από τον «Δημόκριτο», αλλά και από εργαστήρια του εξωτερικού) την χρονολόγησαν στα 5.250 π.Χ.! Αυτός είναι ο πρώτος φεγγόμομος πίνακας του κόσμου. Υπάρχουν κι άλλα ευρήματα που μαρτυρούν γραφή εκείνη την εποχή: Ένα όστρακο από την Γιούρα Β. Σποράδων του 5.500 π.Χ. φέρει ελληνική γραφή (ανακοίνωση αρχαιολόγου Αδ. Σάμψων). Σχεδόν σύγχρονη με αυτήν του Δισπηλιού είναι η λεγόμενη «κροκάλη της Καυκασίας» Οθυσμίας (σχ. ανακοίνωση των αρχαιολόγων Π. Αραπογιάννη, Γ. Ράμπας, Λ. Γκοτάρντ στην Ακαδημία Αθηνών, πρακτικά 1995, τ. 7), στο βιβλίο «Κοσμήματα της ελληνικής προϊστορίας — Ο νεολιθικός θησαυρός» (εκδ. υπ. Πολιτισμού) εικονίζει «χρυσό δακτυλίσιο με περίπλοκο (αρ. κατ. 12), με εγκάρκτα σημεία γραφής (:)» τα οποία το ίδιο κείμενο χρονολογεί στα «τέλη 6ης-4ης χιλιετίας π.Χ.»... Ίδιας ηλικίας εγκάρκτα μορφές έχουν ευρεθεί και σε Δμίμη και Μαγούλα Θεσσαλίας, Ελατεία, Πήλιο, Μεθών Βόλου, Κνωσό, Κεφαλόβρυσο Τρικάλων, Κύπρο. Και, τέλος, ελληνική επιγραφή γραμμικής Α' (2.700 π.Χ.) ευρέθη στα Πιθικιά της Ιθάκης (την οποία αποκρυπτογράφησε ο Π. Φορ), και «σύμβολα κεραμικών» στην Μήλο (3η χιλιετία π.Χ.), κ.ά. — βλ. σχ. άρθρο του Γ. Λεκάκη στην εφημ. «Έθνος», 16.3.2003.
26. Βλ. Γ. Λεκάκη «Η χλωρίδα της Ορεστίδας λίμνης Καστοριάς», εφημ. «Ελευθερία» Λονδίνου, 11.10.2007.
27. Ένα βαλκανικό υποείδος της ευρύτερης περιοχής.
28. Αυτόχθονα τα γριβάδια, οι γουλιανοί, τα ταιρόνια, κ.ά.
29. ΠΗΓΕΣ: δήμαρχος Γιάννης Τσαμίσης, ιχθυολόγος του δήμου Νίκη Μαντζαφλήρη, Δήμος Καστοριάς, ΑΠΕ-ΜΠΕ.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΕΚΑΚΗ
στο www.lekakis.com
ή στο τηλ. (0030) 210 9400674

Για φωτογράφιση Γάμων,
Αρραβώνων, Parties
και οποιεσδήποτε άλλες εκδηλώσεις
ΠΕΤΡΟΣ ΠΕΝΤΑΓΙΩΤΗΣ

• 020 8482 1865
• 07956 165 237

Η κοπή της βασιλόπιτας της Ελληνικής Κυπριακής Αδελφότητας Λονδίνου

Με τα Κάλαντα της Πρωτοχρονιάς και με την ευχή όλων για Ελευθερία στην Κύπρο μας υποδέχτηκαν τον Νέο Χρόνο 2019 οι συμπατριώτες μας στο Λονδίνο μέσα σε μια ζεστή φιλική και γιορταστική ατμόσφαιρα, όπου ο Επίσκοπος Τροπαίου Αθανάσιος ευλόγησε, έκοψε και μοίρασε τη βασιλόπιτα της Ελληνικής Κυπριακής Αδελφότητας.

Καλωσορίζοντας τα μέλη και τους φίλους της Ελληνικής Κυπριακής Αδελφότητας, ο Αντιπρόεδρος της Νίνος Κουμέττου ανέφερε ότι τις γιορτινές αυτές μέρες, όλοι οι ξενιτεμένοι, ταξιδεύουμε νοερά στο μικρό μας νησί, για να συναντηθούμε, με χωριανούς, συγγενείς και φίλους και να σεριανίσουμε σε τόπους προσφιλείς κι αγαπημένους, όπου βρίσκονται οι ρίζες μας, η ιστορία και οι παραδόσεις μας. Αναπολούμε τα πρώτα χρόνια που περάσαμε στο τότε πολύ σκληρό, παγωμένο και αφιλόξενο Λονδίνο, σκεπτόμαστε το παρόν και προσβλέπουμε με αισιοδοξία στο μέλλον.

Όλοι μας συμμετέχουμε πάντοτε στις χαρές και στις λύπες, στους αγώνες και στις αγωνίες της Κύπρου μας. Για 44 χρόνια μετά την καταστροφική

Ο αντιπρόεδρος της Αδελφότητας, Ν. Κουμέττου, κλωσορίζει τους παρευρεθέντες και κάνει σύντομη ανασκόπηση της χρονιάς που πέρασε.

τουρκική εισβολή, τον θάνατο, την προσφυγιά, τους αγνοούμενους και τους εγκλωβισμένους που δημιούργησαν οι ορδές του Αττίλα, η μικρή μας πατρίδα Κύπρος και η παροικία μας συνεχίζουν το σκληρό και άνιστο αγώνα της για τον τερματισμό της τουρκικής κατοχής και την επανένωση της Κύπρου και του λαού της.

Οι πολύχρονοι αγώνες και θυσίες του Κυπριακού λαού, της Ελλάδας και των αποδήμων, κατάφεραν να εντάξουν την Κύπρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δυστυχώς όμως, οι επεκτατικές βλέψεις, η αδιαλλαξία και η αλλαζονία της τουρκικής πλευράς, δεν επιτρέπουν την υλοποίηση του πρώτου στόχου, όλων των Προέδρων και των κυβερνήσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας και ολόκληρου του κυπριακού λαού, που είναι η επανένωση του νησιού μας, της οικονομίας, των θεσμών και ολόκληρου του κυπριακού λαού, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Η Τουρκία συνεχίζει να κρατεί ομήρους, τους Τουρκοκύπριους, και τα κατεχόμενα εδάφη μας και προσποιούμενη, ότι ενδιαφέρεται για τα δικαιώματά τους, τους εκμεταλλεύεται και ζητά συνεχώς ανταλλάγματα από την ΕΕ.

Στη συνέχεια ο κ. Κουμέττου προέβη σε μια ανασκόπηση των κυριότερων γεγονότων που σημάδεψαν τον κόσμο κατά το 2018 και αναφέρθηκε ιδιαίτερα στη σημασία των τριμερών συνεργασιών Κύπρου και Ελλάδας με χώρες της περιοχής, όπως το Ισραήλ και η Αίγυπτος, και τόνισε τη σημασία της συμφωνίας για κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου East Med με ευρωπαϊκή

και αμερικανική στήριξη.

Ο αντιπρόεδρος της Αδελφότητας είπε επίσης: «...Τα 85 χρόνια ζωής και προσφοράς της Ελληνικής Κυπριακής Αδελφότητας του ιστορικού σωματίου του Κυπριακού Ελληνισμού της Μεγάλης Βρετανίας, αφορούν ουσιαστικά στην ιστορία της παροικίας μας και καλύπτουν, όχι μόνο την ιστορία του Κύπριου μετανάστη, τις δυσκολίες και τα προβλήματα που αντιμετώπισε, τους σκληρούς αγώνες του για επιβίωση, για διατήρηση της ταυτότητάς του, και προσαρμογή στις συνθήκες ζωής της βρετανικής πρωτεύουσας, την πρόοδο και την εξέλιξη του, αλλά και τη διαμόρφωση του χαρακτήρα, της κοινωνικής του συμπεριφοράς και τις σχέσεις του με την πατρίδα του...»

«...Όλοι μαζί, Αδελφότητα, Εθνική Κυπριακή Ομοσπονδία και Κυπριακή Υπάτη Αρμοστεία, θα υπενθυμίζουμε στη Βρετανία τις υποχρεώσεις που ανέλαβε ως εγγυήτρια της ενότητας, της εδαφικής ακεραιότητας, της ανεξαρτησίας και της κυριαρχίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, ότι οφείλει να διακηρύξει πιο σαφή και ξεκάθαρη θέση και να στηρίζει όλες τις ενέργειες της Κυπριακής Δημοκρατίας για την εκμετάλλευση της δικής της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης, (ΑΟΖ) και την εξόρυξη του φυσικού της πλούτου. Θα ζητούμε ακόμα να εργαστεί και να συμβάλει στην εξεύρεση λειτουργικής και δημοκρατικής λύσης του Κυπριακού, που να είναι βασισμένη στα ψηφίσματα του ΟΗΕ και της ΕΕ, να τερματίζει την τουρκική κατοχή, να καταργεί τις αναχρονιστι-

κές εγγυήσεις και να διασφαλίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες για όλους τους Κυπρίους σε ολόκληρη την Κύπρο

«...Ας υποδεχτούμε τον Νέο Χρόνο με χαρά, και αισιοδοξία και ας εργαστούμε με πίστη στα δίκαια του αγώνα μας για την πραγματοποίηση των στόχων και των σκοπών μας, που δεν είναι τίποτε περισσότερο αλλά και τίποτε λιγότερο απ' ότι απολαμβάνουν όλοι οι Ευρωπαίοι πολίτες. Ελευθερία, ειρήνη, δημοκρατία χωρίς απέντες και προστάτες», είπε τελειώνοντας ο Αντιπρόεδρος της Αδελφότητας.

Ο Γενικός Πρόεδρος της Κύπρου Θεόδωρος Γκότσης, στον χαιρετισμό του, αφού συνεχάρη την Αδελφότητα για το πολύπλευρο εθνικό και πολιτιστικό της έργο, τόνισε την ετοιμότητα του Προέδρου Αναστασιάδη για την επανέναρξη ουσιαστικών συνομιλιών για λύση του Κυπριακού που θα διασφαλίσει ένα ειρηνικό και ασφαλές μέλλον για όλο τον κυπριακό λαό. Ευχήθηκε να φέρουν καλά αποτελέσματα οι εντατικές προσπάθειες της κυρίας Λουτ.

Ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Τροπαίου Αθανάσιος είπε ότι οι ξενιτεμένοι πάντοτε σκέφτονται, την Κύπρο τις οικογένειες και τα αγαπημένα τους πρόσωπα. Οι πρώτοι Κύπριοι μετανάστες με τη πίστη τους στο Θεό, την αγάπη προς το συνάνθρωπο τους, την τιμιότητα και την εργατικότητα τους έδωσαν ένα πολύ καλό όνομα στην παροικία μας. Κατάφεραν επίσης να δημιουργήσουν εκκλησίες, σχολεία και κοινοτικούς χώρους. Επείνεσε την εργατικότητα και τη φιλοπατρία της ομογένειας και κάλεσε τη νέα γενιά, να δραστηριοποιηθεί ακόμα περισσότερο και να συμπαρασταθεί στο έργο της Εκκλησίας και των ομογενειακών οργανώσεων. Τέλος ευλόγησε, έκοψε και μοίρασε σε όλους τη Βασιλόπιτα.

Ο γνωστός λαϊκός ποιητής της παροικίας μας, Βασίλης Παναγή, με το πληθωρικό του χιούμορ και τους μποναμάδες του, χάρισε δώρα σε πολλούς και με την έμμετρη σάτιρά του έστειλε, άμεσα και έμμεσα, πολλά και διαφορετικά μηνύματα με πολλούς αποδέκτες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας έδωσε Δέματα Αγάπης στους ηλικιωμένους.

Το εορταστικό πρόγραμμα παρουσίασε ο Γραμματέας της Αδελφότητας Αν. Καραολής. Παρέστησαν ο Πρόεδρος της Εθνικής Κυπριακής Ομοσπονδίας Χρήστος Καραολής, ο τέως προιστάμενος της ΚΕΑ Σάββας Παυλίδης, Πρόεδροι και εκπρόσωποι σωματείων και οργανώσεων και πολλά μέλη της Αδελφότητας.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ: «Να προσευχηθούμε για τη συμφιλίωση των εμπολέμων και την ειρήνευση των λαών»

Με την είσοδό μας εις το Σωτήριον Έτος 2019 απευθύνο προς όλους και ιδιαίτερα το Ποίμνιο της Βιβλικής αυτής Επαρχίας του Οικουμενικού Θρόνου Κωνσταντινουπόλεως θερμόν και εγκάρδιον χαιρετισμόν αγάπης και τιμής και θερμές ευχές από τον εν Βηθλεέμ της Ιουδαίας Γεννηθέντος Σωτήρος ημών Χριστού.

Πρώτα να ευχαριστήσουμε τον εν Τριάδι Δεδοξασμένον Θεόν διά τις ευεργεσίες Του και το μέγα και πλούσιον αυτού έλεος διά μας και διά την ημετέραν σωτηρίαν και θυσιαστικήν αυτού αγάπη για τα Δημιουργήματά Του. Ευχαριστίες εκφράζομεν καθηκόντως προς τους συναθρώπους μας, τους Γονείς, τους Ευεργέτες και τους Διδασκάλους μας, τους Αρχοντας της Εκκλησίας της Χώρας εις τη οποία διαβιούμε με ελευθερία και με δημοκρατία και ασφάλεια και σεβασμό προς το πιστεύω του κάθε πολίτη της.

Να προσευχηθούμε για τους Αρχοντες της Ανθρωπότητας, οι οποίοι φροντίζουν για την ευημερία των λαών και για την ειρήνη του Σύμπαντος κόσμου και για τη ευστάθεια των Αγίων του Θεού Εκκλησιών και του θρησκευματος των υπηκόων τους. Οι ανά την Οικουμένην Αρχοντες, ιδιαίτερα των Μεγάλων Χωρών, εργάζονται διά την συμφιλίωση των εμπολέμων, για την ειρήνευση των λαών, την πρόοδο της Κοινωνίας και τη επάρκηση του θελήματος του Θεού εις τους ανθρώπους και την Οικουμένη. Να προσευχηθούμε από καρδιάς με τη έναρξη του Νέου Έτους για τους Κληρικούς, την ΑΘΠ του Οικουμενικού ημών Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου και τους κατά τόπους Αρχοντας και Προϊσταμένους των Αγίων του Θεού Εκκλησιών. Να προσευχηθούμε για τους Ιεράρχες, τους Ιερείς, τους Μοναχούς και τις Μοναχές και τους κοπιώντας και καρποφορούντες υπέρ της Εκκλησίας και του σωτηριώδους έργου αυτής.

Συ Κύριε, είσαι ο Αρχηγός του χρόνου και τούτου του Νέου Χρόνου που αξιωθήκαμε να δούμε το φως και την χαρά. Σύ, Κύριε, αξίωσε τον κόσμον που έπλασες και ημάς όπως εν ειρήνη και ομονοία διέλθωμεν τον νέον ενιαυτόν της χρηστότητός Σου. Επισκίασον με την χάρη και το έλεός Σου την ζωή και τα έργα μας και χειραγωγήσε μας προς το δρόμο του Ευαγγελίου Σου, όπως εν αγάπη και ταπεινώσει συζηήσουμε μετά των οικείων ημών και ομοπίστων, αδελφών ημών και ίνα όλοι εν ενί στόματι και μία καρδιά υμολογούμεν το Πανάγιον όνομά Σου, του Πατρός και του Υιού και του Παναγίου Πνεύματος νυν και αεί και εις τους αιώνας, πρεσβείας της Παναχράντου Δεσποίνης ημών Θεοτόκου και Αειπαρθένου Μαρίας και του εν Αγίοις πατρός ημών Βασιλείου Αρχιεπισκόπου Καισαρείας, Ουρανοφάντορος του Μεγάλου, του οποίου εορτάζουμε την μακαρίαν μνήμη, και πάντων των απ' αιώνας ευαρεστησάντων το Πανάγιον και Προσκυνητόν όνομα Σου, νυν και αεί και εις τους αιώνας των αιώνων. Αμήν.

Ευχόμενος εις όλους υμιάς υγεία και την ειρήνη του Θεού την πάντα νουν υπερέχουσαν εις την οικογένεια και την ζωή σας και διατελώ μετά θερμών ευχών και της εν Κυρίω αγάπης και τιμής. Χρόνια πολλά, καλά και από του Γεννηθέντος εν Βηθλεέμ της Ιουδαίας Κυρίου ημών Ιησού Χριστού ευλογημένα και ειρηνικά.

Λονδίνο, Ιανουάριος 2019

Ο Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας
Γρηγόριος

Παρασκευή 4 Ιανουαρίου 2019

Κύπρος

«Θέλει αρετήν και τόλμην η ελευθερία»

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ: «Ευρωπαϊκή λύση και όχι ένα δυσλειτουργικό μόρφωμα»

Σε όλο τον κυπριακό λαό απευθύνθηκε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στο μήνυμά του για την Πρωτοχρονιά. Με ευχή για μόνιμη ειρήνη και κοινό μέλλον, στάθηκε ιδιαίτερα στο Κυπριακό, αλλά και στα υπόλοιπα ζητήματα που ταλανίζουν τον κυπριακό λαό.

Συγκεκριμένα για το Κυπριακό ο Πρόεδρος Νίκος Αναστασιάδης τόνισε:

«...Αφήνουμε πίσω μας έναν χρόνο που κατέγραψε σημαντικά για την ανθρωπότητα γεγονότα, άλλα θετικά και άλλα αρνητικά.

Για την ιδιαίτερη μας πατρίδα και παρά τις έντονες προσπάθειες που καταβάλαμε, η απαράδεκτη κατάσταση συνεχίζει να αποτελεί μία ανοικτή πληγή με όλες τις δυσμενείς συνέπειες που αυτή συνεπάγεται.

Προς άρση των συνεπειών με την ίδια πολιτική βούληση και με τολμηρές πρωτοβουλίες, συνεργαζόμαστε με την ειδική συμβουλο του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ και Λουτ, προκειμένου να συνδιαμορφώσουμε τέτοιους όρους αναφοράς που θα επιτρέψουν την επανένταξη ενός δημιουργικού διαλόγου προκειμένου να οδηγηθούμε στην εξεύρεση μίας λύσης που θα φέρει την ειρήνη και σταθερότητα στην Κύπρο μας.

Μίας λύσης που θα βασίζεται στο διεθνές δίκαιο και τις αρχές και αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα οδηγεί στη δημιουργία ενός πραγματικά ανεξάρτητου και κυρίαρχου κράτους απαλλαγμένου από εγγυητικά και επεμβατικά δικαιώματα ή την παρουσία κατοχικών στρατευμάτων.

Μίας λύσης που ο σεβασμός της πολιτικής ισότητας δεν θα οδηγεί στη δημιουργία ενός δυσλειτουργικού μορφώματος, με προβλεπτές για Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους τις δυσμενείς συνέπειες.

Αυτό που όλοι πρέπει να επιζητούμε είναι η λύση να φέρει τη διαρκή ειρήνη και σταθερότητα και τούτο θα επιτευχθεί μόνο

μέσα από τον αλληλοσεβασμό των δικαιωμάτων τόσο των δύο κοινοτήτων όσο και του συνόλου των πολιτών.

Οι δυσάρεστες πραγματικότητες που καταγράφονται, ή διαμορφώνονται στην κατεχόμενη πατρίδα μας, δεν επιτρέπουν ούτε συνθήματα για καθησυχασμό, ούτε εμμονές σε θέσεις που δεν οδηγούν στο επιθυμητό.

Στη νέα προσπάθεια που καταβάλλουμε απαιτείται τόλμη αλλά και αυστηρή συνέπεια σε όσα αποτελούν τα βασικά συστατικά ενός φυσιολογικού, λειτουργικού και σύννομου με τα ευρωπαϊκά θέσμιμα ομοσπονδιακού κράτους.

Μόνο έτσι μπορούμε να μιλούμε για μόνιμη ειρήνη και κοινό μέλλον.

Σας βεβαιώ πως προς αυτό τον στόχο θα εργαστώ ακούραστα αναλώνοντας το σύνολο των δυνάμεών μου.

Εύχομαι οι Τουρκοκύπριοι συμπατριώ-

τες μας, να κατανοούν πως τερματισμός τη παρούσης κατάστασης και της αβεβαιότητας που δημιουργεί θα είναι η μόνη με βεβαιότητα προοπτική για ένα λαμπρό από κοινού μέλλον...»

Το «βιολί» του ο Ακιντζί

Ο Μουσταφά Ακιντζί στο πρωτοχρονιάτικο μήνυμά του επανέλαβε τη θέση του για βέτο σε όλους τους τομείς του ομοσπονδιακού κράτους.

Οκατοχικός ηγέτης είπε ότι δεν τίθεται θέμα για μια λύση που δεν θα περιέχει το εκ των ων ουκ άνευ στοιχείο της ομοσπονδιακής λύσης, την πολιτική ισότητα.

Σύμφωνα με τον κ. Ακιντζί, σχεδόν όλοι συμφωνούν ότι η λύση θα επιτευχθεί εντός του πλαισίου των ΗΕ και μέσω διαπραγματεύσεων. «Κανείς δεν ισχυρίζεται τίποτα έξω από αυτό. Δεν είναι εφικτό και να είσαι εντός των παραμέτρων του ΟΗΕ και να αποκλείεις τις παραμέτρους του ΟΗΕ που δημιουργήθηκαν εδώ και χρόνια».

Αν σήμερα μπορούμε να επιμένουμε στην αποτελεσματική συμμετοχή στις αποφάσεις, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι αυτό έχει περάσει και καταγραφεί στις παραμέτρους του ΟΗΕ, είπε.

«Αν η/κ πλευρά συνεχίσει να επιμένει ότι δεν μοιράζεται τη δύναμη και τους φυσικούς πόρους με τους Τ/κ, θα αναλάβει επίσης την ευθύνη του μόνιμου διαχωρισμού στην Κύπρο», υπογράμμισε.

Ο κ. Ακιντζί επανέλαβε τη θέση του ότι είναι έτοιμος να συζητήσει μια αποκεντρωμένη δομή εξουσίας λέγοντας ότι το πραγματικό πρόβλημα είναι πώς θα ληφθούν οι αποφάσεις στο πλαίσιο των εξουσιών που θα παραμείνουν στην κεντρική κυβέρνηση. Δεν τίθεται θέμα, είπε για μια λύση που θα εξαλείφει την πολιτική ισότητα, η οποία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ομοσπονδιακή λύση, παρά τις υφιστάμενες συμφωνίες για το θέμα αυτό και τις παραμέτρους του ΟΗΕ.

ΛΕΥΚΟΘΕΑ

ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ανέλαβε ο πρώτος υφυπουργός Τουρισμού

Ο Σάββας Περδίδος ανέλαβε την Τετάρτη καθήκοντα ως ο πρώτος υφυπουργός Τουρισμού στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο Σάββας Περδίδος, του οποίου ο διορισμός ανακοινώθηκε την περασμένη εβδομάδα από την κυβέρνηση, διαθέτει επαγγελματική πείρα σε μεγάλους διεθνείς οργανισμούς της τουριστικής βιομηχανίας και με πανεπιστημιακές σπουδές στη Χρηματοοικονομική και Λογιστική (Πανεπιστήμιο του Warwick) καθώς και στη Διαχείριση Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων αναλαμβάνει μαζί με τη σύσταση του Υφυπουργείου Τουρισμού, την υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής Τουρισμού με εφαρμογή των απαραίτητων οριζόντιων πολιτικών, τον σχεδιασμό της τουριστικής ανάπτυξης, καθώς και τη γενικότερη πολιτική εποπτεία του τουριστικού τομέα.

Ο 37χρονος Περδίδος ήταν Chief Operating Officer στη «Louis Hotels» και είναι γιος του Ιάσονα Περδίδου, CEO της εταιρείας αλλά και ιδιοκτήτη ξενοδοχειακών μονάδων.

Η Πάφος ο πιο φτηνός τουριστικός προορισμός για τους Βρετανούς

Η Πάφος είναι ο πιο φτηνός προορισμός για τους Βρετανούς που αναζητούν χειμερινό ήλιο σύμφωνα με την ιστοσελίδα «Daily Mail».

Σύμφωνα με την έρευνα την οποία επικαλείται η βρετανική εφημερίδα, αναλύθηκαν τα δεδομένα 12 χειμερινών προορισμών. Στην πρώτη θέση βρίσκεται η Πάφος, ενώ ακολουθούν τα Κανάρια Νησιά.

Ο πιο ακριβός προορισμός για τις διακοπές των γιορτών είναι ο Μαυρίκιος, νησί του Ινδικού ωκεανού, ανατολικά της Μαδαγασκάρης.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε από το Post Office Travel Money, και οι αναλυτές έλεγξαν το κόστος ενός πακέτου διακοπών για μία εβδομάδα, αρχές του Ιανουαρίου 2019, στο οποίο συμπεριλαμβάνονταν γεύμα με ποτό, καφές και μύρτες.

Το κόστος για την Πάφο, ανήλθε στις 382 λίρες ανά κεφαλή - 17% πιο φτηνά από τα Κανάρια Νησιά (£461.86) και τη νήσο Τενερίφη (£469.48).

Οι ερευνητές σύγκριναν το κόστος εννέα προορισμών μακράς διαμονής και βρήκαν το Ορλάντο (ΗΠΑ) να είναι ο πιο φτηνός με £651.31. Δεύτερο έρχεται το Montego Bay στη Τζαμάικα (£1,346.89) και το Grand Baie στο Μαυρίκιο (£1,600.35).

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ: «Θέλουμε σωστό, λειτουργικό κράτος»

Η πορεία του Κυπριακού εξαρτάται από την τουρκική πλευρά, η οποία φαίνεται ότι δεν είναι ακόμη έτοιμη για λύση, δήλωσε ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος.

Είπε ότι η άλλη πλευρά θέλει να πάρει κι άλλα, αλλά αυτό, πρόσθεσε, δεν θα γίνει, διότι ούτε η ηγεσία ούτε ο λαός είναι διατεθειμένοι να δώσουν περισσότερα.

Ο Αρχιεπίσκοπος πρόσθεσε ότι θα σταθούμε στις αγωνιστικές επάλξεις για ένα κράτος, το οποίο - όπως λέει και ο Πρόεδρος Αναστασιάδης - θα είναι λειτουργικό.

Τόνισε ότι δεν θα κουραστούμε ποτέ να θέλουμε μια σωστή πατρίδα και ένα σωστό κράτος για τον λαό. Αναφέρθηκε, επίσης, στην ταχεία έξοδο του τόπου από την οικονομική δυσπραγία, κάτι, είπε, που οφείλεται στην εργατικότητα και τον προγραμματισμό του λαού.

Επικαλέστηκε μάλιστα το παράδειγμα της Εκκλησίας, η οποία, όπως είπε, ενώ στόχευε να επανέλθει στην προ κρίσεως κατάσταση το 2020, αυτό έγινε κατορθωτό από τώρα.

Η «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» on line

διαβάστε μας και ηλεκτρονικά,

κάθε εβδομάδα στο

www.eleftheria.co.uk

Του ανταποκριτή μας
στην Αθήνα
ΦΩΤΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗ

ΣΧΟΛΙΑ

2019: Μπροστά στις κάλπες και στον
ταραγμένο κόσμο

Δύσκολη πορεία μέσα στην ταραγμένη Ευρώπη, στις κάλπες και στην ανάγκη διατήρησης της δημοσιονομικής σταθερότητας και επιτάχυνσης της ανάπτυξης θα ακολουθήσει η ελληνική οικονομία το 2019. Η νέα χρονιά σηματοδοτεί τη νέα εποχή που οδηγείται η Ελλάδα μετά την έξοδο από τα μνημόνια, τις δυσκολίες επιστροφής στις αγορές και, το κυριότερο, την ανάγκη επιτάχυνσης των επενδύσεων. Το κύριο χαρακτηριστικό είναι ότι το 2019 θα στηθούν στην Ελλάδα τουλάχιστον τέσσερις κάλπες, για την Ευρωβουλή, τους Δήμους, τις Περιφέρειες και το Εθνικό Κοινοβούλιο. Κατά πάσα βεβαιότητα, το πολιτικό τους φορτίο θα επηρεάσει τις οικονομικές στοχεύσεις και επιδιώξεις της χώρας. Η οικονομία επηρεάζεται ασφαλώς και από τις διεθνείς εξελίξεις, από τη δράση του Τραμπ, την αντίδραση της Κίνας, την ενδεχόμενη ύφεση εξατίας του διαφαινόμενου εμπορικού πολέμου και βεβαίως από τις ευρωπαϊκές εξελίξεις, το Μεταναστευτικό, το Brexit, την εξέγερση των «κίτρινων γιλέκων» στη Γαλλία, την προσπάθεια ενδυνάμωσης της ΟΝΕ, την κρίση που δημιουργεί η αβεβαιότητα για το ιταλικό ζήτημα και εν γένει η έξαρση του λαϊκισμού στη Γηραιά Ήπειρο.

Ο Αλέξης Τσίπρας στο Αθαμάνιο

Κάτι αποκλειστικό: Το βράδυ της Πρωτοχρονιάς (1/1) εθεάθη στο χωριό του, το Αθαμάνιο Άρτας, ο Αλέξης Τσίπρας. Μάλιστα, κανονίστηκε τραπέζι για το βράδυ σε τοπικό καφενείο. Να ξέρετε πως ο Πρωθυπουργός μάλλον δεν ενημέρωσε κανέναν, αφού μαθαίνω πως ακόμη και η υπουργός και Αρτινή Όλγα Γεροβασίλη έλεγε πως θα έφευγε η ίδια για Αθήνα και θα επέστρεφε στην περιοχή τα Φώτα...

Ετοιμασίες για πρόωρες εκλογές

Τον τελευταίο προεκλογικό και αναγκαστικό ανασχηματισμό ετοιμάζει ο Αλέξης Τσίπρας, την ώρα που η αντιπολίτευση ετοιμάζεται για πρόωρες εκλογές. Ο πρωθυπουργός είναι αναγκασμένος να αλλάξει ανάμεσα σε άλλους τους υποψηφίους για τις δημοτικές εκλογές, ήτοι την Κατερίνη Νοτοπούλου και τον Νάσο Ηλιόπουλο. Θα διορίσει νέο υπουργό Άμυνας (αφού ο Πάνος Καμμένος αποχωρεί λίαν συντόμως από την κυβέρνηση) και σκέφτεται σοβαρά να διορίσει και νέο υπουργό Εξωτερικών.

Δημοσιογράφοι θύματα

Στη φυλακή 251 γιατί έκαναν σωστά τη δουλειά τους. Τι είναι; Δημοσιογράφοι. Ο αριθμός είναι ιστορικά ο πιο υψηλός. Και το καταγγέλλει στην ετήσια Έκθεσή της η Επιτροπή για την Προστασία των Δημοσιογράφων. Για τρίτη συνεχή χρονιά, οι μισοί από αυτούς είναι φυλακισμένοι στην Τουρκία, στην Κίνα και στην Αίγυπτο. Η κατηγορία; Ότι είχαν σκοπό την ανατροπή των κυβερνήσεων των τριών χωρών.

Ανήμερα τα Φώτα

Ως το σημαντικότερο γεγονός του 2018 για το Οικουμενικό Πατριαρχείο και την Ορθοδοξία, χαρακτήρισε ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος τη χορήγηση της Αυτοκεφαλίας στην Εκκλησία της Ουκρανίας και πλέον ετοιμάζεται να παραδώσει στο νέο προκαθήμενο της Ουκρανικής Εκκλησίας Επιφάνειο, ανήμερα τα Φώτα στο Φανάρι, τον λεγόμενο τόμο της Αυτοκεφαλίας. Όπως είπε ο Πατριάρχης από τον Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου στο Φανάρι, όπου χοροστάτησε στην πρώτη Θεία Λειτουργία του χρόνου, «η υπέρβασις των διασπάσεων και η ενότης εκαρποφόρησαν». Οι Ρώσοι πάντως επιμένουν να αντιδρούν και απειλούν με σχίσμα. Με επιστολή που έστειλε στον Βαρθολομαίο ο Πατριάρχης Μόσχας Κύριλλος, τον καλεί ξανά να μην επισφραγίσει την πνευματική ανεξαρτητοποίηση της Εκκλησίας της Ουκρανίας από τη Ρωσία.

Φ. Χαρ.

Προς ολοκλήρωση η έγκριση της
Συμφωνίας των Πρεσπών σε Σκόπια και Ελλάδα

Στα Σκόπια η κυβέρνηση Ζάεφ κινείται **Σ**με στόχο την όσο το δυνατόν ταχύτερη κύρωση της συμφωνίας των Πρεσπών, ακόμη και πριν από τις 15 Ιανουαρίου, ημερομηνία που αρχικά είχε οριστεί για την ψηφοφορία από τη Βουλή των Σκοπίων.

Η ψηφοφορία θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί ακόμη και την επομένη από την έναρξη των διαδικασιών στην Ολομέλεια, δηλαδή στις 10 Ιανουαρίου, λόγω της προαναγγελθείσας αποχώρησης της αντιπολίτευσης του VMRO-DPMNE από τη συζήτηση.

Πολιτικές εξελίξεις αναμένονται στο βαλκανικό κρατίδιο, αφού τον Απρίλιο λήγει η θητεία του Προέδρου, Γκιόργκι Ιβάνοφ, ο οποίος προέρχεται από το VMRO-DPMNE.

Την επιτάχυνση των βημάτων από πλευράς Σκοπίων επιθυμεί και το ΝΑΤΟ.

Σύμφωνα με πληροφορίες υπάρχει επιστολή του ΓΓ της Συμμαχίας, Γενς Στόλτενμπεργκ, ο οποίος ζητεί ολοκλήρωση του συνόλου των διαδικασιών σε Σκόπια και Αθήνα έως τις 15 Φεβρουαρίου.

Εκ των πραγμάτων κάτι τέτοιο θα ενεργοποιήσει και τις διαδικασίες στην Αθήνα.

Ο Εκπρόσωπος της ελληνικής κυβέρνησης, Δημήτρης Τζανακόπουλος, δήλωσε ότι μετά τις 18 Ιανουαρίου ο πρωθυπουργός, Αλέξης Τσίπρας, αναμένεται να ανακοινώσει τις αποφάσεις του σχετικά με το χρονοδιάγραμμα κύρωσης της συμφωνίας των Πρεσπών.

Η ταχεία ολοκλήρωση των διαδικασιών, που ζητεί το ΝΑΤΟ, οφείλεται στο γεγονός

ότι η Ελλάδα, με το νέο έτος εισέρχεται σε περίοδο εθνικών εκλογών, με την ημερομηνία διεξαγωγής να παραμένει, προς το παρόν, άγνωστη.

Ο πρωθυπουργός, Αλέξης Τσίπρας, θα προχωρήσει άμεσα σε ανασχηματισμό της κυβέρνησης, εξαιτίας της αρνητικής στάσης, που έχουν οι Ανεξάρτητοι Έλληνες σε ό,τι αφορά την κύρωση της Συμφωνίας των Πρεσπών, ανέφερε, εξάλλου, ο ευρωβουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ και αντιπρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Δημήτρης Παπαδημούλης.

Όλα δείχνουν, είπε, ότι «βαίνει προς ολοκλήρωση η συνεργασία μας με τους ΑΝ.ΕΛ.,

αν και εμείς θα θέλαμε, πρόσθεσε, να πάμε μέχρι το τέλος της τετραετίας».

«Η πρόβλεψή μου είναι ότι θα έχουμε κύρωση της Συμφωνίας των Πρεσπών, μετά από μερικές ημέρες για τεχνικούς λόγους θα έρθει και η κύρωση της διαδικασίας ένταξης στο ΝΑΤΟ και θα πρέπει να αναμένουμε τον ανασχηματισμό, που θα προκληθεί, καθώς κάποιοι από τους ΑΝ.ΕΛ. θα φύγουν, ενώ κάποιοι θα είναι υποψήφιοι στις αυτοδιοικητικές εκλογές», δήλωσε χαρακτηριστικά ο κ. Παπαδημούλης, μιλώντας σε ενημερωτική εκπομπή του Open TV.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΜΜΕΝΟΥ ΛΟΓΩ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΠΡΕΣΠΩΝ

Κυβέρνηση ανοχής σε περίπτωση
αποχώρησης των ΑΝ.ΕΛ.

Στην παραδοχή ότι «θα έχουμε μία κυβέρνηση που θα λειτουργεί με τη λεγόμενη ανοχή», προχώρησε ο υπουργός Επικρατείας Δημήτρης Τζανακόπουλος (φωτό) αναφερόμενος στο θέμα της Συμφωνίας των Πρεσπών και στην προαναγγελθείσα αποχώρηση του Πάνου Καμμένου από την κυβέρνηση.

Ο υπουργός Επικρατείας ανέφερε πως οι κοινοβουλευτικοί συσχετισμοί, έτσι όπως έχουν διαμορφωθεί, δείχνουν ότι η Συμφωνία των Πρεσπών θα κυρωθεί με πάνο από 151 ψήφους. Σημείωσε χαρακτηριστικά ότι τέσσερις βουλευτές του Ποταμιού, συμπεριλαμβανομένου του κ. Θεοδωράκη, έχουν ταχθεί θετικά υπέρ της Συμφωνίας.

«Δεν θεωρώ ότι με τον τρόπο που εξελίσσεται η συνταγματική αναθεώρηση στη γείτονα χώρα υπάρχει κάποιος λόγος για να αλλάξουν την τοποθέτησή τους και κάτι τέτοιο προκύπτει και από τις δηλώσεις τους το τελευταίο διάστημα», πρόσθεσε ο κ. Τζανακό-

πουλος.

Σε ερώτηση για την πρόθεση της ΝΔ να καταθέσει πρόταση μομφής ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος είπε: «Είναι καλοδεχούμενη, αναμένουμε τον κ. Μητσοτάκη να επαναλάβει την κίνηση που έκανε τον προηγούμενο Ιούνιο για να λάβει την ίδια ακριβώς απάντηση».

Ερωτηθείς εάν η κυβέρνηση εξετάζει το ενδεχόμενο να ζητήσει ψήφο εμπιστοσύνης στην περίπτωση αποχώρησης του Πάνου Καμμένου από την κυβέρνηση ο κ. Τζανακόπουλος είπε: «Δεν εξετάζουμε κανένα απολύτως ενδεχόμενο, δεν προκύπτει ότι θα υπάρ-

ξει κατά κανένα τρόπο απώλεια, ο κ. Καμμένος έχει δηλώσει ότι θα αποχωρήσει από την κυβέρνηση, ωστόσο δεν θα υπερψηφίσει ποτέ μια πρόταση δυσπιστίας που θα καταθέσει ο κ. Μητσοτάκης ή οποίος άλλος από την παρούσα Βουλή. Με αυτή την έννοια θα έχουμε μια κυβέρνηση όπως και σε πολλές άλλες χώρες της Ευρώπης, στην Ισπανία, στην Πορτογαλία, - θα λειτουργεί με τη λεγόμενη ανοχή».

Για τις δημοσκοπήσεις ο υπουργός Επικρατείας επανέλαβε ότι κυρίως λειτουργούν ως πολιτικό εργαλείο και εκτίμησε ότι δεν θα επιβεβαιωθούν, σημειώνοντας πάντως πως η διαφορά ανάμεσα στα δυο κόμματα δείχνει να μειώνεται σταθερά.

Σε ερώτηση για το πού θα κριθούν οι εκλογές ο κυβερνητικός Εκπρόσωπος είπε ότι «οι εκλογές θα κριθούν και στα επιτεύγματα της κυβέρνησης στην οικονομία και στα όσα έχει κάνει στο επίπεδο του κοινωνικού κράτους και στα όσα έχει κάνει στο επίπεδο

της θεσμικής θωράκισης της Πολιτείας απέναντι σε φαινόμενα διαφθοράς». Προσέθεσε δε ότι οι εκλογές θα κριθούν από το «κατά πόσο η κυβέρνηση θα καταφέρει να επιλύσει ιστορικές εκκρεμότητες που βαραίνουν τη χώρα για παρά πολλά χρόνια - όπως το ονοματολογικό της ΠΓΔΜ. Αλλά από το κατά πόσο η κυβέρνηση θα έχει κάνει ό,τι περνάει από το χέρι της για τα σκάνδαλα διαφθοράς».

Επιτέθηκε εκ νέου στη ΝΔ και τον Κυριάκο Μητσοτάκη για τα όσα υποστηρίζει αναφορικά με την έξοδο της χώρας στις αγορές λέγοντας «από τη στιγμή που κατέρρευσε το αφήγημα του περί 4ου μνημονίου ιδιαίτερα μετά τη μη περικοπή των συντάξεων τον Δεκέμβριο, άλλαξε το μοτίβο της αντιπολιτευτικής του πολιτικής και πλέον λέει μεν ότι η χώρα δεν οδηγήθηκε στην περικοπή των συντάξεων, αλλά επιχειρηματολογεί με βάση την υποτιθέμενη αδυναμία της χώρας να έχει πρόσβαση στις αγορές».

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ «ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟ»

ΝΙΚΟΣ ΚΟΤΖΙΑΣ: «Η αλήθεια για το Κραν Μοντάνα»

Ο Νίκος Κοτζιάς συνέδεσε την παρουσία του στο Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδος με ένα σημαντικό γεγονός σε σχέση με την Κύπρο: Έθεσε στην ατζέντα των συζητήσεων το θέμα της Ασφάλειας, καταθέτοντας ολοκληρωμένη πρόταση. Αυτό, κατά τον ίδιο, κανείς δεν δικαιούται να αποστεί από αυτό το κεκτημένο.

Δεν αποφεύγει να υπενθυμίσει πως όταν ανέδειξε αυτό το ζήτημα «δέχθηκα επιθέσεις από τις πιο "απίθανες" πλευρές. Ορισμένες από αυτές μου κουνάνε ακόμα το δάκτυλο, χωρίς να ερυθριάζουν».

Σε συνέντευξή του στον «Φ», ο τώως ΥΠΕΞ της Ελλάδος, Νίκος Κοτζιάς, αναφέρεται και στο θέμα του ΝΑΤΟ, που συζητήθηκε στη συνάντηση των εγγυητριών δυνάμεων, τον περασμένο Σεπτέμβριο στη Νέα Υόρκη. Είτε πως οι Τούρκοι «ρωτήθηκαν διερευνητικά αν θα τους έκανε το ΝΑΤΟ και αν σε αυτή την περίπτωση θα αποχωρούσαν. Ούτε αυτό τους άρεσε, επιπλέον τους έφερνε σε δύσκολη θέση. Αποκαλύφθηκε, για άλλη μια φορά, ότι στην πραγματικότητα τις εγγυήσεις και τα στρατεύματα δεν τα θέλουν στην Αγκυρα για να προστατεύσουν τους Τουρκοκύπριους, αλλά για να έχουν τον έλεγχο της Κύπρου οι ίδιοι».

Η συνέντευξη Κοτζιά

Η πρότασή σας για την Ασφάλεια για την Κύπρο λέγεται πως έθεσε στην ατζέντα των συζητήσεων το κρίσιμότερο ζήτημα του Κυπριακού. Είναι αλήθεια;

Ν.Κ.: Η Κύπρος από σύσταση της ως ανεξάρτητο κράτος είχε να αντιμετωπίσει πολλά προβλήματα, εσωτερικά και εξωτερικά, ιδιαίτερα το πρόβλημα της «σχέσης» της με τις εγγυήτριες δυνάμεις, αλλά ανάμεσα σε Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους.

Παρά την παράνομη κατάληψη της βορείου Κύπρου από τον κατοχικό τουρκικό στρατό, το θέμα των εγγυήσεων και της ασφάλειας το βρήκα ως υπουργός Εξωτερικών εγκαταλειμμένο. Είχαν κυριαρχήσει οι εσωτερικές πιυχές του προβλήματος, καθώς και η «κατανομή των πόρων» από τις πηγές ενέργειας, μια συζήτηση που περισσότερο θύμιζε προβλήματα κοινωνικού κράτους και όχι ενός κράτους υπό κατοχή. Το πρόβλημα της συνθήκης των εγγυήσεων και της κατοχής είχε τόσο υποχωρήσει, ώστε όταν το έθεσα, δέχθηκα επιθέσεις από τις πιο «απίθανες» πλευρές. Ορισμένες από αυτές μου κουνάνε ακόμα το δάκτυλο, χωρίς να ερυθριάζουν.

Μπορεί αυτή η πρόταση να ανατραπεί από την Αθήνα ή από Λευκωσία ή και από τις δύο κυβερνήσεις;

Ν.Κ.: Η ιστορία των διαπραγματεύσεων για το Κυπριακό είναι η ιστορία της διολίσθησης κάθε διαπραγμάτευσης σε χειρότερες αφερτηριακές θέσεις από ό,τι η προηγούμενη. Αυτή τη φορά στο Κραν Μοντάνα καταφέραμε να βάλουμε πάνω στο τραπέζι την ουσία των πραγμάτων ως προς την εξωτερική πτυχή του Κυπριακού (διότι με αυτή δικαιούται να ασχολείται ένας Έλληνας ΥΠΕΞ και τίποτα άλλο). Έγινε αποδεκτό ότι στόχος όλων μας πρέπει να γίνει η Κύπρος ένα κανονικό κράτος.

Τον απλό αυτό όρο τον είχα εισαγά-

γει εγώ στη συζήτηση και ευτύχησα να ζήσω την υιοθέτησή του από τον ΓΓ του ΟΗΕ. Κανονικό κράτος σημαίνει, όμως, ότι πρέπει να καταργηθούν οι συνθήκες εγγύησης και ασφάλειας, που έτσι και αλλιώς είχαν παραβιαστεί πολλαπλάς. Κανείς από τις πλευρές που αναφέρατε δεν δικαιούται να αποστεί από αυτό το κεκτημένο. Επιτέλους, για πρώτη φορά υπάρχει ένα θετικό κεκτημένο από προηγούμενη διαπραγμάτευση.

Ακούγονται πολλά για λύση Συνομοσπονδίας δύο κρατών στην Κύπρο. Ποια η δική σας άποψη επί τούτου;

Ν.Κ.: Τη σκέψη αυτή την άκουσα πρώτη φορά από τον Μεβλούτ. Η σκέψη του ήταν ότι αν πάει καλά η Συνομοσπονδία, μπορούμε να πάμε στην Ομοσπονδία, αν όχι, πρέπει «να πάμε στα δύο κράτη». Του εξήγησα ότι η διεθνής πείρα έχει δείξει ότι πράγματι μπορεί κανείς να πάει από Συνομοσπονδία σε Ομοσπονδία, αρκεί να έχει προηγηθεί η πολιτική βούληση ξεχωριστών πολιτικών οντοτήτων να συμβαδίσουν, όπως στην Ελβετία με τα καντόνια της.

Ταυτόχρονα του υπογράμμισα ότι όταν πάει κανείς από ενιαίο κράτος σε Συνομοσπονδία, η κατάληξη είναι πάντα η ίδια: Διάλυση του κράτους. Αυτό το είδαμε στην πρώην Γιουγκοσλαβία, τελευταία πράξη ήταν η αποχώρηση του Μαυροβουνίου από τη Συνομοσπονδία με τη Σερβία. Το είδαμε στην Τσεχοσλοβακία κοκ. Εξάλλου του επισήμανα, η συγκρότηση της Κύπρου ως Συνομοσπονδίας δεν αλλάζει τίποτα ως προς τα προβλήματα που αντιμετώπισαν μέχρι τώρα οι διαπραγματεύσεις, όπως του κατοχικού στρατού, της εναλλασσόμενης προεδρίας, των «Σημειών» βέτο κοκ. Ουσιαστικά η «λύση» Συνομοσπονδίας, μία από τις 4 εν δυνάμει λύσεις (όχι βέβαια αυτόματα και αποδεκτές) οδηγεί σε δύο κράτη με ορισμένα πλεονεκτήματα αλλά πολύ περισσότερο σε πάρα πολλά προβλήματα, όπως και κινδύνους.

Στο Κραν Μοντάνα είχαμε φθάσει στο σημείο να κληθούν οι Πρωθυπουργοί για την τελική φάση. Ποια η αλήθεια για το θέμα αυτό; Γιατί πολλά λέγονται.

Ν.Κ.: Για το Κραν Μοντάνα ακούω διάφορες ιστορίες. Όλες τις διηγούνται άνθρωποι που δεν ήταν μέσα στην πολύωρη διαπραγμάτευση της τελευταίας βραδιάς. Υπάρχουν Ελληνοκύπριοι που ουδέποτε ρώτησαν την ελληνική πλευρά για το τι πραγματικά γινόταν. Ένας μάλιστα από αυτούς σε συνέντευξή του σε τηλεοπτικό σταθμό της Κύπρου με διέψευσε με βάση τις διηγήσεις των Τούρκων. Τα σχόλια περιττεύουν.

Να σας διηγηθώ, όμως, την ιστορία με τους πρωθυπουργούς. Στις 30/6 προς 1/7 αν θυμάμαι καλά, ο Ένιτε μοίρασε ένα κείμενο λέγοντας, ψευδώς, ότι είναι η συμπύκνωση των συζητήσεών μας και ότι έχει την έγκριση του Γκουντέρς. Ότι στη βάση αυτού του γεγονότος αποφάσισαν να έρθουν οι πρωθυπουργοί εκείνο το πρωί.

Απέδειξα στον Ένιτε, που το ομολόγησε εξάλλου ενώπιον όλων όσων συμμετείχαμε άμεσα στη διαπραγμάτευση, ότι αυτό το κείμενο ήταν δικό του. Ότι το ετοίμασε σε συνεννόηση με μία από τις

εγγυήτριες δυνάμεις και δεν είχε καμία έγκριση από τον ΓΓ του ΟΗΕ. Επί τόπου δε, μίλησα με τον πρωθυπουργό Αλέξη Τσίπρα που μου είπε «μα αν ήταν δυνατό να πω κάτι στον Ένιτε χωρίς να συνεννοηθώ μαζί σου».

Σας είπε και κάτι άλλο ο κ. Τσίπρας;

Ν.Κ.: Ο πρωθυπουργός με ενημέρωσε, ακόμα, ότι μόλις είχε μιλήσει με τον Τούρκο πρωθυπουργό που του είπε ότι κάθε άλλο παρά είχαμε επαρκώς προχωρήσει και δεν είχε καμιά πρόθεση να έρθει στην Ελβετία.

Και οι Βρετανοί;

Ν.Κ.: Στη συνέχεια με πήρε τηλέφωνο από το Λονδίνο ο Μπόρις Τζόνσον, τότε Βρετανός ΥΠΕΞ, για να με ρωτήσει ποια είναι η άποψή μου για όσα έλεγε ο Ένιτε, διότι η Τερέζα Μέι δεν ήθελε να έρθει στην Ελβετία, το θεωρούσε πρωτόσπερο. Του εξήγησα πώς είχαν τα πράγματα. Κατόπιν ξαναπήγα στην αίθουσα και είπα ευθέως στον Ένιτε ότι έλεγε ψέματα. Απάντησε γελώντας ότι έκανε ένα κόλπο, μπας και έπαινε. Του είπα ότι αυτή η συμπεριφορά του δεν δείχνει την απαιτούμενη σοβαρότητα. Το παραδέχτηκε ενώπιον όλων και προχωρήσαμε.

Κατά το μεσημέρι πήρε η εθιμοτυπία του ελβετικού Υπουργείου Εξωτερικών την πρεσβευτή μας στην Ελβετία, που ήταν μαζί μας, την κυρία Χαρούλα Σκουρελιάνου, και μας ρώτησε για τον τύπο του αεροπλάνου του πρωθυπουργού με το οποίο θα έφτανε στην Ελβετία, όπως μόλις τους είχε ειδοποιήσει ο Ένιτε. Του ξαναλέω του Ένιτε ότι αυτά δεν είναι σοβαρά πράγματα και μου απάντησε ότι ξεχάστηκε να ενημερώσει το τιμ του ότι δεν είχε «πιάσει το πρωινό κόλπο». Αυτά δεν ήταν σοβαρά πράγματα. Ακόμα λιγότερο, είναι κάποιοι να προσπαθούν να πλασάρουν το αποτυχημένο κόλπο του Ένιτε ως απόδειξη δικών τους θέσεων. Συμπέρασμα, λοιπόν. Ουδέποτε σκέ-

φτηκε κάποιος από τους τρεις πρωθυπουργούς να έρθει στην Ελβετία.

Είχατε δική σας πρόταση;

Ν.Κ.: Η δική μας, ελληνική πρόταση, ήταν να έρθουν οι πρωθυπουργοί στη διαπραγμάτευση, σε έναν νέο γύρο που θα γινόταν στη Νέα Υόρκη, εφόσον θα είχαμε λύσει/συμφωνήσει στα χοντρά ζητήματα και θα είχαν μείνει μόνο ένα με δύο δύσκολα θέματα για να αποφασιστούν μόνο από τους ΥΠΕΞ. Και όχι να έρθουν για να καταγράψουν τυχόν ασυμφωνίες. Με την πρόταση αυτή συμφωνήσαν, τουλάχιστον τυπικά, όλοι.

Πόσο κοντά, αλήθεια, φθάσαμε σε συμφωνία στο Κραν Μοντάνα;

Ν.Κ.: Κάποια στιγμή φάνηκε οι Τούρκοι να συμφωνούσαν να καταργηθούν οι δύο επιμέρους συνθήκες και να μετασχηματιστεί επιτέλους η Κύπρος σε κανονικό κράτος μέλος του ΟΗΕ και της ΕΕ. Αυτά υποτίθεται ότι τα είπαν στον Ένιτε και με βάση αυτά θέλαμε να προχωρήσουμε. Όταν το τελευταίο βράδυ ήρθε η ώρα να επιβεβαιωθεί κάτι τέτοιο ενώπιον του ΓΓ του ΟΗΕ, οι Τούρκοι δήλωσαν ότι ουδέποτε διατύπωσαν τέτοια ή κάποια ανάλογη θέση. Εκεί τελείωσε το Κραν Μοντάνα.

Στη συνάντηση των εγγυητριών τον περασμένο Σεπτέμβριο στη Νέα Υόρκη, θέσατε ζήτημα ένταξης της Κύπρου στο ΝΑΤΟ.

Ν.Κ.: Εντυπωσιάζομαι πόσο εύκολα κυκλοφορούν στην Κύπρο και στην Ελλάδα ειδήσεις για συζητήσεις που έγιναν ανάμεσα σε λίγα πρόσωπα. Δύο από κάθε αντιπροσωπεία. Όπως και με το Κραν Μοντάνα, κάποιοι όλα τα γνωρίζουν και όλα τα σφάζουν.

Να σας πω τι έγινε στη Νέα Υόρκη: Ο Μεβλούτ προσπάθησε αρχικά να ανοίξει θέματα που αφορούν τις εσωτερικές πιυχές του Κυπριακού. Όπως πάντα, του είπα ότι ως εγγυήτριες δυνάμεις δεν έχουμε αρμοδιότητα για μια τέτοια κουβέντα

και δεν θα τον ακολουθήσω. Κατόπιν, μίληκα στο ζήτημα των δύο μικρών συνθηκών που εμπίπτουν και στη δική μας αρμοδιότητα. Στο τέλος της κουβέντας, τους είπα ότι υπάρχουν 4 λύσεις. Δεν πρότεινα. Κατέγραψα. Εξήγησα τα υπέρ και τα κατά τους. Είπα αυτά που είχα ήδη ενημερώσει τη δική μας πλευρά ότι θα πω.

Θεωρείτε ότι η ένταξη της Κύπρου στο ΝΑΤΟ θα επιλύσει το θέμα της Ασφάλειας;

Ν.Κ.: Αυτό που ψάχνουμε είναι μια λύση του Κυπριακού χωρίς στρατεύματα κατοχής και χωρίς δικαιώματα εγγυήσεων από τις τρεις χώρες που σήμερα τις διαθέτουν. Οι Τούρκοι ψάχνουν μια «λύση» τέτοια με την οποία μπορούν να διατηρήσουν τη στρατιωτική τους παρουσία στο νησί, κάτι που είναι απαράδεκτο για εμάς. Ρωτήθηκαν διερευνητικά αν θα τους έκανε το ΝΑΤΟ και αν σε αυτή την περίπτωση θα αποχωρούσαν. Ούτε αυτό τους άρεσε, επιπλέον, τους έφερνε σε δύσκολη θέση. Αποκαλύφθηκε, για άλλη μια φορά, ότι στην πραγματικότητα τις εγγυήσεις και τα στρατεύματα δεν τα θέλουν στην Αγκυρα για να προστατεύσουν τους Τουρκοκύπριους, αλλά για να έχουν τον έλεγχο της Κύπρου οι ίδιοι.

Σφοδρή κακοκαιρία στην Ελλάδα με πολικές θερμοκρασίες και πολλά προβλήματα

ΧΙΟΝΙΣΕ ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΣΕ ΝΗΣΙΑ

βόρειας Εύβοιας, της Θεσσαλίας, της Μακεδονίας αλλά και της Θράκης.

Το ψύχος είναι έντονο σχεδόν σε κάθε γωνιά της ηπειρωτικής Ελλάδας, αλλά και σε πολλά από τα νησιά των Επτανήσων, του κεντρικού και βορείου Αιγαίου. Οι ελάχιστες θερμοκρασίες κατρακύλησαν πολύ κάτω από το μηδέν. Ειδικά στη Δυτική Μακεδονία, από σήμερα και μετά θα υπάρξουν ορεινές περιοχές που η ελάχιστη θερμοκρασία θα αγγίξει ακόμη και τους -17 βαθμούς Κελσίου!

Πολλά από τα νησιά του Ιονίου, αλλά και του κεντρικού και βορείου Αιγαίου δέχονται χιονοπτώσεις ακόμη και σε πολύ χαμηλά υψόμετρα.

Νέα επιδείνωση παρουσίασε ο καιρός στην Ελλάδα από το βράδυ της Τετάρτης, καθώς μετά το πέρασμα του «Ραφαήλ», νέο κύμα κακοκαιρίας πλήττει τη χώρα υπό το όνομα «Σοφία» και από τα βορειοδυτικά, με κυρία χαρακτηριστικά τις κατά τόπους πυκνές χιονοπτώσεις, τη σημαντική πτώση της θερμοκρασίας, τις καταγίδες στις θαλασσιές και παραθαλάσσιες – κυρίως – περιοχές και τους πολύ θυελλώδεις άνεμους στα πελάγη.

Χιονοπτώσεις σημειώθηκαν στα ορεινά – ημιορεινά της Ηπείρου, της Μακεδονίας και της Δυτικής Στερεάς, ενώ εντάθηκαν την Πέμπτη και σημειώθηκαν σε όλη σχεδόν την ηπειρωτική χώρα.

Οι χιονοπτώσεις ήταν κατά περιόδους πολύ πυκνές κυρίως σε περιοχές της βορειοανατολικής Στερεάς, της

President Anastasiades highlights need for a Cyprus solution to bring peace and stability

Everyone in Cyprus should be after a solution that will bring about lasting peace and stability, says President of Cyprus Nicos Anastasiades, while noting the need for the two communities to respect each other's rights in order for this endeavor to succeed.

In a televised message to the people of Cyprus for the New Year, President Anastasiades also says that a new effort for a Cyprus solution requires boldness.

"Everybody should be after a Cyprus solution that will bring about lasting peace and stability, and this can only be achieved through mutual respect for the rights of both communities and of the citizens as a whole" he notes.

He also says that despite the intense efforts made, the unacceptable situation in Cyprus continues to be an open wound, with all the adverse consequences that emanate from this.

"In order to reverse the consequences, we are cooperating, with the same political will and through bold initiatives, with the UN Secretary General's Special Adviser Mrs Lute to formulate, together, the terms of reference that will allow for the resumption of a productive dialogue, in order to reach a solution that will bring peace and stability in our Cyprus" the President underlines.

He adds that a solution needs to be based on international law and the principles and values of the European Union, and which will lead to the development of a truly independent and sovereign state, free of guarantees, intervention

rights or the presence of occupation troops.

The President says moreover that in line with this settlement, the respect for political equality will not lead to the development of a dysfunctional structure with foreseeable adverse consequences both for Greek Cypriots and Turkish Cypriots.

This new effort we are making, requires boldness and strict compliance with all the elements comprising the basic ingredients of a normal, functional federal state that is in accord with the European institutions, customs and laws, the President notes.

He assures finally all that he will work tirelessly towards achieving this goal.

President Anastasiades also wishes that our Turkish Cypriot compatriots comprehend that the termination of the present situation and the uncertainty it creates, is the only prospect for a bright and common future.

In his televised message, the President also refers to government initiatives in a series of areas, both in relation to the interior and the country's foreign relations.

Among others, he notes that Cyprus managed to achieve one of the highest growth rates in the EU, at 4%, while recording the largest reduction of unemployment, which receded to 7.3%.

At the same time, Cyprus managed to record a budget surplus for a fourth consecutive year, he adds.

With regard to the energy sector, President Anastasiades says that the government moved forward with its energy plans, despite Turkey's threats and illegal activities.

He also notes that in cooperation with opposition parties, the biggest reform since the founding of the Republic of Cyprus goes on, concerning the gradual implementation of the General Health Scheme or GESY.

The President expresses finally his expectation that 2019 will be a decisive year for the future of Cyprus, a year of creative dialogue that will bring about peace, stability and prosperity for all the people.

MESSAGE OF THE HIGH COMMISSIONER OF CYPRUS ON THE FIRST DAY OF THE NEW YEAR 2019

EVRIPIDES EVRIVIADES: "The Cypriot Diaspora a cornerstone for our national and cultural survival"

Dear compatriots and friends,

On behalf of the family of the High Commission of the Republic of Cyprus in the UK, I wish health and prosperity to all of you for the New Year.

May the birth of Jesus illuminate the pathway towards a fair solution to the Cyprus problem, but also towards a just and peaceful world, characterized by modesty, forgiveness, tolerance, respect and, above all, love.

We say goodbye to a rather productive 2018 for our homeland, Cyprus, with important developments and diplomatic successes in the broader region of the Eastern Mediterranean, as well as with crucial efforts to modernize the state apparatus and support the growth of the national economy.

Regarding the Cyprus problem, which for us remains an existential issue, President Anastasiades continues his unflinching pursuit of a just and lasting solution. Needless to say, that as Cyprus High Commission, we remain in constant contact with the Foreign Office, promoting our positions so as to seek and secure support, but, most importantly, in order to highlight the significance, for both Cypriot citizens and the UK, of a deal that would primarily benefit the citizens of Cyprus, not third parties.

At the same time, the multivalent activity of the High Commission pertains to a more general effort at constantly upgrading the already excellent image of Cyprus in multiple sectors, such as tourism, trade, maritime, investments, culture, through – among others – active participation in international organisations and committees, such as the Commonwealth, the International Maritime Organisation, and, of course, the various committees and programmes of the European Union.

The Cypriot diaspora in the United Kingdom has been an enduring and vital affiliate in the national struggle for a peaceful solution to the Cyprus problem, but also a powerful supporter of our motherland's interests in other sectors, such as economy, society and culture.

The multivalent nature of the Cypriot diaspora, guided by our Church leaders and consisting of a range of organisations, communities, schools, and institutions, bears witness to and infuses a strong and dynamic presence in the UK. In this way, it secures its position as one of the cornerstones, which our national and cultural survival is grounded on. It is, undeniably, a collective mission, in which the Cyprus High Commission operates as the par excellence institutional link between diaspora and metropolis.

This special relationship is proven even more crucial in the face of the uncharted waters we are entering with the departure of the United Kingdom from the European Union. Always alert to respond to the needs and requests of the Cypriot diaspora, the Cyprus High Commission has organised events to provide information to Cypriots living in the UK and British-Cypriots, on Brexit, their legal rights and the prospect of attaining Cypriot citizenship. At the same time, we have readjusted our procedures for faster processing of relevant applications, which have, indeed, increased dramatically in 2018. To this purpose, we have introduced an online appointment system for the provision of consular services and have deployed the myriad capacities offered by social media and modern technology for quicker and direct replying to enquiries and requests.

Fellow countrymen and countrywomen,

In the wake of a critical year in world history, and with all its political, economic and social challenges, I would like to ensure you that the Cyprus High Commission remains your home. The High Commission is ready to respond efficiently to the needs and interests of the big Cypriot family in the UK. However, this would be impossible to achieve without your methodical and strategically targeted efforts to bring the community together and preserve the ties to the motherland, without your indefatigable activity to promote and defend the interests of the people of Cyprus. We are proud of and moved by you. For, your voice not only secures a strong presence of ours in the British political scene, it also reflects a ray of hope and optimism for national vindication on the face of every Cypriot man and woman.

May 2019 spread the gospel of peace and reunification of our island and bring individual and familial happiness to all.

Euripides L. Evriviades
High Commissioner

NEW YEAR'S MESSAGE FROM BAMBOS CHARALAMBOUS, MP

"I cannot vote on T. May's Brexit deal, which makes us worse off"

Looking back over the last twelve months it has been a very busy time for me in Parliament and in Enfield Southgate. Brexit continues to dominate the parliamentary agenda and in the coming weeks things should become much clearer as we will soon have to vote on Theresa May's deal. Personally I cannot support a deal that makes us worse off.

In Parliament over the last twelve months apart from EU matters I have spoken out about cuts to school funding, lack of policing, the abysmal local rail service, public sector pay, privatisation and access to medicines on the NHS for rare diseases. In Enfield Southgate I have attended public meetings with local residents about crime, the train service and traffic.

Locally, I have had regular meetings with the Borough Commander for Enfield & Haringey, the Chief Executive of North Middlesex Hospi-

SUPPORT FOR A LONG TERM, VIABLE SOLUTION FOR A FREE, INDEPENDENT, UNITED CYPRUS

tal and the Leader of Enfield Council. I have also attended many dinner and dances, visited local churches, mosques and synagogues and various local organisations such as the Thalassaemia Society, a pensioners luncheon club and the Citizens Advice Bureau. I have held regular surgeries where I have had case work ranging from planning permission applications to missing relatives.

I have been working closely with a firm of solicitors who have brought a claim against the UK Government over torture that took place in Cyprus against young men and women by some rogue soldiers in the British army. I have also been working with the Turkish Cypriot community over the desecration and shocking go-

ings on at Tottenham park Cemetery where the private company running the cemetery have been running very badly causing great distress to many people whose loved ones are buried there.

Finally I have visited Cyprus and met with senior politicians and non governmental organisations and offered my support for a long term solution for a viable lasting peace

for Cyprus.

In the new year I hope that we finally have a free, independent, united Cyprus and I will do what I can to support those who want to make this a reality.

I will continue to serve the community and all my constituents to the best of my abilities and work hard for you all.

I want to wish everyone a very happy, healthy and prosperous new year and I hope that 2019 brings you all that you wish for.

Happy new year!

Bambos Charalambous, MP

If you want to contact me please telephone 020 8882 0088 or e-mail me at Bambos.charalambous.mp@parliament.uk or

write to me at Bambos Charalambous MP, 472 Green Lanes, Palmers Green, London N13 5PA

Tsipras: "We are looking for an October date for elections"

Prime Minister Alexis Tsipras on Monday repeated his government's determination to run the full course of its four-year term in statements while wishing reporters a happy New Year, after the end of a holiday celebration at the Maximos Mansion.

"We are looking for an October date for elections," the prime minister said, to questions about when the general elections will be held.

Tsipras was also asked about the Prespes Agreement and whether this might be tabled in parliament for ratification before March, replying that the "vote will be held in good time" and saying that he had not yet decided whether it might be tabled before March.

Questioned about reports of a delay in voting on the protocol for the neighbouring country's accession to NATO, the prime minister dismissed these as "nonsense" and said that a few days will intervene between the vote on the Agreement and ratification of the protocol for technical reasons.

Tsipras also commented on his plans to visit Istanbul, saying that this might take place in early February instead of January.

2019 a year of hope, optimism and expectation

This will be the first year that the struggles and sacrifices of the Greek people brought results, Prime Minister Alexis Tsipras said on

Monday in his New Year's message.

"This is a year of hope, optimism, expectation and creativity," he said. "This makes sense, because it is the first after 8 years when Greece is no longer in the stranglehold of loan memoranda. It is the first New Year's day when we can say that the struggles and sacrifices of the Greek people brought results," he added.

Contrary to prophets of doom, the country is now independent to plan its own future, placing the labourer at the centre. He added that in 2019 the battle of labour will be won

and the reduction of unemployment will speed up.

President Pavlopoulos asked Greeks to focus on three goals

President Prokopis Pavlopoulos received political leaders on Tuesday after calling on Greeks to display unity to achieve three "national goals."

Those goals are "securing the country's progress, defending the European project and bolstering our national interests and rights," Pavlopoulos said in his New Year's message.

Greeks have proven themselves to be "committed Europeans" with the sacrifices made over the course of the crisis years, he said, while lauding the people's resilience. "History has shown us that the forces of Hellenism, the forces of our people and our nation, are unlimited," he said.

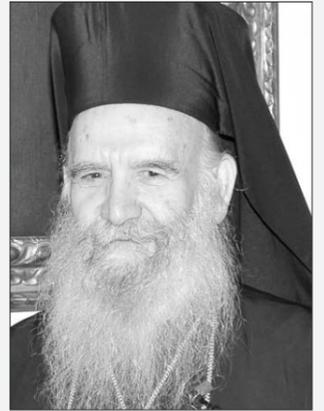
Athens is doing all it can for "friendly and good neighborly relations" with Turkey, he said, adding that it supports the Former Yugoslav Republic of Macedonia's European and NATO prospects as long as the Prespes name deal is ratified, as well as a just and viable solution to the Cyprus problem "as soon as possible."

Conservative New Democracy leader Kyr-iakos Mitsotakis called on citizens to help build "a new Greek dream."

MESSAGE BY THE ARCHBISHOP OF THYATEIRA AND GREAT BRITAIN ON THE FIRST DAY OF THE NEW YEAR 2019

GREGORIOS: "Let us pray for the reconciliation of the people at war"

With our entrance into the New Year 2019, I extend my warm and heartfelt greetings of love and honour to everyone and in particular to the Flock of this Biblical Eparchy of the Ecumenical Throne of Constantinople as well as warm wishes of our Saviour Jesus Christ born in Bethlehem of Judaea. First we must thank God in Holy Trinity for His philanthropy and His great and plentiful mercy towards us and for

our salvation and His sacrificial love for the whole Creation. We dutifully express our thanks towards our fellow human beings, the Parents, the Benefactors and the Teachers, the Leaders of the Church of the Country wherein we live in freedom and democracy and security and respect for the beliefs of every citizen.

Let us pray for the Leaders of the World who work for the wellbeing of the peoples and the peace of the whole World and for the stability of God's Holy Churches and the faiths of their followers. The Leaders of the World, particularly those of the Mighty Countries, work for the reconciliation of the People who are at war, for their pacification, the progress of Society and the domination of God's will on the people and the World. Let us pray from the depths of our hearts, upon the beginning of the New Year, for the Clergy, His All-Holiness the Ecumenical Patriarch Vartholomeos and for all the Leaders of God's Holy Churches. Let us pray for the Church Leaders, the Priests, the Monks and the Nuns and all who work and bear spiritual fruit for the sake of the Church and its work for our salvation.

It is you, Lord, who are the Master of time and of this New Year whose light and joy we were blessed to see. Lord, bless the world You have created so that we may spend the new year of your righteousness in peace and concord. Oversee with Your grace and mercy our life and undertakings and guide us onto the road of your Gospel, so that we may live together with our beloved brethren sharing the same faith in love and humility in a single voice and heart chant in worship of Your Holy Name, of the Father, of the Son and of the Holy Spirit, now and forever and in the ages of ages, via the intercessions of the Holy Virgin Mary and Mother of God and our holy father among the saints Archbishop of Caesarea Vasilios the Great, whose holy memory we are celebrating as well as of all those who have worshipped your Most Holy Name, now and forever unto the ages of ages.

Wishing you all health and the peace of God that surpasses all minds to your family and life and I remain with warm wishes and love in the Lord and honour. Many happy returns from our Lord Jesus Christ born in Bethlehem of Judaea.

London, January 2019

Archbishop Gregorios of Thyateira and Great Britain

Cyprus Tourism enters new era of modernisation, as first Deputy Minister is sworn in

Tourism sector in Cyprus is entering a new era of modernisation, President of Cyprus Nicos Anastasiades said on Wednesday, speaking at the swearing in ceremony of the first Deputy Minister of Tourism Savvas Perdios, at the Presidential Palace.

The President spoke of "an important milestone for the tourism sector in Cyprus in general, which is entering a new era of modernisation, by officially obtaining its own autonomous deputy Ministry".

He noted that the sector of tourism remains crucial for the economic development of the island, with its contribution to the GDP exceeding 13%.

As a result of the targeted policy implemented by the Government, he said, tourist arrivals have increased rapidly, adding that between January - November 2018 the total tourist arrivals amounted to 3.8 mn, exceeding the number of arrivals ever recorded in the first 11 months of the year.

Anastasiades stressed that with the establishment of the Deputy Ministry of Tourism and by drafting horizontal policies and actions, the Government aims at strengthening the strategy it has

adopted regarding the modernisation and strengthening of the institutional framework that governs the sector of tourism and the effective tackling of problems and challenges occurring in the ever-evolving tourism industry and in a volatile international and competitive environment.

The immediate implementation of the integrated national tourism strategy 2018-2030 provisions under the supervision of the Deputy Ministry is a practical example of the Government's political will and determination

to this end, he noted.

Anastasiades said that the national tourism strategy includes innovative policies that will yield new significant results in the short and medium term on tourism development and the revenue from both traditional and new markets of high purchasing power visitors, the strengthening of tourist infrastructure and activity in Cyprus, the provision of better quality services, the extension of the tourist season, the promotion of new thematic destinations and alternative forms of tourism and

the attraction of new foreign investment of high added value.

"The reforms, the draft laws and the implementation of the national strategy will take place gradually and with patience" the new Deputy Minister of Tourism, noted on his part, adding that "nothing gets done with a magic wand, but it takes hard work, teamwork and less talking".

Perdios assured that as a Deputy Minister he aspires to collaborate closely with all the stakeholders of the sector and respond fully to their expectations.

"In everyone's mind there are important common goals, such as defining a national strategy for tourism, extending the tourist season, finding investors for major projects such as marinas, theme parks, agrotourism development and the wider development of all our tourist areas," he noted.

The Deputy Minister stressed that Cyprus would continue offering its visitors "courteous service, inspired gastronomy and authentic hospitality". "Whatever form of tourism we are referring to - religious, sports, medical and other - what I have previously mentioned will always constitute its main pillars," he said.

**NICHOLAS
PRINTERS**

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

TEL: 020 8340 9958

FAX: 020 8348 0117

ARTICLE BY LIEUTENANT COMMANDER
GREG KEELEY:

Russia Reminded Us It's Time To Kick Turkey Out Of NATO

Moscow announced on Friday it would host leaders from Iran and Turkey next year so the three countries can discuss how they will manage the Syrian conflict once the United States withdraws its forces. There is no clearer evidence of why Turkey is no longer worthy of NATO membership.

Every Christmas, Aunt Maggie serves up her "famous" sweet onion carrot slaw; you pretend it is palatable, and dodge the circulating bowl, so you needn't face the dreadfulness. Geopolitically, Ankara is carrot slaw. So America, here is the unsavory truth: Turkey is not an ally of the United States and should be expelled from NATO.

The increasingly snug relationship between Turkey, Iran and Russia has developed into an axis of rogue actors. On the surface, Tehran and Moscow are the main backers of the oppressive Syrian regime while Erdogan superficially backs the Syrian opposition. The budding and blossoming coziness was borne of their militant, virulent opposition to US involvement eastern Syria.

Turkey has long strived to annihilate the Kurds and the Kurdish People's Protection Units (YPG), which the U.S. — until the recent Syria announcement — regarded as the only viable and reliable partner capable of defeating ISIL and Islamist terrorists. On the other side, Iran is an overt state sponsor of Islamist terrorism, while Russia openly supports Assad, Hezbollah and Iran with blood and treasure. That the so called "Triangle of Evil," bitterly oppose U.S. interference in Syria should come as no surprise. The alliance will immediately fill the power vacuum left by America's withdrawal from Syria.

A couple of years ago, the Obama administration was effusive. Recep Tayyip Erdogan would strengthen Turkey's democratic system, open a "bridge to Asia," and place the formidable Turkish military in lock step with NATO. Erdogan's Turkey, it was claimed, would be a beacon of governance for more autocratic Islamic nations. Turkey would span the divide between Christian and Islamic cultures.

Then came the "coup" attempt against Recep Tayyip Erdogan.

The Turkish regime seeks to export religious revolution, openly supporting oppressive, authoritarian Islamist regimes, such as Sudan's Omar al Bashir and Hezbollah with money, weapons and jihadists. Erdogan's "Justice and Development Party" has vocally buttressed the Muslim Brotherhood and Hamas, and directly sponsors the Islamic State.

Ankara's membership of NATO affords tacit global approval of their unacceptable conduct. Turkey seeks to export revolution. There is a Trojan Horse inside the alliance gates, and Erdogan has his hand on the trap door. Having Turkey as part of the NATO alliance erodes moral and ethical credibility in the eyes of our allies and, more importantly, our adversaries.

It seems Erdogan is rebuilding the Ottoman Empire. By inflicting his version of Islam on the Turkish people, he has Islamized Turkey's foreign policy. Erdogan halted anti-ISIL air operations at Incirlik airbase and willingly sides with the terrorist group Hamas against Israel. The Turkish military is viciously trying to destroy the American armed and supported Kurdish YPG as they battle ISIL. Along with Iran and Russia, Ankara has deliberately and systematically intensified the conflict in Syria. The U.S. withdrawal makes the unholy trinity's job much simpler.

Turkey has cuddled up to Russia and Iran despite its NATO allies. Turkey demands access to in U.S. and NATO intelligence, yet has an intimate relationship with Moscow's SVR and the Ayatollah's MOIS. Ankara wants 100 U.S made, F35 stealth jets, yet will soon deploy an advanced Russian surface-to-air missile system, the S-400, despite heated protests from NATO.

Now Ankara is negotiating to purchase U.S. Patriot Missiles. These moves will benefit Russia, NATO's chief strategic competitor, and threaten to undermine the interoperability on which NATO's military success depends. The F35 and Patriot System sales should be blocked by Congress.

Turkey was admitted to NATO as a bulwark to Soviet Union's southwestern sphere of influence. Its geography on the Bosphorus Strait allowed NATO to bottle up Soviet naval assets in the Black Sea. Turkey was a welcome and willing partner to NATO. No longer. It's time for the United States to take a stand against Turkey's undesired status in the alliance.

Greg Keeley (@DreadnaughtUSA) is managing partner of Dreadnaught and retired lieutenant commander who served in both the U.S. and Australian Navies. LCDR Keeley also served as a NATO & ISAF spokesman, and as senior adviser to the vice chairman of the House Armed Service Committee and chairman of the House Foreign Relations Committee in the U.S. Congress.

UK can "turn a corner" if MPs back Brexit deal, says May

The UK can "turn a corner" and start to "put its differences aside" if Parliament backs the proposed Brexit deal, Theresa May has said.

In her new year message, the prime minister said 2019 would mark a new chapter for the country outside the EU.

Should MPs approve the exit terms later this month, she said the UK could "move forward together" and concentrate on other issues like housing and health.

Labour has said the Brexit process is a "complete mess" due to Tory divisions.

The UK is scheduled to leave the union on 29 March, but it is unclear what will happen if MPs reject the withdrawal agreement and the framework for future relations.

MPs are due to vote in the Commons in mid-January on the proposals reached with the EU.

Downing Street has said there is "still work to do" - as the PM seeks to persuade sceptical Conservative MPs, some of whom believe the agreement does not represent the Brexit the country voted for in 2016.

The prime minister is continuing to seek further assurances from European leaders about aspects of the agreement, notably the controversial Irish border "backstop", designed to prevent physical customs checks on the island of Ireland.

No 10 said the prime minister had been in contact with European counterparts during the Christmas break and that would continue in the coming week.

In her message, Mrs May said MPs had an "important decision to make".

"In 2019 the UK will start a new chapter. The Brexit deal I have negotiated delivers on the vote of the British people. If Parliament backs a deal, Britain can turn a corner.

"The referendum in 2016 was divisive. But we all want the best for our country and 2019 can be the year we put our differences aside and move forward together, into a strong new relationship with our European neighbours and out into the world as a globally trading nation."

An orderly Brexit, she argued, would enable the UK to "focus its energy" on other challenges, such as addressing housing shortages, improving technical education and ensuring the £20bn in extra spending planned for the NHS during the next five years ensures the health service continues to be "there for us when we need it".

With employment at a record high and debt falling, the PM said the UK's economic foundations were strong but she acknowledged more needed to be done to ensure "everyone in every community can feel the benefit".

Jeremy Corbyn: "A complete mess..."

Labour has warned uncertainty over Brexit has plunged the country into a state of crisis and the agreement on the table would not satisfy either Leave or Remain voters.

The opposition is seeking to force a general election by calling a vote of no confidence in the government if the deal is rejected by MPs. However, Jeremy Corbyn has insisted that the decision to leave the EU cannot be reversed.

In his new year message, Mr Corbyn said Mrs May could not be allowed to "drive through a bad deal" and Labour, if it was in power, would seek to reopen negotiations with Brussels to

pursue a better outcome.

Only his party, he claimed, was capable of uniting the UK, with policies to tackle inequality and job insecurity.

"Eight years of damaging Tory failure has left us with a divided country where millions are struggling to make ends meet," he said. "We cannot go on like this.

"Labour is ready to deliver a radical alternative to rebuild and transform our country. We will stand up to the powerful few so the wealth you create is shared fairly, not hoarded by a privileged elite.

"We will work to create a society where the

talent of everyone is unleashed. That is how we will unite our country."

Other party leaders

Liberal Democrat leader Sir Vince Cable insisted Brexit can be stopped as he urged fellow supporters of another referendum on the UK's future in Europe to "keep fighting".

"Are we going to make a terrible mistake, leaving behind our influence in Europe's most successful peace project and the world's biggest marketplace?" he said.

"Or are the British people, in the final hours, going to be given a chance to reconsider, in light of all the facts which have come to the surface in the last two years?"

Meanwhile, Scottish First minister Nicola Sturgeon has sought to assure EU nationals living in Scotland that they were "hugely valued", despite the current uncertainty about their future status.

"Our reputation for being an open, warm-hearted, hospitable country has never been more important," the SNP leader said in her Hogmanay message.

"I want to make that especially clear to the hundreds of thousands of nationals from other EU countries, who have done us the honour of choosing Scotland as their home."

Plaid Cymru leader Adam Price said Wales needed to make its voice heard and the Welsh people given a "real choice" about their future in Europe.

Manchester stabbings suspect may have mental problems as UK terrorism probe ongoing

A 25-year-old man suspected of stabbing three people with a kitchen knife at Manchester Victoria train station on New Year's Eve was being held and assessed for mental health issues police said.

Greater Manchester Police were, however, continuing to investigate the attack because of suspected links to terrorism, they said in a statement. A raid of the man's home in the city's Cheetham Hill area was still taking place.

The man's name has not yet been released and police did not return requests for further information.

A witness, a BBC producer who was at the busy station full of New Year's Eve revellers, said a man stabbed several people at the station, shouting "Allah" and linking his actions to "bombings in other countries."

The station is very close to Manchester Arena, where a suicide bomb attack in May 2017 killed 22 people as they left a concert by pop star Ariana Grande.

Those wounded, a woman and a man in their 50s, were in a serious but not life-threatening condition, police said. The other, a male police officer in his 30s who sustained a stab wound to his shoulder, was released from hospital earlier.

Earlier, Chief Constable Ian Hopkins praised officers at the scene for their bravery in arresting the suspect within minutes.

Hopkins said many people would have been affected by Monday's attack, particularly since it happened so close to the scene of the 2017 bombing.

"I believe that makes it an even more dreadful attack for our city," he told reporters.

Britain is on its second-highest threat level of severe, meaning an attack is considered highly likely. Security officials say they are facing record levels of work in countering Islamist militants as well as far-right extremists after four major attacks last year.

Prime Minister Theresa May said on Twitter: "My thoughts are with those who were injured in the suspected terrorist attack in Manchester last night. I thank the emergency services for their courageous response."

THE PERFECT SETTING FOR YOUR
WEDDING RECEPTION

OR ANY OTHER SPECIAL OCCASION...

Our professional and helpful team are on hand to make your special day complete!

Package includes

- Six Course Meal or Hot Buffet
- Unlimited Alcoholic and Non Alcoholic Beverages
- Chair Covers

470 Bowes Road, London N11 1NL
T: 020 8362 0881 E: info@thepenridge.co.uk
www.thepenridge.co.uk

Complete Bundle Offer!

With our Complete Bundle offer there is something for everybody!

- ✓ Telephone Line
  - ✓ Free Calls
  - ✓ Unlimited Broadband
  - ✓ Cyta UK TV
- Only £37.50 per month*

*Terms & Conditions apply

www.cytauk.com
Call us Free: 0800 036 0078

Visit us at:
8-10 Ashfield Parade
Southgate, London N14 5AB

ΒΑΡΩΣΙ Estates

ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ:
ΣΠΙΤΙΑ ή ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ
σε όλο το Λονδίνο, για άμεση ενοικίαση
σε επαγγελματίες και φοιτητές

- ΕΓΓΥΗΜΕΝΑ ΕΝΟΙΚΙΑ από 1 μέχρι 3 χρόνια -

*****ΔΕΝ ΧΡΕΩΝΟΥΜΕ ΤΟΥΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΕΣ*****

176 TOLLINGTON PARK, FINSBURY PARK, LONDON N4 3JA

• **TEL: 020 7263 8100**

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ηταν Παρασκευή και 13, μια συνθησιμένη καλοκαίρινα τα δέντρα του δάσους, τα πουλιά και τα ζώα. Τροφή μας τα ψάρια και το θήραμα από το κυνήγι...

Εκείνη, λοιπόν, την Παρασκευή θελήσαμε με τον αδελφό μου Ιωσήφ, επονομαζόμενο «Καπετάνιο», να βρούμε στη θάλασσα του Κόρνου για ψάρεμα, βόρεια του Κορμακίτη, όπου για εμάς ήταν ένας γνώριμος τόπος, σαν το σπίτι μας, αφού από μικρά παιδάκια «φιλέναμε» με τα κιάμια της, γνωρίσαμε κάθε γωνιά του βυθού της και τραφήκαμε από τον ψαρικό πλούτο της. Ο καιρός δεν προμηνοούσε θαλασσοταραχή, τα προγνωστικά της Μετεωρολογικής Υπηρεσίας ήταν καλά. Γι' αυτό ξεκινήσαμε στις 5.30 το απόγευμα, με τη βάρκα του αδελφού μου, αφού ετοιμάσαμε τα δίχτυα και ξαναγιγνώσκουμε βαθιά στο πέλαγο, Γρήγορα, όμως, εκείνη η γαλήνια θάλασσα άρχισε να αργιεύει, τα κιάμια έφεφταν μανιασμένα επάνω μας, αναποδογύρισαν τη βάρκα μας και μας σκόρπισαν στο νερό.

Από εκείνη τη στιγμή άρχισαμε ο καπετάνιος αδελφός μου και εγώ να παλεύουμε για τη ζωή μας. Είχαμε στηρίγματα μόνον ο ένας τον άλλον, με τα ψάρια να «ταμπούν» τα κορμιά μας για να μας κρατούν σε εγρήγορση και στον νου μας οι συμβουλές του πατέρα μας, του οποίου νοιώθαμε την «παρουσία» να μας ενδυναμώνει και την επιστασία του Αγίου Γεωργίου να μας δίνει πίστη, θάρρος και ελπίδα για να βρούμε νικητές στη στεριά. Ήταν μια άνιση μάχη μέσα στο

πικνό σκοτάδι με την ανίκητη θάλασσα...

Και όταν άρχισαν να μας ψάχνουν και η Ακτοφυλακή βρήκε την φοροβάρκα αναποδογυρισμένη κι εμάς άφαντους, άρχισε το μιορλόδι στο χωριό... Μας πέρασαν όλοι για χαμένους, εκτός από ένα πρόσωπο που δεν μπορούσε να διανοηθεί ότι ήταν δυνατόν να μας «φάνει» το κύμα. Ο αδελφός μας ο Ροβέρτος δεν έχασε ούτε μια στιγμή την ελπίδα του, ποτέ δεν πίστεψε ότι τα αδελφια του θα είχαν ένα τέτοιο τραγικό τέλος μέσα στο «σπίτι» τους... στην αγαπημένη θάλασσα του Κόρνου.

Εκείνες τις ώρες της μάχης με τα θεόρατα κύματα, πέρασα από το μυαλό μου η ζωή μου όλη σαν κινηματογραφική ταινία. Αναστοχασμός τον παιδικόν μου χρόνον, της οικογένειας, των φίλων μου, του αγαπημένου μου τόπου. Δεν πίστεψα ποτέ, ούτε εγώ ούτε ο καπετάνιος ότι ο Κόρνος θα γινόταν ο υγρός τάφος μας. Η θέληση για ζωή ήταν τόσο δυνατή που ανάπλανε όλες τις εικόνας όσον ζήσαμε, ολίζόντανες μπροστά μας... Πίναμε ξανά παιδιά, έφηβοι, σκεφτήκαμε ότι είμαστε παππούδες... Κι αυτές οι σκέψεις μας έδιναν δύναμη...

Η παιδική ζωή στ' αγνάρια του Ταρζάν...

Ο Ιωσήφ κι εγώ είμαστε τα δυο μεγαλύτερα παιδιά του Αντώνη και της Μιλούς Διόλια από τον Κορμακίτη, ένα Μαρονίτικο, κατεχόμενο σήμερα, χωριό. Το παρατσούκλι του πατέρα μας ήταν «Τόνιακος». Έτσι τον ήξεραν και έτσι τον φώναζαν χωριανοί και φίλοι. Το παρατσούκλι αυτό το πήρε λόγω της σωματικής του διάπλασης. Ήταν σχεδόν δυο μέτρα ύψος με κορμί πυγμαχού. Στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ήταν αξιωματικός στον Αγγλικό Στρατό. Όλοι οι υφιστάμενοί του τον αγαπούσαν τόσο πολύ, του είχαν τυφή εμπιστοσύνη, ώστε δεν άκουγαν διαταγές κανενός άλλου, εκτός από εκείνου.

Μια μέρα δέταξε κάποιους στρατιώτες να φέρουν

ΜΙΑ ΑΠΙΣΤΕΥΤΗ, ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ, ΠΟΥ ΜΟΙΑΖΕΙ ΜΕ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΜΥΘΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΠΟΥ ΣΥΝΑΡΠΑΖΕΙ

Η ζωή μου όλη σε 13 ώρες...

Ο πατέρας του Ηλία, Αντώνης Διόλιας στον βρετανικό στρατό κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο

ασύ παρακείμενη μάντρα ένα αρνάκι για να το ψήσουν και να το φάνε όλοι μαζί. Μόλις το έμαθαν οι Αγγλοι προϊστάμενοί του, του αφαίρεσαν όλα τα αξιώματα, χωρίς κανέναν ενδοιασμό. Αυτό ήταν και το... λάθος τους. Κανένας στρατιώτης πια δεν υπάκουε τις διαταγές τους. Έτσι αναγκάστηκαν να του επιστρέψουν ό,τι του αφαίρεσαν για να επέλθει ηρεμία στη μονάδα.

Μεγαλώσαμε στον Κορμακίτη, στη θάλασσα του Λιθράτη. Και τα τέσσερα αδελφια δεν ζέσαμε τίποτε άλλο εκτός από ψάρεμα και κυνήγι. Όλοι οι χωριανοί γνώριζαν την «τρέλα» που είχαμε γι' αυτά. Ίσως και αυτοί ενδόμυχα να ήθελαν να κάνουν το ίδιο, αν είχαν την ευκαιρία και τις δυνατότητες. Οι γονείς μας ήταν φτωχοί, αλλά πλούσιοι στην καρδιά και στα αισθήματα. Ουδέποτε μας άφησαν να στερεθώμε οτιδήποτε. Αν χρειαζόμασταν κάτι το αναγκαίο, μας το αγόραζαν αμέσως. Πάντα κυκλοφορούσαμε ημίγυμνοι, μόνο με ένα κοντό παντελόνι και χωρίς παπούτσια, λες και θέλαμε να αγγίζουμε τη γη με το δέρμα μας, να έχουμε άμεση επαφή μαζί της. Τέτοια αγάπη τρέφαμε για τη θάλασσα και τη φύση...

Ήμασταν ως παιδιά συνεπαρμένοι από το μυθιστόρημα του Ταρζάν, θέλαμε να του μοιάσουμε, ήταν ο ήρωάς μας. Νοιώθαμε σαν ψάρια στη θάλασσα και σαν λαγού στο δάσος. Αισθανόμασταν τη θάλασσα ως ένα μέρος του σπιτιού μας ή, μάλλον, ότι ήταν η αυλή μας και μας ανήκε.

Το δάσος το διαβαίναμε με «κλειστά μάτια». Ξέραμε το κάθε μονοπάτι, το κάθε δέντρο του. Δεν γνωρίζαμε τι σημαίνει φόβος, η λέξη δεν ήταν στο λεξικό μας, γυρίζαμε μέρα και νύχτα το δάσος, ξυπόλυτοι, δεν υπολογίζαμε ούτε τα φαρμακερά φίδια, τα οποία περιέργως δεν μας πλησίαζαν, λες και φοβόντουσαν ανά εμάς. Τον περισσότερο καιρό τον περνούσαμε μόνον μαζί ή μαζί με τον παππού μας, τον Ιωσήφ Παμπορτή (πατέρα της μητέρας μας).

Τρώγαμε πάντα ψάρι, λαγούς, περδικία και «τζίκλες», απαρατήτως με ωραία χωριάτικη σαλάτα με χορταρικά ντόπια παραγωγής. Δεν γνωρίζαμε τι ήταν τα όσπρια. Δεν ζέσαμε καν πώς ήταν και πώς μαγειρευόνταν. Εκείνο τον καιρό οι περισσότεροι έτρωγαν κρέας ή ψάρι μια φορά κάθε δεκαπέντε μέ-

Συγκινητική αφήγηση του Ηλία Διόλια, που ναυαγός στη θάλασσα του Κορμακίτη, μαζί με τον αδελφό του Ιωσήφ λογίστηκαν νεκροί, αλλά με απίστευτη ψυχραιμία, θάρρος και σωματική δύναμη, συνδυασμένη με την εμπειρία, νίκησαν τα μανιασμένα, ανθρωποφάγα κύματα και βγήκαν σώοι στη στεριά, δίπλα στο εκκλησιάκι του προστάτη τους Αγίου Γεωργίου

Ο Ηλίας (αριστερά) και ο Ιωσήφ με τη βάρκα «Λιθράτης»

ρες ή ακόμα μια φορά τον μήνα. Πια εμάς ήταν το καθημερινό μας φαγητό, χαριζόμενο από τη φύση...

Στην περιοχή Λιθράτη κοιμόμασταν στην ύπαιθρο τους καλοκαρινούς μήνες, που για εμάς άρχιζαν από τον Μάιο και τελειώναν τον Σεπτέμβριο.

Μας περιτριγύριζαν τις νύχτες τ' αστέρια του ουρανού. Τα μετρούσαμε. Τους δίναμε δικά μας ονόματα για να τα ξεχωρίζουμε και τα παρατηρούσαμε να «πέφτουν» στο κενό, κάνοντας πάντα μια ευχή για το ψάρεμα και το κυνήγι. Ήταν μια διασκέδαση για όλους μας. Όπως διασκέδαση ήταν και κατά την ημέρα το πάσιμο ενός κάβουρα. Βάζαμε ένα καλάμι στις κρυψώνας των κάβουριών στην άμμο κι όταν αυτό κουνιόταν, ξέραμε ότι ο κρυμμένος κάβουρας έβγαλε έξω και τρέχαμε να τον πιάσουμε.

Ό,τι κάναμε όλοι μαζί, το ευχαριστούμασταν αφάνταστα και αυτό μας ένοθε ως αδελφια ακόμα πιο πολύ. Αισθανόμασταν σαν τους ξιφομάχους, που είχαν ως σύνθημα «όλοι για τον έναν και ο ένας για όλους»!

Την ημέρα βγαίναμε στο παρατηρητήριο του τόπου διαμονής μας και αγναντεύαμε αν ερχόταν κάποιος από το χωριό. Το παρατηρήο μας ήταν ένας «κούκος» που διαχώριζε τα ιδιωτικά από τα κρατικά κτήματα. Προσδοκία μας ήταν πάντα να βλέπουμε έναν δικό μας άνθρωπο να έρχεται. Θυμώμια πόση μεγάλη χαρά μας κυριεύε, όταν διαπιστώναμε ότι έρχονται ο πατέρας και η μητέρα μας. Κάθονταν μαζί μας, κουβεντιάζαμε και τους διηγούμασταν τα... επιτεύγματά μας, τα κατορθώματά μας στη θάλασσα και στο δάσος.

Ο αδελφός μου ο Ιωσήφ συχνά αγνάτευε τη θά-

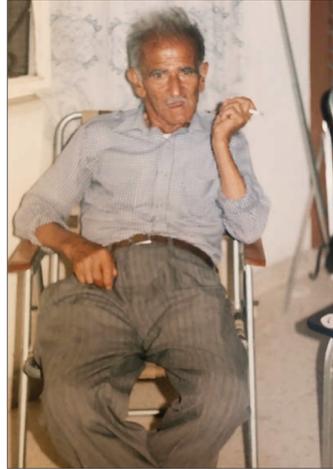
λασσα και ονειροπολούσε. Πάντα έλεγε ότι όταν μεγαλώσει θα φτιάξει ο ίδιος ένα πλοίο που θα γύριζε όλο τον κόσμο. Ονειρο που δεν άργησε να πραγματοποιήσει στη συνέχεια. Μόνο στο, με δικό του σχέδιο, κατάφερε να φτιάξει ένα σκάφος 45 ποδών, που θα το ζήλευσαν και ναυπηγεία. Θυμάμαι όταν ολοκλήρωσε την κατασκευή του, έφερε γερανό για να το βγάλει έξω από την αυλή του. Σαν το σκόκος ψηλά, όμως, κόπηκαν τα σχοινιά και από τρία μέτρα ύψος έπεσε στο έδαφος, χωρίς να διαλυθεί! Δεν έπασθε την παραμικρή ζημιά, ούτε ένα μικρό γδάρσιμο. Αντίθετα, «διαιλύθηκε» το τσιμεντένιο δάπεδο... Αυτό έδειξε πόσο ανθεκτικό θα ήταν το σκάφος του Ιωσήφ σε μια τρικυμισμένη θάλασσα.

Μόλις ο Ιωσήφ πήρε το δίπλωμα καπετάνιου, του δόσαμε το παρατσούκλι «καπετάνιος» και έκτοτε όλοι τον ζέρουν μ' αυτό το όνομα. Προηγουμένως τον φώναζαν ο «Φοκάς», επειδή δούλευε σε συνεργείο ηλεκτρολογικών αυτοκινήτων, δίπλα από το παλιό ΓΣΠ στη Λευκωσία, που είχε την επωνυμία «Φοκάς».

Το σκάφος ο καπετάνιος το ονόμασε «Άγιο Αντώνιο». Με αυτό πραγματοποιήσαμε πολλά ταξίδια στον Λίβανο και σε νησιά της Ελλάδας. Ήταν ανθεκτικό και άνετο. Θυμάμαι, μια φορά γυρνώντας από τον Λίβανο, έπασε μια μεγάλη θαλασσοταραχή. Το σκάφος ήταν για αρκετή ώρα κάτω από τα κύματα σαν υποβρύχιο. Μαζί μας ήταν και η γυναίκα μου Κορέττη και η γυναίκα του αδελφού μου Αποστόλα. Αντιμετωπίασε επιτυχώς τη θαλασσοταραχή, αλλά η Κορέττη δεν ταξίδεψε ξανά με τον «Άγιο Αντώνιο». Ήταν και το τελευταίο της ταξίδι...

Η θάλασσα σκληραγόγησε πολύ τον αδελφό μου Ιωσήφ. Όταν έγινε 18 χρονών και κατατάχθηκε στην Εθνική Φρουρά για να υπηρετήσει την Πατρίδα ως στρατιώτης, δεν μπορούσαν να του κάνουν τους αναγκαίους για νεοσύλλεκτους εμβολιασμούς. Τόσο σκληρή ήταν η επιδερμίδα του λόγω της ζωής του στη θάλασσα και της έκθεσής του στον ήλιο, ώστε οι βελόνες λύγριζαν και δεν εισχωρούσαν στο δέρμα. Αχρήστευσαν πέντε βελόνες μέχρι να καταφέρουν να του κάνουν τους απαραίτητους και υποχρεωτικούς εμβολιασμούς.

Όλα μαζί τ' αδελφια είμαστε έξι. Κατά σειράν ηλικίας η Νίνα, ο Ιωσήφ, ο Ηλίας, ο Ροβέρτος, ο Πέτρος και η Φούλα. Τα αγόρια λατρεύαμε υπερβολικά τη φύση. Η θάλασσα και το βουνό ήταν οι μεγάλες μας αγάπες. Δεν μπορούσαμε να μείνουμε μακριά τους ούτε μια μέρα. Ακόμα και τις μέρες που είχαμε σχολείο, τα απογεύματα πηγαίναμε για ψάρεμα ή κυνήγι, ή απλά για πεπάτημα στο δάσος. Όπως όλα τα παιδιά, παίζαμε κρυφτό μέσα στις φυσικές σπηλιές του δάσους, σαν αγρίμια.

Ο παππούς Ιωσήφ Παμπορτής

Μαζί μας πάντοτε ήταν και ο ξάδελφός μας, ο Ιωσήφ Διόλιας ή Καραϊσκος, όπως τον φώναζαμε. Το παρατσούκλι αυτό το πήρε από τον ήρωα του 1821 Γεώργιο Καραϊσκάκη. Ήταν ο «Ρόμπιν Χουντ» του Κορμακίτη. Έπαρνε αγαθά και προμήθειες από τους πλούσιους και τα έδινε στους φτωχούς όλου του χωριού. Αλλοίμονο σε όποιον δεν τα πήγαινε καλά μαζί του. Ήταν αρχηγός μιας δυνατής και ατρόμητης ομάδας νέων του χωριού. Μέσα σε ένα 24ωρο μπορούσε να «χάσει» ό,τι είχε και δεν είχε, αφού δεν τα κρατούσε για τον εαυτό του, αλλά τα έδινε στους φτωχούς. Όταν μοίραζαν αγαθά στους έχοντες ανάγκη, φρόντιζαν να είναι αθάτητα. Έβαζαν σε σακιά τα πράγματα και τα κρυβούσαν στις πόρτες των σπιτιών, χωρίς να τους αντιληφθεί κανείς. Αλλά και να τους έβλεπε κάποιος, δεν τολμούσε να μαρτυρήσει, διότι η ομάδα του Καραϊσκου ήθελε η βοήθεια να δίνεται ανώνυμα, χωρίς επιδείξεις.

Ο Καραϊσκος ήταν ένας σαν κι εμάς, κατ' ακρίβειαν μας ζεπερούσε. Αργότερα έφυγε για το Λονδίνο. Τον αντίκρυσαν ξανά όταν κι εγώ ξενιτεύτηκα ως πρόσφυγας στην Αγγλία μετά το 1974. Όταν συναντηθήκαμε στην Ξενιά, η χαρά και των δύο μας ήταν απερίγραπτη. Ένοιωσα και πάλι την αγάπη του «μεγάλου αδελφού», σαν να μην είχε φύγει ποτέ.

Όλα τα αδελφια γνωρίζαμε τον βυθό της θάλασσας και τα μονοπάτια του δάσους καλύτερα και από

Η θάλασσα του Κόρνου... Στην ένθετη φωτο, Ιωσήφ και Ηλίας, στα εφηβικά τους χρόνια.

τους δρόμους του χωριού μας. Η φύση μας μάγευε στην κυριολεξία. Αυτή τη μαγεία θελήσαμε να μεταδώσουμε και στα παιδιά μας, όταν αργότερα δημιουργήσαμε τις δικές μας οικογένειες.

Το πρώτο πράγμα που κάναμε ήταν να μάθουν τα παιδιά μας κολύμπι και να γνωρίσουν τα μέρη όπου μεγαλώσαμε τα τέσσερα αδελφια. Εγώ δεν είχα την τύχη να αποκτήσω γιο. Ο Θεός με ευλόγησε με δύο κόρες. Στο πρώτο μου γερνάσιο δόσανε το όνομά μου. Ο γερνάσιος μου ο Ηλίας νομίζω με καταλαβαίνει καλύτερα από όλους. Είναι χαρά του να πηγαίνει μαζί μου κατασκηνώσει και ψάρεμα. Άλλο που δεν θέλω

εγώ. Έτσι, τον μαθαίνω ό,τι έμαθα κι εγώ από τον πατέρα μου και τον παππού μου. Είναι ο σύντροφος και φίλος μου τώρα που μεγαλώσαμε και μήτρε στην πρότη εφηβεία. Αρχίζει κι αυτός να αγαπά, όπως εμείς, τη θάλασσα, το κυνήγι και γενικά τη φύση Μαζί φτάσαμε μέχρι τον βυθό της αγαπημένης θάλασσας του Λιθράτη.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ

Introducing Marathon Food Ltd, established 1986, is a family run firm importing high quality food mainly from Cyprus and Greece. In that time we have combined our friendly values and expertise in Mediterranean food to supply businesses across the U.K.

Our company mission since then has been to supply the finest products to U.K retailers and bring the Mediterranean way of life to the people.

We would like to introduce you to our great selection of products!

27 Commercial Road, London N18 1TP, T: 04 020 8884 2749, F: 04 020 8807 0655
 Email: marathon@marathonfood.co.uk Web: www.marathonfood.co.uk

ΕΓΓΥΗΜΕΝΑ ΕΝΟΙΚΙΑ
GUARANTEED RENT

A wealth of experience behind one door

HEAA OFFICE
 First Floor Offices, 72 Chase Side, Southgate, London N145PH
 Tel.: 020 8882 8080 • Fax: 020 8348 2525
 LONDON OFFICE
 143 Tottenham Lane, Crouch End, London N8 9BJ • Tel.: 020 8348 8833

www.thepropertycompany.co.uk

Contact Andreas Koumi,
 Managing Director
 e-mail:
 ak@thepropertycompany.co.uk

thepropertycompany

Restaurant Guide's Winner for 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 & 2017 Best Greek Restaurant London (West End)

Elysée

Established 1936

RESTAURANT-ROOF GARDEN-COCKTAIL BAR

London's famous Greek restaurant is open for lunch and dinner, with live entertainment from 8pm

Monday to Saturday 12.00 – 03.30
Sunday: 12.00 – 00.30

13 PERCY STREET, FITZROVIA, LONDON W1T 1DP

Tel: 0207 636 4804

www.elyseerestaurant.com • e-mail: info@elyseerestaurant.com

LUX RESTAURANT & BAR AWARDS 2017 WINNER BEST FINE DINING EXPERIENCE IN LONDON FOR GREEK CUISINE

Ο ΕΚΠΑΝΚΤΙΚΟΣ ΧΟΡΕΥΤΗΣ ΗΛΙΑΣ ΘΑ ΣΑΣ ΚΟΦΕΙ ΤΗΝ ΑΝΑΣΑ ΜΕ ΤΟ ΧΟΡΟ ΤΟΥ ΠΟΤΗΡΙΟΥ
Ζωντανή μουσική καθημερινά μέχρι αργά από τους Ανδρέα Μπεσίρη, Κ. Μπούκη, Γ. Βορρέ και Γ. Κούμανη

Need to Make Calls to Europe or the US?

Angry At Astronomical
Roaming Charges?

From finding the best
deals, to fully managed
personal support we
take the headache
out of business
telecoms.

All your telecoms needs
met under one roof:

- Roaming • Data Connectivity
- Inbound • SIP Trunk • Repairs
- Mobiles • Lines & Calls
- Hosted Telephony

pneuma
Connect With Us

More Than A Decade Of Experience

Curious to see how we could
tailor a plan for your business?

01707 648 070 | www.pneumads.com

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥ ΠΡΕΣΒΗ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ

Η Βρετανία έχει ανάγκη από ηγεσία

«ΚΑΜΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕ ΗΠΑ ΑΝ ΠΕΡΑΣΕΙ Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ Τ.ΜΕ.Ι· ΓΙΑ ΤΟ BREXIT»

Το Ηνωμένο Βασίλειο «έχει ανάγκη από ηγεσία» υποστήριξε ο πρεσβευτής των ΗΠΑ στο Λονδίνο, χαρακτηρίζοντας ελάχιστα πιθανή την υπογραφή μιας εμπορικής συμφωνίας μεταξύ Ουάσινγκτον και Λονδίνο, στην περίπτωση που εγκριθεί η συμφωνία για το Brexit την οποία έχει διαπραγματευτεί η πρωθυπουργός Τερέζα Μέι με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο Γούντι Τζόνσον είπε στο ραδιόφωνο του BBC ότι ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ ήλπιζε ότι το Brexit θα επέτρεπε στις ΗΠΑ να συνάψουν μια «σημαντική» εμπορική συμφωνία με τη Βρετανία. Μάλιστα, η συμφωνία αυτή «θα μπορούσε να είναι ο προάγγελος για το Ηνωμένο Βασίλειο για μελλοντικές εμπορικές συμφωνίες με άλλες χώρες», τόνισε.

Ωστόσο «σήμερα παραμένουμε ακόμη στο σημείο να εξετάζουμε πού ακριβώς οδεύει η χώρα», σχολίασε. «Δεν φαίνεται πιθανό» να συναφθεί μια τέτοια εμπορική συμφωνία μεταξύ Λονδίνου και Ουάσινγκτον, εφόσον οι Βρετανοί βουλευτές εγκρίνουν τη συμφωνία για το Brexit, τον Ιανουάριο, πρόσθεσε ο Αμερικανός πρέσβης (στη φωτο με τον πρόεδρο Τραμπ).

Ο πρόεδρος Τραμπ έχει ήδη σχολιάσει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση βγαίνει κερδισμένη από τις διαπραγματεύσεις και άφησε να εννοηθεί ότι η έγκριση της συμφωνίας για το Brexit θα μπορούσε να εμποδίσει την υπογραφή μιας νέας εμπορικής συμφωνίας μεταξύ ΗΠΑ και Βρετανίας – μια απειλή που επισείουν οι υποστηρικτές του Brexit.

Ο Αμερικανός διπλωμάτης εκτίμησε επίσης ότι στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν υπάρχει «πολιτική καθοδήγηση».

«Πήγα στην Ουαλία, την Ιρλανδία, τη Σκωτία και επίσης στην Αγγλία και είχα την αίσθηση ότι αυτή η χώρα χρειάζεται ηγεσία. Βλέπουμε τη σύγχυση των βουλευτών, οι οποίοι προσπαθούν να βρουν μια λύση σε αυτό που ζήτησε ο κόσμος όταν ψήφισε στο δημοψήφισμα» για το Brexit το 2016, πρόσθεσε.

Απαντώντας στις δηλώσεις του Τζόνσον, μια εκπρόσωπος της Ντάουνινγκ Στριτ περιορίστηκε να σχολιάσει ότι η βρετανική κυβέρνηση «έχει διατυπώσει με σαφήνεια ότι θέλει μια εμπορική συμφωνία με τις ΗΠΑ και ότι είναι έτοιμη να συνάψει μια τέτοια συμφωνία» μετά την έξοδο της Βρετανίας από την ΕΕ.

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΥΠΕΞ, DAVID MILIBAND

Για το καλό της η Βρετανία δεν πρέπει να φύγει από την Ε.Ε.

Η συζήτηση για το Brexit έχει μπει σε μια νέα φάση, που μπορεί να αποδειχθεί χαώδης. Η Βρετανία έχει ήδη δεχθεί ένα πλήγμα στην οικονομία της και το κύρος της από το έπος του Brexit.

Οι επενδύσεις έχουν παγώσει, οι θέσεις εργασίας μετακομίζουν, η λίβρα έχει πέσει, η Βρετανία θεωρείται πλέον περισσότερο ένας πολιτικός κίνδυνος παρά μια δύναμη σταθερότητας. Αν οι ηγέτες μας εξακολουθήσουν να τρέφουν ψευδαισθήσεις για τις πραγματικές τους επιλογές, η ζημιά μπορεί να μετατραπεί σε καταστροφή.

Η πρώτη ψευδαίσθηση είναι πως το βασικό πρόβλημα με το Brexit είναι οι λανθασμένες διαπραγματευτικές τακτικές της κυβέρνησης. Αυτό το λένε τόσο οι Brexiters όσο και η ηγεσία του Εργατικού Κόμματος. Ο Μπόρις Τζόνσον υποστηρίζει ότι η Βρετανία έπρεπε να έχει δείξει περισσότερη θέληση. Ο Ντίμονικ Ράμπ λέει ότι έπρεπε να έχουμε απειλήσει πως δεν θα εκπληρώσουμε οικονομικές συμφωνίες. Ο Ουεν Πάτερσον προτείνει να ταχθούμε υπέρ μιας μη-συμφωνίας ώστε να αναγκάσουμε την ΕΕ να προβεί σε παραχωρήσεις.

Η ηγεσία των Εργατικών δεν είναι καλύτερη. Η συνέντευξη του Τζέρεμι Κόρμπιν στην Guardian προκάλεσε μεγάλες αντιδράσεις. Όπως διευκρίνισε, η διαφορά του με την κυβέρνηση έγκειται στις τακτικές, όχι στους στόχους. Στο πολιτικό προσωπικό, όχι στις αρχές. Ο ηγέτης των Εργατικών φαίνεται να πιστεύει ότι μια καλύτερη ατμόσφαιρα θα οδηγούσε σε μια καλύτερη συμφωνία.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η κυβέρνηση χειρίστηκε κάκιστα τις διαπραγματεύσεις, από τις κόκκινες γραμμές για την τελωνειακή ένωση και την ενιαία αγορά μέχρι την πρόωπη χρησιμοποίηση του άρθρου 50 (με την υποστήριξη του Κόρμπιν) και τη μονόπλευρη προσέγγιση της πρωθυπουργού. Τα προβλήματα του Brexit όμως είναι δομικά, όχι αποτέλεσμα της κυβερνητικής ανικανότητας. Οι υποσχέσεις που έχουν δοθεί δεν ταιριάζουν ούτε μεταξύ τους ούτε με την πραγματικότητα.

Δεν υπάρχει μελλοντικό κράτος όπου το ελεύθερο εμπόριο και οι δεσμεύσεις της συμφωνίας της Μεγάλης Παρασκευής ταιριάζουν με την αποχώρηση από την τελωνειακή ένωση και την ενιαία αγορά. Η συζήτηση για το backstop αποτελεί σύμπτωμα του προβλήματος, όχι πυρήνα του. Αν φύγεις από το κλαμπ, δεν μπορείς να επωφεληθείς πλέον από τα προνόμια.

Η δεύτερη ψευδαίσθηση είναι εξίσου σημαντική. Πρόκειται για την ιδέα ότι αν περάσει το σχέδιο της Τερέζα Μέι, ή η εκδοχή των Εργατικών, τότε θα τελειώσουμε με το Brexit και θα μπορούμε να ασχοληθούμε με την πρόοδο της χώρας. Στην πραγματικότητα, αν ψηφιστεί το σχέδιο της Μέι οι διαστρεβλώσεις που το παραμόρφωσαν θα συνεχιστούν. Και θα επανεμφανιστούν σε όλη τους την έκταση όταν αρχίσουν οι διαπραγματεύσεις για τη μελλοντική σχέση του Ηνωμένου Βασιλείου με την ΕΕ.

Η επιθυμία να διώξουμε το Brexit από τους τίτλους των εφημερίδων και να απε-

λευθερώσουμε την πολιτική και οικονομική ενέργεια που απαιτείται για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της χώρας είναι κατανοητή. Ο μόνος τρόπος όμως να δημιουργηθεί χώρος για να προχωρήσει η χώρα πέρα από το Brexit είναι να της δοθεί η ευκαιρία να αποφασίσει αν θέλει να προχωρήσει με το Brexit. Δεν υπάρχει ρεαλιστικό μέλλον όπου θα συνεχίσουμε να διαπραγματευόμαστε με την ΕΕ και την ίδια στιγμή θα κινητοποιούμε δυνάμεις για την αντιμετώπιση των προκλήσεων του μέλλοντος.

Η κυβέρνηση έδωσε στη δημοσιότητα πάνω από 100 μελέτες για τους τομείς της οικονομίας που θα επηρεαστούν στην περίπτωση μη συμφωνίας. Για όλους αυτούς τους τομείς θα χρειαστούν λεπτομερείς διευθετήσεις για το μέλλον. Ο Καναδάς χρειάστηκε επτά χρόνια για να διαπραγματευτεί με αποτελεσματικό τρόπο μια εμπορική συμφωνία με την ΕΕ. Όπως είπε ο σερ Ιβάν Ρότζερς, επικεφαλής βρετανός διπλωμάτης στις Βρυξέλλες μέχρι πριν από δύο χρόνια, «οι συνομιλίες για το ελεύθερο εμπόριο θα είναι σκληρότερες από οτιδήποτε έχουμε δει μέχρι σήμερα».

Υπάρχει μια τελευταία ψευδαίσθηση: ότι ο κόσμος πέραν της Ευρώπης περιμένει με αγωνία να προσφέρει επωφελείς εμπορικές

συμφωνίες στη Βρετανία. Αυτές οι τρίτες χώρες όμως έχουν τα δικά τους συμφέροντα. Και αποτελεί αυταπάτη να νομίζει κανείς ότι θα κάνουν οτιδήποτε άλλο εκτός του να θέσουν δύσκολα διλήμματα στη Βρετανία. Τρεις είναι οι δυνάμεις που καθορίζουν τους κανόνες στον 21ο αιώνα: η ΕΕ, οι ΗΠΑ και η Κίνα. Αν βγεις από την ΕΕ, ακολουθείς τους κανόνες που καθορίζουν οι άλλοι.

Το παράδοξο με τη σημερινή μας κατάσταση είναι ότι οι Ευρωπαίοι γείτονές μας απομακρύνονται από εμάς την ώρα ακριβώς που πλησιάζει το ενδεχόμενο ενός δεύτερου δημοψηφίσματος. Κάτι τέτοιο δεν θα αποτελέσει παραδοχή ήττας ούτε προσβολή προς εκείνους που ψήφισαν Brexit. «Καλύτερα ασφαλής παρά μετανοιωμένος» λένε όταν αγοράζεις ένα σπίτι, και ο ίδιος κανόνας θα πρέπει να ισχύσει για μια θεμελιώδη εθνική απόφαση.

Η εναλλακτική λύση έναντι μιας κακής συμφωνίας – του σχεδίου της Μέι – δεν είναι η απουσία συμφωνίας. Ο Γκόρντον Μπράουν έχει πει ότι ένα δημοψήφισμα πρέπει να προετοιμαστεί προσεκτικά προκειμένου να αρχίσει η επούλωση των πληγών. Τα δημοψηφίσματα δεν είναι διχαστικά όταν οι πολίτες λαμβάνουν μέρος στη σύναξη του ερωτήματος και στις σχετικές συζητήσεις. Χρειάζεται χρόνος, αλλά ο χρόνος αυτός είναι πολύτιμος.

Γνωρίζουμε ότι ο Βλαντίμιρ Πούτιν και ο Ντόναλντ Τραμπ θέλουν τη Βρετανία εκτός ΕΕ. Τα συμφέροντά τους όμως δεν είναι και δικά μας συμφέροντα. Δεν πρέπει να καθυστερήσουμε άλλο: πρέπει να πιαστούμε από την πραγματικότητα, να απαλλαγούμε από τις ψευδαισθήσεις στα δεξιά και τα αριστερά και να υιοθετήσουμε ένα όραμα για το μέλλον της Βρετανίας που θα είναι θετικό, προοδευτικό και ευρωπαϊκό.

(* Ο Ντέιβιντ Μίλιμπαντ είναι πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της International Rescue Committee και πρώην υπουργός Εξωτερικών της Βρετανίας – Πηγή: The Guardian via ΑΠΕ-ΜΠΕ

Ο ΥΠΕΞ Χαντ θεωρεί... «απίστευτα επιζήμιο» ένα β' δημοψήφισμα

Σε ομιλία του στη Σιγκαπούρη ο υπουργός Εξωτερικών του Ηνωμένου Βασιλείου Τζέρεμι Χαντ είπε ότι ένα δεύτερο δημοψήφισμα θα ήταν «απίστευτα επιζήμιο», όπως και ένα Brexit χωρίς συμφωνία.

«Ένα no deal Brexit θα προκαλούσε αναταραχή που θα μπορούσε να διαρκέσει για κάμποσο διάστημα και καμία κυβέρνηση δε θα έπρεπε να το επιθυμεί αυτό για τους πολίτες. Αλλά και ένα δεύτερο δημοψήφισμα θα ήταν επίσης απίστευτα επιζήμιο με διαφορετικό τρόπο, διότι ο λαός αναμένει υλοποίηση της δημοκρατικής του εντολής».

«Οι πολίτες θα μας έλεγαν ότι δεν τους ακούμε. Οι κοινωνικές επιπτώσεις αν δε φύγουμε από την ΕΕ στις 29 Μαρτίου, όπως μας έχει δοθεί εντολή, θα είναι καταστροφικές. Αλλά πρέπει να επιδιώξουμε ένα ανοιχτό, θετικό και αισιόδοξο Brexit», είπε ο Βρετανός υπουργός Εξωτερικών.

Τόνισε πως η Τερέζα Μέι θα επιστρέψει με τις διαβεβαιώσεις που επιδιώκει από την ΕΕ ότι η Βρετανία δεν θα μείνει παγιδευμένη στην τελωνειακή ένωση από τη συμφωνία του Brexit.

«Νομίζω ότι θα βρει τρόπο να περάσει τη συμφωνία από τη Βουλή των Κοινοτήτων», εκτίμησε ο κ. Χαντ.

Θ.ΓΚΑΒΟΣ

Τώρα, η «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» και on line:

διαβάστε μας και ηλεκτρονικά, κάθε

εβδομάδα στο **www.eleft.**

Μετά από 20 χρόνια, ο τέως πρόεδρος της Βουλής και πρώην υπουργός Άμυνας, Γιαννάκης Ομήρου, λύνει τη σιωπή του και δημοσίως αποκαλύπτει όλο το παρασκήνιο που οδήγησε στη ματαίωση της έλευσης στην Κύπρο των ρωσικών πυραύλων S-300.

Τα όσα δημόσια αναφέρει ο κ. Ομήρου είναι συγκλονιστικά. Τα ίδια ακριβώς μου είχε αποκαλύψει σε εμπιστευτική συζήτησή μας τον Αύγουστο του 1999, όταν είχε πια παρατηθεί από υπουργός, χωρίς καμία απολύτως διαφορά. Και τα κράτησα για τον εαυτό μου.

Τώρα που ίδιος δεν είναι πολιτειακός αξιωματούχος και δεν υπάρχει φόβος η αποκαλυπτική αλήθεια να πλήξει την «αδελφή» σοσιαλιστική κυβέρνηση της Ελλάδας του τότε πρωθυπουργού Κ. Σημίτη, ο κ. Ομήρου με την ομολογία των αληθινών γεγονότων ως αυτόπτης μάρτυρας, μπορούμε να πούμε ότι συνεισφέρει στην καταγραφή της πραγματικής σύγχρονης ιστορίας της Κύπρου και διαλύει μύθους και ψεύδη που επί τόσα χρόνια επικρατούσαν.

Μιχάλης Έλληνας

Συμπληρώθηκαν 20 χρόνια από το 1998, όταν αποφασίστηκε στην Αθήνα η ματαίωση έλευσης του ρωσικού πυραυλικού αντιαεροπορικού συστήματος των S-300. Μια άτακτη υποχώρηση, όπως τη χαρακτηρίζει ο Γιαννάκης Ομήρου που ήταν τότε πολιτικός προϊστάμενος του Υπουργείου Άμυνας, που είχε ως δραματική συνέπεια την εκ βάθρων ανατροπή της στρατηγικής Κυπριακού και Μητροπολιτικού Ελληνισμού για επιχειρησιακή σύζευξη των Ενόπλων Δυνάμεων Κύπρου-Ελλάδας με το Δόγμα του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου. Αποτέλεσμα, στη συνέχεια, η πώση του ηθικού και του φρονήματος, η ματαίωση των κοινών ασκήσεων Κύπρου-Ελλάδας και η απενεύρωση και υποβάθμιση του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου. Γράφει ο Γ. Ομήρου:

Ως υπουργός Άμυνας κατά τον ουσιώδη και κρίσιμο χρόνο του 1998, έζησα λεπτό προς λεπτό την εξέλιξη της υπόθεσης των πυραύλων. Τις αποφάσεις, τις αναστολές, τους διαταγμούς, τις πιέσεις, τις φανερές και αθέατες συνωμοσίες, τις αποκάλυπτες ιστορίες κατασκοπείας, την ασύγγνωστη δημοσιότητα. Την κατακόρυφη άνοδο του ηθικού των Ενόπλων Δυνάμεων και του κυπριακού Ελληνισμού από την προοπτική άφιξης στην Κύπρο ενός ισχυρότατου, αποτελεσματικού οπλικού συστήματος για την άμυνα της Κύπρου.

Αλλά και τη βαθιά απογοήτευση που ακολούθησε την απόφαση για τη ματαίωση έλευσης του στην Κύπρο.

Τα όσα βίωσα στη δεκάμηνη περίπου παρουσία μου στο Υπουργείο Άμυνας της Κυπριακής Δημοκρατίας, σε σχέση με τη διαχείριση της υπόθεσης του ρωσικού πυραυλικού συστήματος, με αποκορύφωμα την τραγική για τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κύπρου κατάληξη, συνθέτουν στην πραγματικότητα το φοβερό και διαχρονικό δράμα της Κύπρου. Η οποία ευρισκόμενη σε μια γεωγραφική θέση κρίσιμης στρατηγικής σημασίας είναι υποχρεωμένη να κινείται μεταξύ «αφύρας και άκμονος», μεταξύ συγκρουόμενων και αδιόστατων συμφερόντων, αντιμέτωπη με δολοπλοκίες ενός ατελειώτου πολέμου εξασφάλισης επιρροών και ελέγχου της περιοχής. Με μόνιμο ιστορικό θέμα την Κύπρο. Η οποία με την κατάληξη στο θέμα των ρωσικών πυραύλων εξασφάλισε πιστοποιητικό κράτους ήσσονος κυριαρχίας.

Αυτή η αμείλικτη πραγματικότητα πέραν από ψευδαισθήσεις, ευσεβοποιησμούς και ωραιοποιήσεις θα εξακολουθήσει να μας συνοδεύει και στο μέλλον. Τουλάχιστον όσο το Κυπριακό παραμένει άλυτο και εξακολουθούν να ισχύουν τα βάρη της κηδεμονίας και των λεγόμενων εγγυήσεων.

Η αφήγηση των όσων διαδραματίστηκαν στο Μέγαρο Μαξίμου στις 27 Νοεμβρίου 1998 αποτελεί ένα «ιστορικό επεισόδιο», που αποτελεί μέρος μόνο, των όσων επεσυνέβησαν εκείνη την περίοδο. Ωστόσο, αποτελεί την κορύφωση και την επιτομή όλων όσων προηγήθηκαν και που οδήγησαν στη ματαίωση ενός

φιλόδοξο στόχο αμυντικής ενδυνάμωσης της Κύπρου, στηριζόμενου στο αξίωμα ότι η αμυντική ισχύς θα πρέπει να αποτελεί κορυφαίο παράμετρο μιας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής.

Κ.Σημίτης: Εστία έντασης οι πύραυλοι...

Ακολουθούν τα γεγονότα πριν και κατά τη διάρκεια της σύσκεψης της 27ης Νοεμβρίου 1998 στο Μέγαρο Μαξίμου: Φτάσαμε στην Αθήνα την Πέμπτη 26 Νοεμβρίου. Μας διακατέχει όλους ανησυχία, νευρικότητα και αδημονία για τη σύσκεψη της επομένης. Ο Πρόεδρος Κληρίδης παρουσιαζόταν ψύχραιμος και παρά τις έμμεσες αλλά σαφείς παραινέσεις στενών του συνεργατών, εμφανιζόταν αμετακίνητος στη θέση για την έλευση των πυραύλων.

Το απόγευμα μου τηλεφώνησε ο αείμνηστος υφυπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας, Γιάννος Κρανιδιώτης, με τον οποίο διατηρούσα στενές φιλικές σχέσεις. Ήθελε να με δει οπωσδήποτε πριν από τη σύσκεψη και με πληροφόρησε ότι θα ερχόταν το βράδυ στο «Μεγάλη Βρετανία». Ο Γ. Κρανιδιώτης ήλθε στο ξενοδοχείο στη συνάντησή όπως είχαμε συμφωνήσει και ήταν ιδιαίτερα αποκαλυπτικός για το τι επρόκειτο να συμβεί την επομένη στη σύσκεψη. Μου ανέφερε ότι ο Πρωθυπουργός θα εισηγήτο τη μεταφορά και εγκατάσταση των πυραύλων στην Κρήτη και ότι πέραν των πολιτικών λόγων που θα προέβαλλε, θα επικαλείτο και δύο στρατιωτικές και τεχνικής φύσης επιχειρήματα.

— Πρώτον, ότι τα αυτοκίνητα μεταφοράς του πυραυλικού συστήματος ήταν μήκους 100 μέτρων και ως εκ τούτου θα ήταν αδύνατο να ανέλθουν τους ελικοειδείς και δύσβατους ορεινούς δρόμους του Τροόδου, όπου θα εγκαθίστατο η μία πυροβολαρχία.

— Δεύτερον, ότι η Εθνική Φρουρά εστερείτο των αναγκαίων αντιαεροπορικών συστημάτων κλιμακωτής δομής που να μπορούσαν να προστατεύσουν το πυραυλικό σύστημα από τουρκικές αεροπορικές επιθέσεις.

Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΟΜΗΡΟΥ ΛΥΝΕΙ ΤΗ ΣΙΩΠΗ ΤΟΥ ΚΑΙ Η αλήθεια για

Η ΓΕΝΝΑΙΑ ΘΕΣΗ ΚΛΗΡΙΔΗ ΚΑΙ Η ΨΟΦΟΔΕΗΣ ΣΤΑΣΗ ΣΗΜΙΤΗ

Ήταν φανερό ότι ο Κρανιδιώτης, όντας ενήμερος για τις απόψεις και την επιχειρηματολογία του Πρωθυπουργού, ήθελε να με προειδοποιήσει, έτσι που να είμαι έτοιμος να δώσω απαντήσεις. Τον ευχαρίστησα και ενημέρωσα αμέσως τον Πρόεδρο Κληρίδη.

Στη συνέχεια κάλεσα τον διευθυντή του Στρατιωτικού μου Γραφείου, πλοίαρχο Αντώνη Κρηπιώτη, από τον οποίο ζήτησα να μου ετοιμάσει πλήρες και λεπτομερειακό σημείωμα για το αντιαεροπορικό δυναμικό της Εθνικής Φρουράς. Του έδωσα επίσης οδηγίες να πληροφορηθεί το ακριβές μήκος των οχημάτων που θα μετέφεραν τις πυροβολαρχίες του συστήματος, από τον υπεύθυνο αξιωματικό της Αεροπορίας Γαβριήλ Δημητρίου.

Την επομένη το πρωί ήμουν προσκεκλημένος να μιλήσω σε επιστημονική ημερίδα της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων στη Βάρη Αττικής, με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για τη συμπλήρωση 170 χρόνων από την ίδρυση της Σχολής. Ομιλητής θα ήταν επίσης ο Έλληνας ομόλογός μου, Άκης Τσοχατζόπουλος. Ανησυχούσα μήπως καθυστερήσω να φτάσω έγκαιρα στη σύσκεψη στο Μέγαρο Μαξίμου που είχε προγραμματισθεί για τη μία το μεσημέρι και το ανέφερα στον Άκη Τσοχατζόπουλο. Με καθησύχασε, λέγοντάς μου ότι θα δώσει οδηγίες να έλθει ελικόπτερο να μας μεταφέρει στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και από εκεί θα μου παραχωρούσε αυτοκίνητο για να με μεταφέρει στο Μέγαρο Μαξίμου. Σκέφτηκα ότι θα ήταν μια καλή ευκαιρία να ανταλλάξουμε απόψεις στη διάρκεια της πτήσης με το ελικόπτερο, για τη σύσκεψη του μεσημεριού αλλά και να πληροφορηθώ για τις απόψεις που είχαν διαμορφωθεί από την Ελληνική Κυβέρνηση γύρω από το θέμα της έλευσης των πυραύλων.

Δυστυχώς, ο θόρυβος της μηχανής του στρατιωτικού ελικόπτερου που μας μετέφερε στο Πεντάγωνο ήταν τόσο δυνατός, που καμιά συνομιλία δεν ήταν εφικτή. Το μόνο για το οποίο κατορθώσαμε να συνηνοηθούμε ήταν ότι, μόλις

φτάναμε στο Υπουργείο θα ανεβαίναμε στο Γραφείο του Υπουργού, για να μιλήσουμε για τη σύσκεψη. Δυστυχώς, όταν το ελικόπτερο προσγειώθηκε στο ελικοδρόμιο του Πενταγώνου ήταν ήδη αργά.

Ο Τσοχατζόπουλος έδωσε οδηγίες στον υπασπιστή του να μου διαθέσει αυτοκίνητο για να με μεταφέρει στο Σύνταγμα. Έφτασα στο «Μεγάλη Βρετανία» λίγα λεπτά πριν από την αναχώρηση της κυπριακής αντιπροσωπείας και ενώθηκα μαζί με τους υπόλοιπους για τη μετάβαση στο Μέγαρο Μαξίμου. Η σύσκεψη ξεκίνησε στη μία.

Παρόντες από ελληνικής πλευράς ο Πρωθυπουργός Κ. Σημίτης, ο υπουργός Εξωτερικών Θ. Πάγκαλος, ο υπουργός αναπληρωτής Εξωτερικών Γ. Παπανδρέου, ο υπουργός Εθνικής Άμυνας Α. Τσοχατζόπουλος και ο υφυπουργός Εξωτερικών Γ. Κρανιδιώτης.

Την κυπριακή αντιπροσωπεία αποτελούσαν ο Πρόεδρος Γλαύκος Κληρίδης, ο υπουργός Εξωτερικών Ι. Κασουλίδης, ο υπουργός Άμυνας, ο υφυπουργός παρά τω Πρόεδρω Π. Κούρος και ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος Χρ. Στυλιανίδης.

Η σύσκεψη ξεκίνησε με μια μη αποκρυπτόμενη νευρικότητα να πλανάται στην αίθουσα. Μετά από το καλωσόρισμα ο Πρωθυπουργός Σημίτης ερώτησε τον Πρόεδρο Κληρίδη για την πρόσφατη συνάντησή του με τον Ντέιβιντ Χάνεϊ. Του απάντησε ότι ο Χάνεϊ επανέλαβε τις γνωστές βρετανικές απόψεις. Ο Ι. Κασουλίδης ενημέρωσε στη συνέχεια για διάφορες επαφές του, διεθνώς και εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ακολούθησε συζήτηση για την απαίτηση των Αμερικανών να επιθεωρήσουν αμερικανικής προέλευσης οπτικά συστήματα που είχαν σταλεί από την Ελλάδα για ενίσχυση της άμυνας της Κύπρου.

Αποφασίστηκε ότι την ευθύνη να χειριστεί το θέμα θα αναλάμβανε η Ελληνική Κυβέρνηση και ότι η όποια επιθεώρηση θα διενεργείτο μέσω ΕΛΔΥΚ χωρίς καμιά ανάμιξη της Εθνικής Φρουράς. Στη συνέχεια, με βάση τις σημειώσεις που τί-

θησα, η συζήτηση εξελίχθηκε ως εξής:

Πρωθυπουργός Σημίτης: Φαίνεται να βρίσκεται σε εξέλιξη, απροσδιόριστη ως προς τον χρόνο και τον ακριβή χαρακτήρα πρωτοβουλία για το Κυπριακό. Όταν βρεθήκαμε τον Αύγουστο είχαμε συμφωνήσει κάποια πράγματα. Πρωτοβουλία μέχρι τώρα δεν έχει εκδηλωθεί. Ο κ. Πάγκαλος έστειλε μια επιστολή στην Όλμπραϊτ. Ωστόσο, υπήρξε μια σιωπή από τους Αμερικανούς για τα θέματα που μας ενδιαφέρουν, όπως είναι ο αφοπλισμός. Υπάρχει το θέμα των πυραύλων. Τι χρονικά περιθώρια υπάρχουν; Αυτό είναι το ένα. Το δεύτερο είναι οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις. Αρχισαν κανονικά αλλά πρέπει να προσέξουμε το κλίμα στην Ευρώπη. Ένα τρίτο θέμα είναι η θητεία της Ειρηνευτικής Δύναμης. Πληροφορήθηκα ότι υπάρχουν αντιδράσεις για την ανανέωσή της.

Πρόεδρος Κληρίδης: Προτού μπούμε σε συζήτηση αυτών των θεμάτων, θέλω να κάμω τις εξής παρατηρήσεις. Στην Αθήνα οι εφημερίδες γράφουν, ότι η Ελληνική Κυβέρνηση αποφάσισε οι πύραυλοι να μεταφερθούν στην Κρήτη και το εμπόδιο είναι ο Κληρίδης. Εκφράζω τον φόβο ότι η Ελληνική Κυβέρνηση θα παρομοιαστεί ως υποχωρήσασα και ότι το Δόγμα του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου Κύπρου - Ελλάδας θα υποστεί πλήγμα. Και δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι υπάρχουν και εκείνοι που το αμφισβητούν. Το 1967 μια άλλη Ελληνική Κυβέρνηση, μη δημοκρατική, απέσυρε τη μεραρχία από την Κύπρο και την άφησε γυμνή. Το 1974 μια άλλη Κυβέρνηση, δημοκρατική, εγκατέλειψε την Κύπρο ανυπεράσπιστη, στον δεύτερο Αττίλα. Δεν θέλω να πιστέψω ότι θα συμβεί και τώρα το ίδιο. Θέλω να υπογραμμίσω ότι κινδυνεύει το γόητρο και η υπόσταση του μετώπου Κύπρου και Ελλάδας που κτίσαμε με κόπο και μόχθο. Προσωπικά δεν με ενοχλεί το πολιτικό κόστος διότι δεν θα είμαι ξανά υποψήφιος για την προεδρία. Όμως, με φοβίζει το κλίμα που θα δημιουργηθεί μέσα στον Κυπριακό Ελληνισμό...

Στο σημείο αυτό και ενώ στη σύσκεψη επικρατούσε παγωμάρα, ο Πρωθυπουργός

ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ ΟΛΟ ΤΟ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ ΤΟΥΣ S-300

Σημίτης διέκοψε φανερά εκνευρισμένους τον Πρόεδρο Κληρίδη. Η σύσκεψη φαινόταν να κινδυνεύει να τιαχτεί στον αέρα.

Πρωθυπουργός Σημίτης: Κύριε Πρόεδρε, με εκπλήσσει ο τρόπος που μιλάτε. Είναι απαράδεκτος. Η Ελλάδα και αυτή η Ελληνική Κυβέρνηση ουδέποτε θα εγκαταλείψουν την Κύπρο. Ένα τέτοιο θέμα δεν θα έπρεπε να το εγείρετε...

Πρόεδρος Κληρίδης: Ήθελα να ξεκαθαρίσω το ζήτημα του πολιτικού κόστους. Τώρα έρχομαι στο βασικό θέμα. Οι S-300 παραγγέλθηκαν σε πλήρη γνώση της Ελληνικής Κυβέρνησης και του Ελληνικού Υπουργείου Άμυνας. Μάλιστα, ενώ εγώ διαπραγματευόμουν μικρότερου βεληνεκούς πυραύλους, μου υποδείχθηκε από το ΓΕΕΘΑ ότι θα έπρεπε να πάρουμε τους S-300. Οι Ρώσοι αρχικά αρνούνταν να μας προμηθεύσουν και αναγκάστηκα να στείλω επιστολή στον Ρώσο πρωθυπουργό. Η θέση ότι οι πύραυλοι θα πρέπει, είτε να εγκατασταθούν στην Κρήτη είτε να μην έλθουν καθόλου, δεν είναι ορθή. Έθεσα, όπως είναι γνωστό, ορισμένους όρους, όπως η αποστρατιωτικοποίηση, που δεν υλοποιήθηκαν. Δεν υπήρξε καμιά ανταπόκριση. Η θέση μου είναι ότι δεν πρέπει να υποκύψουμε. Ούτε συμφωνώ ότι πρέπει να συνδέσουμε το θέμα των πυραύλων με την προοπτική ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε., διότι είμαστε αρκετά μακριά από τον χρόνο που θα αποφασιστεί. Ούτε πιστεύω ότι οι Αμερικανοί και οι Άγγλοι θα ασκήσουν πιέσεις στην Τουρκία για να πάμε σε λύση. Αν ενδώσουμε στο θέμα των πυραύλων, αν φανούμε «καλά παιδιά», δεν πρόκειται να διαφοροποιήσουμε τη στάση Αμερικανών και Βρετανών. Οι Αμερικανοί μόλις διαπίστωσαν την αδιαλλαξία των Τούρκων, στην πρόταση για απαγκίστρωση, περιορισμό των εξοπλισμών, αφαίρεση βαρέων όπλων και μείωση στρατευμάτων, αποσύρθηκαν. Καμιά πίεση δεν τους άσκησε ο Χόλμπρουκ.

Η άποψή μου είναι ότι οι πύραυλοι πρέπει μεταφερθούν στην Κύπρο και προς το παρόν να μην τους αναπτύξουμε. Δεν ανησυχώ ότι θα υπάρξει θερμό επεισόδιο. Άλλωστε οι μεγαλύτερες αντιδράσεις προέρχονται από τους Αμερικανούς και τους Βρετανούς και λιγότερο από τους Τούρκους.

Πρωθυπουργός Σημίτης: Φαίνεται να κλείνετε την πόρτα σε οποιοδήποτε διαπραγματεύσεις και σε πρωτοβουλία της Χέρκουσ (εκπροσώπου του Γ.Γ. του ΟΗΕ στην Κύπρο).

Πρόεδρος Κληρίδης: Δεν είπα ότι θα ανακοινώσουμε απόφαση γύρω από το θέμα των πυραύλων.

Πρωθυπουργός Σημίτης: Πώς θα χειριστείτε το θέμα; Θα συγκαλέσετε το Εθνικό Συμβούλιο;

Ακολουθεί συζήτηση για τις νέες ημερομηνίες στην άφιξη των πυραύλων. Ο Πρόεδρος Κληρίδης αναφέρει ότι του δημιουργείται η εντύπωση ότι η Ελληνική Κυβέρνηση πήρε απόφαση για τη μη έλευση των πυραύλων.

Πρωθυπουργός Σημίτης: Δεν έχω πει ότι πήραμε απόφαση. Άλλωστε πώς μπορούσαμε να πάρουμε απόφαση χωρίς να μιλήσουμε; Οι πύραυλοι χρειάζονται προστασία. Χρειάζονται αντιαεροπορικά συστήματα, μια πλήρη αντιαεροπορική ομπρέλα που δεν τη διαθέτει η Κύπρος. Περαιτέρω υπάρχει το θέμα της μετακίνησης των πυραύλων. Πληροφορούμαι

ότι τα οχήματα που θα μεταφέρουν το πυραυλικό σύστημα, έχουν μήκος 100 μέτρων. Πώς θα ανέβουν τους στενούς και δύσβατους ορεινούς δρόμους του Τρόδου;

Στη συνέχεια ο Πρωθυπουργός αναπτύσσει πολιτικά επιχειρήματα γιατί δεν πρέπει να υπάρξει επιμονή στη μεταφορά των πυραύλων στην Κύπρο, με κυριότερα, τις διεθνείς αντιδράσεις, την στρατιωτικοποίηση του Κυπριακού και τις δυσκολίες για την ενταξιακή πορεία της Κύπρου.

Και συνέχισε: Λέτε να μεταφερθούν οι πύραυλοι στην Κύπρο και να μην αναπτυχθούν. Δεν μπορούμε όμως να είμαστε καθόλου βέβαιοι ότι δεν θα κτυπήσουν οι Τούρκοι. Στην Τουρκία επικρατεί πολιτική αστάθεια και αβεβαιότητα και συνεπώς υπάρχει ένα πολιτικό κλίμα που ευνοεί επιθετικές ενέργειες. Οι πύραυλοι, έστω και αποθηκευμένοι, θα αποτελούν μια συνεχή εστία έντασης. Σε ό,τι αφορά την ενταξιακή πορεία της Κύπρου, διαφωνώ ότι δεν θα επηρεαστεί, επειδή ο χρόνος ένταξης θα είναι το 2004-2005. Θα το εγείρουν οι Γερμανοί, οι Γάλλοι, οι Βρετανοί και άλλοι και θα εμποδίσουν την ένταξη. Σε κάθε περίπτωση οι επιπτώσεις θα είναι αρνητικές από τη μεταφορά και εγκατάσταση των πυραύλων στην Κύπρο. Και κάτι άλλο. Στις 11 και 12 Δεκεμβρίου θα έλθετε στη Βιέννη για τη Σύνοδο Κορυφής. Τι θα απαντήσετε, όταν σας υποβληθεί ερώτηση για το θέμα των πυραύλων;

Πρόεδρος Κληρίδης: Η απάντησή μου θα είναι ότι θα αποφασίσει το Εθνικό Συμβούλιο.

Πρωθυπουργός Σημίτης: Δεν συμφωνείτε να δηλώσετε ότι θα έλθουν στην Ελλάδα;

Πρόεδρος Κληρίδης: Όχι, διότι θα φανεί ότι ενδώσαμε.

Πρωθυπουργός Σημίτης: Αν έλθουν τα Ηνωμένα Έθνη, το Συμβούλιο Ασφαλείας και πουν ότι η θητεία της Ειρηνευτικής Δύναμης θα ανανεωθεί, μόνο αν δεν έλθουν οι πύραυλοι; Συμφωνώ ότι δεν πρέπει να φανεί διάσταση μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας. Μπορεί να έχουμε διαφορετικές εκτιμήσεις αλλά δεν θέλουμε να αφήσουμε μόνη την Κύπρο. Ο φόβος μας όμως είναι ότι θα οδηγηθούμε σε περιπέτειες. Στόχος ήταν να δοθεί ένα μήνυμα με τους πυραύλους. Και το μήνυμα δόθηκε.

Γ.Κληρίδης: Θα γίνει πόλεμος...

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος Κληρίδης επιχειρηματολογεί, διαφωνώντας με τον Πρωθυπουργό Σημίτη για τα όσα είχε αναφέρει για την στρατιωτική πτυχή του θέματος. Ακολουθεί ένας ιδιαίτερα ενδιαφέρον διάλογος μεταξύ Σημίτη και Κληρίδη.

Πρωθυπουργός Σημίτης: Τι θα συμβεί αν οι Τούρκοι στείλουν αεροπλάνα για υπερπήδηση πάνω από τη Λευκωσία;

Πρόεδρος Κληρίδης: Θα τους καταγγείλουμε στο Συμβούλιο Ασφαλείας.

Πρωθυπουργός Σημίτης: Δεν θα επηρεαστεί ο τουρισμός σας;

Πρόεδρος Κληρίδης: Θα το αντέξουμε. Η οικονομία μας είναι ισχυρή.

Πρωθυπουργός Σημίτης: Και αν οι Τούρκοι προχωρήσουν σε κάποιας μορφής χερσαία επιχείρηση, για να καταλάβουν εδάφη; Τι θα γίνει;

Πρόεδρος Κληρίδης: Θα γίνει πόλεμος! Ο Σημίτης άκουσε με έκπληξη και έκ-

δηλη ταραχή τη χωρίς δισταγμούς αναφορά του Κληρίδη για πόλεμο και περιορίστηκε να αναφωνήσει επαναλαμβάνοντας τις ερωτήσεις: «Πόλεμος».

«Επιχείρημα προς τους Τούρκους για επίθεση»

Στη συνέχεια, μετά που είχα επανειλημμένα ζητήσει τον λόγο, τελικά μου δόθηκε για να απαντήσω στα όσα ο Πρωθυπουργός ανέφερε για τους πυραύλους. Εξήγησα ότι τα οχήματα που θα μετέφεραν τους πυραύλους, δεν ήταν βέβαια μήκους 100 μέτρων και εξέφρασα απορία πώς ήταν δυνατό να υπάρχει μια τέτοια εντύπωση. Πρόσθεσα ότι, εν πάση περιπτώσει, το θέμα της εγκατάστασης των πυραύλων ήταν συμβατική υποχρέωση των Ρώσων, οι οποίοι είχαν μελετήσει τα πάντα και δεν υπήρχε κανένα πρόβλημα, ούτε στη διακίνηση των οχημάτων, ούτε στην ασφαλή εγκατάσταση του πυραυλικού συστήματος. Ρωσικό προσωπικό θα παραλάμβανε τους πυραύλους, θα τους μετέφερε και θα τους εγκαθιστούσε.

Στη συνέχεια, υπέδειξα με μεγάλη λεπτομέρεια ότι παρά τις αδυναμίες στην αντιαεροπορική προστασία της Κύπρου, η Εθνική Φρουρά διέθετε αρκετά αξιόλογη και σύγχρονη αντιαεροπορική προστασία. Εξέθεσα ένα προς ένα τα αντιαεροπορικά συστήματα και το βεληνεκές τους.

Σε κάποιο σημείο της λεπτομερειακής αναφοράς μου, ο Σημίτης με διέκοψε λέγοντάς μου: «Ακούστε κύριε Ομήρου, εγώ δεν είμαι στρατιωτικός». Του απάντησα: «Ούτε εγώ είμαι στρατιωτικός κύριε Πρόεδρε. Το επάγγελμά μου είναι δικηγόρος». Ήταν προφανές ότι τόσο η ανατροπή του επιχειρήματος για την αδυναμία μεταφοράς των πυραύλων εντός Κύπρου όσο και η παράθεση των αντιαεροπορικών δυνατοτήτων της Εθνικής Φρουράς είχε ενοχλήσει.

Στη συνέχεια το λόγο πήρε ο Θ. Πάγκαλος ο οποίος ανέφερε ότι οι Τούρκοι χρειάζονται ένα επιχειρήμα για να μας επιτεθούν και με τους πυραύλους τους το προσφέρουμε. Οι Τούρκοι, είπε, θα διενεργήσουν περιορισμένης κλίμακας στρατιωτικές επιχειρήσεις και η ενταξιακή ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου θα υποστεί πλήγμα. «Ξεχάστε αυτή την υπόθεση των πυραύλων», κατέληξε.

Ο Γιάννος Κρανιδιώτης, ρώτησε στη συνέχεια, αν υπάρχει δυνατότητα περαιτέρω αναβολής στην έλευση των πυραύλων. Ο Πρόεδρος Κληρίδης εξήγησε ότι θα μπορούσε να υπάρξει περαιτέρω ανα-

βολή, υπό τον όρο να καταβάλουμε αποζημιώσεις. Πρόσθεσε ότι δεν έπρεπε να ληφθεί καμιά απόφαση γιατί υπήρχε η πιθανότητα η Χέρκουσ να παρουσιάσει σύμφωνο μείωσης των εξοπλισμών και προς τούτο να έλθει στην Κύπρο και ο Γ.Γ. του ΟΗΕ. Αν φανεί ότι ενδώσαμε, εξήγησε, δεν θα προχωρήσει η Χέρκουσ.

Ο Α. Τσοχατζόπουλος σε παρέμβαση του υποστήριξε ότι, δεδομένου ότι οι πύραυλοι δεν θα αναπτυχθούν, δεν θα λύσουν το αμυντικό πρόβλημα της Κύπρου. Εν τοιαύτη περιπτώσει, ανέφερε, η λύση της Κρήτης είναι προτιμότερη, γιατί οι πύραυλοι θα καλύπτουν τον κρίσιμο χώρο στον αέρα, μεταξύ Τουρκίας και Κύπρου.

Στο τέλος της σύσκεψης ο Πρόεδρος Κληρίδης ζήτησε από τον Πρωθυπουργό Σημίτη να διατυπώσει γραπτώς τη θέση της Ελληνικής Κυβέρνησης για το θέμα των πυραύλων, προκειμένου να την παρουσιάσει στο Εθνικό Συμβούλιο. Ο Σημίτης απέρριψε κατηγορηματικά το αίτημα Κληρίδη. Ο Κληρίδης ανέφερε ότι θα θέσει το θέμα στο Εθνικό Συμβούλιο για απόφαση και η σύσκεψη έληξε.

Ήταν σαφές ότι η Ελληνική Κυβέρνηση είχε ισχυρότατη άποψη για τη ματαίωση εγκατάστασης στην Κύπρο του ρωσικού πυραυλικού συστήματος και προέκρινε τη λύση της Κρήτης. Ωστόσο, παρέπεμπε για τελική απόφαση στην Κύπρο. Η απόφαση της σύσκεψης ήταν να μην υπάρξει καμιά επί του θέματος ανακοίνωση, προ της 20ης Δεκεμβρίου, δεδομένου ότι η παράδοση των πυραύλων θα γινόταν το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Δεκεμβρίου.

Μετά τη σύσκεψη ο Πρωθυπουργός Σημίτης δήλωσε: «Σε όλα τα θέματα που αφορούν την Ελλάδα και την Κύπρο ή την Κύπρο και την Ελλάδα ισχύει μια αρχή. Η Κύπρος αποφασίζει, υπάρχουν τα όργανα της Κυπριακής Δημοκρατίας τα οποία θα αποφασίσουν. Είναι λογικό οι αποφάσεις αυτές να παίρνονται σε συνεννόηση με την Ελλάδα, στο μέτρο που αφορούν την Ελλάδα, που έχει εμπλοκή και η Ελλάδα».

Ήταν φανερό ότι παρά την ισχυρότατη θέση που είχε διαμορφώσει η Ελληνική Κυβέρνηση για το θέμα των πυραύλων, δεν ήθελε να χρεωθεί το κόστος της τελικής απόφασης. Ο Πρόεδρος Κληρίδης δεν εξέφρασε δημοσίως καμιά διαφωνία.

Στην πραγματικότητα η σύσκεψη της 27ης Νοεμβρίου, έθεσε τέρμα στην υπόθεση έλευσης των πυραύλων στην

Κύπρο. Όσα έμελλε να ακολουθήσουν τις επόμενες εβδομάδες ήταν περισσότερο η τυπική διαδικασία επικύρωσης της προηγηθείσας απόφασης. Ο κύβος είχε ριφθεί!

Στις 29 Δεκεμβρίου ο Πρόεδρος Κληρίδης πήγε για μονοήμερη επίσκεψη στην Αθήνα, ύστερα από πρόσκληση του Πρωθυπουργού Σημίτη. Στη σύσκεψη επαναβεβαιώθηκε η θέση για μεταφορά των πυραύλων στην Κρήτη. Ο Κληρίδης επέστρεψε αυθημερόν στην Κύπρο και το βράδυ προήδρευσε συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου, το οποίο κατά πλειοψηφία συμφώνησε με τη ματαίωση έλευσης του ρωσικού πυραυλικού συστήματος. Με δήλωσή του ο Πρόεδρος Κληρίδης, την οποία ανέγνωσε στους δημοσιογράφους ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, ανέλαμβανε την ευθύνη για την θλιβερή απόφαση.

Η υποβολή παραίτησης από τη θέση του ΥΠΑΜ

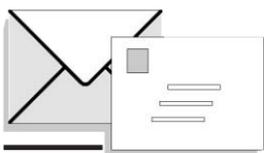
Στις 4 Ιανουαρίου 1999 επέδωσα προς τον Πρόεδρο Κληρίδη επιστολή με την οποία υπέβαλα την παραίτησή μου. Μεταξύ άλλων ανέφερα:

«Ως Υπουργός Άμυνας της Δημοκρατίας κατά τους τελευταίους δέκα μήνες γνωρίζετε ότι πρόβαλα και διακήρυξα κατ'επανάληψη την προσήλωση τόσο τη δική μου όσο και ευρύτερα της Κυβέρνησης στο αδιαπραγμάτευτο και αναπαιλωτό δικαίωμα της Κύπρου να οργανώνει την άμυνα της ως κράτος ανεξάρτητο, ισότιμο μέλος της Διεθνούς Κοινότητας.

«Οι τελευταίες εξελίξεις που οδήγησαν στην απόφαση ματαίωσης της εγκατάστασης του ρωσικού πυραυλικού συστήματος στην Κύπρο, θεωρώ ότι επέφεραν σοβαρό τραυματισμό στην άσκηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας στον κορυφαίο και ζωτικό τομέα της άμυνας, που συνιστά θεμελιακό πυλώνα στον αγώνα του λαού μας για ελευθερία και δικαιοσύνη.

«Κατόπιν τούτων και μετά και την απόφαση του Κ.Σ. ΕΔΕΚ για αποχώρηση από την Κυβέρνηση, σας υποβάλλω την παραίτησή μου.

«Εύχομαι και προσδοκώ ότι παρά τις σημερινές δυσκολίες η υπόθεση της άμυνας της Κύπρου θα διαφυλαχθεί και το Δόγμα του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου, ως κορυφαία επιλογή του Ελληνισμού, να διατηρηθεί αναλλοίωτο».

Αποστέλλετε τις επιστολές σας στη διεύθυνση:

152-154 Coles Green Road, London NW2 7HD, Tel: 020 7195 1788, Fax: 020 8450 4092

Τα γραπτά των επιστολογράφων μας εκφράζουν προσωπικές απόψεις και δεν δεσμεύουν την «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» που τα δημοσιεύει χωρίς λογοκρισία ή περιοχές.

Φτωχή απλή χρυσή ζωή

Όταν ήμουνα μικρή, μια μέρα στο χωριό μου ακούστηκε πως είχαν έρθει τσιγγάνοι – γύφτοι. Για μένα και τα άλλα παιδιά ήταν μεγάλο νέο. Στο χωριό μου εκείνα τα χρόνια μόνον τους γειτόνους μας βλέπαμε... και κουρούνες... Στην εκκλησία μας είδα μεγαλύτερη κίνηση και εβούίζαν οι ομιλίες γνωστών μας για το απίθανο αυτό γεγονός. Από πού ήρθαν; Ποιοι είναι; Γιατί; Θα μας κλέψουν τα σύκα (δεν είχαμε τίποτα σπουδαιότερο). Ε... Λέγαν άλλοι... Και τα καλάμια μας για τα καλάθια που φτιάχνουν και πωλούν.

Κλέφτες – ζητιάνοι – γύφτοι. Γιατί ήρθαν στο νησί μας; Κλείστε πόρτες, γειτόνοι. Διώχτε τους. Πάρτε μέσα τις κότες... Κοίταζαν και άλλοι από γύρω και εμάς τα παιδιά και άρχισαν τις συμβουλές τους: Μην πάτε κοντά τους! Μη βγείτε από την αυλή σας μέχρι να φύγουν! Να τους διώξουμε τους γύφτους!

Καθημερινώς αυτά άκουγα πλέον. Ξέχασαν και τις καμπάνες και μάζεψαν καρέκλες, θυμιατά, εξαπτέρυγα, σκούπες – τα πάντα – που τα διπλοκλειδωσαν μέσα της εκκλησίας, σαν να ήτανε τα πιο ασφαλισμένα κειμήλια – πλούτη μας! Έπειτα μας είπαν να πάμε σπίατα μας και να μην τολμήσουμε τα πάμε κοντά στους γύφτους, διότι θα μας άρπαζαν – σκοτώναν – πουλούσαν... Και διότι τους... άρεσε να πιάνουν τα μικρά!

Τώρα, εγώ δεν πίστευα τι έλεγαν οι μεγάλοι. Πίστευα πως ήταν αυστηροί. Πως ζηλεύανε, διότι εμείς παίζαμε! Μας έστελναν σχολείο κι ας μη θέλαμε! Μας ανάγκαζαν να τρώμε τομάτες - ελιές - φακές... γιακ γιακ... και τώρα δεν θέλουν ούτε να πάμε να δούμε τους ξένους τσιγγάνους. Πώ πώ πώ κακία!

Ξέφυγα κάπως απορημένη, γυρνώντας γύρω γύρω το χωριό για ώρες, αποφασισμένη να πάω να τους δω. Κρυφά! Τελικά, σε μια απόμνημη γωνιά είδα 3-4 κάρα – λίγα άλογα και ενώ (θαρρούσα) ήμουν καλά κρυμμένη, ένοιωσα να πέφτει πάνω μου μια σκιά, καταμεσήμερο, που ο ήλιος με είχε κάψει... Πάγωσα. Εκείνη την εποχή, τι φοβόνταν τα παιδιά; Τα φιδία και τα σκοτάδια στην εξοχή. Τον δράκο δεν τον φοβόμουν εγώ, διότι τον είχε σκοτώσει ο Αη-Γιώργης και τον είχα δει στην εικόνα του μοναστηριού!

Τώρα είδα πως η σκιά ήταν ενός μουστακαλή – γελαστό, αχτένιστου άντρα και ότι αυτός είχε στην αγκαλιά του ένα μωρό. Για χρόνια τους είχα ξεχάσει. Όμως, δεν θα ξεχάσω ποτέ τι μου είπε: «Ήρθες στον τσαντιρ-μαχαλά;» Και συνέχισε να μιλάει με σπαστά ελληνικά (δεν είμαι σίγουρη, αλλά πρέπει να ήταν Τουρκαλβανός;). Ως τώρα δεν έχω ιδέα. Τώρα απ' τον τσαντιρ-μαχαλά, βγήκε μπροστά μου μια νέα που φαινόταν πως ήταν γυναίκα του, μαντηλοδεμένη, με πολύχρωμο φουστάνι ως το χώμα. Άρχισαν συζήτηση μεταξύ τους κι εγώ προχώρησα, κοιτώντας πιο κάτω 3-4 άλλους τσιγγάνους να φτιάχνουν καλάθια – καρεκλάκια και να βράζουν σε χαλκίνα χαράνια το φαγητό τους (μάλλον). Είχαν σκύλους - κουβέρτες - ζύλα, ήταν οικογένεια...

Καθαροί, γελαστοί, ήρεμοι, δουλευτάδες – ελεύθεροι σε κινήσεις. Αυτή την αίσθηση πήρα τότε και μου άρεσε ο τρόπος ζωής τους. Πότε πότε καταλάβαινα λίγα λόγια, αλλά μου έδωσε εμπιστοσύνη ο τρόπος τους. Ήταν φτωχονοικοκυραίοι τσιγγάνοι. Δεν πείραξαν κανένα. Ένοιωσα πως δούλευαν και ζούσαν απλά. Μου έδωσαν γάλα φρέσκο με αλάτι (όχι ζάχαρη) και μου άρεσε.

Πρέπει να ήμουν 7-8 χρόνων τότε... Ένοιωσα ευτυχία που γνώριζα ξένους. Τους είδα να τρώνε φρέσκα σύκα. Τότε σκέφτηκα, γιατί να φάνε εμένα; Το μωρό τους το χόρευαν και το γλυκοφιλούσαν. Βρε, τι ψευτιές με είχαν φορτώσει στο χωριό μου... Μου έδωσαν ένα καρεκλάκι και εγώ στρογγυλοκάθησα...

Μα οι ώρες πέρασαν γρήγορα, δεν είδα τίποτα συγκλονιστικό ή σπουδαίο που να με τραβήξει, και σκέφτηκα πως έπρεπε να φύγω, αλλά δεν έφευγα, γιατί φοβόμουν τα σκοτεινά δρομάκια - χωράφια, γωνιές με φιδία; Ξαφνικά, κατάλαβα το λάθος μου να φύγω τόσο κρυφά και μακριά του χωριού... σπιτιού μου. Όμως, οι γύφτοι δεν μου έλεγαν φύγε, δεν με άγγιζαν. Οι δικοί μου τώρα θα με σκοτώναν... άρχισα να πανικοβάλλομαι... Ερχόταν και μια ψύχρα μόλις έφυγε ο ήλιος, που έκλεισα τα μάτια μου και δεν ήθελα να ξέρω τίποτα. Το μόνο που ήθελα ήταν να χαθώ.

Πολύ μετά εμφανίστηκαν δαυλοί με φως, μπουλουκία χωριανόι μου, σκύλοι που γάβγιζαν, φωνές με έκραζαν, είδα δύο χωροφυλάκες, παπάδες, γιατρούς, αγρονόμους και πρώτη πρώτη με το μωρό της εμπρός η γύφτισσα μάνα, που με σήκωσε μισοκοιμισμένη και με έβαλε στα χέρια των δικών μου...

Το θυμήθηκα αυτό τώρα εδώ στη μεγαλούπολη και βρίσκω πως η εποχή των απλών γυφτοανθρώπων ήταν από ηθικής πλευράς πιο τίμια. Ήταν εποχή που η κοινωνία σεβόταν... Τον αδύναμο – τον γέροντα – τον φτωχό – τον μικρό. Και αν κάποιος «έκλεβε» τα σύκα επειδή δεν είχε να φάει, μετά έσκυβε το κεφάλι από ντροπή. Ενώ τώρα κλέβουν για να πλουτίσουν την εορτή τους και την πούγκα τους. Τότε δεν τολμούσαν ούτε να σκεφτούν τον χαμό της πατρίδας τους. Τώρα ψάχνουν αιτίες για να καταστρέψουν την υφήλιο. Τώρα τα πλούτη και η αυτοπαρουσίαση παρασημοφορημένων δείχνει την κάλπη αξία των «σπουδαίων», με την – ελιάς κουκούτσι – λογική που τους διακρίνει, αρχηγών μας.

Τώρα, λοιπόν, σκεπτόμενη τις ζαβολιές που είχα κάνει όταν ήμουν παιδί, αναπολώ εκείνες τις εποχές, που ήμουν ανιδεη απατεωνιάς – κακίας - εγκληματών και που βιούσα μαζί με θεοφοβούμενους γύφτους εμπιστοσύνης.

Τώρα ούτε αρχηγοί ούτε γύφτοι υπάρχουν ούτε δράμι αξίας κι εμπιστοσύνης.

Και τραγουδώ:

Αχ να με παίρνανε τα σύννεφα, οι άνεμοι, τα κύματα, να με πάνε, σε παντέρημο νησί. Να ξεφύγω ανισότητα, πολέμων βαρβαρότητα. Σε μια ήρεμη, φτωχή ζωή.

Μερούνη McFarland

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ ΤΩΝ «SUNDAY TIMES»

Οδυσσέας, Ιάσοντας και Πούτιν μαζί στο ίδιο καράβι στη Μαύρη Θάλασσα

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΣΩΖΟΥ)

Το ελληνικό καράβι που βρέθηκε έξω από τη Βουλγαρία, είναι μέρος ενός ρεύματος της ιστορίας που εξακολουθεί ακόμα να διαμορφώνει τα γεωπολιτικά δράματα, γράφει ο Tom Holland.

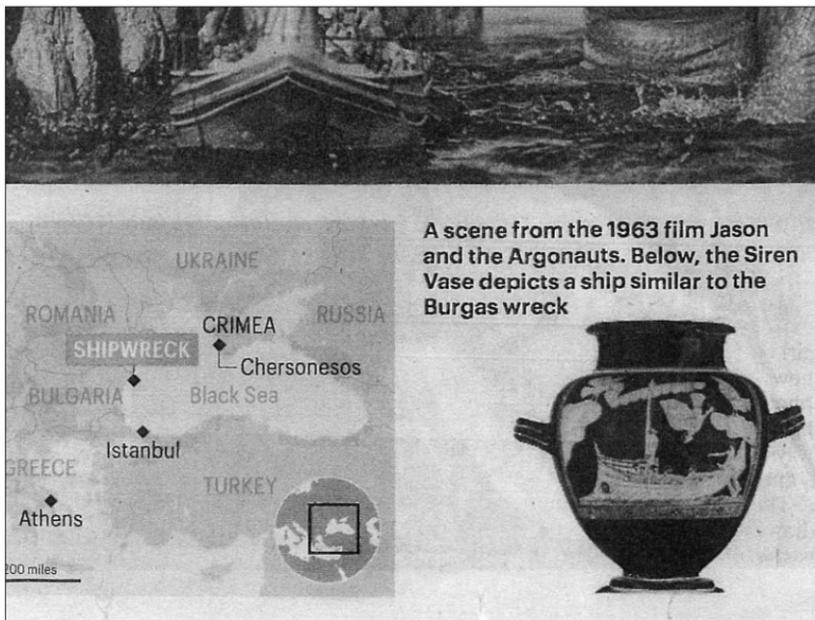
Η αίσθηση μιας στιγμής του χρόνου που πάγωσε στο μακρινό παρελθόν, που πιάστηκε και διατηρήθηκε για το παρόν, πάντοτε ασκούσε βασιανιστικό θαυμασμό: Ένα φτερό ενός δεινοσαύρου, που παγιώθηκε σε σμαράγδι... Τα σημάδια πέλματος ενός σκύλου που έγιναν σε ρωμαϊκό μπετόν. Δεν υπάρχει έκπληξη, τότε, που η ανακοίνωση της ανακάλυψης ενός ελληνικού εμπορικού πλοίου του 4ου π.Χ. αιώνα δημιούργησε τόσο ενθουσιασμό.

Αυτό το καράβι, που ανακαλύφθηκε από μια ομάδα Βρετανών και Βουλγάρων αρχαιολόγων στη Μαύρη Θάλασσα σε ίζημα, χωρίς οξυγόνο, 50 μίλια από τη βουλγαρική πόλη Βουρκάς, είναι το αρχαιότερο γνωστό πλοίο στον κόσμο βυθισμένο ολοσχερώς. Ιστοί, πηδάλια, πάγκοι κωπηλασίας – όλα είναι τελείως διατηρημένα. Το πλοίο φαίνεται σαν να είχε βυθιστεί χθες...

Προσθέτοντας στη μυστηριώδη αίσθηση του (ευρήματος) είναι η μεγάλη ομοιότητα με την απεικόνιση ενός πλοίου σε ένα ξακουστό έργο τέχνης της αρχαίας Αθηναϊκής Αγγειοπλαστικής. Το «*Βάζο των Σειρήνων*», που βρίσκεται τώρα στο Βρετανικό Μουσείο, δείχνει τον μυθικό ήρωα Οδυσσέα δεμένο με σχοινί στον ιστό του καραβιού του. Πιο ψηλά απ' αυτόν πετάει μια σειρήνα, μια φτερωτή γυναίκα που παρασύρει περσιτικούς ναύτες στο νησί της και τους καταβροχθίζει. Εν τούτοις, μόνο ο Οδυσσέας μπορεί να την ακούσει. Όλοι οι ναύτες του έχουν σφραγισμένα τ' αυτιά τους με κερί. Ο πηδαλιούχος, αμέριμνος για τη σειρήνα που υπερίπτατα, εξακολουθεί την πορεία του. Το πηδάλιο του καραβιού που απεικονίζεται στο βάζο του Βρετανικού Μουσείου μοιάζει πολύ με το πηδάλιο που διατηρήθηκε στα βάθη της Μαύρης Θάλασσας.

Για τους Έλληνες της εποχής του Ομήρου μακρινές χώρες ήταν, αμεταβλήτως, διαστάσεις της μυθολογίας. Οι χώρες που συνορεύουν με τη Μαύρη Θάλασσα δεν αποτελούσαν εξαίρεση. Επισκιαζόμενη από τις βουνοκορφές της οροσειράς του Καυκάσου βρίσκεται η περιοχή της Κολχίδος, ενός βασιλείου περιβόητου για τους μάγους και τα δηλητηριώδη του. Ήταν εδώ που έφτασε ο Ιάσοντας με την «Αργώ», ένα πλοίο επανδρωμένο με τους πιο ονομαστούς ήρωες της (αρχαίας) Ελλάδος, για να κλέψουν τον πιο πολύτιμο θησαυρό της: Το Χρυσόμαλλο Δέρασ ενός κριαριού.

Το ότι ο Ιάσοντας είχε επιτυχία σ' αυτόν τον σκοπό, το κάθεται το όφειλε σε μεγάλη τύχη. Η Μήδεια, η κόρη του βασιλιά, τον αγάπησε. Η Μήδεια γοήτευσε τον δράκοντα που φρουρούσε το χρυσόμαλλο δέρμα για να κοιμηθεί. Όταν η «Αργώ» καταδιώκταν από τον στόλο του πατέρα της, η Μήδεια πήρε τον μικρότερο αδελφό της, τον κατατεμάχισε και σκόρπισε τα κομμάτια του στη θάλασσα. Όταν τα πλοία της Κολχίδας σταμάτησαν την καταδίωξη για να μαζέψουν τα κομμάτια του παιδιού, η «Αργώ» μπόρεσε να ξεφύγει. Η φρίκη της ιστορίας αυτής ήταν αντανάκλαση του τρόμου ότι οι χώρες γύρω από τη Μαύρη Θάλασσα πάντοτε ενέπνεαν την ελληνική φαντασία. Όπως η ίδια η Μήδεια, οι χώρες αυτές φαίνονταν

ταυτόχρονα γοητευτικές και φρικιαστικές.

Εν τούτοις, οι Έλληνες εξακολουθούσαν να έρχονται και από τον 7ο αιώνα π.Χ. εμπορικές αποικίες σημάδευαν τις δυτικές ακτές (της Μαύρης Θάλασσας) και την Κριμεία. Εκεί η ζωή ήταν αβέβαιη. Το αχανές των χωρών που εξαπλώνονταν πέραν των εμπορικών αποικιών δημιουργούσε στους Έλληνες γεωγράφους τρομακτικό θαυμασμό. Απίστευτες ιστορίες λέγονταν για τον κόσμο που βρισκόταν εκεί. Ψυχές γυναικών πολεμιστριών, που ονομάζονταν Αμαζόνες. Άγιος κόσμος με ενδιαφέρον για ατμόλουτρα και κάνναβη, ιππείς που έπιναν βάρβαρα μείγματα ποτών από τα κρανία των εχθρών τους...

Οι θαλάσσιες διόδους δεν ήταν λιγότερο επικίνδυνες. Οι Έλληνες ονόμασαν τη Μαύρη Θάλασσα «Εύξεινο Πόντος», δηλαδή «Φιλόξενη Θάλασσα». Ήταν ένα απαίσιο αστείο. Η θάλασσα είναι κρύα, βαθιά και υπόκειται σε καταιγίδες. Τα νερά μεταξύ Κριμαίας και Βοσπόρου ήταν γενικά τρομακτικά. Εν τούτοις, για κάθε εμπορικό καράβι που εξαφανίστηκε στα βάθη τους, θα υπήρχε άλλο που πλούτισε τον καραβοκύρη του. Το χρυσάφι, κρασί και λάδι – που αρχαιολόγοι υποψιάζονται ότι υπάρχουν στο ναυάγιο του Βουρκάς – ήταν τα κοινά νομίσματα των εμπορικών δραστηριοτήτων της Μαύρης Θάλασσας. Οι αποικίες υπέμεναν και ακόμη ευδοκίμους.

Η Χερσόνησος, μια ελληνική πόλη στην Κριμαία, της οποίας τα ερείπια βρίσκονται λίγο έξω από τη σημερινή Σεβαστούπολη, αποτελεί τυπικό παράδειγμα. Σχεδόν για 2000 χρόνια συνέδε τους πολιτισμούς της Μεσογείου με το αχανές των χωρών του Βορρά. Κατά την περίοδο αυτή έγιναν πολλές αλλαγές στον ελληνικό κόσμο. Κατελήφθη από τους Ρωμαίους. Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία άλλαξε τη μορφή της και (ένα μεγάλο μέρος της) μετατράπηκε στην ελληνόφωνη Αυτοκρατορία, γνωστή στους ιστορικούς ως Βυζάντιο. Οι ειδωλολατρικές πόλεις της έγιναν χριστιανικές.

Όλες αυτές οι μεταλλαγές είχαν αντίκτυπο και στη Χερσόνησο. Ήταν εκεί, το 988μ.Χ., που ο πρίγκιπας ενός βάρβαρου λαού, ονομαζόμενου Ρως, βαπτίστηκε και παντρεύτηκε την Όλγα, αδελφή του Βυζαντινού Αυ-

τοκράτορα, ο οποίος διοικούσε την χρυσή πόλη Κωνσταντινούπολη.

Αν και η Χερσόνησος καταστράφηκε από τους Μογγόλους το 1299, οι Ρώσοι ουδέποτε την ξέχασαν. Το 1783, όταν η Αικατερίνη η Μεγάλη προσάρτησε την Κριμαία, ήταν προς εκπλήρωση ενός καθαρά βυζαντινού οράματος: Αυτού της κατάληψης της Κωνσταντινούπολης υπό τον δικέφαλο αετό του δικού της λαβύρου. Ένας υπουργός της έγραψε: «Έχεις προσαρτήσει (στη Ρωσία) τις περιοχές που ο Αλέξανδρος και ο Πομπήιος απλώς κοίταζαν και η Χερσόνησος – πηγή του Χριστιανισμού μας και ούτω της ανθρωπιάς μας – είναι στα χέρια της θυγατέρας της».

Το αίσθημα της Ρωσίας ότι είναι κληρονόμοι όχι απλώς της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, αλλά και του πολιτισμού της Αρχαίας Ελλάδας που προηγήθηκε (της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας), παραμένει ένας ζωντανός συντελεστής στη σημερινή γεωπολιτική σκηνή.

Για τον Βλαντιμίρ Πούτιν, το γεγονός ότι η Μαύρη Θάλασσα καλύπτεται από απομεινάρια βυθισμένων αρχαίων πλοίων έχει πιο πολύ από αρχαιολογικό ενδιαφέρον. Το 2014, η προσάρτησή εκ μέρους του της Κριμαίας αντιπροσώπευε ένα επακόλουθημα της αρχικής γραμμής της Αικατερίνης να παρουσιάσει τη Ρωσία ως διάδοχο του Βυζαντίου. Ιερείς ευλόγησαν τις εισβάλλουσες στρατιωτικές μονάδες, αεροθούμενα και το κάθε τι. Ο Πούτιν, σε μια τηλεοπτική προσφώνηση στη Ομοσπονδιακή Βουλή της Ρωσίας, διακήρυξε εμφανικά ότι η Κριμαία ήταν τόσο ιερή για τους Ρώσους όσο το Τέμενος της Ιερουσαλήμ ήταν για τους Εβραίους ή τους Μουσουλμάνους.

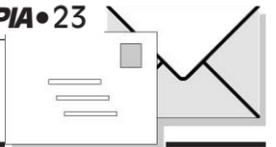
Η αξία του αρχαιότερου βυθισμένου καραβιού που βρέθηκε ακέραιο, τότε, δεν είναι απλώς αρχαιολογική. Χρησιμεύει ως ενθύμιο για το πόσο αρχαία είναι μερικά ρεύματα που ρέουν και ιδιαίτερα πόσο αδιάσειστος είναι ο παράγων της γεωγραφίας στη γεωπολιτική. Η Μαύρη Θάλασσα πάντα λειτουργούσε και ως τείχος και ως ένας διάυλος. Έτσι ήταν το 400 π.Χ. – έτσι είναι και σήμερα.

(Η μετάφραση του άρθρου του Tom Holland στους «Sunday Times» έγινε από τον Χαράλαμπο Σώζου)

Τα γραπτά των επιστολογράφων μας εκφράζουν προσωπικές απόψεις και δεν δεσμεύουν την «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» που τα δημοσιεύει χωρίς λογοκρισία ή περικοπές.

Αποστέλλετε τις επιστολές σας στη διεύθυνση:

152-154 Coles Green Road, London NW2 7HD, Tel: 020 7195 1788, Fax: 020 8450 4092

Το βόλεμα «ημετέρων» στην Κύπρο, το φυσικό αέριο, οι Αμερικανοί και οι ισχνές αγελάδες των Φαραώ

Κύριε Διευθυντά,

Ένας ραδιοφωνικός σταθμός της Λεμεσού παρατήρησε κάτι παράξενο. Ότι, δηλαδή, συνεδριάζει το Υπουργικό Συμβούλιο και παίρνει αποφάσεις για διάφορα θέματα, προφανώς με την ομόφωνη συμφωνία των υπουργών και του Προέδρου Αναστασιάδη, αφού αυτός είναι που αποφασίζει. Μετά αρχίζουν διαμαρτυρίες από ομάδες ανθρώπων οι οποίοι δεν συμφωνούν με τα μέτρα που αποφασίζει η κυβέρνηση. Οι διαμαρτυρόμενοι – γαστροί, εκπαιδευτικοί, γεωργοί κ.λπ. – συναντούν τον Πρόεδρο, ο οποίος αλλάζει τις αποφάσεις που είχαν παρθεί προηγουμένως.

Αυτό γίνεται τακτικά και δεν είναι απομονωμένο φαινόμενο. Πιθανώς ο Πρόεδρος με τους υπουργούς να εργάζονται... χριστιανικά και δεν ξέρει ο ένας τι κάνει ο άλλος, είτε ο Πρόεδρος – λόγω πολλών ασχολιών, όπως παρατήρησε ο αξιότιμος κ. Αβέρωφ Νεοφύτου – ξεχνάει τι έλεγε, τις δεσμεύσεις του και τις αποφάσεις του.

«Παπάς που λειτούργα δκυο εκκλησιές, της μιας γελά της», έλεγαν οι παλιοί. Συμβαίνει ο Πρόεδρος Αναστασιάδης να λειτουργεί ή μάλλον να ασχολείται με χίλιες δύο υποθέσεις, οπότε τουλάχιστον ξεγελά τις περισσότερες. Η αλήθεια είναι ότι για ένα πράγμα, τουλάχιστον, είναι συνεπής και αυτό είναι το βόλεμα των «ημετέρων» σε λιπαρές θέσεις. Το βόλεμα είναι και η μεγαλύτερη επιτυχία του Προέδρου, επειδή τον γλύτωσε από πολλούς πονοκεφάλους.

Ο Πρόεδρος, ως σπουδαίος επιχειρηματίας, κατάλαβε ότι εμείς οι Κύπριοι είμαστε ένας λαός παραδόσιτος. Βόλεψε πρώτα την Εκκλησία, η οποία τον δικαιολογεί και του προσφέρει άφεση αμαρτιών όταν χρειάζεται και έτσι μπορεί να κάνει και άλλες χωρίς πρόβλημα. Ο τέως Πρόεδρος, Δημήτρης Χριστόφιας, όταν έκανε τις ίδιες πολιτικές με τον σημερινό, έβρισκε πάντα αντιμετώπιση τον Αρχιεπίσκοπο, ο οποίος κατέκρινε τις προοπτικές του και τον δυσκόλευε.

Ο Πρόεδρος έδωσε επίσης μεγάλη οικονομική βοήθεια στο Μέγαρον Αγωνιστών της ΕΟΚΑ, το οποίο – ειρήσθω εν παρόδω – για λόγους ανθρωπιστικούς ασχολείται με ΜΗ αγωνιστές. Έτσι γλύτωσαν από τον Σύνδεσμο Αγωνιστών. Μετά βόλεψε τους στενούς συγγενείς αγωνιστών, οι οποίοι τώρα απασχολούνται στις δουλειές τους και έχασαν ολοσδιόλου τον αγώνα της ΕΟΚΑ για Ένωση με την Ελλάδα, τη μητέρα-πατρίδα κ.λπ., αφού η κυβέρνηση με νόμο έχει απαγορεύσει και την απλή ανάμνηση του Ενωτικού Δημοψηφίσματος του 1950... Έτσι, αυτοί όλοι που ανέφερα, ασχολούνται με τις δουλειές τους και δεν δημιουργούν πονοκεφάλους στον Πρόεδρο Αναστασιάδη, εξηγώντας τους εθιμικές εναντίον του.

Ο καημένος ο Αλέξης Τσίπρας προσπαθεί να προσθέσει τη λέξη «Βόρειο» στη «Δημοκρατία της Μακεδονίας» και γίνεται χαλασμός Κυρίου στην Ελλάδα και οι «εθνικόφρονες» ζητούν την κεφαλή του «επί πίνακι». Για εβδομήντα χρόνια ακουγόταν το όνομα «Δημοκρατία της Μακεδονίας» σε ποδοσφαιρικούς αγώνες κ.λπ. και κανένας δεν ενοχλείτο στην Ελλάδα. Τώρα οι πατριώτες του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ, οι οποίοι ρήμαξαν κυριολεκτικά την Ελλάδα, κατάφεραν να εξεγείρουν τον λαό με μια μόνη λέξη, ενώ ο Πρόεδρος Αναστασιάδης στην Κύπρο, με την εξυπνάδα του, κατάφερε να ξεχαστεί κάθε τι το οχληρόν.

Στην Κύπρο κανένας δεν διαμαρτύρεται για τη μητέρα-πατρίδα, τη Λαϊκή, τον Συνεργασισμό, τις Κυπριακές Αερογραμμές, για το κούρεμα καταθέσεων της Τράπεζας Κύπρου, για τους έποικους κ.λπ. Μπορεί να λέει ότι θέλει ελεύθερα. Μιλάει για «χαλαρή ομοσπονδία», για φυσικό αέριο που θα λύσει το ενεργειακό πρόβλημα όλης της Ευρώπης, αλλά ούτε μια μπουτίλα δεν είδαμε και κανένας δεν ενοχλείται. Φυσικά, έχει δημιουργήσει οργανισμούς για την ενέργεια που δεν υπάρχει, και ξεδοούνται εκατομμύρια ευρώ σε μισθούς χωρίς τίποτα να βγαίνει από τη θάλασσα.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ο ειδικός, κάποτε, για τα ενεργειακά στην κυβέρνηση, Σόλων Κασσίμης, δεν λέει τίποτα και τηρεί «σιγή ηχθύος». Για χρόνια τώρα είναι βουλευτής του ΔΗΣΥ και προφανώς κοιμάται στη Βουλή των Κυπρίων...

Με άλλα λόγια, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης έχει ξεπεράσει και τους άθλους του Ηρακλή.

Έτσι, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης χρησιμοποιώντας τη μεγάλη του υποκριτική τέχνη, κατάφερε (και καταφέρει να λειτουργεί σε χίλιες δυο «εκκλησιές» και να ξεγελάει τους πάντες με ωραίους λόγους. Βρίσκεται πανταχού παρών, σε κάθε εκδήλωση. Διαβάζει ωραί-

ους λόγους και ενίοτε σκοντάφτει, όταν υπάρχουν δυσκολοπρόφερτες λέξεις στο κείμενο. Πόσα να προφτάσει ο άνθρωπος;

Άλλες ομιλίες αναφέρονται στον αθλητισμό, άλλες στην κουλτούρα, άλλες στα «εθνικά» και «πατριωτικά», άλλες σε «αναπτυξιακά» και άλλου μιλάει για το πώς κατόρθωσε με τη μεγάλη του πολιτική τέχνη να καταστήσει τη μικρή Κύπρο (τη μισή Κύπρο) στη μεγαλύτερη σε επιρροή χώρα της Μέσης Ανατολής και το μεγαλύτερο ενεργειακό κέντρο, που θα προμηθεύσει με φυσικό αέριο όλη την Ευρώπη, χωρίς να βγάλει ούτε μια μπουτίλα γκάζι από τη θάλασσα!

Ο ΔΗΣΥ και όλοι στο κόμμα του θαυμάζουν το πώς, με την πολιτική δεξιοτεχνία πάντοτε του Προέδρου, εκτός από τη μεγάλη του επιτυχία στην πολιτική, στην οικονομία και στον πολιτισμό, κατάφερε να καταστήσει την Κύπρο το κέντρο «σταθερότητας» στη Μέση Ανατολή, όπου μπορούν όλοι να βρουν καταφύγιο...

Έτσι ο Πρόεδρος Αναστασιάδης κατάφερε με τα κόλπα του και τις ωραίες εμφανίσεις του παντού να φαίνεται ότι επιτελεί σπουδαίον έργον.

Δεν ξέρω από πού ν' αρχίσω, αφού υπάρχουν τόσα πολλά να πούμε. Μαζί με τον Δημήτρη Χριστόφια κατάφεραν να εξισώσουν την πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων με την μειοψηφία των Τουρκοκυπρίων, οι οποίοι τώρα απαιτούν ίσα δικαιώματα παντού. Έτσι, το ΑΚΕΛ και ο ΔΗΣΥ, τα κόμματα της «λύσης» του Κυπριακού, κατάφεραν να κάνουν το κυπριακό πρόβλημα άλυτο και την Κυπριακή Δημοκρατία ως τη «μία πλευρά» (ούτε καν κοινότητα). Κουβέντες ο Πρόεδρος Αναστασιάδης με τον ΥΠΕΞ της Τουρκίας και επισκέφει στην Άγκυρα ο Άντρος Κυπριανός, αλλά δεν μας είπαν τι κουβέντες έκαναν με τον φίλο τους Μελβούτ Τσαβούσογλου, ο οποίος είναι περισσότερο αδιάλλακτος από πριν.

Οι αξιότιμοι κύριοι Αβέρωφ Νεοφύτου και Άντρος Κυπριανός ασχολούνται με φαγοπότια με τους «αδελφούς» τους Τουρκοκύπριους και πάει λέγοντας. Ο Αβέρωφ Νεοφύτου πριν λίγες μέρες έπλεξε και το εγκώμιο των άσπονδων φίλων μας, των Αμερικανών, οι οποίοι – σύμφωνα με τα λεγόμενά του – θα ήταν οι σωτήρες μας. Δεν πέρασαν μερικές ώρες και ο εκπρόσωπος της αμερικανικής κυβέρνησης μας πληροφόρησε ότι η χώρα του παραχωρεί μεγάλη στρατιωτική βοήθεια προς την Τουρκία, που οι ΗΠΑ τη θεωρούν βασικό και καλό σύμμαχό τους. Την ίδια στιγμή, στη Συρία οι ίδιοι οι Αμερικανοί εγκατέλειψαν τους συμμάχους τους Κούρδους στο έλεος του Ερντογάν! Αυτοί, βέβαια, δεν είναι σαν κι εμάς και έτρεξαν στον πρόεδρο Άσαντ της Συρίας και κάτι γίνεται.

Η Κύπρος και η Ελλάδα έκαναν ό,τι μπορούσαν να ριξουν τον φυσικό τους σύμμαχο, τη Ρωσία, στην αγκαλιά του Ερντογάν και τώρα κλαίει τη μοίρα τους. Οι Αγγλοαμερικανοί ήταν και είναι πάντοτε οι προστάτες της εγκληματικής και φασιστικής Τουρκίας. Οι παλιοί έλεγαν «Ειρκώρισαν ο γάτος σου κι εσύ βοτάνι γύρευε». Βλέπουν τι κάνουν οι Αμερικανοί στους Κούρδους και πρέπει να πάρουν τα μέτρα τους πριν είναι αργά. Το Ισραήλ, η Αίγυπτος και η Ιορδανία έχουν τον ίδιο μάστορο με την Τουρκία, δηλαδή τους Αγγλοαμερικανούς και σύντομα όλες οι μεγάλες διπλωματικές «επιτυχίες» του Προέδρου Αναστασιάδη θα γκρεμιστούν σαν χάρτινα σπίτια.

Ας κοιτάσουμε και την άλλη μεγάλη επιτυχία του Προέδρου Αναστασιάδη, την οικονομία. Μετά τις μεγάλες ομιλίες του ίδιου και του υπουργού Οικονομίας, γίνεται της κακομοίρας ή, μάλλον, τα νοικοκυριά έχουν γίνει κακομοίρα και η Κύπρος ισχνότερη κι από τις ισχνές αγελάδες του Φαραώ λόγω του βολέματος «ημετέρων».

Οι εκπαιδευτικοί ζητούν λεφτά, το ΓΕΣΥ το ίδιο, οι πρόσφυγες, σύμφωνα με τον Λευτέρη Χριστοφόρου του ΔΗΣΥ, δεν πήραν αρκετή βοήθεια... Οι κοκορόμυαλοι κάτοικοι των ορεινών περιοχών της Κύπρου, που ψήφισαν κορδόνι Αναστασιάδη στις εκλογές, δεν πήραν καθόλου βοήθεια για θέρμανση. Οι γεωργοί δεν πήραν κρατική βοήθεια. Παντού ζητούν βοήθεια από το κράτος, αλλά η... ανθηρή οικονομία της κυβέρνησης του ΔΗΣΥ μόνο λεφτά δεν έχει. Κατά τα άλλα είναι πολύ δυνατή!

Οι παλιοί έλεγαν: «Ο, τι παθαίνει ένας είναι από το ξερό του το κεφάλι». Αυτοί που κυβερνούν, βρίσκονται εκεί με τη λαϊκή ψήφο.

Έτσι, αυτοί που τους ψήφισαν, καλά να πάθουν.

Διατελώ,

Ζαννέττος Χριστοφόρου

BREXIT – Μύθοι και Πραγματικότητα

Το παρόν άρθρο είναι κομμάτι σειράς άρθρων για το Brexit και την πολιτική περιδίνηση στο ΗΒ λόγω του συμβουλευτικού δημοψηφίσματος στις 23/06/2016. Θα αναλυθούν τα εκλογικά στοιχεία, οι αποκλεισμοί τμημάτων του εκλογικού σώματος και επομένως η πρόδηλη αλλοίωση του αποτελέσματος.

Γράφει ο
Μιχάλης Αράπης -
LLB, LL.M – Νομικός
Αντιπρόεδρος
Ελληνορθόδοξου
Κοιν.Κάρτιφ
και Ν.Ουαλίας

Υπεύθυνος Ουαλίας του φιλοευρωπαϊκού οργανισμού «New Europeans»
info@michaelarapis.com
michaelarapis.com

Η επικράτηση της πρότασης για αποχώρηση του ΗΒ από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε) έγινε η θρυαλίδα μιας αχρείαστης κρίσης που ταλανίζει τη χώρα και τους κατοίκους της.

Υστερα από 2,5 χρόνια και λόγω της αλλαγής στο κλίμα μέσω των δημοσκοπήσεων ακόμα και από αυτούς που τότε ψήφισαν υπέρ της αποχώρησης, μπορεί κανείς με βεβαιότητα να χαρακτηρίσει εκείνο το αποτέλεσμα ένα στιγμιαίο λάθος μιας συγκυριακής εκλογικής πλειοψηφίας.

Εκλογικά στοιχεία

Ο μεγαλύτερος μύθος είναι ότι «ο βρετανικός λαός επιθυμεί την αποχώρηση από την Ε.Ε.». Καλή η θεωρία αλλά επειδή η πράξη είναι που μετράει, τι δείχνουν τα επίσημα στοιχεία; Το ΗΒ έχει πληθυσμό περίπου 65.5 εκ. κατοίκους. Σε αντίθεση με την Ελλάδα, η εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους γίνεται κάθε χρόνο και έτσι εκείνη τη χρονιά οι εγγεγραμμένοι ήταν 46.5 εκ. Στους εγγεγραμμένους περιλαμβάνονται και οι πολίτες της Κοινοπολιτείας (ανάλυση παρακάτω). Οι ψηφισάντες ήταν 33,57 εκ., δηλαδή 72.21% των εγγεγραμμένων. Επομένως, ψήφισαν περίπου οι μισοί πολίτες της χώρας. Από αυτούς, υπέρ της αποχώρησης ψήφισαν 17,41 εκ. και υπέρ της παραμονής 16,14 εκ. δηλαδή 51.89% έναντι 48.11%. Η διαφορά μεταξύ των δύο είναι πολύ μικρή, μόλις 3.78% που αντιστοιχεί σε 1,27 εκ. Πιο συγκεκριμένα, επί του συνόλου του πληθυσμού (και αυτών που ψήφισαν χωρίς να είναι πολίτες), το 26.6% ψήφισε αποχώρηση, ενώ το 24.6% ψήφισε παραμονή. Αυτό σημαίνει ότι μόνο το 51.2% του πληθυσμού ψήφισε ενώ σχεδόν το άλλο μισό του πληθυσμού (48.8%), δεν ψήφισε καν. Άρα η απόφαση δεν στηρίχθηκε από τη συντριπτική πλειοψηφία, το 73.4% του πληθυσμού.

Αποκλεισμός αποδήμων

Ο δεύτερος μύθος είναι ότι «ο βρετανικός λαός ψήφισε». Ισχύει όμως αυτό ή υπήρχε αλλοίωση του εκλογικού σώματος; Το πρώτο πρόβλημα ήταν οι απόδημοι Βρετανοί που δεν μπορούσαν να ψηφίσουν, αν ήταν μόνιμα εγκατεστημένοι για πάνω από 15 χρόνια στο εξωτερικό, γιατί δεν ήταν εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους.

Συνολικά υπολογίζεται ότι 6 εκ. Βρετανοί ζουν στο εξωτερικό και 1.8 εκ. από αυτούς σε κράτη μέλη της Ε.Ε. Αν αυτοί μπορούσαν να ψηφίσουν, το αποτέλεσμα θα ήταν πολύ διαφορετικό.

Κοινοπολιτεία

Η χρήση των εκλογικών καταλόγων των εθνικών εκλογών σημαίνει ότι είχαν δικαίωμα ψήφου οι πολίτες κρατών της Κοινοπολιτείας, μια ένωση 52 ανεξάρτητων κρατών (κυρίως πρώην αποικίες της Βρε-

τανικής Αυτοκρατορίας). Επομένως, και οι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Μάλτας είχαν δικαίωμα ψήφου. Επίσης είχαν για ιστορικούς λόγους και οι πολίτες της Δημοκρατίας της Ιρλανδίας (δεν είναι στην Κοινοπολιτεία). Αντίθετα, οι υπόλοιποι πολίτες κρατών της Ε.Ε. από ένα σύνολο 3.8 εκ. δεν είχαν δικαίωμα να ψηφίσουν για κάτι που τους αφορά άμεσα παρότι ζούν μόνιμα στο ΗΒ. Οι πολίτες κρατών της Κοινοπολιτείας που έρχονται και μένουν για ένα εξάμηνο στο ΗΒ, μπορούν να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους και να ψηφίσουν στις εθνικές εκλογές. Έτσι ψήφισαν και στο δημοψήφισμα!

Αντιθέτως, ένας Έλληνας που κατοικεί στο ΗΒ επί δεκαετίες δεν μπορούσε να ψηφίσει (εκτός αν είχε πάρει βρετανική υπηκοότητα), αλλά ένας Αυστραλός, Νιγηριανός, Ινδός, Πακιστανός ή Καναδός που έμεινε λίγους μήνες είχε το δημοκρατικό (!) δικαίωμα να ψηφίσει και να καθορίσει το μέλλον των Βρετανών και κατ'επέκταση και της ελληνικής ομογένειας του ΗΒ... Εννοείται ότι οι πολίτες αυτοί ψήφισαν αποχώρηση από την Ε.Ε., γιατί αυτό συμφέρει τους ίδιους και τις χώρες τους.

Εν κατακλείδι, είναι προφανές ότι ακόμη και με αυτές τις περιέργες αλλοιώσεις, το 26.6% του συνολικού πληθυσμού που ψήφισε Brexit (λόγω ψεμάτων και άθλιας προπαγάνδας) σε καμία περίπτωση δεν εκφράζει την συνολική επιθυμία του Βρετανικού λαού.

Ο Μιχάλης Αράπης είναι νομικός με μεταπτυχιακό στο Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο και ερευνητής στον τομέα του ηλεκτρονικού εγκλήματος και της τρομοκρατίας στον Κυβερνοχώρο. Ως Υπεύθυνος Ουαλίας του φιλοευρωπαϊκού οργανισμού New Europeans αγωνίζεται για τα δικαιώματα των Ελλήνων, των Κυπρίων αλλά και των 3.8 εκατομμυρίων συνολικά πολιτών από άλλα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διαβιούν στο ΗΒ και αγωνιούν για το επερχόμενο Brexit. Επίσης αρθρογραφεί και μάχεται για την εφαρμογή του Συνταγματικής κατοχυρωμένου δικαιώματος της ψήφου των Ελλήνων πολιτών που ζούν στο εξωτερικό στον τόπο διαμονής τους.

Ο ύπνος

Χρόνια - ζαμάνια προσπαθώ τον ύπνο να κικήσω, να τζιομηθώ ειρηνικά, χωρίς εφιάλτες - τον βραχά, νύχτα να μη ξυπνήσω!
Ππέφτω, τζιομοίμαι νακουρί, να πνάσει λλίον το κορμί, αρχίζουν οι δαιμόνιοι, τζια έρχονται στον ύπνο μου, της νύχτας ησυχία μου, ο νους μου πελαγώνει!
Χτυπούν τες πόρτες συνεχώς, υπό μορφή ονείρου, ανοίει τους ο θυρωρός, του ύπνου μου πιστός φρουρός, χορέφκουν γύρω - γύρω!
Σαν τες ταινίες σινεμά, πλάθουν μου ιστορίες, παράξενες τζι' ανάλατες, Μέδουσες τζια Βρυκόλακες, εχθρούς - μυθολογίες!
Κάποτε βλέπω πώς νικά, άλλοτε με νικούν, σσιώλλοι, κουφάες ταχτικά, διτζέφαλες με τζιέρρατα, ξωπίσω με βουρούσιν!
Ξυπνώ τζια ποντινάσσομαι, τζι' ούλλον λαοτζιομοίμαι, μέσ' τα βαθιά μεσάνυχτα, με δπλοκαρδιοχτυπήματα, αρκέφκω τζι' αθθυμοίμαι!
Ούλλα μου τα ανάποδα, ο ύπνος φέφκει - πάει, ππιρίλλα το αμμάτι μου - τριόλλια στο κρεβάτι μου - η νύχτα θα με φάει!
Άγια Μαρίνα τζια τζυρά, που ποτζιομίζεις τα μωρά, ποτζιομίμω τζια μένα, ολόνυχτα προσεύχομαι, νά ζιουν στα περασμένα, όπου με ναουρίζασιν, Μάνα, Γιαγιά, παππούς, πατέρας, με τζιείνα τα γλυκόλογα, μέχρις το φως της μέρας! Ευχόμενος ο ύπνος σας, πάντοτε νάν' γεμάτος, γαλήνεια όνειρα - γλυκά, ανάλαφρα - ειρηνικά, ωσάν βαδίζει ο γάτος, σας χαρετώ με την καρδιά - θερμές ευχές και φιλικά, άγρυπνος - μα κκεφάτος!
Ειρήναρχος Στεφάνου

Εξετάζοντας κάποιος όλα τα χρόνια της πολυτάραχης ζωής της Κυπριακής Δημοκρατίας, οφείλει να σταματήσει με ιδιαίτερη προσοχή, δέος, αναλυτική και προπάντων αντικειμενική προσέγγιση στα γεγονότα των Χριστουγέννων του 1963.

Γράφει ο
Δρ ΝΤΙΝΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΗ
Επίκουρος καθηγητής
στο Τ.Ε.Ι. Λάρισας
Από το Μονάγρι Λεμεσού
a.avgoustis@hotmail.com

Τα Χριστούγεννα του '63, ήταν η αφετηρία μιας αιματίτης διαδρομής που άρχισε να χαράσσεται οκτώ χρόνια πριν, όταν η παράνομη τουρκική οργάνωση «ΒΟΛΚΑΝ» (Ηφαίστειο), εκτέλεσε την επιχείρηση εμπρησμών και αντιπαράταξης, για να ακολουθήσει η οργανωμένη τρομοκρατία της Τ.Μ.Τ. (Τουρκική Οργάνωση Αντίστασης), διαδόχου της «ΒΟΛΚΑΝ» που οργάνωθηκε με πρωτοβουλία του Ντενκτάς στην Αγγλαντζιά στις 15 Νοεμβρίου 1957. Τα μέλη της επονομάζονταν «μουντζαχεντίν» και στις 20 Ιουλίου 1974 φέρεται ότι αριθμούσε 17.151 μέλη!

Η Τ.Μ.Τ. εκτέλεσε (με αγγλική συνδρομία) το οργανωμένο έγκλημα του καλοκαιριού του 1958, με αποκορύφωμα τη σφαγή του Κιόνεβι, στις 12 Ιουνίου 1958. Δεν ήταν λίγες οι φορές που μέλη της Τ.Μ.Τ. συνελήφθησαν να μεταφέρουν στην Κύπρο, σύγχρονο στρατιωτικό εξοπλισμό από την Τουρκία.

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή. Στις 30 Νοεμβρίου 1963, ο Μακάριος διαβίβασε καλοπροαίρετα (με παρότρυνση των Άγγλων) προς τον Φαντίλ Κουτσιούκ (αντιπρόεδρο της κυβέρνησης) έγγραφο, στο οποίο υποστήριξε/πρότεινε αναθεωρήσεις του Συντάγματος σε 13 άρθρα του.

Μοναδικός στόχος της πρωτοβουλίας αυτής του Κύπριου Προέδρου ήταν να λειτουργήσει επιτέλους το κράτος (που προέκυψε μέσα από τις άδικες/επαισχυντες για τους Έλληνες συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου), το οποίο δεν μπορούσε να κάνει ούτε ένα βήμα μπροστά, ύστερα από τα συνεχή VETO των Τούρκων σε σημαντικές αποφάσεις της Κυβέρνησης και της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Τα 13 σημεία των προτάσεων Μακαρίου έσπευσε να απορρίψει η τουρκι-

κή κυβέρνηση στις 6 Δεκεμβρίου 1963 και ο Τούρκος πρόεδρος Οζκόλ επέδωσε στον Πρόεδρο Μακάριο επίσημη απορριπτική διακοίνωση, η οποία όμως απορρίφθηκε σαν απαράδεκτη ανάμιξη στα εσωτερικά της Κύπρου.

Η Άγκυρα απέρριπτε τις προτάσεις με την ακόλουθη δήλωση: «Ο αντιπρόεδρος Δρ. Κουτσιούκ δεν έχει ούτε πρόκειται να εκφράσει τις δικές του απόψεις προτού πάρει οδηγίες από εμάς. Ελπίζω να μην φαντάζονται οι Έλληνες ότι θα αφήναμε τον χειρισμό ενός τόσο σοβαρού ζητήματος στην τουρκοκυπριακή ηγεσία».

Τα όσα ακολούθησαν επιβεβαιώνουν ξεκάθαρα τις πραγματικές προθέσεις της Τουρκίας. Στις 2:30 περίπου, πρωινό της 21ης Δεκεμβρίου 1963, έλαβε χώρα η πρώτη οργανωμένη τουρκική προκλητική δόλια ενέργεια (προβοκάτσια) που κατέληξε σε αιματηρό επεισόδιο στην οδό Ερμού της Κυπριακής Πρωτεύουσας. Σε ένα συνήθη έλεγχο της αστυνομίας, μέλη του Αστυνομικού Σώματος σταμάτησαν ένα αυτοκίνητο στο οποίο επέβαιναν δύο Τούρκοι και δύο Τουρκάλες. Ο οδηγός δεν δέχθηκε τη διενέργεια έρευνας, αντέδρασε κι επακολούθησε συμπλοκή. Ομάδες Τούρκων εφόρμησαν από τις βόρειες προσβάσεις, οι αστυνομικοί τράβηξαν περίστροφα, τα όπλα κροτάλισαν και η σύγκρουση γρήγορα επεκτάθηκε.

Οι τρομοκράτες πήραν θέσεις στους ψηλούς μιναρέδες και πυροβολούσαν προς κάθε κατεύθυνση. Αργότερα, το ίδιο πρωί, μεταδόθηκε ότι στη συμπλοκή που προηγήθηκε έχασαν τη ζωή τους η Σελιχέ Χαλχίλ, άλλως Τζεμαλιέ κι ο Σεκκί Χαλχίλ και τραυματίστηκε ο αστυνομικός Μιχαήλ Σάββα Πίσης.

Έγραψε την επομένη η εφημερίδα «Πατρίς»: «Φρονηθή μία πόρνη και κατέρρευσε εν κράτος! Φαινόμενον μοναδικόν εις την παγκόσμιον ιστορία. Γεγονός συμβολικόν της σαθρότητας του κράτους, το οποίον διελύθη μετά από εν τυχαίον επεισόδιον ρίψεως πυροβολισμών και φόνου μιάς γυναικός ελευθερίων ηθών. Ολίγων προ της αυγής της 21ης Δεκεμβρίου 1963, προ τριών ακριβώς ετών, η "κυρίαρχος" και "ανεξάρτητος" Κυπριακή "Δημοκρατία" εξέπνεε ταυτοχρόνως με την αιμόφυρτον τουρκισαν πόρνην Τζεμαλιέ! Βίαιος θάνατος επισφράγισε τον

αιματωμένον βίον αμφοτέρων!».

Η περιοχή στην οποία οι Τούρκοι δημιούργησαν το πρώτο αιματηρό επεισόδιο βρισκόταν σε μια γειτονιά συνήθως έρημη και ερεβώδη, σε ένα σημείο όπου άρχιζε η τουρκική συνοικία της Λευκωσίας, στην ιστορική και άλλοτε ακμάζουσα συνοικία Αγίου Κασσιανού και Χρυσαιλιωτίσσης. Η επιλογή τους αυτή δεν ήταν καθόλου τυχαία. Όπως εκ των υστέρων αποδείχθηκε, το σχέδιο τους προέβλεπε τη δη-

λεμικά σκάφη του τουρκικού στόλου, πλησιάζουν τις βόρειες ακτές της Κύπρου. Η Ελληνική κυβέρνηση διαμαρτυρείται στην Ελληνική Δύναμη Κύπρου (ΕΛ. ΔΥ.Κ.) να παραμείνει εντός του στρατοπέδου της. Ο Μακάριος επικοινωνεί με την Αθήνα ζητώντας απεγνωσμένα βοήθεια «Δεν θα μπλέξω την Ελλάδα σε πόλεμο, για τα δικά σας λάθη», ήταν η απάντηση του υπουργού Εξωτερικών, Σοφοκλή Βενιζέλου.

Ο Γεώργιος Παπανδρέου δεν συγ-

Κουτσιούκ η πρώτη συμφωνία καταπαύσεως του πυρός. Με την ίδια συμφωνία χαράχθηκε και η Πράσινη Γραμμή (η διαχωριστική γραμμή ονομάστηκε πράσινη, επειδή ο Βρετανός στρατηγός Πάγκκ την έσυρε στο χάρτη χρησιμοποιώντας πράσινο μολύβι), κατά μήκος του κέντρου της Λευκωσίας για να χωρίσει τις βόρειες τουρκοκυπριακές από τις νότιες ελληνοκυπριακές συνοικίες της και έτσι ο διαχωρισμός Ελλήνων και Τούρκων στην Λευκωσία κα-

μιουργία ενός ειδικού θύλακα, εντός του οποίου δεν θα υπήρχε κανένας Έλληνας και στον οποίο δεν θα ασκούσε καμία απολύτως εξουσία η νόμιμη κυβέρνηση της Κύπρου.

Τα βόρεια προάστια της Λευκωσίας αποτελούσαν την ιδανική λύση για τη δημιουργία ενός τέτοιου κλειστού θύλακα γιατί με τον τρόπο αυτό οι Τούρκοι αποκτούσαν το πλεονέκτημα να γειτνιάζουν, με περιοχές όπως είναι η περιοχή Κιόνεβι-Αγύρτας, στην οποία βρισκόταν και το στρατόπεδο της Τουρκικής Δύναμης Κύπρου (ΤΟΥΡ.ΔΥ.Κ.). Επιπροσθέτως, από την περιοχή αυτή περνούσε η κύρια οδική αρτηρία, η οποία συνδέει τη Λευκωσία με την Κερύνεια, εκατέρωθεν της οποίας δεσπόζουν οι κορυφογραμμές της Ασπρης Μούττης και του Αγίου Ιλαρίωνος, τις οποίες επίσης κατέλαβαν. Από τη διάβαση αυτή πέρασε ο κύριος όγκος των δυνάμεων εισβολής τον Ιούλιο του 1974, μετά τη διάσπαση της κύριας γραμμής αντιστάσεως στην περιοχή της Κερύνειας.

Την ημέρα των Χριστουγέννων του 1963, η ΤΟΥΡ.ΔΥ.Κ. κινείται απειλητικά εναντίον ελληνοκυπριακών θέσεων, τουρκικά πολεμικά αεροσκάφη υπερίπτανται της Λευκωσίας και πο-

χώρησε ποτέ τον Αρχιεπίσκοπο, για το γεγονός, ότι δεν τον ενημέρωσε για την πρόθεση του να υποβάλει προτάσεις για αναθεώρηση του Συντάγματος.

«Δεν δύναμαι να γίνομαι ουραγός της κυπριακής κυβερνήσεως», δήλωσε ο Έλληνας Πρωθυπουργός, αφήνοντας μάλιστα υπονοούμενα σε ό,τι αφορά τις προθέσεις του Κύπριου προέδρου, εκφράζοντας ευθέως την άποψη, ότι η ενέργεια ενδεχομένως στόχευε στην αποσταθεροποίηση της ασταθούς κυβερνήσεως του!

Τα πρώτα κύματα των στασιαστών αντιμετώπισθηκαν με γενναιότητα από Έλληνες Κύπριους (Ε/Κ) εθελοντές, καθώς και στρατιώτες του υποτυπώδους Κυπριακού Στρατού και αστυνομικούς. Επικεφαλής των ομάδων αντιστάσεως ήταν κυρίως αγωνιστές της Ε.Ο.Κ.Α., όπως ο Τάσος Μάρκου, ο Πολύκαρπος Παρκάτζης, ο Βάσος Λυσσαρίδης, ο Νίκος Σαμψών και ο Νίκος Λεφτής.

Η πράσινη γραμμή

Ακολούθησαν μυστικές διαβουλεύσεις μεταξύ Ελλάδας, Ηνωμένου Βασιλείου και Τουρκίας για την επίτευξη εκεχειρίας. Στις 30 Δεκεμβρίου 1963, υπογράφηκε από τους Μακάριο και

θίσταται πλέον μόνιμος. Ανάμεσα στους αντιμαχόμενους παρεμβλήθηκαν Άγγλοι στρατιώτες των Βάσεων αναλαμβάνοντας τον ρόλο του μεσολαβητή/ειρηνευτή! Η Πράσινη Γραμμή είναι η πλέον οδυνηρή εξέλιξη που θα παίζει καταλυτικό ρόλο στις μετέπειτα εξελίξεις.

Με εντολή Ρ. Ντενκτάς οι Τούρκοι Κύπριοι (Τ/Κ) εγκαταλείπουν τις πατρογονικές τους εστίες και τις εργασίες τους και κλείνονται σε θύλακες που είχαν δημιουργηθεί σε όλες σχεδόν τις πόλεις και άλλες περιοχές της Κύπρου. Πολλοί από αυτούς εγκαταλείπουν τα σπίτια τους με δάκρυα στα μάτια. Κάποιοι αντιστέκονται αρνούμενοι να πειθαρχήσουν στο παρακράτος Ντενκτάς. Για να κάψει την αντίσταση τους, ο Ντενκτάς δεν διστάζει να διατάξει τη δολοφονία τους από τους «μυστικούς» πράκτορες της Τ.Μ.Τ. Το αδιάστακτο δολοφονικό χέρι του επιβάλλει διαπυρός και σιδήρου τα διχοτομικά του σχέδια με θύματα Κύπριους πολίτες και από τις δύο κοινότητες.

Η ετοιμότητα των Τούρκων για τις συγκρούσεις των ματωμένων Χριστουγέννων του 1963 αποδεικνύεται από τον άρτιο εξοπλισμό τον οποίο διέθεταν σε αντίθεση με την πλειοψηφία των Ελ-

ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΕΕΙΝΗ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΠΥΘΟΠΛΑΣΙΑ

ΕΝΝΑ ΤΟΥ 1963 και η αλήθεια...

λήνων οι οποίοι μπήκαν στις μάχες με παμπάλαα όπλα, ακόμα και κυνηγετικά. Παρά την προπαγάνδα που αναπτύσσεται από γνωστούς ανθελληνικούς κύκλους, η αλήθεια είναι ότι μετά τις συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου, ενώ η Ε.Ο.Κ.Α. παρέδωσε τον οπλισμό της, δεν έπραξε το ίδιο και η παράνομη τουρκική οργάνωση Τ.Μ.Τ.

«Παράνομες και αιμοσταγείς τουρκικές συμμορίες, καθοδηγούμενες με σατανικό τρόπο από τον Ραούφ Ντενκτάς, δεν δίσταζαν να δολοφονούν ακόμη και Τ/Κ που εργάζονταν με ζήλο για την ειρηνική συνύπαρξη. Θύματα τους μεταξύ των άλλων οι δικηγόροι και δημοσιογράφοι Αϊχάν Χικμέτ και Αχμέτ Μουσαφέρ Γκιουρκάν, εκδότες της εφημερίδας «Μποζκούρτ», οι οποίοι δολοφονήθηκαν τον Απρίλιο του 1962, από την Τ.Μ.Τ. Η ίδια οργάνωση πραγματοποίησε ακόμα δολοφονίες Τουρκοκυπρίων αστυνομικών που υπηρετούσαν στη Βρετανική αποικιακή Αστυνομία και εργάζονταν για τον εντοπισμό παράνομου οπλισμού στην κοινότητά τους». (D. Markides, «Η Μεταβατική Περίοδος, Φεβρουάριος 1959 - Αύγουστος 1960»).

Η υπόθεση της «μπαγιέρας» - Χριστούγεννα 1963

Η μαρτυρία της Σεβίμ Ουλφέντ είναι χρήσιμη, για να βρει την πραγματική της εξήγηση και η φρικιαστική ιστορία της περιβόητης «μπαγιέρας» των Χριστουγέννων του 1963: Για να προπαγανδίσουν, μέσω του βρετανικού Τύπου σε όλο τον κόσμο, «την βαρβαρότητα των Ε/Κ του αιμοβόρου Μακάρριου σε πράξεις γενοκτονίας των Τ/Κ», παρουσίασαν τη φωτογραφία μιας μητέρας και των τριών παιδιών της, νεκρών μέσα στα αίματα στο μπάνιο. Πρόκειται για ένα από τα πολλά σκηνοθετημένα προβοκατόρικα περιστατικά των πρακτόρων της Τ.Μ.Τ. και του Ραούφ Ντενκτάς στα πλαίσια της πιο ελεεινής τουρκικής προπαγάνδας! Ο άνθρωπος, που το 1963 φωτογράφησε τη φρικιαστική σκηνή και οι φωτογραφίες του έγιναν κύριο μέσο προπαγάνδας, ήταν ο Τούρκος δημοσιογράφος Αχμέτ Μπαράν.

Το 1985, ως επικεφαλής του γραφείου του τουρκικού ειδησεογραφικού πρακτορείου «Ανατολού» στην Αθήνα, ο Αχμέτ Μπαράν αποκάλυψε στον δημοσιογράφο Κώστα Γεννάρη ότι: «Το έγκλημα είχε διαπράξει σε κατάσταση αμόκ ο Τούρκος ταγματάρχης Νιχάτ Ιλχάν, που υπηρετούσε στην Τουρκική Δύναμη Κύπρου (ΤΟΥΡ.ΔΥ.Κ.), με θύματα την σύζυγο του και τα παιδιά του. Το σπίτι του (όπου έγινε το έγκλημα) βρισκόταν στο κέντρο της τουρκικής συνοικίας, όπου ποτέ δεν έφτασε οποιοδήποτε τμήμα των ελληνοκυπριακών δυνάμεων». («Αιματηρή Αλήθεια», σελ 67 - από Κώστα Γεννάρη

«Εξ Ανατολών»). Η ίδια ακριβώς λογική Ντενκτάς του 1958, όπως την κατέγραψε ο υπηρετήσας στην Τ.Μ.Τ. Αρίφ Χασάν Τασχίν, στο βιβλίο του Κώστα Γεννάρη, «Αυτοί οι νεκροί μας είναι χρήσιμοι»:

«Όμως, εκείνη την νύχτα με άφησε άφωνο. Χωρίς προειδοποίηση, χωρίς κανένα προίδεασμό ο Αχμέτ μου είπε:

Ομορφίτα, όπως διατείνεται η τουρκική προπαγάνδα. Εκτελέστηκε σε μια περιοχή βαθιά, στην καρδιά της τουρκικής συνοικίας της Λευκωσίας, όπου οι Ε/Κ δεν μπορούσαν να πλησιάσουν.

Ο Κώστας Γεννάρης προσθέτει στο βιβλίο του: «Ερευνώντας για το βιβλίο μου, βρήκα πολλά άλλα παρόμοια περιστατικά, που εξυπνήτησαν τα τουρ-

θετήθηκε και από Έλληνες συγγραφείς βιβλίων! Μια τέτοια κραυγαλέα περίπτωση αποτελούν οι αναφορές του Αθανάσιου Στριγά στο βιβλίο του «ΚΥΠΡΟΣ - ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ», όπου περιγράφονται περιστατικά βιαστικών με πρωταγωνιστές Ε/Κ (όπως αυτό της «μπαγιέρας») που αποδίδεται στον Νικόλαο Σαμπών! Πιο συ-

«Ξέρεις, εκείνη την φωτογραφία με τα τρία παιδιά και την μητέρα τους δολοφονημένους μέσα στο μπάνιο, εγώ τράβηξα εκείνη την φωτογραφία». Είπε πως εκείνη την περίοδο βρισκόταν στην Κύπρο, για να καλύψει τις διακοινοτικές ταραχές του 1963.

Ένα βράδυ, όπως έπινε τον καφέ του με μερικούς φίλους σ' ένα μπαρ της τουρκικής συνοικίας της Λευκωσίας, μπήκαν δύο ένοπλοι και ζήτησαν να τους ακολουθήσει. Τον πήραν με αυτοκίνητο στο σπίτι που είχε γίνει το έγκλημα. Μόλις έφθασαν, είδε πως ο χώρος ήταν γεμάτος από άλλους ένοπλους και αξιωματικούς του τουρκικού αποσπάσματος στην Κύπρο, οι οποίοι τον διέταξαν να φωτογραφίσει το έγκλημα. Έκαμε ό,τι τον διέταξαν και, τότε, ένας από τους ένοπλους του ζήτησε να παραδώσει το φιλμ και να ξεχάσει ό,τι έκαμε και ό,τι είδε. Ο Αχμέτ ήθελε να μάθει τι πραγματικά είχε συμβεί και το έμαθε:

Ο πατέρας των τριών παιδιών είχε τρελαθεί. Εκτέλεσε τα παιδιά και την γυναίκα του και μετά εξαφανίστηκε. Τον απομάκρυνε ο τουρκικός στρατός, για να εμφανιστεί και πάλι μετά από 24 χρόνια να υπηρετεί κάπου βαθιά στην Ανατολία, παντρεμένος ξανά».

Ο Αχμέτ είπε στον Κώστα Γεννάρη ότι το έγκλημα ούτε καν έγινε στην

κικά συμφέροντα και τους στόχους της Αγκυρας και που η Τ.Μ.Τ. ενεργοποίησε ως την πολιτική της στην Κύπρο [...].

Ο Αχμέτ Μπαράν ήθελε να πει σε κάποιον την αλήθεια, δεν επιθυμούσε να πεθάνει χωρίς να έχει ξεσκεπάσει εκείνη τη σοβαρή αδικία σε βάρος των Ελληνοκυπρίων. Μίλησε στον Κώστα Γεννάρη, με την προϋπόθεση "ο Γεννάρης να μην πει τίποτε ενώ ο Μπαράν ζούσε". Ο Κώστας Γεννάρης τήρησε την υπόσχεση του και αποκάλυψε την αληθινή ιστορία, μετά από το θάνατο του Μπαράν.

Για το θέμα αυτό η εφημερίδα «Χαραυγή», εκφραστικό όργανο του Α.Κ.Ε.Λ. έγραψε στις 07.02.1964: «Ο Αμερικανικός Τύπος, απηχώντας τις απόψεις της Ουάσιγκτων, αποδύθηκε σε ανίερη ανθελληνική εκστρατεία κατηγορώντας τους Ελληνοκυπρίους ως δολοφόνους παιδιών, γυναικών και γερόντων, δικάωνοντας έτσι τους Τουρκοκυπρίους εξτρεμιστές, που φονασκούν ότι είναι αδύνατη η ειρηνική συνύπαρξη των δύο κοινοτήτων και ότι η μόνη λύση δεν μπορεί να είναι άλλη από τη διχοτόμηση».

Η ελεεινή μυθοπλασία της τουρκικής μαύρης προπαγάνδας που παραποιούσε ασύστολα τα γεγονότα και προσπαθούσε να φορτώσει τα αποτρόπαια εγκλήματα της στους Έ/Κ, υιο-

κεκριμένα στην σελίδα 56 παρουσιάζεται σχετική φωτογραφία με την περιγραφή: «Η γυναίκα του στρατιωτικού γιατρού της «ΤΟΥΡΔΥΚ» και τα τρία του παιδιά σφαγμένα μέσα στην μπαγιέρα από την Πολιτοφυλακή του Σαμπών μετά την ανακατάληψη της Ομορφίτας!»

Ο Ιχσάν Αλή απαντά στην τουρκική προπαγάνδα

Κύρια κατεύθυνση της τουρκικής προπαγάνδας ήταν ότι, η διά της βίας μετακίνηση του τουρκοκυπριακού πληθυσμού έγινε, προκειμένου «να προστατευθεί από την εξόντωση και τις σφαγές, που σχεδίαζαν εναντίον των Τ/Κ ο Μακάρριος και οι Έ/Κ».

Την τουρκική προπαγάνδα αντέκρουσαν με ιδιαίτερη πειστικότητα οι (τουρκικές) απαντήσεις του Ντερβίς Αλί Καβάζογλου (που αργότερα δολοφονήθηκε από την Τ.Μ.Τ. μαζί με τον Κώστα Μισιασούλη), του Ιμπραχίμ Χασάν Αζίζ και του Νουρεττίν Μεχμέτ Σεφέρογλου, αλλά κυρίως του Δρα Ιχσάν Αλή.

Στις 5 Νοεμβρίου 1964, ο Δρ. Ιχσάν Αλή απέστειλε εκτενή επιστολή προς τον Φιλανδό διοικητή της Ειρηνευτικής Δυνάμεως των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο (UNFICYP) στρατηγό Τιμάγια, όπου μεταξύ άλλων έγραφε:

«Είναι καθήκον όλων μας να μην επιτρέψουμε στα όργανα του αρχιτρομοκράτη Ντενκτάς ν' αυξήσουν τα δεινά που υφίσταται η τουρκική κοινότητα στην Κύπρο. Η τ/κ ηγεσία έχει σκορπίσει την τρομοκρατία σε όλη την κοινότητα και έχει επιβάλει αστυνομικό καθεστώς, κάτω από το οποίο κανένας δεν μπορεί να εκφράσει ελεύθερα τη γνώμη του. Όποιος εκφράσει τη γνώμη του ή τους επικρίνει, είτε ξυλοδέρνεται είτε εκτελείται. Σαν αποτέλεσμα αυτής της απάνθρωπης μεταχείρισης, οι συμπατριώτες μας έχουν μεταβληθεί σε ρομπότ στα χέρια των ηγετών τους» (Δρ. Ιχσάν Αλή, 12/05/1965).

«Αναμφισβήτητα οι Τ/Κ κινδυνεύουν από τους Τούρκους τρομοκράτες και όχι από τους Έλληνες, όπως ισχυρίστηκε ο Τούρκος αντιπρόσωπος στα Η.Ε.» (Δρ Ιχσάν Αλή, τηλεγράφημα προς τον Γ.Γ του ΟΗΕ, 08/12/1965).

Η απάντηση του Ιχσάν Αλή, στους παραχαράκτες ιστορίας

«Μια δράκα φασίστες, βοηθούμενοι από τους ιμπεριαλιστές και χρησιμοποιώντας όπλα και φασιστικές μέθοδες, άρπαξαν την ηγεσία της τουρκικής κοινότητας».

«Αυτοί είναι οι υπεύθυνοι για τα βάσανα του τ/κ πληθυσμού. Η φασιστική αυτή ομάδα εμποδίζει τον τουρκικό πληθυσμό να εκφράσει τα αληθινά του αισθήματα. Στο σκοτάδι της νύχτας πυροβολούν και δολοφονούν δημοκρατικούς δημοσιογράφους και προοδευτικούς παράγοντες της κοινότητάς μας. Συλλαμβάνουν, απαγωγούν και φυλακίζουν όσους τολμούν να μιλήσουν ελεύθερα και να εκφράσουν τις σκέψεις τους. Τους βασανίζουν με μεσαιωνικά όργανα χιτλερικής επιπόνησης. Με τη βοήθεια των πρακτόρων τους ξεσπίτωσαν κάπου 20 χιλιάδες Τούρκους και τους μάντρισαν σε τόπους που δεν διαφέρουν από στρατόπεδα συγκέντρωσης».

Κι άλλες απτές αποδείξεις για τους διαστρεβλωτές της ιστορίας

Μαρτυρία της Τ/Κ δασκάλας Σεβίμ Ουλφέντ (ο Ουλούς Ουλφέντ, αδελφός της δασκάλας Σεβίμ Ουλφέντ, είχε σκοτωθεί στην Ομορφίτα στις 30 Αυγούστου 1957, μαζί με τους Μουσταφά Ερτάν, Κουμπιλά Αλταϊλί και Ισμαήλ Μπέιογλου, από βόμβα που οι ίδιοι κατασκεύαζαν), η οποία βρέθηκε κατά τη διάρκεια επεισοδίων, της 27ης Ιανουαρίου 1958, σε κλινική, όπου συνάντησε τυχαία τον Ραούφ Ντενκτάς:

«Η κλινική είχε γεμίσει με τραυματίες και νεκρούς. Κάποια στιγμή είδα τον Ντενκτάς και του είπα: «Για όνομα του Θεού, δώσε εντολή να σταματήσουν επιτέλους αυτοί οι σκοτωμοί. Κι εκείνος μου έδωσε την εξής απάντηση: "Οι νεκροί αυτοί, μας είναι χρήσιμοι. Μ' αυτούς θα κάνουμε να ακουστεί η φωνή μας στον κόσμο". "Τότε γιατί δεν πεθαίνετε εσείς και ο Δρ Κιουτσούκ; Θα ακουστεί καλύτερα η φωνή μας", του είπα"». («Αιματηρή Αλήθεια», από το βιβλίο του Αρίφ Χασάν Τασχίν, σελ 66).

*Απόσπασμα από ανέκδοτο βιβλίο μου

ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΕΩΤΕΡΗ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Βομβαρδισμοί της Τηλλυρίας - Ο Μακάριος ζητά σοβιετική βοήθεια - Αντιπαραθέσεις Μακαρίου και Γ. Παπανδρέου

ΜΕΡΟΣ 29ον

Η Τουρκία προμήθευε όπλα στους Τουρκοκύπριους από τα βορειοδυτικά παράλια του νησιού, τα οποία και παραλάμβαναν στα οχυρά της Μανσούρας και των Κοκκίων. Η Εθνική Φρουρά, με αρχηγό τον Γρίβα, και με τη συγκατάθεση του Μακαρίου, αποφάσισε να δώσει τέλος σ' αυτό το κανάλι προμηθειών. Επικρατούσε η ανησυχία πως, αν οι Τούρκοι ήταν καλά εφοδιασμένοι και εξοπλισμένοι, θα μπορούσαν να αποκόψουν το δρόμο και την επικοινωνία από την περιοχή του Ξερού μέχρι την Πάφο.

Μακάριος και Γρίβας δεν συμβουλευτήκαν τον Παπανδρέου

Στις 8 Αυγούστου 1964, ο Γρίβας και η κυβέρνηση του Μακαρίου, χωρίς να συμβουλευτούν τον Γεώργιο Παπανδρέου και την κυβέρνηση της Αθήνας, έδωσαν εντολή στην Εθνοφρουρά να προχωρήσει στην «επίθεση-εκκαθάριση» της περιοχής και οι Τούρκοι διώχθηκαν από τη Μανσούρα και τον Άγιο Θεόδωρο και υποχώρησαν στο χωριό Κόκκινα.

Η τουρκική κυβέρνηση αμέσως πρόβη σε αντίποινα στέλνοντας 30 αερομαχητικά τζετ το ίδιο απόγευμα και άλλα 64 την επόμενη μέρα, τα οποία βομβάρδισαν την περιοχή της Τηλλυρίας με βόμβες ναπάλμ. Αρκετοί άνθρωποι σκοτώθηκαν και τραυματίστηκαν, ενώ πολλά σπίτια καταστράφηκαν.

Ο Έλληνας Πρωθυπουργός Γεώργιος Παπανδρέου

εξοργίστηκε και έστειλε το ακόλουθο μήνυμα στους Μακάριο και Γρίβα: «*Εκφράζουμε τη βαθύτατη λύπη μας που οι συμφωνίες τις οποίες κάναμε ήταν άσκοπες. Συμφωνούμε σε κάτι, κι εσείς κάνετε κάτι άλλο, με αποτέλεσμα τις πιο δυσάρεστες συνέπειες...*»

Ο Μακάριος απευθύνεται στον Χρουσιώφ για βοήθεια

Στις 9 Αυγούστου 1964, ο Μακάριος έστειλε ένα τηλεγράφημα στον Ν. Σ. Χρουσιώφ, τον ηγέτη της Σοβιετικής Ένωσης, ζητώντας του εσπευσμένα Σοβιετική υποστήριξη. Ο Χρουσιώφ απάντησε την ίδια μέρα ενημερώνοντας τον Μακάριο ότι είχε στείλει ένα τηλεγράφημα στον Πρωθυπουργό της Τουρκίας Ιννοβού, ζητώντας του να σταματήσει αμέσως όλες τις στρατιωτικές ενέργειες κατά της Δημοκρατίας της Κύπρου. Ο Χρουσιώφ έστειλε επίσης ένα τηλεγράφημα στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, ζητώντας του να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να επιλυθεί το Κυπριακό ζήτημα. (Βλέπε τηλεγράφημα Χρουσιώφ προς Μακάριο 9/8/1964, Λ. Γ. Παπαδόπουλου: *Το Κυπριακό Ζήτημα, Κείμενα 1959-1974*, σελ. 171).

Ο Μακάριος ζήτησε από τη Σοβιετική Ένωση όχι μόνο την παρέμβαση της ύστερα από τους τουρκικούς βομβαρδισμούς στη Μανσούρα αλλά και στρατιωτικό υλικό.

Η συνάντηση Εζεκία Παπαϊωάννου - Λεονίντ Μπρέζνιεφ

Τον Αύγουστο του 1964 ο Γ.Γ. του ΑΚΕΛ Εζεκίας Παπαϊωάννου βρισκόταν στη Μόσχα. Ζήτησε να συναντηθεί με τον Νικήτα Χρουσιώφ γιατί ήθελε να τον παρακαλέσει να ανταποκριθεί στο αίτημα του Μακαρίου για στρατιωτική βοήθεια. Ο Χρουσιώφ όμως απουσίαζε στην Ανατολική Σιβηρία. Έτσι συναντήθηκε με τον Λεονίντ Μπρέζνιεφ (που ήταν Πρόεδρος του Ανωτάτου Σοβιέτ) και με τον Αντρέι Γκρομύκο (υπουργό Εξωτερικών). Να τι γράφει ο ίδιος για τη συνάντησή του με τους Σοβιετικούς ηγέτες:

«*Δεν φραντάζομαι ν' αρνηθείτε τον σπλιισμό που ζήτησε ο Μακάριος για την προόσπιση της Κύπρου*», είπε στους δύο Σοβιετικούς ηγέτες. «*Ποιος σου είπε ότι θ' αρνηθούμε*», Παρατήρησε ο σ. Μπρέζνιεφ. «*Κανείς, είπα, απλώς εξέφρασα μ' αυτό τον τρόπο την άποψή μου ότι ο σπλιισμός χρειάζεται για την υπεράσπιση της ανεξαρτησίας της Κύπρου*».

Εφόσον όμως έβαλες σε μας τέτοια ερώτηση, είπε ο σ. Μπρέζνιεφ, θα ρωτήσουμε και μεις με τη σειρά μας: «*Γιατί ο Πρόεδρος σας μας έστειλε τρία μηνύματα, ένα μέσον της Πρεσβείας μας στη Λευκωσία και δύο με ανοικτά τηλεγραφήματα που όπως πρέπει να ξέρετε, διέρχονται μέσωσ Λονδίνου δια της Cable and Wireless*».

Δεν ξέρω, απάντησα, όμως δεν πρέπει να τον παρεξηγήσετε γιατί δεν είναι πεπειραμένος διπλωμάτης. Και ακόμη μια ερώτηση από τον σ. Μπρέζνιεφ. «*Εμείς θα δώσουμε τον σπλιισμό που ζήτησε ο Πρόεδρος σας για την άμυνα της Κύπρου, όμως είσθε βέβαιοι ότι αυτός ο σπλιισμός δεν θα χρησιμοποιηθεί μια μέρα εναντίον της Κύπρου*».

Δυστυχώς ο σ. Μπρέζνιεφ είχε δίκαιο γιατί οι χουνοφασίστες και προδότες εοκαβητατζήδες είναι τα σοβιετικά όπλα που χρησιμοποιήσαν στο εγκληματικό τους πραξικόπημα το 1974 εναντίον της Κύπρου». (Βλ. Ε. Παπαϊωάννου: *Ενθυμίσεις από τη ζωή μου*, σελ. 128).

Στις 9 Αυγούστου 1964 το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών ενέκρινε ένα ψήφισμα (αρ. 193) ζητώντας την κατάπαυση του πυρός. Ταυτόχρονα, η κυβέρνηση της Κύπρου προσέφυγε στη Σοβιετική Ένωση και την Αίγυπτο ζητώντας στρατιωτική υποστήριξη για να προστατευθεί η ανεξαρτησία της Δημοκρατίας. Έξι μέρες αργότερα, στις 15 Αυγούστου 1964, η σοβιετική Κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι «θα βοηθήσει την Κύπρο να προασπίσει την ελευθερία και την ανεξαρτησία της σε περίπτωση ξένης ένοπλης εισβολής στο νησί». (Βλέπε παραπάνω Κείμενα, σελ. 173).

Ανησυχίες των ΗΠΑ

Καθώς οι Ενωμένες Πολιτείες ανησυχούσαν ιδιαίτερα για ενδεχόμενη Σοβιετική επιρροή στην περιοχή, αναθεώρησαν το σχέδιο Acheson που αποσκοπούσε στη διαφύλαξη της νοτιοανατολικής πτέρυγας του ΝΑΤΟ. Στις 20 Αυγούστου, ο Acheson πρότεινε την Ένωση με αντάλλαγμα μια νατοϊκή βάση στο νησί υπό τουρκική διοίκηση.

Ο Μακάριος πίστευε ότι το σχέδιο θα οδηγούσε σε μια Διπλή Ένωση και το απέρριψε. Ο Έλληνας βασιλιάς προσπάθησε να επηρεάσει την κυβέρνηση ώστε να δεχτεί το σχέδιο. Η τουρκική κυβέρνηση, αν και ήταν πρόθυμη να δεχτεί το πρώτο σχέδιο Acheson και ζήτησε περαιτέρω διαπραγματεύσεις, δεν ήταν έτοιμη να δεχτεί το αναθεωρημένο σχέδιο.

Τον Αύγουστο του 1964, ο πρόεδρος Johnson κάλεσε τον Αλέξανδρο Μάτσα, τον Έλληνα Πρεσβευτή στην Ουάσινγκτον, για να συζητήσουν το Σχέδιο Acheson. Όταν ο Πρέσβης είπε στον Johnson ότι καμιά Ελληνική Κυβέρνηση και κανένα κοινοβούλιο δεν είχε το δικαίωμα να δώσει ένα ελληνικό νησί σε κάποια άλλη χώρα (αναφερόταν στο ελληνικό νησί του Καστελόριζου), ο Johnson αντέδρασε θυμωμένα χρησιμοποιώντας χυδαία γλώσσα:

«*Τότε ακούστε με, κ. Πρέσβη. Να πάει να γαμηθεί η Βουλή και το Σύνταγμα σας. Η Αμερική είναι ελέφαντας. Η Κύπρος είναι ψύλλος. Και η Ελλάδα είναι ψύλλος. Αν αυτοί οι δύο ψύλλοι εξακολουθούν να φέρνουν φραγού-*

του Δρος
ΚΥΠΡΟΥ ΤΟΦΑΛΛΗ

ρα στον ελέφанта, μπορεί ο ελέφαντας να τους ρουφήξει μια και καλή με την προσοκίδα του... Πληρώνουμε πολλά αμερικάνικα δολάρια στους Έλληνες, κύριε πρέσβη. Αν ο πρωθυπουργός σας μου μιλήσει για δημοκρατία, Βουλή και Σύνταγμα, τότε εκείνος, η Βουλή και το Σύνταγμα του μπορεί να μην κρατήσουν για πολύ». (Βλ. Deane Philip: *I should have died*, σελ. 113).

Επικριτική Επιστολή Παπανδρέου στον Μακάριο

Στις 29 Αυγούστου 1964, ο Γεώργιος Παπανδρέου έστειλε μια επιστολή στον Μακάριο επικρίνοντάς τον γιατί ενήργησε χωρίς να συμβουλευτεί την Ελληνική Κυβέρνηση. Κατηγόρησε τον Μακάριο ότι παραβίασε τη συμφωνία τους (Παπανδρέου - Μακαρίου) δύο φορές και ανέφερε για παράδειγμα την επίθεση στη Μανσούρα (Τηλλυρία) και τις απειλές σχετικά με την αντικατάσταση της τουρκικής στρατιωτικής δύναμης που υπήρχε στην Κύπρο (και η οποία είχε συμφωνηθεί με βάση τις Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου).

Ο Παπανδρέου είχε προειδοποιήσει τον Μακάριο ότι η Κύπρος δεν θα έπρεπε να παίρνει αποφάσεις που ενδεχόμενα θα οδηγούσαν σε άμεσες ή έμμεσες συγκρούσεις, αν δεν ειδοποιείτο πρώτα η Ελληνική Κυβέρνηση και δεν έδινε τη συναίνεσή της. Ο Παπανδρέου είπε επίσης στον Μακάριο ότι αν ήταν σε θέση να μιλάει από θέση ισχύος αυτό οφειλόνταν στην ελληνική στρατιωτική παρουσία στο Νησί. Υπενθύμισε επίσης στον Μακάριο ότι ο ελληνικός στρατός στην Κύπρο δεν ήταν εκεί για να αγωνιστεί για «αδέσμευτον ανεξαρτησίαν», όπως συνήθως διέδιδε ο Μακάριος, αλλά για την Ένωση.

Ο Μακάριος θα έπρεπε λοιπόν να προσαρμοστεί σε αυτές τις «νέες πραγματικότητες», γιατί είχε συνηθίσει να παίρνει αποφάσεις από μόνος του χωρίς να συμβουλευτεί κανέναν. Ο Παπανδρέου τόνισε ότι η ευθύνη για το μέλλον του Ελληνισμού αναπόκειται στην Ελληνική Κυβέρνηση και όχι στην κυβέρνηση της Λευκωσίας. Τελειώνει την επιστολή του με την ελπίδα ότι η Κύπρος θα ενωθεί με την Ελλάδα.

Η απάντηση του Μακαρίου

Ο Μακάριος συναντήθηκε αργότερα με τον Παπανδρέου και συζήτησαν το περιεχόμενο αυτής της επιστολής. Κάπου έξι μήνες αργότερα, στις 21 Φεβρουαρίου 1965, ο Μακάριος απάντησε στην επιστολή Παπανδρέου όπου επαναλάμβανε ότι, σε περίπτωση απροσδόκητης τουρκικής επίθεσης, η Ελληνική και η Κυπριακή Βουλή θα κήρυτταν την Ένωση. Στην απάντησή του ανέφερε και τα ακόλουθα:

«*Θα επεθύμουν να προσθέσω, ότι, και εάν ακόμη ο Κυπριακός Ελληνισμός αντιμετώπιζε την απίθανον περίπτωση να αγωνισθή άνευ της συμπαράστασώς της Ελλάδος, σκοπός του αγώνος του θα ήτο η Ένωσις και ουχί η αδέσμευτος ανεξαρτησία. Την Ένωσιν είχομεν ως μοναδικόν σύνθημά εις όλους τους αγώνας μας. Την Ένωσιν είχομεν ως σκοπόν μας, ότε, υπό την πίεσιν των πραγμάτων και δια να μη περιεργαζόμεν εις περιπετείαις την μητέρα Πατρίδα, ηναγκάσθημεν να δεχθώμεν, με την επίμονον συμβουλήν της Ελληνικής Κυβέρνησώς, προσωρινάς λύσεις*» (Βλ. Λ. Γ. Παπαδόπουλου: *Κείμενα 1959-1974*, σ. 189).

Από τις δύο παραπάνω επιστολές φαίνεται ξεκάθαρα πως ούτε ο Παπανδρέου ούτε ο Μακάριος ήταν «αφροσιωμένοι» και «προσκολλημένοι» στην Ανεξαρτησία και στις Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου. Βασικός τους σκοπός και στόχος ήταν η διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας και η πραγματοποίηση της Ένωσης.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΤΟΥ ΔΡΑ ΚΥΠΡΟΥ ΤΟΦΑΛΛΗ ΠΡΟΣ ΟΛΗ ΤΗΝ ΠΑΡΟΙΚΙΑ

Πληροφορούνται όλοι οι συμπατριώτες μας, ότι τα βιβλία του καθηγητή Δρα Κύπρου Τοφαλή προσφέρονται με έκπτωση 30%.

Τα βιβλία είναι τα ακόλουθα:

1. A Textbook of Modern Greek – For Beginners up to GCSE £ 17.50 or £25.00 with 2 CDs. (plus £3.50 for p & p)
2. Modern Greek Translation – For Beginners up to GCE "A" level £7.50 (plus £2.50 for p & p).
3. English - Greek Translation – For Beginners up to GCE "A" level £7.50 (plus £2.50 for p & p).
4. A History of Cyprus – From the ancient times to the Present £12.50 (plus £3.00 for p & p).
5. Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας – Από τον 11ο αι. μέχρι σήμερα £15.00 (συν £4.00 για τα ταχυδρομικά).
6. Ιστορία της Κυπριακής Λογοτεχνίας – Από τα αρχαία χρόνια μέχρι σήμερα £12.00 (συν £3.00 για τα ταχυδρομικά)
7. Ιστορία της Νεότερης Κύπρου – Από την Αγγλοκρατία (1878) μέχρι σήμερα. £15.00 (συν £4.00 για τα ταχυδρομικά).

Οι ενδιαφερόμενοι να αποκτήσουν όσα βιβλία θέλουν, μπορούν να στείλουν την ανάλογη επιταγή (συν τα ταχυδρομικά) στο όνομα :

THE GREEK INSTITUTE,
29, ONSLOW GARDENS, LONDON N21 1DY

και τα βιβλία θα τους σταλούν την ίδια μέρα.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν με τον συγγραφέα στο τηλέφωνο 020 8360 7968 ή στην ηλεκτρονική διεύθυνση: Tofallis@greekinstitute.co.uk

www.greekinstitute.co.uk

••• ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΩΝ ΒΡΕΤΑΝΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 1993/94 •••

Κείρινα -
Επιμέλεια
- Έρευνα:
ΦΑΝΟΥΛΑ
ΑΡΓΥΡΟΥ

«Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης» και... πιέσεων

Το Βρετανικό Εθνικό Αρχείο αποδέσμευσε στις 28 Δεκεμβρίου 2018 έναν μεγάλο αριθμό φακέλων του Πρωθυπουργικού Γραφείου και ορισμένα του Υπουργικού Συμβουλίου αλλά μόνο ένας πρωθυπουργικός φάκελος καλύπτει καθεαυτό την Κύπρο για τα έτη 1993/94.

Τα τελευταία έγγραφα καλύπτουν τα Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης, τα οποία είχε δεχθεί ο Πρόεδρος Γλαύκος Κληρίδης αλλά επικρίθηκε από το Εθνικό Συμβούλιο. Λόγω της μεγάλης πίεσης και επιμονής των Βρετανών και Αμερικανών για την εφαρμογή τους, ο Γλ. Κληρίδης απέστειλε στον τότε Βρετανό Πρωθυπουργό Τζον Μέιτζορ μια μακροσκελή και έντονη επιστολή και παρόμοια στον Αμερικανό Πρόεδρο Μπίλ Κλίντον δυσσεσημασμένη από την στάση αμφοτέρων των κυβερνήσεων...

Μήνυμα Φόρεϊν Όφισ προς Τουρκοκύπριους/Τουρκία

Στις 7 Ιουνίου 1993 το Φόρεϊν Όφισ έγραψε στον Βρετανό Πρωθυπουργό ότι κάτω από πίεση στη Νέα Υόρκη ο Ραούφ Ντενκτάς δέχθηκε τα Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης (MOE), αλλά δέχθηκε κριτική κυρίως από τον «πρωθυπουργό του» Έρογλου και (οι Βρετανοί) κατάφεραν αναβολή της συζήτησης μετά από προσωπική έκκληση του Τούρκου ΥΠΕΞ κ. Σετίν για να πιεστεί ο Ντενκτάς.

«Αυτό θα είναι αδύνατο δίχως την δυναμική πίεση από την Άγκυρα... Πιστεύουμε ότι στην επιτυχία ή αποτυχία του πακέτου αυτού κρέμονται οι προοπτικές τελικής συμφωνίας... Ο Σερ Ντέιβιντ Χάνεϊ πιστεύει ότι, αν οι Τουρκοκύπριοι και αυτή τη φορά αγνοήσουν τη διεθνή κοινή γνώμη, το Συμβούλιο Ασφαλείας θα αναγκαστεί να πάρει θέση υπέρ του ΓΓ. Εισηγηθήκαμε όπως η Λευκωσία (Υπ. Αρμοστεία) πεί στον Έρογλου ότι απόρριψη του πακέτου σε συνδυασμό με την προσαξία που προσφέρουν στον Ασλ Ναδάρ, μπορεί να εξαντλήσει την υπομονή μας (παίρνουμε πέραν των 60% των τουρκοκυπριακών εξαγωγών). Οι Ντενκτάς και Έρογλου πάνε Τουρκία στις 8 Ιουνίου... και είναι ο κατάλληλος καιρός να σταλεί από τον Πρωθυπουργό μήνυμα στην τουρκική κυβέρνηση».

Ο Βρετανός διπλωμάτης Σερ Ντέιβιντ Χάνεϊ ήταν διορισμένος Μόνιμος Αντιπρόσωπος του Φόρεϊν Όφισ στα Ηνωμένα Έθνη μεταξύ 1990-1995.

Ο Ασλ Ναδάρ είναι ο Τουρκοκύπριος που είχε διαφύγει της Δικαιοσύνης από την Βρετανία στα κατεχόμενα για οικονομικές ατασθαλίες με την εταιρία του Πόλυ Πέκ κ.ά. και επέστρεψε αργότερα, δικάστηκε και καταδικάστηκε σε φυλάκιση...

Μια άλλη ενέργεια που μπορούσαν οι Βρετανοί να πάρουν για πίεση προς τους Τουρκοκύπριους ήταν (σκεφτόντουσαν) να σταματούσαν να δέχονται τα ταξιδιωτικά έγγραφα που χρησιμοποιούσαν οι Τουρκοκύπριοι για ταξίδια στο Ηνωμένο Βασίλειο αλλά δεν έκαναν τίποτα, γιατί θα αντιμετώπιζαν διαμαρτυρίες από Βρετανούς βουλευτές (back benchers) και την τουρκική κοινότητα στο Λονδίνο.

Επιστολή Γλ. Κληρίδη 9 Ιουνίου 1994 προς Βρετανό Πρωθυπουργό

Ως γραμμένη με «έντονο ύφος» χαρακτηρίσαν οι Βρετανοί την επιστολή του Προέδρου Κληρίδη προς Τζον Μέιτζορ της 9ης Ιουνίου 1994, μέσω της Βρετ. Υπ. Αρμοστείας στην οποία έγραψε ο Κληρίδης μεταξύ άλλων:

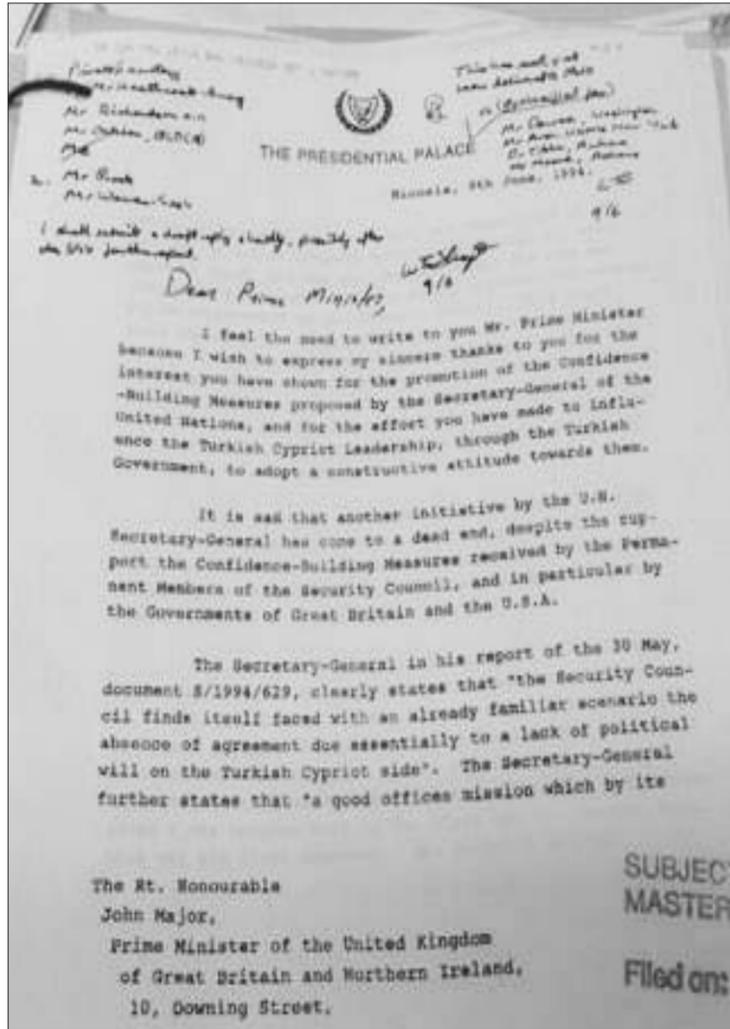
«...Ο ΓΓ επίσης εξέφρασε την άποψη ότι "οι διαπραγματεύσεις μέχρι σήμερα δεν δίνουν λόγο ότι μπορεί να επιτευχθεί συμφωνία με περαιτέρω αλλαγές στο πακέτο (MOE)... Είμαι πεπεισμένος ότι προσφέρει (το πακέτο) μία δίκαιη ισορροπία (equitable balance)... για αμφότερες τις πλευρές". Όπως αντιλαμβάνομαι η πολιτική της κυβέρνησής σας (βρετανικής), παρόλα τα πιο πάνω, είναι προσανατολισμένη προς τη συνέχιση της διαπραγμάτευσης πάνω στα MOE. Θέλω, λοιπόν να ξεκαθαρίσω τη θέση μου ως ακολούθως:

Τον Μάιο του 1993 δέχθηκα το πακέτο των MOE όπως το πρότεινε ο ΓΓ. Ο Ντενκτάς όχι. Στις 21 Μαρτίου 1994 δέχθηκα το έγγραφο (draft) για την εφαρμογή των που ετοίμασε ο αντιπρόσωπος του ΓΓ δίχως να εκθέσω τις πολλές μου αντιρρήσεις μετά τις διαβεβαιώσεις του κ. Κλάρκ (Joe Clark ειδικού αντιπροσώπου του ΓΓ) και του κ. Φείζελ (Gustave Feissel αναπληρωτή ειδικού Αντιπροσώπου στην Κύπρο) ότι αυτό ήταν το τελικό έγγραφο. Ο Ντενκτάς όχι... Το να αποσύρω την αποδοχή μου στο έγγραφο του Μαρτίου 1994 και να προβάλω όλες μου τις αντιρρήσεις θα οδηγήσει σε ατέρμονες διαπραγματεύσεις δίχως αποτέλεσμα.

Σύμφωνα με τις διαδικασίες του Εθνικού Συμβουλίου, αν ο Πρόεδρος διαφωνεί με μια ομόφωνη απόφαση του ΕΣ, μπορεί να ζητήσει δημοψήφισμα. Μια τέτοια απόφαση θα έχει ως αποτέλεσμα επιβεβαίωση της ομόφωνης απόφασης του ΕΣ.

Έχω επίσης δεχθεί έντονη κριτική από το ΕΣ για την αποδοχή των MOE όπως προτάθηκαν από τον ΓΓ και για την αποδοχή δίχως τροποποιήσεις το έγγραφο της 21ης Μαρτίου 1994. Μου υποδείχθηκε, και δικαιολογημένα, ότι ο κ. Ντενκτάς αρνούμενος το έγγραφο πήρε στη Βιέννη περαιτέρω παραχωρήσεις και ότι περαιτέρω διαπραγματεύσεις θα οδηγήσουν σε ακόμα περισσότερες παραχωρήσεις στον Ντενκτάς. Έφθασα στο συμπέρασμα ότι αν το Συμβούλιο Ασφαλείας αποφασίσει να συνεχιστούν οι διαπραγματεύσεις πάνω στα MOE, θα αναγκαστώ να δώσω παραίτηση και να προκηρύξω εκλογές τέλος Οκτωβρίου 1994. Ο νέος πρόεδρος θα είναι ελεύθερος από τις δικές μου δεσμεύσεις να αποφασίσει μαζί με το ΕΣ για τα MOE... Το ΕΣ στις 8 Ιουνίου 1994 αποφάσισε ομόφωνα να μην δεχθεί συνέχιση συζήτησης πάνω στα MOE...»

Στη συνέχεια της επιστολής του ο Πρόεδρος Κληρίδης τόνισε στο Τζον Μέιτζορ ότι αν η βρετανική κυβέρνηση επέμενε στα MOE, θα ερμηνευόταν από την δική του πλευρά ως πίεση να δεχθούν τις προτάσεις του κ. Λάμπ (Robert E. Lamb) προς Ντενκτάς στη Βιέννη πίσω από την πλάτη των Ελληνοκυπρίων. Δεν θα το

Η 1η σελίδα της επιστολής Γλ. Κληρίδη προς τον Τζον Μέιτζορ

δεχόντουσαν οι Ελληνοκύπριοι. Όταν ρωτήθηκε, έγραψε ο Κληρίδης, ο κ. Λάμπ αν έκανε νέες προτάσεις, κατηγορηματικά είπε όχι και ότι επρόκειτο για διευκρινήσεις. Όμως, αποκαλύφθηκε ότι στη Βιέννη πρότεινε αλλαγές στο έγγραφο της 21ης Μαρτίου 1994, οι οποίες πρόσφεραν πολλά για ικανοποίηση του κ. Ντενκτάς, που δεν μπορούσαν να γίνουν δεκτές από την πλευρά του (Κληρίδη).

Το Φόρεϊν Όφισ υπέδειξε στον πρωθυπουργό ότι ο Κληρίδης αναφερόμενος σε παραιτήση δεν αστειεύεται και ότι όντως βρισκόταν σε ασταθή νερά (choppy waters) στο Κυπριακό...

(Ο Robert E. Lamb ήταν ο Αμερικανός Πρέσβης στη Λευκωσία μεταξύ 1990-1993. Την 1 Δεκεμβρίου 1993 διορίστηκε από την Διοίκηση Κλίντον ως Αμερικανός Ειδικός Συντονιστής για το Κυπριακό).

Το όλο θέμα (των MOE) είχε τελειώσει

Στις 7 Ιουνίου 1994 η βρετανική πρεσβεία στην Ουάσιγκτον ενημέρωσε ότι «Ο Κρίστοφερ (Warren Christopher) μίλησε με τον Κληρίδη στις 7 Ιουνίου να τον πιέσει να είναι ευέλικτος με το πακέτο των MOE, αλλά δεν τα κατάφερε. Ο Κληρίδης είπε ότι οι Αμερικανοί ήσαν λανθασμένοι, ότι ο Ντενκτάς είχε βασικά δεχθεί τις ιδέες των HE της 21ης Μαρτίου. Δεν είχε δεχθεί θέσεις κλειδιά των ιδεών. Το όλο θέμα είχε τελειώσει. (The whole thing was over). Ο Κληρίδης είπε ότι πολιτικός δεν μπορούσε να προχωρήσει άλλο, θα καλούσε εκλογές, θα έγραφε και του Κλίντον (Αμερικανού Προέδρου Bill Clinton)...»

(Warren Christopher, Αμερικανός Υπ. Εξωτερικών 20 Ιανουαρίου 1993 – 17 Ιανουαρίου 1997).

Διάσκεψη Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Κέρκυρα

«Ο Πρωθυπουργός συμφωνεί ότι πρέπει να αντισταθούμε σε οποιαδήποτε πρόταση των Ελλήνων στη διάσκεψη της Κέρκυρας για ορισμό ημερομηνίας για έναρξη διαπραγματεύσεων για ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ», έγραψε ο Ιδιωτικός Γραμματέας του Βρετανού Πρωθυπουργού προς το Φόρεϊν Όφισ.

Στις 28 Νοεμβρίου 1994 ο Βρετανός Υπ. Αρμοστής στη Λευκωσία κ. Μάντεν μετά από συνάντηση με τον Γλ. Κληρίδη ενημέρωσε το Λονδίνο: «...Η συμπεριφορά του Ντενκτάς (είπε ο Κληρίδης) στις συνομιλίες έκανε ξεκάθαρο πόσο αδιάλλακτος είναι και ότι η αποδοχή της Διζωνικής Ομοσπονδίας εκ μέρους του υποσκάπτεται με την επιμονή του σε ξεχωριστή κυριαρχία... Ο ΓΓ (του ΟΗΕ), τον οποίο είδε στη Ρώμη, παραδέχθηκε ότι δεν υπήρχε πολιτική βούληση από την τουρκική πλευρά...»

Οι Βρετανοί προωθούν ως περιφερειακή δύναμη την Τουρκία – και πίεση στους Έλληνες

Πολύ ενδιαφέρουσα η θέση του Λονδίνου για την Τουρκία τα έτη 1993/94. Γράφει μια έκθεση: «...Παρόλο που υπάρχει αριθμός υφιστάμενων δυσκολιών στις σχέσεις της Τουρκίας με τη Δύση που χρειάζονται προσεκτικού και ευαίσθη-

του χειρισμού (Κύπρος, ανθρώπινα δικαιώματα, μεταχείριση Τούρκων Κούρδων), είναι προς το συμφέρον μας να βρούμε μια σταθερή βάση για μια ευρύτερη σχέση της Τουρκίας με τη Δύση. Δεν υπάρχει εύκολη φόρμουλα.

Ιδανικά, πρέπει να αναπτύξουμε μια στρατηγική περίξ της θέσης της Τουρκίας ως μιας περιφερειακής δύναμης, η οποία αξίζει μια ειδική, ενισχυμένη σχέση με την Κοινότητα, ίσως στη βάση εκείνης μεταξύ της κοινότητας και των ΗΠΑ και της Ιαπωνίας... Υπογραμμίζοντας τον ρόλο της Τουρκίας... Ως μια περιφερειακή δύναμη θα βοηθήσει επίσης να αποσθθεί η προσοχή από το βασικό, ότι δεν είναι έτοιμη για ένταξη στην ΕΕ... Αυτό θα είναι ιδιαίτερα σημαντικό κατά την βρετανική προεδρία της ΕΕ, όταν θα συζητηθεί η διαδικασία διεύρυνσης... Το άνοιγμα του πακέτου της Επιτροπής για την Τουρκία θα παραμείνει το θεμελιώδες στοιχείο και θα συνεχίσουμε να κάθε τρόπο να αυξήσουμε την πίεση πάνω στους Έλληνες να αποσύρουν τις ενστάσεις τους...»

Σε μια άλλη αναφορά έγραψαν: «Η θέση μας ως εγγυητρια δύναμη, η συμμετοχή μας στο Συμβούλιο Ασφαλείας και τα απευθείας συμφέροντά μας (κυρίως περιοχές των βάσεων) σημαίνει ότι θα πρέπει να είμαστε (και να φαινόμεστε έτσι) δραστήριοι στο θέμα της Κύπρου. Ο στόχος μας είναι να είμαστε προσηλωμένοι στις ενέργειες του ΟΗΕ, να προωθούμε το πακέτο Μέτρων Οικοδόμησης Εμπιστοσύνη και πίεση πάνω στους Τουρκοκύπριους. Ο αιώτερος μας σκοπός μια λύση μέσω του ΟΗΕ που να υποστηρίζουν αμφοτέρως οι κοινότητες...»

Σε άλλο φάκελο καλύπτονται οι διεργασίες της Διάσκεψης χωρών μελών της Κοινοπολιτείας στη Λεμεσό μεταξύ 21-25 Οκτωβρίου 1993.

Η έκθεση της συνταγματολόγου κας Claire Palley εναντίον της αποδοχής των MOE

Αξίζει ιστορικά να αναφέρουμε, ότι η γράφουσα είχε αποκαλύψει με ανταπόκριση της από το Λονδίνο, στην «Σημερινή» στις 30.5.1994 με τίτλο «Με τα μέτρα θυσιάζεται η επιστροφή των προσφύγων», όταν γράψαμε ότι υπήρχε σχετική έκθεση της Συνταγματολόγου κας Claire Palley, η οποία είχε γνωματεύσει ενάντια στην αποδοχή των MOE.

Η «Σημερινή» την 1.6.1994 επανήλθε στο θέμα με τίτλο «Η Κυβέρνηση αποφεύγει να τοποθετηθεί στη γνωμάτευση Πάλεϊ» (συντάκτης υπεύθυνος για το δεύτερο δημοσίευμα ήταν ο συνάδελφος Κώστας Βενιζέλος, σήμερα στον «Φιλελεύθερο»).

Πιο συγκεκριμένα το σχετικό έγγραφο έγραφε: «Κατάλληλη (εννοείται η γνωμάτευση της συνταγματολόγου) ότι με τα MOE θα θυσιαστούν όλοι οι πρόσφυγες έναντι επιστροφής μιας έρμηης περιοχής, δηλ. των Βαρωσίων (* in order to get return of a desert to which its owners are entitled, all other Greek Cypriot refugees are in practice being sacrificed – what used to be called "Famagustisation of the Cyprus problem")».

ΑΜΦΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

από τον Αιδεσιμώτατο Ανδρέα Μιχαηλίδη

Εύσπλαχνος ή άσπλαχνος;

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Αλήθεια, τι σημαίνει φιλευσπλαχνία; Ας δούμε πρώτα τι είναι σπλάχνα. Σπλάχνα είναι κυρίως οι πνεύμονες και η καρδιά. Αυτά τα εσώτερα όργανα του ανθρώπινου σώματος θεωρούνται τα κέντρα των ανθρώπινων συναισθημάτων. Όπως είναι αδύνατο να λειτουργήσει το ανθρώπινο σώμα χωρίς αυτά τα δύο ζωτικά όργανα, τους πνεύμονες και την καρδιά, έτσι και ο άνθρωπος, δεν μπορεί να λειτουργήσει, σαν πνευματική οντότητα, χωρίς τη φιλευσπλαχνία. Εύσπλαχνος, λοιπόν, ή φιλευσπλαχνος, είναι αυτός που έχει καλή καρδιά, ο πονόψυχος, ο σπλαχνικός, ο άνθρωπος που έχει όλη την καλή διάθεση προς βοήθεια των συνανθρώπων του, οι οποίοι είτε πάσχουν είτε βρίσκονται σε κάποια κατάσταση ανάγκης, οποιασδήποτε ανάγκης. Ο εύσπλαχνος ή φιλευσπλαχνος, είναι βαθειά πονόψυχος και συμπονετικός γιατί είναι γνήσια φιλόανθρωπος.

Όταν λέμε φιλόανθρωπος, αλήθεια, που πάει αμέσως το μυαλό μας; Μα σε ποιον άλλο παρά στον Κύριό μας και Θεό μας. Πατή; Διότι Αυτός είναι ο Δημιουργός μας, ο Οποίος για τη σωτηρία μας δε φείδεται ούτε και Αυτόν τον Υιό Του να μας στείλει. Να γίνει ένας από μας, άνθρωπος (άρα Θεάνθρωπος) και μάλιστα να σταυρωθεί για μας. Να ταπεινεί για μας. Να αναστηθεί για μας. Να αναληφθεί στους ουραμούς για μας, να καθίσει στα δεξιά του Πατρός για μας. Τίποτε δεν έκανε για τον Εαυτό Του. Τα πάντα για μας. Μπορούμε, λοιπόν, να φανταστούμε έστω κάτι που να ξεπερνά τη θυσία του Θεού για το πλάσμα Του, τον άνθρωπο; Μπορούμε, λοιπόν, να φανταστούμε καν μεγαλύτερη φιλόανθρωπία από τη δική Του;

Αν επιθυμούμε, λοιπόν, αν διακαώς λαχταρούμε να γίνουμε αληθινά εύσπλαχνοι ή φιλευσπλαχνοι ή σπλαχνικοί, το μόνο που χρειάζεται να κάνουμε είναι απλά να προσπαθήσουμε να μιμηθούμε τη δική Του ευσπλαχνία για μας τους ανθρώπους, σαν σύνολο, αλλά και για τον καθένα από μας ξεχωριστά.

Ας δούμε τώρα ποιος είναι το αντίθετο από φιλευσπλαχνος. Αυτόν τον χαρακτηρίζουμε σαν **άσπλαχνο, άκαρδο, απάνθρωπο, άπονο, σκληρόκαρδο** ή το λιγότερο αναισθητό.

Πατή; Διότι ο άνθρωπος αυτός (αν μπορούμε να τον πούμε άνθρωπο) πάσχει από αναληψία, απονία, αδιαφορία και αναισθησία για τον πάσχοντα συνάνθρωπό του. Φτάνει μάλιστα καμιά φορά και στην ωμότητα όσον αφορά τη στάση του προς τον πάσχοντα συνάνθρωπό του. Είναι πολλές φορές σκληρός απέναντι στον πάσχοντα συνάνθρωπό του. Το λιγότερο που μπορεί να πει κανείς για τον άνθρωπο του είδους αυτού είναι ότι είναι αναισθητός ή ασυγκίνητος.

Το λιγότερο που μπορεί να πει κανείς για τη στάση ενός τέτοιου ανθρώπου είναι ότι είναι αναισθητός μπροστά στον ανθρώπινο πόνο. Ενώ βλέπει όλους τους άλλους γύρω του τουλάχιστον να δακρύζουν μπροστά στον άνθρωπο που υποφέρει, αυτός παραμένει αδάκρυτος.

Υπάρχουν και χειρότερες περιπτώσεις. Υπάρχουν άνθρωποι που είναι αφορήτα βίβανσοι προς τους συνανθρώπους τους και δείχνουν μια φοβερή ωμότητα στην συμπεριφορά τους ιδιαίτερα προς αυτόν που χρειάζεται απεγνωσμένα τη βοήθειά τους.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Τα Άγια Θεοφάνεια

ΕΟΡΤΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ 6 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Απολυτίκιον Θεοφανείων

«**Εν Ιορδάνη βαπτίζομενος σου Κύριε, η της Τριάδος εφανέρωθη προσκύνησις: του γαρ Γεννήτορος η φωνή προσεμαρτύρει σοι, αγαπητόν σε Υιόν ονομάζουσα: και το Πνεύμα εν είδη περιστέρης, εβεβαιοῦ του λόγου το ασφαλές. Ο επιφανείς Χριστέ ο Θεός και τον κόσμον φωτίσας, δόξα σοι**»

κεμβρίου, ώστε να καλύψουν την ειδωλολατρική εορτή και άφραση τη Βάπτισή στις 6 Ιανουαρίου. Με τον τρόπον αυτόν «κύκλωσαν» την ειδωλολατρική Πρωτοχρονιά. Την ημέρα αυτήν, μάλιστα, καθόρισαν να εορτάζεται η Περιτομή του Κυρίου.

Ο πρώτος πανηγυρικός εορτασμός των Χριστουγέννων στην Ανατολή πραγματοποιήθηκε τον 4ο αιώνα, επί Αρχιεπισκόπου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, δηλαδή στις 25 Δεκεμβρίου.

Η Περιτομή του Κυρίου

Για να γίνει κατανοητό και αντιληπτό από τους ανθρώπους, ότι ο Υιός του Θεού, ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός πήρε πραγματική ανθρώπινη σάρκα, παρ' όλο που ήταν Θεός αληθινός, οδηγήθη από την Παρθένο και τον Ιωσήφ στη Συναγωγή της Βηθλεέμ την ογδόη ημέρα από τη Γέννησή Του, για να γίνει σύμφωνα με τον Μωσαϊκό Νόμο η τελετή της Περιτομής, που εφαρμόζονταν για τους άρρενες Εβραίους. Κατά την ώρα της τελετής έπρεπε να παρίστανται και δέκα μάρτυρες.

Η περιτομή εγένετο σε όλα τα αρσενικά παιδιά των Ιουδαίων. Ήταν εντολή που δόθηκε στον

Νόμο από τον Θεό στον Πατριάρχη Αβραάμ (Γένεσ. ΙΖ' 9-12, Δευτερονόμιο, ΙΗ 15-19). Γράφει εκεί ότι η περιτομή έπρεπε να γίνεται την 8η ημέρα από τη γέννηση. Κατά τη χειροποίητη αυτή τελετή, που έπρεπε να χυθεί και αίμα από το παιδί, δινόταν και το όνομα. Επομένως, κατά την Περιτομή του Παιδιού εδόθη σ' Αυτόν και το όνομα Ιησούς. Το όνομα αυτό είχε δοθεί από τον Αρχάγγελο στην Παρθένο την ημέρα του Ευαγγελισμού: «**Και καλέσουσι το όνομα Αυτού Ιησούς. Αυτός γαρ σώσει τον λαόν αυτού από των αμαρτιών αυτών.**» (Ματθ. α' 23).

Ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός υπέστη και δεύτερη Περιτομή. Αυτή είναι πολύ διαφορετική από την πρώτη. Είναι αχειροποίητη, είναι πνευματική, είναι περιτομή της καρδιάς. Ετελέσθη για πρώτη φορά κατά το Άγιο Βάπτισμα του Κυρίου στον Ιορδάνη Ποταμό από τον Ιωάννη τον Πρόδρομο (Κολοσ. Β' 11-12). Μετά το Βάπτισμα του Κυρίου επικράτησε η αχειροποίητη περιτομή, η πνευματική, η περιτομή της καρδιάς. Γίνεται διά της κινήσεως των χειρών του ιερέα, αλλά καθορίζεται από το Άγιο Πνεύμα. Είναι το μυστήριο του Βαπτίσματος, το οποίο

για τους Χριστιανούς αχρήστευσε την περιτομή των Εβραίων.

Η εορτή των Θεοφανείων

«**Επεφάνη η χάρις του Θεού η σωτήριος πάσιν ανθρώποις**» (Τίτον Β' 11). Με τη Βάπτισή του Κυρίου στον Ιορδάνη Ποταμό ξεκινά μια νέα περίοδος για την ανθρωπότητα. Όπως λέγει και ο στίχος της Αγίας Γραφής, παρουσιάζεται πλέον η χάρις του Θεού, που είναι η σωτηρία όλων των ανθρώπων.

Παρουσιάζεται στον Ιορδάνη ο Τριαδικός Θεός (Πατήρ, Υιός και Άγιο Πνεύμα), και ανακοινώνουν στον κόσμο ένα νέο ξεκίνημα, ένα πνευματικό, που σκοπό έχει το καθάρισμα της ανθρώπινης καρδιάς από κάθε αμαρτία. Το Βάπτισμα του Κυρίου στον Ιορδάνη Ποταμό από τον Ιωάννη τον Πρόδρομο, επαναφέρει τη συμφιλίωση Θεού και Ανθρώπου. Επανανοίγει τον κλειστό Παράδεισο. Ανοίγει το δρόμο προς την Επουράνιο Βασιλεία, που είχε κλείσει με την παρακοή των Πρωτοπλάστων.

Με τη Γέννηση και Βάπτισή του Κυρίου αρχίζει μια νέα ζωή για το ανθρώπινο γένος. Υπογράφεται ένα νέο συμβόλαιο μεταξύ Θεού και ανθρώπων.

Εγκαινιάζεται η «Καινή Διαθήκη», δηλαδή η Νέα Συμφωνία μεταξύ Θεού και όλων των ανθρώπων. Δεν καταργείται η Παλαιά Διαθήκη – η οποία ήταν συμφωνία μεταξύ Θεού και Ιουδαίων – αλλά συμπληρώνεται και επεκτείνεται προς όλον τον κόσμο.

Η Καινή Διαθήκη καλεί όλους τους ανθρώπους να σωθούν, και τους υποδεικνύει τον δρόμο της σωτηρίας, που είναι ο Κύριος. «**Εγώ ειμί η Θύρα, η Οδός, η Αλήθεια, το Φως.**» «**Δι' εμού εάν τις εισέλθῃ σωθήσεται, και εισελεύσεται και εξελεύσεται και νομίμῃ ευρήσει.**» (Ιω. ι', 9).

Για να δεχθεί κανείς τον Κύριο μέσα του, χρειάζεται να αναγεννηθεί με το βάπτισμα. Το βάπτισμα είναι η είσοδος και προς τα άλλα μυστήρια.

Ο Κύριος εβαπτίσθη στην ηλικία των 30 ετών, για να γίνει «τύπος και υπογραμμός των ανθρώπων». Ο ίδιος δεν είχε ανάγκη να βαπτιστεί, διότι ήτο αναμάρτητος. Εβαπτίσθη όμως για ν' ανοίξει το δρόμο της σωτηρίας για τους ανθρώπους.

Βαπτίζονται οι άνθρωποι για να καθαριστούν από τις προσωπικές και κληρονομικές αμαρτίες. Ο δρόμος της σωτηρίας ανοίχτηκε και μας περιμένει.

«**Όστις θέλει...**»

ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ είναι η φανέρωση του Θεού στους ανθρώπους διά του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού. Στην Ορθόδοξη Εκκλησία όταν λέγουμε «Θεοφάνεια» εννοούμε κυρίως τη Βάπτισή του Ιησού Χριστού, Υιού του Θεού στον Ιορδάνη Ποταμό υπό του Ιωάννου του Προδρόμου. Πήρε δε η εορτή το όνομα αυτό, διότι κατά την ημέρα της Βάπτισής του Κυρίου, εφανέρωθη στους ανθρώπους ο Τριαδικός Θεός. Ο Υιός βαπτίζεται στον Ιορδάνη Ποταμό, ο Πατήρ ομιλούσε «**Ούτος εστίν ο Υιός μου ο αγαπητός, εν ω ηυδόκησα Αυτού ακούετε**» (Μαρκ. α' 9-11) και το Πνεύμα το Άγιο παρουσιάστηκε «**εν είδη περιστέρης**». Καμία αμφιβολία δεν υπάρχει ότι ο Θεός είναι Τριαδικός, είναι τρία πρόσωπα σε μία ουσία. Επομένως, όποιος αρνείται ένα από τα τρία πρόσωπα, αρνείται την Τριαδικότητα του Θεού.

Γράφει ο **Δαμασκηνός Ιωαννίδης**, θεολόγος

Θεοφάνεια ή Επιφάνεια ή Φώτα

Την μεγάλη αυτήν εορτή των Επιφανείων ή Θεοφανείων ή ακόμη και Φώτων εορτάζει η Ορθόδοξη Χριστιανική Εκκλησία από τον 2ο μ.Χ. αιώνα.

Είναι από τις αρχαιότερες εορτές της χριστιανικής Εκκλησίας. Τη Δεσποτική αυτήν εορτή ο Απόστολος των Εθνών Παύλος την παρουσίασε με το εξής χωρίο: «**Επεφάνη η χάρις του Θεού η σωτήριος πάσιν ανθρώποις**» (Προς Τίτον, Β' 11).

Αρχικά, η εορτή των Θεοφανείων συμπεριελάμβανε και τα Χριστούγεννα, διότι και κατά τη Γέννηση όσο και κατά τη Βάπτισή Του, ο Υιός και Λόγος του Θεού εφάνη υπό μορφήν ανθρώπου. Επίσης, η ημέρα αυτή, ως πρώτη ημέρα της παρουσίας του Μεσσία στη γη θεωρείτο και ως Πρωτοχρονιά για τους χριστιανούς. Οι ειδωλολάτρες ως πρώτη ημέρα του χρόνου, είχαν την 1η Ιανουαρίου. Στις 25 Δεκεμβρίου, κοντά στο χειμερινό ηλιοστάσιο, οι ειδωλολάτρες γιόρταζαν τα γενέθλια του θεού Ηλίου και τον Μίθρα.

Χωρισμός των Χριστουγεννιάτικων εορτών

Πρώτα οι Δυτικοί, κατά τα μέσα του 4ου αιώνα, χώρισαν την παρουσία του Χριστού στη γη. Τοποθέτησαν τη Γέννηση στις 25 Δε-

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΗΔΕΙΩΝ ΤΗΣ ΠΑΡΟΙΚΙΑΣ

24ΩΡΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ
Specialists in repatriation to Cyprus, Greece and all over the world

ΤΑΦΟΠΕΤΡΕΣ
ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΙ

131-133 MYDDLETON ROAD, WOOD GREEN, LONDON N22 8NG

FUNERAL DIRECTORS — TEL: 020 8889 9888 (24 ώρες) FAX: 020 8888 9205 E-mail: d-e@d-e.co.uk

Έλληνες Λόγιοι Πρόσφυγες στην Αγγλία

ΜΕΡΟΣ 115ον

**ΜΑΡΙΕΤΤΑ Η ΠΑΤΡΙΝΗ [-12/4/1503],
ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ Β΄ –
ΕΛΕΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΙΝΑ ΚΑΙ ΚΑΡΛΟΤΑ,
ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
(συνέχεια)**

Από τα ως άνω συμφραζόμενα, ο αστυνόμος **Ιάκωβος Γούρρης**, εκτός από τα καθάρως αστυνομικά του καθήκοντα, είχε και εκείνο του προέδρου της λεγόμενης Χαμηλής Αυλής, στην οποία προσφεύγανε οι μη ευγενείς, όπως ήταν και η μητέρα του **Θωμά**, σε αντίθεση με εκείνη της Υψηλής Αυλής, της οποίας προήδρευε ο ίδιος ο Βασιλεύς και στην οποία συζητούνταν ζητήματα που αφορούσαν είτε απ' ευθείας την κρατική μηχανή είτε τους ευγενείς. Όμως, όπως φαίνεται, η παρατιθέμενη πιο πάνω ομιλία του αστυνόμου δεν θα έγινε κατ' ιδίαν με τον Βασιλέα, αλλά ενώπιον της Υψηλής Αυλής, η οποία, όπως θα δούμε πιο κάτω, είχε αποφασίσει να λάβει κάποια μέτρα εναντίον του δολοφόνου Ιακώβου. Εξ άλλου, ο αστυνόμος αυτός ανήκε στον κύκλο των στενών υποστηρικτών της **Ελένης Παλαιολογίνας**, η οποία προφανώς είχε εισηγηθεί στον σύζυγό της να ακουσθεί από την Υψηλή Αυλή το αίτημα της τροφού της επειδή και αυτή, αλλά και ο αστυνόμος ήταν ταυτόχρονα αμφότεροι δεινοί πολέμιοι του Ιακώβου. Ο οποίος, μάλιστα, στο τέλος δολοφόνησε και τον ίδιο τον αστυνόμο, όπως άλλωστε είχε προηγουμένως δολοφονήσει και τον Θωμά.

Από την άλλη μεριά ο αρχιμανδρίτης **Κυπριανός**, εκμεταλλευόμενος και πάλι τις δολοφονικές δραστηριότητες του κατ' όνομα, βέβαια, Λατίνου αρχιεπισκόπου **Ιακώβου**, βάζει στο στόμα του αστυνόμου τις κατηγορίες που συνήθιζαν να εκτοξεύουν εναντίον των αντιπάλων τους οι δυο αντιμαχόμενες θρησκευτικές παρατάξεις Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών. Εξ άλλου η έκδηλη υποκρισία της μητέρας του Θωμά να κλαίει και να οδύρεται για την δολοφονία του γιου της και να ζητά την παραδειγματική τιμωρία του δολοφόνου Ιακώβου από τον Βασιλέα πατέρα του, ενώ η ίδια θα είχε οπωσδήποτε χέρι στη δολοφονία του Πρήγκιπα Ιωάννη της Κόιμπρα, ήταν πολύ φυσικό να μην γίνει πλήρως αποδεκτή η έκκλησή της για αντεκδίκηση, δηλαδή η θανατική καταδίκη του δολοφόνου, τόσο από τον Βασιλέα **Ιωάννη Β΄**, όσο, βέβαια, και από την **Ελένη Παλαιολογίνα** και την ανώτατη τάξη των ευγενών που μετείχαν στην Υψηλή Αυλή και υποστήριζαν ακόμη το βασιλικό ζεύγος. Ας δούμε, όμως, στο σημείο αυτό πώς μας παρουσιάζει ο αρχιμανδρίτης Κυπριανός τα όντως θλιβερά και ανησυχητικά για το Κράτος παρεπόμενα της δολοφονίας του αρχιθαλαμηπόλου Θωμά από τον αρχιεπίσκοπο Ιάκωβο:

«Δεν άρρεσεν όμως τόσοσν αυτή η ομιλία του βασιλέως [=στον Βασιλέα], διατί τυφλωμένος από μίαν αδιάκριτον [=παράλογη] αγάπην εις τον Γιάκουμον, δεν έβλεπε τον τρόπον να παιδεύση και τον αίτιον και να φυλάξη τον ποθούμενον. Έκρινε με όλον τούτο ένα μέσον τάχα και να πράξη δικαιοσύνην, και να θεραπεύση και την καρδίαν του. Εσώκωσε [=αφαίρεσε] του αρχιεπισκόπου όλα τα χωριά και εισοδήματα και επρόσταξε να φέρωνται εις το βασιλικόν θησαυροφυλάκιον [=στην πραγματικότητα τον έπαυσε από αρχιεπισκόπο προκειμένου να ρίξει στάχτη στα μάτια των εχθρών του γιου του]. Ο Γιάκουμος ενδυναμώμετος εις το αρχιεπισκοπάτον του με τα άρματα, και εκατηγόρη την κακίαν των εχθρών του και του βασιλέως την απλότητα. Εφρόντισε να καταμαλάξη [=καθησυχάσει] την καρδίαν της βασιλείσης [=η οποία, σύμφωνα με τον Γεώργιο Βουστράνιο, ο οποίος ήταν στενός υποστηρικτής του Ιακώβου, είχε τόσο πολύ εξοργιστεί εναντίον του Ιακώβου ώστε θα τον σκότωνε αν έμενε στην Κύπρο, ο δε Βασιλεύς Ιωάννης Β΄ δεν τόλμησε να υποστηρίξει ανοικτά τον δολοφόνο γιο του «διά τον φόβο της ρήγαινας»], και με ταπεινόν σχήμα επορεύθη εις τον οίκον του βισκόντε, διά να τον παρακαλέση να μεισιεύση [=μεσολαβήσει] δι'

Η Καρλότα, βασίλισσα της Κύπρου

αυτόν. Ο δε βισκόντες, ευθύς οπου τον ίδεν έχασε την όψιν του, ωσαν να ήλθεν ο θάνατος εις τον οίκον του.

»Περιφρουρούμενος όμως από αρματωμένους απεκρίθη αυτός, πως αυτός δεν εδύνετο να του βοηθήση, και έπρεπε να προσδράμη εις τον πνευματικόν της βασιλείσης, οπου δι' αυτού ίσως εδύνετο [=μπορούσε] να απολαύση την συγχώρησιν. Απεκρίθη ο Γιάκουμος, πως έμεινεν ευχάριστος εις την συμβουλήν του βισκόντε, αλλά δεν ήξευρεν ο δυστυχής τί εμελέτα κατ' αυτού, και πορευθείς εις το αρχιεπισκοπάτον, εκάλεσεν Ορλάνδον ιερέα της Αγίας Σοφίας [=Λευκωσίας] εφημέριόν του, και πινά Μαρτινέγον από το Λιόν [=την Λυών] στρατιώτην ανδρείον, και χωρίς να φανερώση πινός το ουδέν [=τίποτα], εκατέβη του τειχίου διά νυκτός, και ελθόν εις Αλικαίς, έμβη εις μίαν καραβέλλαν [=καΐκα] και ευθύς έκαμεν άρμενα [=απέπλευσε]. Μόλις δε απομακρυνθείς της παραθαλασσίας, ίδε μίαν γαλέραν φιορεντίνα [=από την Φλωρεντία] και φανερωθείς του καπετάνου [=ήταν Καταλανός ονόματι Juan Tafures ο οποίος του συμπαραστάθηκε τόσο πολύ ώστε όταν τελικά ανέλαβε τα ηνία του κράτος τον διόρισε υπεύθυνου του βασιλικού προσωπικού, απεβίωσε δε μετά το 1477], έμβη εις εκείνην, και από της Αμμοχούστου δι' ολίγων ημερών έφθασεν εις Ρόδον, υποδεχθείς από του εκεί γράν μαΐστωρος με δεξίωσιν.

»Η βασίλισσα και οπου δεν έβλεπε με καλόν ομμάτι όσους εγνώριζε πνεύματος οξέως και πονηρού να πλησιάζουσιν εις τον βασιλέα, ενεργησε και απεδίωξε της συναναστροφής του ο βασιλεύς κάποιον φρα [=Φράγκο μοναχό] Γουλιέλμον Γουνέμε αγχίνου ναί, και προκομμένον, αλλά παραχώδη και φιλόδεικον. Ούτος δυσαρεστημένος, φυγών εκ της Νήσου, προσεκολλήθη του Γιάκουμου εις Ρόδον γινόμενος αυτού σύμβουλος και συνέκδημος [=συμπαραστάτης] εις πράξεις του, με ελπίδα να αξιωθή εκείνο, οπου με άλλους τρόπους δεν ήλπιζε να απολαύση [=και πράγματι, το 1460 διορίστηκε από τον Ιάκωβο αρχιε-

πίσκοπος Λευκωσίας, έναν διορισμό που τελικά επικύρωσε το 1467 ο Πάπας Πάυλος Β΄ (1464-1471). Απεβίωσε δε στις 14/9/1473, δυο δηλαδή μήνες μετά τον θάνατο του Ιακώβου]. Πολλά εστοχάσθησαν, και πολλά ωμίλησαν εν τω μεταξύ [=είχαν παραμείνει στην Ρόδο έξι περίπου μήνες] ο καλός Γουνέμες και ο Γιάκουμος προς εκδίκησιν των εχθρών, οπου τους εξώρισαν από την Κύπρον.

»Τέλος πάντων, αποφάσισαν και αρματώσας ο Γιάκουμος δύο γαλέρας, καταλάναν και φιορεντίνα, με διακοσίους ανθρώπους. έπλευσε και ήλθεν εις τον λιμένα της Κυρηνίας [=μάλλον λίγο έξω από την πόλη, την 1η Μαΐου 1458] και διά νυκτός εμπάς του τείχους της Λευκωσίας με τους διακοσίους [=πιθανότατα με την συνεργία οπαδών του στην Κύπρο], ήλθεν ευθύς εις τον οίκον του βισκόντε του δυστυχημένου. Έρριψε τας πόρτας, εισήλθεν ως δήμιος εις τα καταγώγια, και ευρών εις τον κράββατον τον ταλαίπωρον βισκόντε, τον εθανάτωσε με χιλιάς πληγάς, και γδύσας τον οίκον του, και του αδελφού του [=ονομαζόταν Θωμάς Γούρρης, όμως κρύφτηκε και σώθηκε, αργότερα δε ο Ιάκωβος τον διόρισε μάλιστα και οικονόμο του] έφερε τα κούρησιν [=τα κλοπιμαία] εις το επισκοπάτον του, μόλις ελευθερωθέντος εκ μαχαίρας του αδελφού [=δηλαδή μόλις γλύτωσε τον θάνατο και ο αδελφός του αστυνόμου, ο ως άνω Θωμάς Γούρρης].»

Η κατάσταση, λοιπόν, στην Κύπρο, με επίκεντρο την βασιλική οικογένεια, άρχισε να βαίνει από το κακό στο χειρότερο μετά και την δολοφονία του αρχιθαλαμηπόλου και μάλιστα φανατικά εννοούμενου της Ελένης Παλαιολογίνας. Ο δε ανίσχυρος ή μάλλον υπερβολικά μαλθακός Βασιλεύς Ιωάννης Β΄, αγόμενος και φερόμενος όπως ήταν από την σύζυγό του την Ελένη, ενώ ταυτόχρονα είχε πολύ μεγάλη αδυναμία και, όπως την χαρακτηρίζει ο Κυπριανός, «αδιάκριτον αγάπη», στον νόθο γιο του τον Ιάκωβο – πιστεύεται, άλλωστε, ότι και ως σύζυγος της Ελένης Παλαιολογίνας εξακολουθούσε ακόμη να έχει ερωτικές σχέσεις

ΤΟΥ ΧΑΡΗ ΜΕΤΤΗ

με την **Μαριέττα την Πατρινή**, την μητέρα δηλαδή του Ιακώβου – αντιμετώπιζε το τρομερό δίλημμα απ' ενός να συμπεριφερθεί ως δίκαιος κριτής και να τιμωρήσει τον δολοφόνο γιο του – η δε ποινή σε τέτοιες περιπτώσεις ήταν η θανατική -, απ' ετέρου δε να βρει έναν τρόπο, μια μέση οδό, ώστε να ικανοποιούσε κάπως κι εκείνους, οι οποίοι ζητούσαν επίμονα και δικαιολογημένα την άμεση και παραδειγματική τιμωρία του γιου του. Νόμιση δε ότι, αν τον έπαυε από Αρχιεπίσκοπο και του αφαιρούσε τους τεράστιους οικονομικούς πόρους και τα προνόμια που του απέφερε το αρχιεπισκοπικό αξίωμα, θα γλύτωνε έτσι ο γιος του. Όμως ταυτόχρονα και μάλιστα κυρίως και προπάντων, θα θεωρούνταν και αυτός ο ίδιος ως ακριβοδίκαιος κριτής.

Στο σημείο, όμως, αυτό, θα λέγαμε, λογάριαζε επίσης και ο αστυνόμος Ιάκωβος Γούρρης χωρίς τον ξενοδόχο. Και τούτο επειδή ο Αρχιεπίσκοπος Ιάκωβος, ως πολύ πιο πραγματιστής από κάθε άλλον αντίπαλό του σε θέματα που αφορούσαν είτε το συμφέρον του είτε την προσωπική του ασφάλεια, αντιλαμβάνονταν ότι έτσι κι αλλιώς η ζωή του κινδύνευε εάν παρέμενε άπραγος. Πρώτη του, λοιπόν, κίνηση ήταν να επισκεφθεί απροειδοποίητα στο σπίτι του τον αστυνόμο, ο οποίος, όπως είδαμε, είχε αναλάβει κατά κάποιο τρόπο τον ρόλο του εκπροσώπου της μητέρας του δολοφονηθέντος Θωμά. Ο κίνδυνος, συνεπώς, που οπωσδήποτε αντιμετώπιζε ο αρχιεπίσκοπος Ιάκωβος ήταν πλέον περισσότερο από ορατός, λόγω επίσης και της γνωστής συμπαγηνίας του αστυνόμου με την Ελένη Παλαιολογίνα. Οπότε ο δολοφόνος Ιάκωβος έκρινε απαραίτητο να ζητήσει από τον αστυνόμο να αποσύρει κατά κάποιο τρόπο τις κατηγορίες εναντίον του. Όμως, όπως ο **Κυπριανός** αφήνει έμμεσα να εννοηθεί, η ξαφνική εκείνη επίσκεψη που είχε κάμει ο Αρχιεπίσκοπος Ιάκωβος θα αποσκοπούσε κατά πάσα πιθανότητα στη δολοφονία του αστυνόμου, ο οποίος κατά τύχη γλύτωσε χάρη στην ισχυρή φρουρά που βρισκόταν τότε και τον προφύλασσε. Γι' αυτό, άλλωστε, και ο αστυνόμος του δήλωσε απερίφραστα ότι δεν μπορούσε να κάνει αυτό που του ζητούσε κι έμμεσα πλην σαφώς τον συμβούλευσε να ζητήσει την λύση από τους κύκλους της Εκκλησίας.

Ο Αρχιεπίσκοπος Ιάκωβος, βέβαια, φοβούμενος προφανώς μήπως έχει πια ένα άσχημο, αλλά καλά μελετημένο τέλος στα χέρια του αστυνόμου και της φρουράς του, προσποίηθηκε ότι τάχα η συμβουλή που του είχε δώσει ο αστυνόμος ήταν και η πιο σωστή λύση. Επέστρεψε, όμως, στο αρχιεπισκοπικό μέγαρο πλήρης φόβου για την ζωή του, ώστε από εκεί το ίδιο βράδυ διέφυγε κρυφά και κατέφυγε στην Αμμόχωστο, από όπου απέπλευσε με ένα μικρό ιστιοφόρο. Συνάντησε δε στα ανοικτά κι επιβιβάστηκε σε ένα φλωρεντινό καράβι, καπετάνιος του οποίου ήταν ο Καταλανός **Juan Tafures**, το οποίο τον μετέφερε στην Ρόδο, όπου έγινε ενθουσιωδώς δεκτός και όπου παρέμεινε για έξι περίπου μήνες προτού επιστρέψει και πάλι στην Κύπρο [=1η Μαΐου 1458], όταν δηλαδή η μητριά του η Ελένη Παλαιολογίνα είχε ήδη αποβιώσει (11 Απριλίου 1458), ο δε πατέρας του, ασθενής όπως ήταν κι εκείνος, θα απεβίωνε, προφανώς από δηλητηρίαση, στις 28 Ιουλίου του ίδιου έτους.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

PIK 1

00357-22-86-2147

Παρασκευή 4 Ιανουαρίου

07.30 Όμορφη Μέρα - Κάθε Μέρα
09.30 Από μέρα σε μέρα
12.30 Εμείς κι ο Κόσμος μας
13.30 Χρυσές Συνταγές
14.30 Happy Hour
16.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
16.25 Πέτρινο Ποτάμι (E)
17.15 Μάθε Τέχνη
17.25 Καμώματα τζι' αρώματα
18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
19.05 Χάλκινα Χρόνια (E)
20.00 Οι Γενιές της Σιωπής (E)
21.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.30 Εκπομπές σε επανάληψη

Σάββατο 5 Ιανουαρίου

06.45 Καμώματα τζι' Αρώματα
08.00 Χάλκινα Χρόνια
10.30 Road Trip
11.00 Κυπριώτικο Σκετς
12.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
12.15 Προσωπογραφίες
13.00 Η Πεταλούδα (E)
14.00 Κύπριοι του Κόσμου
15.00 ArtCafe
16.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
16.15 Κυπριώτικο Σκετς
16.50 Road Trip
17.20 Η Πεταλούδα
18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
19.00 Αθλητικό Σάββατο
19.30 «Σήμερα τα Φώτα» (E)
21.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.15 Εκπομπές σε επανάληψη
00.30 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Κυριακή 6 Ιανουαρίου

05.00 Θεία Λειτουργία
08.00 Τελετή Κατάδυσης Τιμίου Σταυρού - Αγιασμός των Υδάτων
09.00 Παρέβ
10.00 Κυπριώτικα Σκετς
11.30 Ποπ Κορν (E)
12.15 Art Cafe
13.15 Κυπριώτικο Σκετς
14.15 «Σήμερα τα Φώτα» (E)
16.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
16.15 Κυπριώτικο σκετς
16.50 Χωρίς Αποσκευές
17.20 Η Πεταλούδα
18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
19.05 Αθλητική Κυριακή
19.35 Τετ-α-Τετ
20.45 Κύπριοι του Κόσμου
21.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
00.00 Εκπομπές σε επανάληψη

Δευτέρα 7 Ιανουαρίου

07.30 Όμορφη Μέρα - Κάθε Μέρα
09.30 Από μέρα σε μέρα
12.30 Εμείς κι ο Κόσμος μας
13.30 Χρυσές Συνταγές
14.30 Happy Hour

Τρίτη

00:00-07:00 Σύνδεση με το PIK
07:00-10:00 Λονδίνο Καλημέρα με τη **Σοφία Τσουρλάκη**
10:00-12:00 Λίγο πριν το μεσημέρι με τη **Σούλα Βιολάρη**
12:00-14:00 Χρυσές επιτυχίες με τον **Βασίλη Παναγή**
14:00-16:00 Λαϊκές Επιτυχίες με τον **Πιερρή Πέτρου**
16:00-19:00 Drive Time με τον **Τόνυ Νεοφύτου**
19:00-22:00 «Έλα πάμε» με τον **DJ Sooty**
22:00-00:00 Μουσικές Επιλογές με τον **Κρις Θεοχάρους**

16.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
16.25 Πέτρινο Ποτάμι (E)
17.15 Μάθε Τέχνη
17.25 Καμώματα τζι' αρώματα
18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
19.05 Χάλκινα Χρόνια (E)
20.00 Οι Γενιές της Σιωπής (E)
21.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.05 Προσωπογραφίες (E)
23.00 Εκπομπές σε επανάληψη

Τρίτη 8 Ιανουαρίου

07.30 Όμορφη Μέρα - Κάθε Μέρα
09.30 Από μέρα σε μέρα
12.30 Εμείς κι ο Κόσμος μας
13.30 Χρυσές Συνταγές
14.30 Happy Hour
16.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
16.25 Πέτρινο Ποτάμι (E)
17.15 Μάθε Τέχνη
17.25 Καμώματα τζι' αρώματα
18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
19.05 Χάλκινα Χρόνια (E)
20.00 Οι Γενιές της Σιωπής (E)
21.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.05 EU4U
22.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
22.30 Εκπομπές σε επανάληψη

Τετάρτη 9 Ιανουαρίου

07.30 Όμορφη Μέρα - Κάθε Μέρα
09.30 Από μέρα σε μέρα
12.30 Εμείς κι ο Κόσμος μας
13.30 Χρυσές Συνταγές
14.30 Happy Hour
16.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
16.25 Πέτρινο Ποτάμι (E)
17.15 Μάθε Τέχνη
17.25 Καμώματα τζι' αρώματα
18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
19.05 Χάλκινα Χρόνια (E)
20.00 Οι Γενιές της Σιωπής (E)
21.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.05 Φάκελοι Κύπρος
22.30 Εκπομπές σε επανάληψη

Πέμπτη 10 Ιανουαρίου

07.30 Όμορφη Μέρα - Κάθε Μέρα
09.30 Από μέρα σε μέρα
12.30 Εμείς κι ο Κόσμος μας
13.30 Χρυσές Συνταγές
14.30 Happy Hour
16.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
16.25 Πέτρινο Ποτάμι (E)
17.15 Μάθε Τέχνη
17.25 Καμώματα τζι' αρώματα
18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
19.05 Χάλκινα Χρόνια (E)
20.00 Ευθές
21.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
22.00 Εμείς κι ο κόσμος μας
23.00 Εκπομπές σε επανάληψη

ΕΡΤ

Παρασκευή 4 Ιανουαρίου

06.00 Πρώτη Ειδήση
10.00 ΕΡΤ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
11.00 Άλλη Διάσταση
13.00 ΕΡΤ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
14.00 Δεύτερη Ματιά
16.00 ΕΡΤ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
16.15 Ντοκιμανταίρ
17.15 Η Επόμενη Μέρα
18.40 Ο Καιρός στην ώρα του
18.55 ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ
20.00 Στα Τραγούδια Λέμε ΝΑΙ

Σάββατο 5 Ιανουαρίου

06.45 Μαζί το Σαββατοκύριακο
08.00 Πάμε Αλλιώς
10.00 ΕΡΤ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
10.30 Επτά
11.30 Ευροπε
13.00 ΕΡΤ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
14.00 Αθλητική ποδοσφαιρική μετάδοση
16.00 Αθλητική Εκπομπή
16.30 Αθλητική Μετάδοση
18.55 ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ
20.00 Ξένη Ταϊνιά
21.50 Ξένη Ταϊνιά
00.00 Εκπομπές σε επανάληψη

Κυριακή 6 Ιανουαρίου

06.45 Η Γιορτή του Αγιασμού των Υδάτων
08.00 Πάμε Αλλιώς
09.30 Με Αρετή και Τόλμη
10.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
10.30 Από Πέτρα και Χρόνο
11.00 Το Αλάτι της Γης
13.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
14.00 Αθλητική μετάδοση
16.00 Αθλητική εκπομπή
17.00 Αθλητική μετάδοση
18.55 ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ
20.00 Αθλητική Κυριακή
22.00 Επανάληψη εκπομπών

Δευτέρα 7 Ιανουαρίου

06.00 Πρώτη Ειδήση
10.00 ΕΡΤ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
11.00 Άλλη Διάσταση
13.00 ΕΡΤ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
14.00 Δεύτερη Ματιά
16.00 ΕΡΤ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
16.15 Soundbreaking
17.15 Sportify
18.40 Ο καιρός στην ώρα του
18.55 ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

ERT

20.00 Peaky Blinders (ξένη σειρά)
21.00 FOCUS
22.30 Ένα Ξενοδοχείο δίπλα στη Θάλασσα (σειρά)
23.30 Επανάληψη εκπομπών

Τρίτη 8 Ιανουαρίου

06.00 Πρώτη Ειδήση
10.00 ΕΡΤ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
11.00 Άλλη Διάσταση
13.00 ΕΡΤ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
14.00 Δεύτερη Ματιά
16.00 ΕΡΤ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
16.15 Soundbreaking
17.15 Sportify
18.40 Ο καιρός στην ώρα του
18.55 ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ
20.00 Peaky Blinders (ξένη σειρά)
21.00 FOCUS
22.30 Ένα Ξενοδοχείο δίπλα στη Θάλασσα (σειρά)
23.30 Επανάληψη εκπομπών

Τετάρτη 9 Ιανουαρίου

06.00 Πρώτη Ειδήση
10.00 ΕΡΤ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
11.00 Άλλη Διάσταση
13.00 ΕΡΤ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
14.00 Δεύτερη Ματιά
16.00 ΕΡΤ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
16.15 Soundbreaking
17.15 Sportify
18.40 Ο καιρός στην ώρα του
18.55 ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ
20.00 Peaky Blinders (ξένη σειρά)
21.00 FOCUS
22.30 Ένα Ξενοδοχείο δίπλα στη Θάλασσα (σειρά)
23.30 Επανάληψη εκπομπών

Πέμπτη 10 Ιανουαρίου

06.00 Πρώτη Ειδήση
10.00 ΕΡΤ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
11.00 Άλλη Διάσταση
13.00 ΕΡΤ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
14.00 Δεύτερη Ματιά
16.00 ΕΡΤ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
16.15 Soundbreaking
17.15 Sportify
18.40 Ο καιρός στην ώρα του
18.55 ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ
20.00 Peaky Blinders (ξένη σειρά)
21.00 FOCUS
22.30 Ένα Ξενοδοχείο δίπλα στη Θάλασσα (σειρά)
23.30 Επανάληψη εκπομπών

HTV

020-8292-7037

FREEVIEW CHANNEL 264

Παρασκευή 4 Ιανουαρίου

00.00 Σύνδεση με PIK
09.30 Από μέρα σε μέρα
17.25 «Καμώματα τζι' Αρώματα»
18.00 Δελτίο Ειδήσεων από PIK
19.10 Κυπριακή σειρά:
«Χάλκινα Χρόνια»
20.00 Ομογένεια - Εδώ Λονδίνο με τη **Δήμητρα Νικητάκη**
21.40 Ελληνική Ταϊνιά:
«Ο Αγαθιάρης και η Ατσίδα»
23.05 Ελληνική Ταϊνιά:
«Ένας Δον Ζουάν Για Κλάματα»

Σάββατο 5 Ιανουαρίου

00.30 Σύνδεση με PIK
12.00 Μεσημερινό Δελτίο Ειδήσεων - PIK
14.00 Κύπριοι του Κόσμου
18.00 Δελτίο Ειδήσεων - PIK
19.30 Αύριο είναι Κυριακή, η εκπομπή της Εκκλησίας με τον π. **Ιωσήφ Παλιούρα**
19.50 Με τον φακό του Hellenic TV
21.20 Ελληνική Ταϊνιά:
«Και Καψούρια και Μπακούρια»
22.30 Ελληνική Ταϊνιά:
«Εγώ Ρεζιλεψα τον Χίτλερ»

Κυριακή 6 Ιανουαρίου

00.00 Σύνδεση με PIK
18.00 Δελτίο Ειδήσεων PIK
19.30 Ο Μάριος Καμινारीδης παρουσιάζει Κύπριους Ευρωβουλευτές.
20.20 Πρόσωπα με τον **Βασίλη Παναγή**
20.30 Ελληνική ταϊνιά:
«Ο Πρόσφυγας»
23.00 Ελληνική Ταϊνιά:
«Διαμάντια στο Γυμνό Σου Σώμα»

Δευτέρα 7 Ιανουαρίου

00.00 Σύνδεση με PIK
09.30 Από μέρα σε μέρα
17.25 «Καμώματα τζι' Αρώματα»
18.00 Δελτίο Ειδήσεων από PIK
19.05 Κυπριακή σειρά:
«Χάλκινα Χρόνια»
20.00 Greek Stories:
Ο Αυγουστίνος Γαλιάσσος

παρουσιάζει νέους Έλληνες επαγγελματίες στη Βρετανία
21.00 «Ανάδειξέ το», με την **Άννα Νικολαΐδη** και τη **Ρούλα Σκουρογιάννη**
21.35 Ελληνική Ταϊνιά:
«Μουσικός και Τζέντλεμαν»
23.00 Το Ταξίδι της Ζωής με την **Άντζυ Λουπέσκου**, διαισθητική Ψυχολόγο και Υπνοθεραπεύτρια

Τρίτη 8 Ιανουαρίου

00.00 Σύνδεση με PIK
09.30 Από μέρα σε μέρα
17.25 «Καμώματα τζι' Αρώματα»
18.00 Δελτίο Ειδήσεων PIK
19.05 Κυπριακή σειρά:
«Χάλκινα Χρόνια»
20.00 «Δράξασθε Παιδείας» με τον π. **Ιωσήφ Παλιούρα**
20.45 Ελληνική Ταϊνιά:
«Πόθοι Κάτω Από τις Λεύκες»
22.25 BOXING NIGHT
Αγώνες Μποξ από το Lee Valley Athletics Centre

Τετάρτη 9 Ιανουαρίου

00.00 Σύνδεση με PIK
09.30 Από μέρα σε μέρα
17.25 «Καμώματα τζι' Αρώματα»
18.00 Δελτίο Ειδήσεων PIK
19.05 Κυπριακή σειρά:
«Χάλκινα Χρόνια»
20.00 «Ποιητική Ανθολογία», με τη **Σούλα Ορφανίδου**
20.40 Ελληνική Ταϊνιά:
«Η Ωραία των Αθηνών»
22.10 Θεατρική Παράσταση:
«The Charliez» με τον Βασίλη Παναγή

Πέμπτη 10 Ιανουαρίου

00.00 Σύνδεση με PIK
09.30 Από μέρα σε μέρα
17.25 «Καμώματα τζι' Αρώματα»
18.00 Δελτίο Ειδήσεων PIK
19.05 Κυπριακή Σειρά:
«Χάλκινα Χρόνια»
20.00 Πολιτιστικό Ημερολόγιο
21.00 Σύνδεση με PIK
22.30 Ελληνική ταϊνιά:
«Πανδώρα»
00.00 Σύνδεση με PIK

Ρ Α Δ Ι Ο Φ Ω Ν Ο
020 8346 3345 email: live@lgr.co.uk

Δευτέρα

00:00-07:00 Σύνδεση με το PIK
07:00-10:00 Λονδίνο Καλημέρα με τη **Σοφία Τσουρλάκη**
10:00-12:00 Λίγο πριν το μεσημέρι με τη **Σούλα Βιολάρη**
12:00-14:00 Χρυσές επιτυχίες με τον **Βασίλη Παναγή**
14:00-16:00 Λαϊκές Επιτυχίες με τον **Πιερρή Πέτρου**
16:00-19:00 Drive Time με τον **Τόνυ Νεοφύτου**
19:00-22:00 «Έλα πάμε» με τον **DJ Sooty**
22:00-00:00 Μουσικές Επιλογές με τον **Κρις Θεοχάρους**

Τρίτη

00:00-07:00 Σύνδεση με το PIK
07:00-10:00 Λονδίνο Καλημέρα με τον **Άρη Δεμερτζή**
10:00-12:00 Λίγο πριν το μεσημέρι με τον **Βασίλη Παναγή**
12:00-14:00 Χρυσές Επιτυχίες με τον **Γιώργο Γρηγορίου**
14:00-16:00 Μουσικές επιλογές με τον **Γιάννη Κυριακίδη**
16:00-19:00 Drive time με τον **Ανδρέα Μιχαηλίδη**
19:00-20:00 General Affairs
20:00-22:00 Young and Connected - Scandalous με την **Κατερίνα Νεοκλέους**

22:00-00:00 Ελληνικό μουσικό πρόγραμμα με τον **DJ Αυγουστίνo**

Τετάρτη

00:00-07:00 Σύνδεση με το PIK
07:00-10:00 Λονδίνο Καλημέρα με τη **Σοφία Τσουρλάκη**
10:00-12:00 Λίγο πριν το μεσημέρι με τη **Σούλα Βιολάρη**
12:00-14:00 Χρυσές επιτυχίες με τον **Βασίλη Παναγή**
14:00-16:00 Λαϊκές Επιτυχίες με τον **Τόνυ Νεοφύτου**
16:00-19:00 «Drive Time» με τον **Πιερρή Πέτρου**
19:00-20:00 Διάφορα Πολιτιστικά προγράμματα
20:00-22:00 «Τετάρτη Βράδυ και ... κάτι» με τον **Κρις Θεοχάρους**
22:00-00:00 «Χαλαρά με στυλ» με τον **Γιάννη Ιωάννου**

Πέμπτη

00:00-07:00 Σύνδεση με το PIK
07:00-10:00 Λονδίνο Καλημέρα με τη **Σοφία Τσουρλάκη**
10:00-12:00 Λίγο πριν το μεσημέρι με τη **Σούλα Βιολάρη**
12:00-14:00 Lunchtime Laika με τον **Πιερρή Πέτρου**
14:00-16:00 Λαϊκές Επιτυχίες με τον **Τόνυ Νεοφύτου**
16:00-19:00 Drive Time με τον **Αντρέα Μιχαηλίδη**

19:00-20:00 Η ώρα της Εκκλησίας
20:00-22:00 «Αυτή η Νύχτα Μένει» με τον **DJ Pavlos**
22:00-24:00 LGR Jukebox

Παρασκευή

00:00-07:00 Σύνδεση με το PIK
07:00-10:00 Λονδίνο καλημέρα, με τη **Σοφία Τσουρλάκη**
10:00-12:00 Λίγο πριν το μεσημέρι με την **Κατερίνα Νεοκλέους**
12:00-14:00 Χρυσές Επιτυχίες με τον **Βασίλη Παναγή**
14:00-16:00 Λαϊκές Επιτυχίες με τον **Γιάννη Κυριακίδη**
16:00-18:00 Drive Time με τον **Ανδρέα Μιχαηλίδη**
18:00-20:00 One Man Show με τον **Παναγιώτη Μπαλαλά**
20:00-22:00 Pre Drinks με τον **Άρη Δεμερτζή**
22:00-00:00 Friday Night με τον **Κρις Θεοχάρους**

Σάββατο

00:00-07:00 LGR Jukebox
07:00-10:00 Πρωινό με τον **Βασίλη Παναγή**
Μουσική, ανακοινώσεις, συνεντεύξεις κ.ά.
10:00-12:00 «The Saturday Morning Wake Up Call» με την **Ηρώ Λιβανού**

12:00-14:00 Σαββατοκύριακο στον LGR με τον **Πάρι Τσουφλά**
14:00-16:00 Λαϊκές επιτυχίες με την **Άντρια Γερολέμου**
16:00-18:00 «Λαϊκές Επιτυχίες» με τον **DJ Magis**
18:00-20:00 «Απογευματινές Νότες» με την **Βασούλα Χριστοδούλου**
20:00-22:00 Σαββατόβραδο με τον **Τάσο Αναστάση**
22:00-00:00 Party Tonight με τον **Τόνυ Νεοφύτου**

Κυριακή

01:00-07:00 LGR JukeBox
07:00-10:00 Καλημέρα Κυριακή, με τη **Σούλα Βιολάρη**
10:00-10:30 Μια φορά και έναν καιρό
10:30-12:30 Θεία Λειτουργία και Θρησκευτικό Κήρυγμα
13:00-16:00 Απόγευμα της Κυριακής με τον **Γιάννη Ιωάννου**
16:00-17:00 Στις Γεγονιές της Μουσικής με την **Κατερίνα Μπαροτσάκη**
17:00-19:00 Ζήτω το ελληνικό τραγούδι με τον **Μιχάλη Γερμανό**
19:00-21:00 Τα τραγούδια της ψυχής με τη **Φανή Ποταμίτη**
21:00-23:00 The Meze Show με τον **Andy Francesco**

Νίκη των Τσιτσιπά-Σάκκαρη απέναντι σε Σερένα και Τιαφό!

Ο Στέφανος Τσιτσιπάς και η Μαρία Σάκκαρη πανηγύρισαν την πρώτη τους νίκη στο Horman Cup, την παραμονή της Πρωτοχρονιάς, καθώς επικράτησαν με 4-1, 1-4, 4-2 τη Σερένα Γουίλιαμς και τον Φράνσις Τιαφό που εκπροσωπούσαν τις ΗΠΑ, στον αγώνα του μεικτού διπλού!

Χθες Πέμπτη, πρώτα ο Στέφανος και μετά η Μαρία βρέθηκαν κόντρα στους Ελβετούς. Για πρώτη φορά ο Τσιτσιπάς βρέθηκε κόντρα στον Ρότζερ Φέντερερ, ενώ η Ελληνίδα πρωταθλήτρια αγωνίστηκε κόντρα στην Μπελίντα Μπέντιτς, με έπαθλο την πρόκριση στον τελικό του Horman Cup. Μετά τις προσωπικές αναμετρήσεις, θα ακολουθήσει ο αγώνας του διπλού. Τσιτσιπάς και Σάκκαρη για να προκριθούν χρειάζονται τρεις νίκες. Για όσους δεν το γνωρίζουν να αναφέρουμε ότι στο Horman Cup γίνεται ένας αγώνας μονού στους άνδρες, ένας στις γυναίκες και μετά ακολουθεί μεικτό διπλό.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ

Η Πάφος κέρδισε βαθμό στο ΑΕΚ Αρένα!

Η Πάφος συνεχίζει τις καλές της εμφανίσεις και κέρδισε άλλο ένα βαθμό από τις δυνατές ομάδες.

Την Τετάρτη αναδείχθηκε ισόπαλη με την ΑΕΚ, σε παιχνίδι στην ΑΕΚ Αρένα για την εξ αναβολής 1η αγωνιστική του Παγκυπρίου ποδοσφαιρικού Πρωταθλήματος.

Το σκορ άνοιξε στο 24' ο Φλοριάν για την ομάδα της ΑΕΚ ενώ στο 78' ισοφάρισε ο Φόλμπρεχτ, διαμορφώνοντας το τελικό 1-1.

ΚΥΠΕΛΟ ΚΥΠΡΟΥ

Δύσκολες νίκες για Απόλλωνα και ΑΠΟΕΛ, σκορ πρόκρισης για τον Ερμή

Δύσκολες νίκες πέτυχαν σε αγώνες για τη β' φάση του Κυπέλλου Κύπρου ο Απόλλωνας και ο ΑΠΟΕΛ, ενώ άνετη νίκη σημείωσε ο Ερμής.

● Ο Απόλλωνας επικράτησε με 1-0 της Ομόνοιας στο Τσίρειο στάδιο.

Το μοναδικό γκολ του αγώνα σημείωσε στο 11' ο Μάγκλιτσα. Το παιχνίδι παρακολούθησαν και οι νεοαποκτηθέντες από την Ομόνοια Έλλαδιτες ποδοσφαιριστές Μαυρίας και Κολοβός.

● Ο ΑΠΟΕΛ αναδείχθηκε νικήτης της αναμέτρησης στο ΓΣΠ με τη Δόξα Κατωκοπιάς, με το τελικό σκορ να διαμορφώνεται σε 2-1. Το σκορ άνοιξε υπέρ της Δόξας ο Κάρλος στο 20'. Ο Νατέλ ισοφάρισε για τον ΑΠΟΕΛ στο 60' ενώ το τελικό 2-1 διαμόρφωσε ο Μπάλογκ στο 66'.

● Σημαντικό βήμα για πρόκριση στους «8» του Κυπέλλου έκανε ο Ερμής, ο οποίος επικράτησε εύκολα με 3-0 επί του ΑΣΙΛ Λύσης σε αγώνα που έγινε στο «Αμμόχωστος-Επιστροφή» και πλέον θα πάει με την άνεση της σιγουριάς στον επαναληπτικό για να «σφραγίσει» το εισιτήριο. Στο 22' Ντίντακ με δυνατό σουτ άνοιξε το σκορ για τον Ερμή, ενώ στο 35' ο Μαλόν με κεφαλιά μετά από εκτέλεση κόρνερ έκανε το 2-0. Στο 66' ο Ταραλίδης με όμορφη εκτέλεση φάουλ, ήταν αυτός που έβαλε το κερασάκι στην τούρτα στην νίκη με 3-0 των «φεροπόδαρων» επί της προσφυγικής ομάδας.

● Ο αγώνας μεταξύ της Ανόρθωσης με την Ένωση Νέων Παραλιμνίου για τη δεύτερη φάση του Κυπέλλου, ο οποίος ήταν προγραμματισμένος να διεξαχθεί την Τετάρτη, τελικά αναβλήθηκε λόγω ακαταλληλότητας του γηπέδου.

Πρωταγωνιστής στην τελευταία νίκη του χρόνου για τους Μιλγουόκι Μπακς ο Γιάννης Αντετοκούνμπο

Με τον καλύτερο τρόπο ολοκλήρωσαν ο Γιάννης Αντετοκούνμπο και οι Μιλγουόκι Μπακς τις αγωνιστικές υποχρεώσεις τους για το 2018. Τα «ελάφια» νίκησαν στην έδρα τους το Μπρούκλιν με 129-115, πανηγύρισαν την τρίτη διαδοχική επιτυχία τους και παραμένουν στην κορυφή της κατάταξης στην Ανατολή με 25 νίκες και 10 ήττες. Μεγάλος πρωταγωνιστής των Μπακς ήταν ο "Giannis", ο οποίος οδήγησε την ομάδα του στη νίκη πετυχαίνοντας τριπλ νταμπλ φίγκιουρ.

Ο "Greek Freak" αγωνίστηκε για 34 λεπτά και 20 δευτερόλεπτα και τελείωσε την αναμέτρηση με 31 πόντους (11/14 δίποντα, 2/3 τρίποντα, 3/5 βολές), 10 ριμπάουντ, 10 ασίστ, 2 κλεψίματα, 3 κοψίματα και 4 λάθη. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Αντετοκούνμπο πέτυχε τους 14 από τους 31 πόντους του στο τέταρτο δωδεκάλεπτο, κόντοντας τις... (όποιες) ελπίδες των Νετς να επιστρέψουν στο παιχνίδι.

PREMIER LIGK

Ασταμάτητη η Γιουνάιτεντ, νέα γκέλα η Τσέλσι, επανήλθαν Τότεναμ και Άρσεναλ

● «Άλλη» ομάδα είναι η Γιουνάιτεντ από την ημέρα που ανέλαβε ο Όλε Γκούναρ Σόλοκιερ. Σε τέταρτο σερί ματς στον πάγκο ο Νορβηγός τεχνικός οδήγησε τους «μπέμπηδες» σε 4η σερί νίκη, αυτή την φορά επί της Νιουκάστλ με 2-0 στο «Σεντ Τζέιμς Παρκ».

Όπως και στο 4-1 επί της Μπόρνμουθ, Λουκάκου και Ράσφορντ βρήκαν ξανά το δρόμο προς τα δίχτυα και, πλέον, οι «κόκκινοι διάβολοι» πλησίασαν στο -6 από την τέταρτη της βαθμολογίας, Τσέλσι.

Η ομάδα του Μαουρίτσιο Σάρι «σκόνταψε» στο «Στάμφορντ Μπριτζ», μετά από δύο σερί εκτός έδρας ήττες, απέναντι στην Σαουθάμπτον που προερχόταν από την εντός έδρας ήττα από την Μάντσεστερ Σίτι.

● «Ανώμαλη προσέγγιση» για την Γουλβς, η οποία μετά το μεγάλο «διπλό» στο Λονδίνο επί της Τότεναμ την περασμένη εβδομάδα, ηττήθηκε στο «Μολινό» από την Κρίσταλ Πάλας (0-2), η οποία πήρε τεράστια βαθμολογική ανάσα.

● Το 2019 ξεκίνησε εντυπωσιακά για την Άρσεναλ, καθώς ανήμερα την Πρωτοχρονιά διέλυσε εντός έδρας τη Φούλαμ με 4-1. Σκόρερ των κανονιέρηδων ήταν οι Τζάκα (25'), Λακαζέτ (55'), Ράμζεϊ (79') και ο Ομπαμεγιάνγκ στο 83'. Για τους φιλοξενούμενους είχε μειώσει ο Καμαρά σε 2-1 στο 69'.

Ο Ουνάι Έμερι αποφάσισε να παίξει με διάταξη τριών αμυντικών σε ένα σχήμα 3-4-2-1, με των Σωκράτη Παπασταθόπουλο ως κεντρικό στόπερ, και δικαίωθηκε απόλυτα για την απόφασή του. Η Άρσεναλ παρουσίαστηκε πολύ βελτιωμένη σε σχέση με το παιχνίδι κόντρα στην πρωτοπόρο Λίβερπουλ, όπου έχασε με το βαρύ 5-1 και δίκαια επικράτησε με 4-1.

Οι γηπεδούχοι παίζοντας κατά διαστήματα πολύ θεαματικό ποδόσφαιρο περιόρισε σε ρόλο κομπάρσου την συμπολίτισσα Φούλαμ. Ιδιαίτερα στη φάση του 2-0, οι νικήτες έκρυσαν τη μπάλα μέχρι ο Κολάσινας να σερβίρει τη μπάλα στον Λακαζέτ για το δεύτερο γκολ των γηπεδούχων.

● Την τριάρα από την Γουλβς (1-3) την προηγούμενη αγωνιστική, ξεπέρασε με άνεση η Τότεναμ που επιβλήθηκε της Κάρντιφ (3-0) ξεκινώντας με το δεξί τις υποχρεώσεις της στο πρωτάθλημα τη νέα χρονιά! Οι Σπερς πήραν γρήγορα προβάδισμα και στη συνέχεια κατέβασαν ταχύτητα και κράτησαν δυνάμεις!

Τρία λεπτά μετά την σέντρα ο πάντα επικίνδυνος Χάρι Κέιν βγήκε κερδισμένος από τις κόντρες στη περιοχή της Κάρντιφ και άνοιξε το σκορ για τους Πετεινούς με σύμμαχο την τύχη (0-1). Στο 12ο λεπτό ο Κρίστιαν Έρικσεν πήρε την πάσα του Σον στα όρια της μεγάλης περιοχής νίκησε τον προσωπικό του αντίπαλο και με ιδανικό πλασέ έκανε το 2-0.

Στο 26ο λεπτό του Σον, ο δημιουργός του δεύτερου τέρματος, Σον, μπήκε μέσα στη μεγάλη περιοχή και με διαγώνιο σουτ «έγραψε» το 3-0. Έκτοτε η Τότεναμ έπρεπε απλά να διαχειριστεί το υπέρ της σκορ. Το έκανε χωρίς να κινδυνεύει ιδιαίτερα από τους γηπεδούχους που βρήκαν μπροστά τους τον κίπερ των

Πετεινών, Ούγκο Γιορίς, που ήταν παρών κρατώντας την εστία του αλώβητη μέχρι το τελικό σφύριγμα λήξης (3-0)!

● Συνοπτικά στην 21η αγωνιστική στην Premier League σημειώθηκαν τα εξής αποτελέσματα:

Έβερτον-Λέστερ 0-1 (58' Βάρντι)
Άρσεναλ-Φούλαμ 4-1 (25' Τζάκα, 55' Λακαζέτ, 79' Ράμσεϊ, 83' Ομπαμεγιάνγκ - 69' Καμαρά)
Κάρντιφ-Τότεναμ 0-3 (3' Κέιν, 12' Έρικσεν, 26' Σον)
Μπόρνμουθ-Γουότφορντ 3-3 (34' Ακε, 37' Γουίλσον, 40' Φρέιζερ - 14', 27' Ντίνβι, 38' Σεμα)
Τσέλσι-Σαουθάμπτον 0-0
Χάντερσφιλντ-Μπέρνλι 1-2 (33' Μουνιέ - 40' Γουντ, 73' Μπαρνς)
Γουέστ Χαμ-Μπράιτον 2-2 (66', 68' Αρναούτοβιτς - 57' Στέφενς, 59' Ντάφι)
Γουλβς-Κρίσταλ Πάλας 0-2 (83' Τζόρνταν Αγίου, 90'+4 πεν. Μιλίβόγεβιτς)
Νιούκαστλ-Μάντσεστερ Γ. 0-2 (64' Λουκάκου, 80' Ράσφορντ)
Χθες Πέμπτη, έγινε το ντέρμπι κορυφής Μάντσεστερ Σίτι-Λίβερπουλ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

ΟΜΑΔΑ	.....ΑΓ.	.....ΔΤ	.....Β.
1. ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ	20	40	54
2. ΤΟΤΤΕΝΑΜ	21	25	48
3. ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ ΣΙΤΙ	20	38	47
4. ΤΣΕΛΣΙ	21	22	44
5. ΑΡΣΕΝΑΛ	21	15	41
6. ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ ΓΙΟΥΝ	21	11	38
7. ΛΕΣΤΕΡ	21	2	31
8. ΓΟΥΟΤΦΟΡΝΤ	21	.....-1	29
9. ΓΟΥΛΒΣ	21	.....-2	29
10. ΓΟΥΕΣΤ ΧΑΜ	21	.....-3	28
11. ΕΒΕΡΤΟΝ	21	0	27
12. ΜΠΟΡΝΜΟΥΘ	21	.....-9	27
13. ΜΠΡΑΪΤΟΝ	21	.....-5	26
14. ΚΡΙΣΤΑΛ ΠΑΛΑΣ	21	.....-7	22
15. ΝΙΟΥΚΑΣΤΛ	21	.....-14	18
16. ΜΠΕΡΝΛΙ	21	.....-21	18
17. ΚΑΡΝΤΙΦ	21	.....-22	18
18. ΣΑΟΥΘΑΜΠΤΟΝ	21	.....-17	16
19. ΦΟΥΛΑΜ	21	.....-28	14
20. ΧΑΝΤΕΡΣΦΙΛΑΝΤ	21	.....-24	10

Το ποδοσφαιρικό Σαββατοκύριακο

● Αυτό το Σαββατοκύριακο έχουμε αγώνες του τρίτου γύρου του Κυπέλλου Αγγλίας. Οι αναμετρήσεις:

Παρασκευή 4/1/19: Tranmere Rovers - Tottenham Hotspur
Σάββατο 5/1/19: AFC Bournemouth - Brighton & Hove Albion, Burnley - Barnsley, Manchester United - Reading, Sheffield Wednesday - Luton Town, Shrewsbury Town - Stoke City, West Bromwich Albion - Wigan Athletic, West Ham United - Birmingham City, Accrington Stanley - Ipswich Town, Aston Villa - Swansea City, Bolton Wanderers - Walsall, Brentford - Oxford United, Chelsea - Nottingham Forest, Derby County - Southampton, Everton - Lincoln City, Fleetwood Town - AFC Wimbledon, Gillingham - Cardiff City, Middlesbrough - Peterborough United, Blackpool - Arsenal, Bristol City - Huddersfield Town, Crystal Palace - Grimsby Town, Newcastle United - Blackburn Rovers, Norwich City - Portsmouth

Κυριακή 6/1/19: Fulham - Oldham Athletic, Manchester City - Rotherham United, Millwall - Hull City, Preston North End - Doncaster Rovers, Queens Park Rangers - Leeds United, Sheffield United - Barnet, Woking - Watford, Newport County - Leicester City
Δευτέρα 7/1/19: Wolverhampton Wanderers - Liverpool

● **ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ - 15η αγωνιστική - Σάββατο 5/1/19:** ΑΕΛ - ΠΑΦΟΣ, ΑΝΟΡΘΩΣΗ - ΑΛΚΗ ΟΡΟΚΛΙΝΗ, ΔΟΞΑ ΚΑΤΩΚΟΠΙΑΣ - ΑΠΟΕΛ. **Κυριακή 6/1/19:** ΟΜΟΝΟΙΑ - ΑΕΚ, ΝΕΑ ΣΑΛΑΜΙΝΑ - ΑΠΟΛΛΩΝ, Δευτέρα 7/1/19: ΕΡΜΗΣ ΑΡ. - ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ.
Εξ αναβολής (2η αγωνιστική) - Τετάρτη 9/1/19: ΑΕΚ - ΑΠΟΛΛΩΝ

● **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚ (16η αγωνιστική) - Σαββατοκύριακο 5-7/1/19:** ΛΑΡΙΣΑ - ΑΠΟΛΛΩΝ ΣΜ., ΑΡΗΣ - ΛΑΜΙΑ, ΑΣΤΕΡΑΣ ΤΡΙΠ. - ΠΑΟΚ, ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ ΑΘ. - ΠΑΝΑΤΩΛΙΚΟΣ, ΛΕΒΑΔΕΙΑΚΟΣ - ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ, ΟΦΗ - ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ, ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ - ΞΑΝΘΗ, ΠΙΑΝΝΙΝΑ - ΑΕΚ.

CALL NOW
020 8988 2838
www.omegalettings.com

Properties required throughout
London & Luton

ΒΑΡΥΣΗΜΑΝΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ **N. ΚΟΤΖΙΑ** ΣΤΟΝ «ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟ»

Η αλήθεια για το Κραν Μοντάνα και το «ψευδές» έγγραφο Έιντε της 30ής Ιουνίου

«Η ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΝΑΤΟ ΔΕΝ ΑΡΕΣΕ ΣΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ, ΤΟΥΣ ΕΦΕΡΕ ΣΕ ΔΥΣΚΟΛΗ ΘΕΣΗ»

Με μια βαρυσήμαντη από κάθε άποψη συνέντευξη του στην εφημερίδα «Φιλελεύθερος», ο τώως υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας **Νίκος Κοτζιάς** αποκαλύπτει όλο το παρασκήνιο των διαπραγματεύσεων στο Κραν Μοντάνα και αποστομώνει τους Τούρκους και όσους στην ε/κ πλευρά επιρρίπτουν ευθύνες για το ναυάγιο στον **Πρόεδρο Αναστασιάδη** ή στην Ελλάδα. Αποδεικνύει ότι το έγγραφο της 30ής Ιουνίου, που επικαλέστηκε ο Ακιντζί και υποστήριξαν Ε/κ πολιτικοί, δεν ανήκε στον Γ.Γ., αλλά ήταν ένα «κόλλο» του **Έιντε**, που δεν... «έπιασε»...

ΣΕΛΙΔΑ 11

ΟΧΙ ΒΡΕΤΑΝΙΚΟΥ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΚΔΙΚΑΣΗ ΓΙΑ ΒΑΣΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΥΠΡΙΩΝ ΑΠΟ ΒΡΕΤΑΝΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ

Ανατροπή δικαστικής απόφασης για 34 αγωνιστές της ΕΟΚΑ

ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΤΩΡΑ ΣΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

Αρνητική τροπή έλαβε για 34 αγωνιστές της ΕΟΚΑ η δικαστική διεκδίκηση αποζημίωσης από τη βρετανική κυβέρνηση για τον βασανισμό τους κατά τον απελευθερωτικό αγώνα 1955-59.

Η κοινοποιηθείσα την Τετάρτη απόφαση του Εφετείου του Λονδίνου απορρίπτει προηγούμενη βρετανική δικαστική απόφαση, η οποία έκανε αποδεκτό το αίτημα των Κυπρίων εναγόντων όπως η εκδίκαση του αιτήματος αποζημίωσης γίνει με βάση το αγγλικό δίκαιο.

Η εφαρμογή του αγγλικού δικαίου στην προκειμένη περίπτωση, αντί του κυπριακού, αποτελεί επιδίωξη των δικηγόρων των 34 βετεράνων αγωνιστών διότι δίνει μεγαλύτερη ευελιξία ως προς τον χρόνο που μπορεί να έχει παρέλθει από την τέλεση της αδικοπραξίας και την απόδοση αποζημίωσης.

Το τριμελές Εφετείο υπό τον δικαστή **Λόνγκμπορ** αναφέρει στην απόφασή του ότι «η απόφαση του (προηγούμενου) δικαστή ότι το δίκαιο της Αγγλίας και όχι της Κύπρου θα πρέπει να εφαρμοστεί στις αγωγές, θα παραμεριστεί». Προσθέτει ότι το θέμα του χρονικού περιορισμού για την αίτηση αποζημίωσης θα κριθεί με βάση αμφότερα τα εθνικά δίκαια, κάτι που επιδίωκε η βρετανική κυβέρνηση.

Σύμφωνα με το σκεπτικό της απόφασης, οι λόγοι που είχε επικαλεστεί ο δικαστής τον Ιανουάριο του 2018 όταν αποδεχόταν το αίτημα των Κυπρίων εναγόντων «δεν συμμορφώνονται με τα εθνικά δίκαια» για να υπάρξει εξαίρεση από τον νομικό κανόνα που ορίζει ότι «ένα συγκεκριμένο ζήτημα που άπτεται μίας γενικότερης πράξης θα πρέπει να εξετάζεται από τον νόμο της χώρας, η οποία έχει την πιο σημαντική σχέση με αυτό το ζήτημα και τα εμπλεκόμενα μέρη».

Όπως δήλωσε στο ΚΥΠΕ ο δικηγόρος των 34 αγωνιστών, **Κέβιν Κορνόι**, η απόφαση του Εφετείου αφορά ένα καίριο τεχνικό νομικό σημείο, αλλά όχι την ουσία της αγωγής. Ήδη, όπως πρόσθεσε, έχει κατατεθεί αίτημα στο Ανώτατο Δικαστήριο του Λονδίνου κατά της ανατρεπτικής απόφασης του Εφετείου.

Ο κ. Κορνόι εκτιμά πως στα τέλη του τρέχοντος μήνα ή στις αρχές Φεβρουαρίου θα γίνει γνωστό κατά πόσο το Ανώτατο Δικαστήριο θα επιτρέψει την υποβολή έφεσης εναντίον της απόφασης.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Τ Ο Υ Λ Ο Ν Δ Ι Ν Ο Υ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

152-154 COLES GREEN ROAD, LONDON NW2 7HD
• tel: 020 7195 1788 • fax: 020 8450 4092
website: www.eleftheria.co.uk • email: michael@eleftheria.biz

Π α ρ α σ κ ε υ ή 4 Ι α ν ο υ α ρ ί ο υ 2 0 1 9

ΑΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΤΟΥΝ ΟΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΧΧΟΝΜΟΒΙΛ ΓΙΑ ΤΕΡΑΣΤΙΑ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ: «Η γεώτρηση στο οικόπεδο 10 θα αλλάξει τον ρουν της Ιστορίας»

Κομβικής σημασίας για την Κυπριακή Δημοκρατία θα είναι το αποτέλεσμα της γεώτρησης στο Οικόπεδο 10 της Κυπριακής ΑΟΖ, αν επαληθευτούν οι προβλέψεις της ExxonMobil, εκτιμά ο Πρόεδρος της Κύπρου, **Νίκος Αναστασιάδης**.

Σε συνέντευξή του στο «Σίγμα», ο κ. Αναστασιάδης μίλησε ακόμα και για αλλαγή του ρου της Ιστορίας, με απόλυτη διασφάλιση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας και, άρα, εξασφάλιση της συνέχειάς της ή, σε περίπτωση λύσης, μεταξέλιξής της. Οι τουρκικές απαιτήσεις - απειλές για συνδιαχείριση του φυσικού πλούτου της Κύπρου, που επιτακτικά αξιώνουν Άγκυρα και Τ/κ ηγεσία τίθενται «διασφαλισμένα» στο περιθώριο λόγω της αμερικανικής ανάμειξης.

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης σε σχετική ερώ-

τηση, απάντησε:

«Χωρίς αμφιβολία, η ανεύρεση ικανοποιητικών ποσοτήτων αλλάζει πολλά δεδομένα. Αλλά προς τη θετική πλευρά και άλλα προς την αρνητική. Αρνητική είναι οι ενδεχόμενες πλέον αξιώσεις που μπορεί να εγερθούν από πλευράς Τουρκίας αλλά την ίδια ώρα αποκτάς σημαντικό ρόλο στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης...»

«ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΕΤΑΙ Η ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ»

λεια της Ευρώπης...»

«...Αυτό που θα προσθέσει είναι η διασφάλιση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το αν θα ενισχύσει τη βελτίωση ή τις συνθήκες λύσης του Κυπριακού αυτό είναι ένα ερωτηματικό. Με την έννοια ότι οι ορέξεις της Τουρκίας ενδέχεται να πολλαπλασιαστούν και σε μια τέτοια περίπτωση οι κίνδυνοι θα ναι ακόμη μεγαλύτεροι...»

Πα τη λύση του Κυπριακού, επανέλαβε εμφαντικά ότι αυτή θα πρέπει «να διαφυλάττει την κυριαρχία του κράτους, τη λειτουργικότητα του κράτους, την απόλυτη συμβατότητα του με την ιδιότητα που έχει ως κράτος μέλος της Ε.Ε.».

Σφοδρή κακοκαιρία σε Ελλάδα - Κύπρο

Σφοδρή κακοκαιρία, με πυκνή χιονόπτωση, ομίχλη και χαμηλές θερμοκρασίες (κάτω από το μηδέν) πλήττει αυτές τις μέρες την Ελλάδα και την Κύπρο. Χιόνισε ακόμα και μέσα στην Αθήνα.

Στην Κύπρο έχουν αποκλειστεί δρόμοι σχεδόν σε όλες τις επαρχίες λόγω χιονιών και χειμάρρων, ενώ στην Ελλάδα η Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας προειδοποίησε για επιδείνωση του καιρού σχεδόν σε όλη τη χώρα.

Στη Βρετανία ο καιρός είναι ο συνηθισμένος για την εποχή...

Καλωσόρισμα Νέου Έτους και κοπή βασιλόπιτας στην Αδελφότητα

Με την καθιερωμένη σεμνή τελετή κοπής της βασιλόπιτας, η Ελληνική Κυπριακή Αδελφότητα Λονδίνου καλωσόρισε στο οίκημά της το Νέο Έτος 2019 με την ελπίδα και την προσδοκία να ανατείνουν καλύτερες ημέρες για την Κύπρο, τον Ελληνισμό και την Ομογένεια στη Μεγάλη Βρετανία. Εκ μέρους του Δ.Σ. της Οργάνωσης μίλησε ο αντιπρόεδρος **Νίνος Κουμέττος**, εκφράζοντας την ευχή το 2019 να είναι χρονιά δικαίωσης των αγώνων του κυπριακού λαού.

Χαιρετισμό απηύθυναν ο Γενικός Πρόεδρος της Κύπρου **Θεόδωρος Γκότσης** και ο Επίσκοπος **Τροπαίου Αθανάσιος**, ο οποίος ευλόγησε και μοίρασε τη βασιλόπιτα στους παρευρεθέντες.

ΕΙΔΗΣΗ, ΣΕΛΙΔΑ 8

ΦΩΤΟ: Π. ΠΕΝΤΑΓΙΩΤΗΣ

STAR ESTATES
RESIDENTIAL & COMMERCIAL SALES

STAR LETTINGS
LETTINGS & PROPERTY MANAGEMENT

Η εγγυημένη λύση για την περιουσία σας

020 88291414 400/402 West Green Road, London N15, 3PX FAX: 020 8365 8422

020 8365 8877